

༄༅། །མདོ་སྔགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད།

ཆོད་མ་རིགས་གཞུང་ཁྱེ་མཆོ།
བཞི་པ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ།

མཛད་པ་པོ། ལྷེ་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་ཁྱེ་མཆོ།
ནི་དུས་ཤེས་རིག་དཔེ་སྤྲུལ་ཁང་།

༣༡ །མདོ་སྔགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད།

ཚད་མ་རིགས་གཞུང་གྱ་མཚོ།
བཞི་པ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེན།

མཛད་པ་པོ། ཡེ་ཤེ་བདུན་པ་ཚོས་གྲགས་གྱ་མཚོ།
ནི་རྒྱ་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

༡༡། །མདོ་ཐུགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད།

ཆ་ད་མ་དེགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ།
བཞི་བ། གཞན་དོན་རྗེས་དབག་གི་ལེན།

མཛད་ས་པོ། ཀམ་པ་བདུན་པ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ།

ནི་ཏུན་ཤེས་རིག་དཔེ་སྤྲན་ཁང་།

First ebook edition 2019

- སྤྱི་ཁྱབ་ལམ་སྟོན་པ། སྐབས་ཐེངས་ཆེན་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ།
- ལུ་དག་ལགན་འཛིན། ཨ་རྒྱ་བཟ་ཤེས་དབང་ལྷག
- རྒྱབ་ཤ་འབྲུས་འགོད་པ་དང་སྟོག་ཁྲད་པར་གཞི་སྟོག་མཁན།
- བསྟན་འཛིན་ནམ་དག་དང་། འཆི་མེད་ཐར་བ། (Stephanie Johnston)
- པར་སྐྱོན་ལགན་འཛིན། ཀམ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ།
- དཔེ་སྐྱོན་དང་འགྲེམ་སྟེང་བྱེད་མཁན། ཞི་ཏུན་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

ཤ་རྒྱལ་མཚོག་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་འགྲོ་འདུལ་ཕྱིན་ལས་རྩོམ་མཚོག་དང་། ཞི་ཏུན་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་
 དགོངས་ཁྲོལ་དང་ཡིག་ཐོག་ལ་ཚོག་མཆན་མེད་པར་དེབ་འདིའི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་འདྲ་བ་ལྟས་གནད་བ་སོགས་མི་ཚོག་པས་དེ་
 བཞིན་དགོངས་འཇགས་འཆའ།

Nitartha *International* Publications
3902 Woodland Park Ave.N.
Seattle WA 98103 USA

Nitartha *International* Document Input Center
G..P.O.8974,CPC-150, Kathmandu, Nepal
Tel:- 977-1-4480511
www.nitartha.org

© 2009 by Nitartha *International*

Cover art copyright © 2009 Nalandabodhi and Nitartha *International*.

All rights reserved. No part of this book may be used or reproduced in any manner whatsoever without written permission from H.H.17th Karmapa Ugyen Trinley Dorje and Nitartha *International*.

9 8 7 6 5 4 3 2

Ebook by dharmaebooks.org 2019

དམ་ཆོས་འཕུལ་དེབ་འདི་ཉིད་དམ་ཆོས་བང་མཛོད་ཆོག་ས་པའི་ལས་འཆར་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་དཔལ་ལ་རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་སྐུ་
ཕྱེད་བརྩ་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱལ་ཕྱིན་ལས་རྟོག་མཆོག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལམ་སྟོན་འོག་བཀོལ་སྟོང་རུས་པ་ཡིན། །

འཕྲུལ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་
正法寶藏
Dharma Treasure

དེབ་འདིའི་བཀོད་སྒྲིག་ཇི་ལྟར་བྱས་ཚུལ།

ཐོག་མར་ལེའུ་དང་ནང་གསེས་ས་བཅད་བཅས་ལ་རགས་བསྐྱས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བཀོད་ཡོད།

གཞུང་འགྲེལ་གྱི་ས་བཅད་ཆ་ཆང་ཟུར་དུ་བཏོན་ཏེ་དེབ་འདིའི་མཐུག་དུ་བསྒྲིགས་ཡོད།

གཞུང་གི་ཅ་ཆོག་ནམས་འགྲེལ་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་མཆམས་ཐེག་ཐོང་ཕྱིས་ནས་ཡིག་གཟུགས་ཁ་དོག་བསྐྱར་ནས་གསར་བཅུག་ཞུས་ཡོད།

གཟིགས་སྒྲོག་བདེ་བའི་ཕྱིར་ལེའུ་རེའི་མཆམས་ནས་ལྟེན་འཇུག་གསར་དུ་བཟུང་ཞིང་། ཅ་བ་དང་། ལུང་འབྲེན། ས་བཅད། གཞུང་དོན་སོ་སོའི་བརྗོད་མཆམས་བཅས་ལ་ཐེག་ཐོང་ཕྱིས་ཡོད།

ཅ་བ་དང་འགྲེལ་པའི་མཆན་ཡིག་ནམས་ལ་ཨང་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་1 2 བཀོད་ནས་ཤོག་ལྟེ་དེའི་གཤམ་དུ་འོག་མཆན་བཀོད་ཡོད།

མ་ཕྱིའི་ཤིང་པར་གྱི་ལྟེན་གངས་ནམས་གྲག་རྟགས་འདིའི་( )ནང་བཀོད་བ་དང་། དེའང་པར་གྱི་ལྟེན་འཇུག་མཐུག་གསལ་བྱེད་"ན"དང་"བ"ཡིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད།

ས་བཅད་ཀྱི་མཆན་གསལ་སོར་བཏོན་པའི་ཆེད་དང་། དེ་བཞིན་མ་ཕྱིའི་ཤིང་པར་གྱི་སོད་ཀྱི་ལྟེན་གངས་དང་། མ་ཕྱིའི་ཕྱག་དཔེ་སྒྲོག་གིས་སྐྱར་པར་བྱེད་སྐྱབས་ཞུས་ནོར་སོར་བའམ་ཆད་ལྟག་ཡོད་པའི་དྲོགས་གཞི་ཅན་ལ་ནོར་བཅོས་དང་ཁ་སྐྱོང་གང་ཞུས་བ་ནམས་གྲག་རྟགས་འདི་ལྟ་བུའི་[ ]ནང་བཞག་ཡོད།

དམིགས་བསལ་སྤྲ་རབས་ཀྱི་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་ལ་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སོད་ཀྱི་བརྗོད་སྐྱོད་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་བ་མང་དུ་མཆིས་པ་ནམས་ལ། ཅོམ་པ་སོའི་བརྗོད་སྐྱོད་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་དགོངས་བ་དང་དུས་རབས་སོ་སོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མ་ཕྱིར་གང་ཡང་མ་བཅོས་པར་སོར་བཞག་ཞུས་ཡོད།

མདོར་ན་ཆད་ལྟན་གྱི་མཁས་དབང་དམ་པ་ནམས་ལ་དྲོགས་གཅོད་གང་ལྟོག་ཞུས་ནས་མ་དཔེ་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ང་ཆོའི་དག་བཅོས་སོགས་གང་བྱས་ཟུར་མཆན་དང་གྲག་རྟགས་ནང་བཀོད། དཔེ་དེབ་བཀོད་བསྒྲིག་པ་ཆོས་རི་མོའི་མཛེས་ཆ་དང་དེབ་ཀྱི་དབྱིབས་བཀོད་སོགས་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཆད་དང་ལྟན་པའི་དཔེ་དེབ་གསར་བསྐྱར་ཞུས་པ་ལགས།

འོན་ཀྱང་དེད་ཅག་ལ་དཔེ་ཆོགས་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལ་གོམས་ཆ་ཆུང་བའི་ཁར། མ་ཕྱིའི་ཕྱག་དཔེར་ཡིག་སྐྱོན་ཡང་མི་ཉུང་བ་མཆིས་པས། ཞུ་དག་དང་ལེགས་བཅོས་སོགས་ནི་རྒྱུ་ལྡན་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་སོ་སོའི་སྒྲིའི་ཞུས་བ་གང་ཐོན་ཞུས་ཞུལ་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་བ་མང་བའི་སྟེན་གྱིས། ཆད་ལྟག་འཛེལ་སོགས་

ཀྱི་སྐྱོན་ཅི་མཆིས་པ་གཟུར་གནས་ཀྱི་དཔྱོད་ལྡན་མཁས་དབང་ནམས་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་།
བསངས་དག་སྤེལ་ལ་སྤྲིན་པའི་དགོངས་འཆར་གང་ཡོད་ངེས་པར་སྦྱོལ་གནང་ཡོང་བ་ལྟ།

དེ་བཞིན་སྐྱོན་

ནི་ཏུམ་པར་སྐྱོན་སྤེ་ཆོན་ནས། ༢༠༡༤ ཟླ་བ། ༡ ཆོས། ༡ ལ།

ཚད་མ་རིགས་གཞུང་གྱི་མཆོ།

འཛིན་པ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེན།

༡༡། །ཚད་མ་འཛིན་པ་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུ་བོ་ཡོངས་སུ་འདྲ་བ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཚུ་
མཆོ་ཞེས་བྱ་བ།

མེ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །

རང་དོན་བདེ་བར་གཤེགས་བརྟེན་ནས། །

གཞན་དོན་འགོ་སློབ་ལ་བརྟུང་དེ། །

གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །

གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས་བཤད། །

ཅེས་དེ་ལྷན་བྱས་འཆལ་བ་དང་དམ་བཅའ་བ་སྡོན་དུ་སོང་ནས། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་གཞན་དོན་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་ལེན་བཤད་པ་ལ། ལེན་སྲ་བྱིའི་འབྲེལ། ལེན་ཀྱི་གཞུང་དངོས། ལེན་མཆན་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བའོ།
།

དང་པོ་ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལེན་པོ་འཛིན་པ་ཞི་མི་མཐུན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལེན་པོ་འཛིན་པ་
སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སློབ་ཤི། ཚད་མ་འཛིན་པ་མཐུན་པར་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་མཛོན་སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་དོན་
འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབས་ན་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྤར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་ཟིན་པས་ཡང་འདིར་མི་
འཆད་དོ། །གོ་རིམ་བསྐྱོག་པའི་དགོས་པ་ནི་ཚད་མ་འཛིན་པའི་ཀྱི་བསྟན་(༡༩༩༧)བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་སྤར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་ཞེས་པར་བསྟན་ཟིན་ལ།

ད་ནི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལུས་པས་དེ་འཆད་པར་བཞད་པ་ཡིན་ཏེ།

རི་སྐད་བྱ།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་འདི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་

སུ་དཔག་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལས། དེ་སྤར་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ལྷན་ན་མི་འཆད་དོ། །གོ་རིམ་བསྐྱོག་པའི་

དགོས་པ་ཡང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལུས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱ་

བའི་བྱིར། གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་ལས། ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ་ཞེས་བྲིས་པའི་
མཐུག་ཐོགས་སུ།

རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་དེ། གཞན་གྱི་
དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཞེས་གསུངས་པས། མངོན་སུམ་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་། རང་དོན་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། གཞན་དོན་ལེའུ་བཞི་པར་རྣམ་
ངེས་སོགས་ལས་བཞེད་པས་འདི་ཆོས་གྲགས་དང་ལྷ་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པར་མཐོང་བས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཆད་མའི་རྒྱལ་དུ་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་རང་གི་དོན་ལ་བཤད་པ་ཅིའི་བྱིར་མ་མཛད་ཅེ་ན།
དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཕྱག་བྱེད་དང་བཞི་པས་བཀོལ་བེན་པས་ཆོག་པར་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། རྗོད་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་
དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །

དང་(༡༥༥ན)པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རྗེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་པའི་དག་གི་མཆན་ཉིད། རྫོགས་ཆོག་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །

རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །དེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཤད་བེན་ནས། ད་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་གང་ཞེ་ན།
ཁོ་ལ་བ་རང་གི་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲོན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་ཁོ་ལ་བ་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་གོ། །

ཀྱན་ལས།

རང་གི་མཐོང་བ་ནི་ཚོལ་བ་དང་ཕྱི་ཚོལ་བ་རང་གིས་མཐོང་བ་སྟེ། བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
དག་རང་གི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །གལ་ཏེ། ཉན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ཀྱང་དབང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་དཔང་པོ་གསུམ་གས་མཐོང་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་ཅེ་ན། རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོགས་ཆིག་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་པ་ནི།

དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །

རྟགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་རྒྱལ་གསུམ་བརྗོད་པ་དེ་ལས་དཔག་བྱ་བྱགས་ལ་བསྟན་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དོན་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་
བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་མི་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་(༡༥༥)ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྷར་འབྲེལ་པའི་རྒྱལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱས་
པར་བཤད། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད། བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་
ཐིགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ཚོལ་བ་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་བ་དང་། དཔང་པོ་དང་། བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །

དེ་ལ་ཚོལ་བ་ནི། ཚོད་པའི་གྲར་དམ་བཅའ་ལ་བསྐྱབ་པ་འགོད་པར་ཁས་འཆེ་བའོ། །

ཕྱིར་ཚོལ་བ་ནི། ཚོལ་བས་བཀོད་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སུན་འབྲིན་བརྗོད་པར་ཁས་འཆེ་བའོ། །

དཔང་པོ་ནི། ཚོལ་བ་དང་ཕྱི་ཚོལ་བའི་རྒྱལ་པམ་བཅས་སྟོད་པར་ཁས་འཆེ་བ་སྟེ། གང་གི་ཆེ་ཚོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་
པ་དེའི་ཆེ་དཔང་པོའི་ཆིག་ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཆད་མར་བྱེད་ཅིང་གཟུ་བོར་གནས་པས་སྟོགས་
གཉིས་ཀའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ལེགས་ཉེས་ཤིན་འབྱེད་པའི་དཔང་པོ་དང་། བསྟོན་མི་རུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོད་

ངག་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་དཔང་པོ་དང་། རྩོད་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་པམ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་དང་ལྟ་བ་ངན་པ་
འདོར་དུ་འབྱུག་པ་དང་། གལ་ཏེ། ཞེན་པས་མི་འདོར་ན་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པས་ཚར་གཅོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལ་
བསྟོད་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཕམ། དེས་བསྐྱོས་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
དཔང་པོ་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྩོད་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཡིན་གྱི། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པས་ནི་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་ནི་གང་། གཅིག་ཤོས་ནི་(༡༩༦ན)རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྩོད་པའི་རིགས་པ་ལས་
འབྱུང་སྟེ།

རི་སྐད་བུ།

སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའམ། སྟོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་
པར་འབྱར་ཏེ། དཔང་པོས་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དམ་པ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་
འབྱང་བའི་རྩོད་པ་འོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཚོལ་བ་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་བ་དང་། དཔང་པོ་རྣམས་
ཡུལ་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འདུས་ཏེ། བསྐྱབ་པའམ་སྟན་འབྱེན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ན། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་
འབྱངས་ནས་རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའི་ལེགས་ཉེས་ལ་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དམ་
པ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་རྩོད་པ་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བ་རོལ་པོ་སྤྲ་དབབ་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་འདོད་
པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ་གཡོ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྟོན་པ་རྩོད་པ་སྟེ། ངག་གིས་ཏ་བགད་དང་། བདག་ལ་
བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྤྲད་པ་དང་། ཀུ་རེ་ལ་སོགས་པ་ངག་འབྲལ་བ་སྤྲ་ཆོགས་སྤྲ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་བློ་འབྲལ་
པ་དང་། མཚོང་བ་དང་། རྒྱག་པ་དང་། ཀླང་ལག་རྒྱུ་པ་དང་། གར་གྱི་རྣམ་འབྱུར་དུ་མ་བྱེད་པ་སོགས་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་བག་དང་མི་ལྡན་པའི་རྩོད་པ་ནི། དེང་སང་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ན་བཞུགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དང་།
སྤྱི་པོ་པལ་མོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ། ཞེ་མ་ཏོ། རོ་མཚར་བའི་གནས་སུ་བྱེད་མོང་གྱི། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་
རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་ཁྲེལ་བའི་གནས་ཡིན་(༡༩༦ང)ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པའི་ཐུགས་པ་ལས།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་འདོད་པས་གཡོ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་
ཆར་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་ཚུར་དང་། ཐལ་ལྷག་དང་། མཆོན་བསྐྱེད་པ་དང་། མེ་
ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ན། འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པ་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་ག་སྐད་སྟེ། །

དེའི་ཕྱིར་ཚད་པ་འདི་ནི་བདག་གཞན་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
།

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དག་གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བག་ཡོད་པར་བྱས་ནས། རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་བ་
འགོད་པ་དང་། ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སུན་འབྲེན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དཔང་པོས་རི་
ལྟར་ཤུན་འབྲེད་པའི་ཚུལ་དང་བཞིས་བྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་བ་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་དུ།

གང་ཞིག་རྒྱལ་འདོད་འབའ་ཞིག་གིས། །

ཚོད་པ་སྤྱོད་བ་དམ་པ་མིན། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་དང་། བ་རོལ་པོ་སྤྱོད་དབབ་པར་འདོད་པ་སོགས་ཆོས་མིན་གྱི་
བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ། བཞིན་ཁོ་གཉེར་སྤྱད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ངན་པ་དང་། བཞད་གད་ལ་
སོགས་པའི་དག་འབྲུལ་བ་དང་། ཆོག་རྩལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ང་རོ་ངན་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བསྐྱེད་གང་
ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ན་རང་གཞན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་
གསུམ་ཞི་བ་དང་ལྷན་པས་ཚོད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོས་
དག་བསལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་(ཉ་ལྔ་ན)རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། བཞིན་འཇུག་ཞིང་
མདངས་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། དག་གི་ང་རོ་ཏ་ཅང་དག་ཅིང་སྤྱར་བ་ཡང་
མ་ཡིན། ཏ་ཅང་ཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རི་ལྟར་འཆམས་པའི་སྒོ་ནས་གདངས་སྟན་ཅིང་ཆོག་འབྲུག་གསལ་ལ་དོད་
པར་སྤྱོད་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་འགོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བསྐྱེད་པའི་རོ་
བོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལས་ཕྱིར་རྒྱལ་བྱིས་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་
གསུམ་དེ་ཡང་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་ལ་སྟོན་པ་ན་དག་གི་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

ལྷག་པའམ་ཆད་པར་སྐྱས་ན་སྐྱ་བ་པོ་ལ་ལྷན་ཀར་འགྱུར་ཏེ།

ནམ་ངེས་ལས།

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཇེས་སུ་དཔག་པར་ནི་ཆོག་གི་སྒྲིན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དོན་ངེས་ལྷ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པས་སྐྱ་བ་པོ་ལ་ལྷན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

དེ་བས་ན། སྐྱ་མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་པ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཡང་བྱེད། དེའི་
ཕྱིར་ན་སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་སྐྱབ་པའི་དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟར་དུ་སྐྱ་བ་ནི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲིན་མེད་ཀྱང་། དག་ལྷག་པ་
དང་ཆད་པར་སྐྱས་པས་སྐྱ་བ་པོ་སྒྲིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །

ངེས་ལྷན་དེ་ལ་ལྷག་པ་དང་ཆད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་བ་དང་ཉེར་སྒྲུབ་མཁུག་སྤྱད་གསུམ་པོ་ལྷག་པ་ཡིན་
ཏེ། ཉེར་སྒྲུབ་དམ་བཅའ་དང་རྫོས་ལ་མཁུག་སྤྱད་ཉག་ས་བརྟེན་པ་དང་། རྫོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་པའི་
ཉག་ས་བརྟེན་པས་བསྐྱབ་བྱ་དོན་གྱིས་གོ་བར་རུས་པས་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་བརྟེན་ན་
བསྐྱབ་བྱ་(༡༩༥༧)བརྟེན་ཀྱང་དེ་གོ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲབ་པ་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་སྟངས་
དུ་ཉག་ས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དཔེའི་སྟངས་དུ་ཉག་ས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲལ་པའི་ཁྲབ་པ་དང་། ཉག་ས་ཚོད་གཞི་ལ་སྐྱབ་པར་སྟོན་
པ་ཕྱོགས་ཆོས་བརྟེན་པའི་ཡིན་ལག་གཉིས་དང་ལྷན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉོག་ས་པ་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

ངེས་ཀྱང་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས།

རང་གིས་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ།

ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས།

ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་བ་དག །

བརྟེན་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཅའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་གཉིས་པོ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉོག་ས་པ་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་གཉིས་པོ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚུལ་
གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉོག་ས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེ་ཡང་ཕྱིར་ཚོལ་གང་ལ་རྟགས་དེ་འགལ་བར་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒྱུར་བ་བསྟན་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ལ། མ་དེས་བར་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྱུར་བ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།

ཇི་སྐད་དུ།

འགལ་བ་དང་མ་དེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྗེས་འགོ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ལྷོག་པ་གོ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཚོལ་བ་དབང་པོ་རྟལ་པོ་ལ་ནི་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཀ་
བརྗོད་དགོས་པ་ཡང་སྤྲོད་ལ།   གང་ཡང་རུང་བ་བརྗོད་པས་གཅིག་ཤོས་གོ་བར་རྒྱས་པ་ལ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་
བརྗོད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །

གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྒྲུས་པས། །

དོན་གྱི་གོ་བས་(༡༩༩ན)གཅིག་ཤོས་ལ། །

བན་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །

གཏམ་ཆོགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བད། །

ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་ངག་རྟུ་རྩེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
ཚུལ་གསུམ་ཀ་མི་ཤེས་པའི་ཚོལ་བ་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མ་བསྟན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་
རྟོགས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཀ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཐུབ་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་
འབའ་ཞིག་བརྗོད་པས་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར།

ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །

རྒྱ་དངོས་དེ་དག་མི་ཤེས་ལ། །

སྟོན་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །

གཏན་ཆེགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་ཕྱིར་ཁོལ་མཁས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བརྗོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཀ་སྟོན་མི་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། བསྐྱབ་པའི་དག་ཏུ་གསན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆང་བར་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པ་སྐྱབ་པའི་དག་ཏུ་
འགྱུར་ན། ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་ཡང་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཏུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཁོལ་བས་བརྗོད་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕྱིར་ཁོལ་གྱིས་སུན་འབྲེན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོ་གསུམ་ཞི་བ་དང་
དུལ་བར་བྱས་ཏེ། བ་རོལ་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་
བསམ་པས་ཁོལ་བས་བཞོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་ལ། འགལ། མ་དེས། (༡༩༩༧)མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་བརྗོད་དེ་ཁོལ་
བའི་སྟོབས་པ་གཞོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

རི་སྐད་བྱ།

མ་ཆང་སོགས་བརྗོད་སུན་འབྲེན་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་ཡང་སུན་འབྲེན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་དུ་སྐྱ་བའི་
ཁོལ་བ་ལ་ནི་དམ་བཅའི་སྟོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དངོས་སུ་སྤྲས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེ་
འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གྲུབ་པའམ་བསལ་བ་ཞུགས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་སྟོན། འགལ། མ་དེས། མ་གྲུབ་གསུམ་དུ་འདུ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བཞད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ལྡན་དང་གསུམ་ལྡན་དུ་སྐྱ་བ་ལ་ནི་གྲུབ་བསལ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
སྤྲས་ན་དམ་བཅའི་སྟོན་ཉི་བར་གནས་ལ། དོན་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱང་དགོས་ལུས་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱ་
བའི་ཕྱིར་ཁོལ་བའི་དག་ལ་སྟོན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་དམ་བཅའི་སྟོན་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ཆེག་ལ་
དགོས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རི་སྐད་བྱ།

ཕྱོགས་སྟོན་གཞན་ལ་བལྟས་པ་ནི། །

མ་ཡིན་ཅེས་ཀྱང་བཞད་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་དང་།

ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་བལྟས་པ། །

ཕྱོགས་སྟོན་འདོད་མེན།

ཅེས་རྟགས་སྟོན་དང་ཕྱགས་སྟོན་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཡན་ལག་གཉིས་ལྷན་བ་ལ་ནི་རྟགས་སྟོན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱགས་སྟོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ།
རྟགས་མ་བཞེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཕྱགས་མ་སྤྲས་པས་དེའི་སྟོན་བཅེར་མི་རུང་ཞིང་། རྟགས་བཞེད་ནས་ཕྱིར་ཁོལ་
གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་མ་བྱུབ་པར་འགྱུར་ལ། ཚད་མས་བསལ་ན་རྟགས་འགལ་བའམ་མ་ངེས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཁོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་(༡༩༩ན)ཡང་དག་བཞེད་བ་ལ་ཕྱིར་ཁོལ་གྱིས་
སྟོན་བཞེད་པའམ་སྟོན་མ་ཡིན་པ་བཞེད་ན་ཕྱིར་ཁོལ་པམ་ལ། ཁོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་བཞེད་པའམ་སྐྱབ་བྱེད་
མ་ཡིན་པ་བཞེད་བ་ལ་ཕྱིར་ཁོལ་གྱིས་སྟོན་ཡང་དག་པར་བཞེད་ན་ཁོལ་བ་པམ་ཞིང་། དེས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་
བཞེད་ཀྱང་ཕྱིར་ཁོལ་གྱིས་སྟོན་མ་བཞེད་པའམ་སྟོན་མ་ཡིན་པ་བཞེད་པ་དང་། ཕྱིར་ཁོལ་གྱིས་སྟོན་ལྟར་སྤང་བཞེད་
ཀྱང་ཁོལ་བས་ཆེར་མ་འབྱེན་མ་ཤེས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱལ་པམ་མེད་དེ། སྟོན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱབ་བ་དང་སྟན་
འབྱེན་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་པ་འཛེམས་པར་མི་རུས་ལ། རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཁོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་
སྟོབས་པ་འཛེམས་པར་རུས་པ་དང་མི་རུས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཅོད་པའི་རིགས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ།

ཕྱིར་ཁོལ་བས་དེའི་དངོས་པོ་གོ་བར་བྱས་ན་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་གཉིས་པོ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དང་
པམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཁོལ་བས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་ཅན་བཞེད་ན་ཡང་ཕྱིར་ཁོལ་བས་
སྟོན་མ་བསྟན་ན་པམ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་པན་ཚུན་རུས་པ་
འཛེམས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་རྒྱལ་བ་དང་པམ་པས་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྟན་དང་གཡོ་སྤྱུ་ལ་སོགས་པས་བྱུབ་པའི་མཐའ་བསྐྱང་བར་མི་རུས་པས་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བ་དང་པམ་པ་མེད་དོ་
ཞེས་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

དེ་ལ་དཔང་པོས་རི་ལྟར་ཤུག་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཅོད་པའི་རིགས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ།

རི་རྒྱད་དུ།

སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བཞེད་ཅིང་། །

སྟོན་མི་བཞེད་པ་གཉིས་པོ་དང་། །

ཚར་གཅོད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆར་བཅད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེས་སུ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་གནས་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ནས།
གང་ཞིག་པམ་པ་དེའི་ཁོར་བ་མཁས་པའི་གྲར་བསྐྱགས་ནས་འདོར་བ་དང་། བདེན་པ་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེན་པས་སྒྲུང་དོར་མི་བྱེད་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པས་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་
ཅིང་། རྒྱལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་དེའི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་ཆོགས་སུ་སྒྲོགས་པར་བྱེད། རྒྱལ་པོའི་སྐྱབ་
ངས་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་དབྱུས་སུ་ཚོད་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྩ་བོ་ཆེ་རུང་བར་བྱེད། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་དགའ་
འབྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞེངས་བསྟོད་ཅིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་གཞུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པའི་
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཚོད་པའི་གནས་དང་དུས་གང་ཞེ་ན། གནས་ནི། རྒྱལ་པོའི་སྐྱབ་ངས། ཁྱོང་ཁྱེར་ཆེན་
པོའི་དབྱུས་སམ། ཆོང་འདུས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་མདུན་ས་སྟེ། རྒྱལ་བ་དང་པམ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་གྲགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དུས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱས་ཤིང་།
ཕྱོགས་གཞན་དག་སུན་འབྲིན་པར་བྱས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བྱང་བར་བྱས་
པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པ་དང་། ཕྱིར་ཁོ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་བསྟན་པའི་
སྟོད་དུ་རུང་ཞིང་། ང་རྒྱལ་དང་ཐུག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པས་རྒྱུད་མ་འཁྲུགས་ཤིང་ཚོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་
བ་དང་། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་ཅིང་གཞུ་བོར་གནས་པའི་དཔང་པོ་ལ་སོགས་པ་(༡༩༠ན)རང་
གཞན་གྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་དབྱུས་སུ་ཚོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་མི་
འགྱུར་ཞིང་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་
པའི་ཚུལ་ལ་སྒོ་གྲོས་ལེགས་པར་བྱང་བར་མ་བྱས་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་མི་བདེ་བ་དང་། སྒྲོབས་པ་ཉ་ཅང་
བུལ་བའམ། སྒོ་རྟུབ་རྟུབ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་བསྐྱབ་པའམ། སུན་འབྲིན་པའི་ངག་འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་
ལྡན་པ་སྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན། མཁས་པ་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དབྱུས་སུ་ཚོད་པ་ལ་དད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཆེ་འདི་དང་ཉི་
བའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་སྐྱད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་ངན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཁོ་ལ་བ་དང་ཕྱིར་ཁོ་ལ་བ་དང་དཔང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལེགས་པར་བཤམས་ཏེ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཚོད་པ་རྣམ་
པར་དག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱེད་པོར་ཆེར་བབྱེད་པ་དང་།
རང་བཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ལ། མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཚོད་པའི་བྱ་བ་

ཞེས་བསྐྱགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚེས་པ་དང་། ཕྱི་ཚེས་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབ་པའི་དག་གི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ། དབྱེ་བ་ནི་
དུ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚེས་པ་རང་གི་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་གཞན་ལ་སྟོན་གསུམ་དང་
བྲེལ་བར་སྟོན་པའི་དག་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ།

རི་སྐད་དུ་(༡༩༠བ)མདོ་ལས།

གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །

རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །

རི་ལྟར་རང་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་རྟགས་ཅན་
གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། རྒྱ་
ལ་འབྲས་བུས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་མཐོང་བ་དང་། དོན་དང་། རབ་གསལ་བྱེད་
གསུམ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་དང་སྟོན་སྟོན་གསུམ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །རི་ལྟར་སེལ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱེ་
འདིག་ཅན་སྟོ་བའི་ཉིང་དུ་བྱུབ་ཀྱང་སེར་སྐྱ་བ་རང་གིས་མ་བྱུབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་
རྟགས་དང་། དེ་སྟོན་པ་སྐྱབ་པའི་དག་ཏུ་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རང་གིས་མཐོང་བ་སྟོས་ལ། རྟགས་ཆད་མས་མ་
བྱུབ་ཀྱང་ལུང་དང་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་སྐྱ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དོན་ཞེས་སྟོས་ཤིང་། རིགས་པ་ཅན་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་པ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་
སྐྱ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱ་ལ་སྟོན་ཆགས་པ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རབ་གསལ་བྱེད་སྟོས་
པ་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་བཤད་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་། ཆོས་
མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནོ། །

དང་པོས་ནི། ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་དཔེ་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པས་ནི། ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

།

དེ་ཡང་ཆོས་མཐུན་(༡༩༡ན)པའི་སྟོར་བ་ནི། དཔེར་ན། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཆང་
བར་བཞིན། ལ་ལ་ཡང་དུ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བཞི། དཔེར་ན། གང་ན་མེ་མེད་པ་དེ་ན་དུ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཅུ་སྒྲུང་བཞིན། ལ་ལ་
ནི་དུ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་སྒྲིབ་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཁྲབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་དུ་དབྱེ་
ནའང་བྱུང་བའོ། །དཔེ་ནི་ཁྲབ་པ་ངས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྲབ་པ་བརྗོད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས། སྒྲིབ་པ་འདི་
དག་ནི་ཁྲབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་དུ། ཆད་མ་འབྲིང་པོ་ལས།

གཏན་ཆོགས་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཕྱིར། །

དཔེ་ནི་ལོགས་ཤིག་སྒྲིབ་བྱེད་མིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྲ་ཞེ་ན། གཞན་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བཀོད་
པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྲ་སྟེ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་སྤར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

མིང་གཞན་བསྒྲིབ་པའི་ངག་དང་། ཏྲགས་ཆོག་ཅེས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་
ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོགས་པ་དེ་ལྟར་ན། གཟུགས་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་
མངོན་སུམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡང་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྐྱེའི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱི། མངོན་སུམ་ནི་སྐྱེའི་བྱེད་པ་ལ་མ་
བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་ཆོག་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སོ། །

རྒྱན་མཛད་པས།

གལ་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་(༡༩༡བ)བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོག་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

རི་ལྟར་ཆོག་ལས་མཐོང་བ་ཡི། །

འབྲེལ་པ་བྲན་པར་འགྱུར་བ་ན། །

རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། །

འགར་ཡང་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བ་མིན། །ཅེས་དང་།

དེས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱལ་ཉིད་སྒྲིབ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་སྒྲིབ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་སོ་སའི་དོན་ལ། རང་གི་མཐོང་བ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། དོན་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད།
གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆན་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །
དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དངོས། རྩལ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད། བསྐྱབ་པའི་ཐལ་བ་ལ་མཆུངས་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །

བདག་མཐོང་མིན་ཀྱང་གཞན་དག་གིས། །

མཐོང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིས་ཁ་ཅིག །

དེ་སྤང་བྱིར་བཞག་མཐོང་བའི་ཆོག །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ཆོག་མོད། རང་གི་
མཐོང་བ་སྒྲོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྤྱེ་འདྲིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་སྒྲོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་བསྐྱབ་པའི་དག་གིས་བསྟན་བྱེད་ཕྱོགས་ཆོས་གྲགས་ཅན་བདག་གིས་
མཐོང་བས་མིན་ཀྱང་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་མཐོང་བ་ན་སྤྱེ་འདྲིག་ཅན་སྒྲོ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སེར་སྒྲུ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོག་གིས་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་(༡༩༩ན)མི་འགྲུབ། དེའི་རྒྱ་
མཆན། རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པར་རིགས། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་པ་དགག། སྤྱེ་བུའི་འདོད་པ་རྟགས་སུ་
འཛོག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག །

ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །

དེར་ནི་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་འགྲུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། མངོན་གྱུར་དང་ཅུང་ཟད་སྟོག་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་ནས་དབྱད་པས་དག་པ་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་སོ་
སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་སྟོ་བདེ་སྟེ་འཛིག་ཅན་ལ་ལུང་ཆོག་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཁྱབ་སྟེ། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། སྟོ་བདེ་སྟེ་འཛིག་ཅན་དེ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལུང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།

བཤད་པ།

ལུང་ལ་གཞོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི། །

སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཆོ། །

དེ་ནི་ཆད་མིན་དེ་བས་ན། །

དེས་གྲུབ་མ་ལུས་གྲུབ་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྟེ་འཛིག་ཅན་ལས་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཆ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ནི་ཆད་མ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེས་སྟོ་བདེ་སྟེ་འཛིག་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྟེ་འཛིག་ཅན་མ་ལུས་པ་སེམས་མེད་
དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

གལ་(༡༩༡བ)ཏེ་ལུང་དེ་ལྡན་ལ་གྲུབ། །

ཅེ་ན་གང་གི་ལུང་གང་ཡིན། །

ཆད་མས་གཞོད་པར་གྱུར་པ་ཡི། །

ལུང་དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན། །

དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ། །

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར། །

དེ་ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་ན། །

དེ་དོར་ཡན་ལག་ཚད་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། གློ་བཤེས་ཀྱི་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱང་དེ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཕྱང་དེ་ཚད་མར་
བྱུང་བོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ཕྱང་གློ་བཤེས་ཀྱི་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་
ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མས་གཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱང་དེ་འབྲ་བ་ནི་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་རི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་ཅིང་ཚད་མར་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གངས་ཅན་པ་ཡང་
ཕྱང་དེ་དང་ལྡན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་རྒྱུ་གིས་སོ། །འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེའོ། །གཞན་ཡང་
སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱང་དེ་དང་འགལ་བ་གློ་བཤེས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
གློ་བཤེས་མེད་དུ་རི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱང་དོན་སེམས་ཡོད་དེ་ལས་གཞན་པ་
སེམས་མེད་ཁས་ལེན་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱང་དེ་དོར་བྱའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། ཚད་མར་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གསུམ་པ་རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་རིགས་པ་ནི།

རང་རྟོགས་གང་ལས་བྱུང་བྱུར་པའི། །

སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ཅིས་མ་བཟོད། །

རིགས་པ་གང་གི་ཕྱང་འཇིན་པ། །

དེ་ནི་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཇིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གངས་ཅན་པ་རང་ལ་གློ་བཤེས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་
(༡༩༣ན)ནི་ཅིས་མི་བཟོད། གལ་ཏེ། གངས་ཅན་པ་རང་གི་ཕྱང་ལས་རྟོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་ལེན་
པས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་གང་གིས་ཕྱང་ཚད་མར་འཇིན་པར་འོས་པའི་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་
འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཇིན་ཏེ། གློ་བཤེས་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཕྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

བཞི་པ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ་ནི།

སྤར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དག་གིས། །
 ཐ་མལ་པར་གྱར་ཉོགས་པ་དང་། །
 དབང་པོ་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་དེ་དག། །
 དེ་དོན་རྒྱས་ཤེས་ལ་རྒྱས་ཡིན། །
 གང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་ཆད་ཅན། །
 སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི། །
 དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །
 སྐྱབ་བྱེད་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། རེད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཉོགས་ལ། གཞན་ལ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡང་རྒྱང་བས་ཉོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གངས་ཅན་པ་བྱེད་སྤར་ནི་ཐ་མལ་པར་གྱར་པ་ལས་སྤྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དག་གིས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཉོགས་པའི་ཐབས་དང་། དབང་པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་དེ་དོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཉོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་ཐབས་ནི་འདིར་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒོ་(༡༩༣བ)བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་སྤྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཉགས་སུ་འཛོག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

སྤྱིས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །
 དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་མིན་འཛོག་ན། །
 གཏན་ཆོགས་དེར་སྤང་མེད་འགྱུར་ཏེ། །
 དེ་ནི་དངོས་ཏེན་མིན་ཕྱིར་རོ། །

དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་བཟོས་བཅས་ཡིན། །
མེད་པར་ཤེས་བ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །
ཡོད་ཀྱང་དངོས་དང་འབྲེལ་མེད་པའི། །
རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་དང་མཚུངས། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། རྒྱུ་འཇིག་ཅན་དེ་རྟོགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་མི་ཤེས་པའི་ངོར་རྟོགས་ཡང་དག་པ་དང་། ལྟར་སྒྲུང་དུ་
ཤེས་པའི་ངོར་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུས་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི་རྟོགས་ཡང་དག་པ་དེ་ཉིད་དང་།
ཡང་དག་དེ་ཉིད་མིན་པར་འཇོག་ན་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་དང་། རྟོགས་དེར་སྒྲུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུས་བྱའི་
བསམ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་སྟེ། རྟོགས་ཡང་དག་
ཡིན་ན་དོན་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བར་ཡོད་ཅིང་། ཆད་མས་ཤེས་པ་ལ་བཟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་མེད་པར་རྒྱུས་བྱའི་སྟོས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་ཡོད་
ཀྱང་རྟོགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་རྟོགས་ལྟར་སྒྲུང་ལས་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་དཔྱོད་
པའི་རྟོགས་པ་ནི་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དངོས་པོའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཡོད་དུ་ཚུག་མོད་ཅེས་སྟེ་འོ། །

རྫོན་ལྷོས། རྒྱུ་འཇིག་གི་རྟོགས་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་སོ། །

ཀྱུན་གྱིས། (༡༩༥ན)ཆད་མ་སྒྲུང་དང་མཚུངས། ཞེས་སོ། །

ཐེ་ཆོས་དང་མཚུངས། ཞེས་པ་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །

སྒྲུང་མའི་ཆོགས་ལ་མེར་ཤེས་པ་ལྟར་ལོག་པའི་ཤེས་པར་མཚུངས། ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་འོ། །

བྱག་པ་དོན་བསྐྱབ་བཞི།

རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུ་འཕྲ། །

སྒྲུང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་རྟོགས། །

འབྲེལ་དེ་དངོས་ལ་བྱུབ་ཡིན་ན། །

རང་ལ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མ་བྱུབ། །

གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་རྟོགས་པར། །

མི་རིགས།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྟེན་འཇིག་ཅན་དེ་སྟོང་བའི་སེམས་མེད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུ་ལས། ཡོད་ན་སྣང་ཏུ་
རུང་བ་ལས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གང་རུང་ཏུ་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྟེན་འཇིག་ཅན་དང་སེམས་མེད་ལ་རང་བཞིན་ནས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་
པ་ཡིན་ན། གངས་ཅན་རང་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོང་བའི་རྟེན་འཇིག་ཅན་ཏུ་མ་གྲུབ། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཐལ་བ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས། །

ཐལ་བ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར། །

གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་ཕྱིར་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། རྟོགས་པ་རང་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་ཞིང་།
དེ་བརྗོད་པའི་དག་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་རིགས་ན། བྱོད་དང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་
པས་བྲལ། དཔེར་ན། བུ་མ་མཁའ་བཞེན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་བྱོད་གྱིས་(༡༩༥༧)ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེས་གཞན་གྱིས་
ཁས་སྤངས་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྲལ།
དཔེར་ན། བུ་མ་མཁའ་བཞེན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་བྱོད་གྱིས་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེས་གཞན་གྱིས་ཁས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་
པའི་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཞག་ནས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་དག་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་
ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཞག་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྟོགས་པ་ལ་སྟོན་པའི་རྟགས་
ཆེག་ཡིན་ཏེ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྟོགས་པའི་དོར་གཅིག་མི་རྟག་པ་མེད་ན་གཞན་བྱས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འཕངས་
པའི་བསྐྱབ་པའི་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི།

དོན་སྟོས་དེ་ནི་སྤྱད་ག་དང་། །

རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་བདག་ཉིད་ཅན། །
ཏགས་ཉིད་མིན་པར་གྲུབ་དོན་ཏེ། །
དོན་ལས་དོན་ནི་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །
རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའོ། །
འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་། །
དངོས་ལས་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། །
བཏགས་པ་དག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དོན་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་སྒྲོས་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་
རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་དོན་སྒྲོས་པ་དེ་ནི་སྒྲ་ཞེས་པ་ལུང་དག་ལས་བཤད་པ་དང་། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་སྒྲ་ཏག་པའམ་མི་ཏག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཏགས་ཉིད་དུ་
འདོད་པ་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་དག་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དོན་
ཚུལ་གསུམ་(༡༩༥༩)ཆང་བ་ལས་བསྐྱབ་ཕྱིར་དོན་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་ལུང་དག་རང་བྱེད་པ་
པོའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ལུང་
ལས་བཤད་པ་དང་རྟོག་པས་གཏན་ཆོགས་དག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ལ། ཕྱོགས་དང་ཏགས་གཉིས་ཀའི་ཆོག་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག། །དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་། ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་བྱེད་
ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཞན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །
ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་རུས་མེད། །
དེས་ན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལ། །
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་གནས་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། རང་གི་མཐོང་བའི་དོན་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ངག་དེའི་མཚན་གཞི་རིམ་བྱ་ཞེ་ན།
འདི་ལ་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་སྐྱབ་པའི་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་། གཏན་
ཆོགས་དང་། དཔེ་དང་། ཉེར་སྦྱར་དང་། མཐུག་བསྟུ་བ་ནམས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཡན་
ལག་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་། གཏན་ཆོགས་དང་། དཔེ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་
ཆང་བའི་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་
ཕྱོགས་ཆོག་དང་། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས། ཞེས་གཏན་ཆོགས་
བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སུ་བྱས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོག་དང་(༡༩༥བ)རྟགས་ཆོག་དེ་དག་རང་ཉིད་
ལས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་ཆུན་གྱི་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་འགྲུར་མོད་གྱི། སློབ་དཔོན་སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་ཆད་མ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོག་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
རིགས་སོ་ཞེ་ན།

བཤད་པ།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་སྐྱ་བ་པོའི།
བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ།
ཆད་དེ་ཡིན་ལས་ཐེ་ཆོམ་དག།
སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས།
བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་བྱས་པ་མེད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། སློབ་དཔོན་ནི་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་རང་སྐྱ་བ་པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་
སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་གྱི། ཕྱོགས་ཆོག་དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
བཞེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཆོག་དེ་ཡིས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱས་པ་ལྟ་
ཞོག་བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་བྱས་པ་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་བརྗོད་མི་དགོས་པར་འགྲུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོག་

བཞིན་དུ་རྟགས་ཆེག་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
བཤད་པ།

གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པ་རང་ཉིད་ལ། །

རུས་པ་མེད་ཀྱང་རུས་སྟོན་བྱེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་དག་ཆས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་
བསྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་ཀྱང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོལ་བ་ལ་བརྗོད་དགོས་ཏེ། དེའི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་རུས་གྱི་
ཚུལ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚྣ་བ་སྤང་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚྣ་བ་སྤང་། ཕྱོགས་(༡༩༩ན)ཆེག་ལའང་
རུས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། དེས་ན་ཕྱོགས་ཆེག་དགོས་པ་མེད་པ། དེ་ལའང་ཚྣ་བ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས།

རང་གི་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །

ངེས་པ་བསྐྱེད་བར་འདོད་པ་ཡིས། །

ཕྱོགས་ཆས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག།

བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

གཏན་ཆེགས་དོན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་གྱིས། །

རུས་མེད་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ།

དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །

གཏན་ཆེགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱོགས་དེ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རུས་པ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་
ཉིད་གྱིས་ཕྱོགས་ཆེག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་

འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག་ཅེས་བཤད་པ་རི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན།   དེ་ནི་སྐྱབ་པའི་ངག་འགོད་པའི་ཆེ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
ཁྱབ་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བརྗོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆེག་ལའང་རྩས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལའང་རྩས་ཡོད་དེ། །

གཏན་ཆོགས་ཆེག་ནི་འབྲུག་ཕྱིར་ན། །

དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར། །

འདོད་པས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། །

དེ་མཚུངས་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། ཕྱོགས་ཆེག་དེ་ལའང་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རྩས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཆོགས་
ཀྱི་ཆེག་ནི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།   གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆེག་དེ་ནི་(༡༩༩༦)བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར་འདོད་
པས་བྲི་བ་དང་།   རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།   མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཁས་ལེན་ན་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆེག་འབྲུག་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།   དེ་ཙམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་རྩས་པར་
འདོག་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་ཕྱོགས་ཆེག་དགོས་པ་མེད་པ་ནི།

ནང་གི་ཡན་ལག་རྩས་པ་ནི། །

ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས། །

དེ་ལ་བྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །

དེ་ཉིད་ཆོག་ལ་ཡང་དག་གནས། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ།   སྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་དུ་ཕྱོགས་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ།   དེར་ཕྱོགས་མ་བརྗོད་ཀྱང་ནང་གི་ཡན་
ལག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ལ།   ཚུལ་གསུམ་དེ་
ལ་བྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟགས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཉེར་སྒྲོར་དང་མཐུག་སྐྱད་སོགས་ལ་འང་དགོས་པ་མེད་དེ།

རི་སྐད་དུ།

དམ་བཅའ་བ་ནི་ལྷང་། གཏན་ཆེགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ། དཔེ་ནི་མངོན་སུམ། ཉེ་བར་གཏོད་པ་ནི་ཉེ་
བར་འཇལ་བའི་ཆད་མ། ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་མཐུག་བསྐྱ་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆེག་གི་ཚུལ་ཙམ་དུ་བྲད་པས་མི་རིགས་སོ། །

ཞེས་གྱུར་གྱིོ། །

བཞི་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།

གལ་ཏེ་ཡུལ་བསྐྱན་མེད་པར་ནི། །

གཏན་ཆེགས་འཐུག་པ་མེད་པའི་བྱིར། །

ཡུལ་བསྐྱན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི། །

རྒྱས་པ་བྱུབ་པར་འདོད་ཅེ་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་(༡༩༥༣)སུ་བསྐྱན་པ་མེད་
པར་ནི་གཏན་ཆེགས་འཐུག་པ་མེད་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྐྱན་པ་
དག་ཉིད་ལས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱུབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

བཤད་པ།

བྱབ་སྟོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །

སྐྱ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འབྲུག། །

མི་རྟག་ཅས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། །

དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་སྒྲོར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱབ་པའི་
ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོགས་ཆེག་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། བྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ངག་ལ་
སྟོགས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ལ་བྲན་པ་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་ཤིང་། སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་

བྱས་པ་འདི་འབྲ་བ་ཀྱན་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན། བྱས་པ་བཞིན། ཞེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ལ་བློ་བ་སྦྱེས་
པ་ལས་དོན་གྱིས་སྦྱ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་གང་ལས་ཞེ་ན། འདི་སྟར།

ཕྱོགས་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །

འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གོགས་མེད་ཕྱིར། །

གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །

མ་བསྟན་མ་ཆང་ཡིན་པར་བརྗོད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཚུལ་གསུམ་ལ་ངས་ཤེས་སྦྱེས་པ་ན་ཤུགས་གྱིས་སྦྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྟེ་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་སྦྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གོགས་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཉིད་མ་བསྟན་ན་བསྟན་པའི་དག་མ་ཆང་བ་
ཡིན་པར་བརྗོད་ཀྱི། ཕྱོགས་མ་བརྗོད་ཀྱང་བསྟན་པའི་དག་མ་ཆང་བར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱུན་གྱིའོ། |(༡༩༦༧)ལྷ་
དབང་སྒྲོམ། འདི་བཤད་ཟིན་ཏེ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་འདོན་ནས་དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར་ཞེས་སྟོན་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་མེད་ཀྱང་སྦྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཅེས་སོགས་སྟེ་མ་བཞིན་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆིག་བསྟན་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

བསྟན་བྱ་བརྗོད་པར་དམ་བཅས་ནའང་། །

སྦྱ་དེ་ལ་སྟོན་འཐད་མིན་ཏེ། །

སྦྱ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་ཉིད་གྱིས། །

གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་ཐལ་མིན་ཕྱིར། །

བྱེད་པར་མེད་པར་བརྗོད་ན་ཡང་། །

རིགས་གཅིག་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། །

གཞན་དུ་བསྟན་བྱ་བརྗོད་པ་ཀྱན། །

དམ་བཅས་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་རྟགས་ཆེག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་
ཁས་སྐངས་འགལ་ཞིང་། རེད་ལ་ནི་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་དམ་བཅའ་མཆོན་ཉིད་ཏུ་སྐྱས་ནའང་སྐྱ་བ་དེ་ལ་
དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བཟོད་པ་དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་ལྟར་
སྐར་བ་བཟོད་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནའོ། །ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་
བྱེད་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་
དང་རིགས་གཅིག་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་ཏུ་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་བར་འགྱུར་གྱི། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
བཟོད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་དང་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལས་གཞན་ཏུ་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། རྩ་མཁན་གྱིས་བྱམ་པར་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དམ་བཅའ་(༡༩ན)བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྟོན་དེ་ཉིད་སྐར་བར་འདོད་ནས།

གལ་ཏེ་གྲུབ་བཟོད་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱིར། །

གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོན་མེད་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། རྟོགས་ཆེག་སྐྱབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་རིགས་པ་ཅན་པ་དག་ལ་ཡང་
དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་པ་བཟོད་
དགོས་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བཟོད་པ་ནི་གྲུབ་ཟེན་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བཤད་པ།

ད་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་དག །

རི་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ད་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའི་དག་དག་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། མ་
གྲུབ་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྟོགས་ཆེག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཞན་དག་པ་ནི།

ལྟར་སྐར་བཅས་སོགས་བཞེད་པ་དང་། །

ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དེ། །

འདི་ལྟར་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད། །

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། མང་པོས་ལེན་པའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རིགས་སྒྲིའི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། རྩོགས་
ཆོག་གྲང་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྒྲང་བ་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མངོན་སྲུང་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་
དུ་ཐལ། མངོན་སྲུང་ལྟར་སྒྲང་བ་དང་བཅས་པ་ལྟན་ཅིག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྲུན་འབྲིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་
པའི་ཆོག་ཏུ་གྲུང་བ་ལྟར་སྒྲང་བ་དང་བཅས་པ་བརྟན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སྲུན་འབྲིན་པ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ། སྐྱབ་
བྱེད་བརྗོད་པའི་ཆོག་གིས་བྱེད་པར་བྱས་པའི་ལྟར་(༡༩༩༧)སྒྲང་བ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྲུན་འབྲིན་
ནོ། །རྩོགས་དང་རྩོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལྟར་སྒྲང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་
སྲུང་གིས་མ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལན་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་མི་འདོད་པའི་རྩོགས་སྒྲ་མ་བསྐྱུས་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
ཅོད་པ་བྱེད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྩོགས་དང་རྩོགས་
ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པར་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

གང་དུ་བཤད་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ་ཞེས་ལྟ་དབང་སྒྲོས་
སོ། །

དེས་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེ་དག

དོན་གྱི་དོན་རྟགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །

ཞེས་སོགས་རྩོགས་ཆོག་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་གཞུང་རྣམས་འཆད་པ་ན། རིགས་པ་
ཅན་པས་རྩོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱས་པར་བསམས་ནས་ཅོད་པ་དང་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་མཛད་པར་སྒྲང་སྟེ།
དེ་ནི་གཞོན་ལུ་མ་མང་པོས་ལེན་པའི་བྱ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཞད་གད་དུ་བགྱིས་པ་དེ་དག་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་
ཡང་བབས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པས་ཁས་ལྷངས་པའི་རྩོགས་སྒྲ་མ་བསྐྱུས་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དགག་པ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་ཅན་པས་རྩོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་མ་ལྷངས་ཏེ།

རི་སྐད་དུ་ལྟ་དབང་སྒྲོས།

ལྷར་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒྲིག་ན་གཞིན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས། བྱད་
པར་མེད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན། དེ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བས་
ན་འདིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མའི་(༡༩༩ན)ལན་མ་བཏབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཞད་གད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་འདི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་རུང་ཟད་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་ངག་གི་མཆན་ཉིད།
དེའི་རྣམ་བཅད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཅུ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་བཤད་ཟིན།

གཉིས་པ་འགྲེལ་བ་ནི། རི་ལྷར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རི་ལྷར་གྲོལ་བ་རང་ཉིད་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་
རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་ཏེ་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྷར་གཞན་གྱི་གྲོལ་ལ་ཡང་རྟགས་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གྲོལ་བ་
རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་གྲོལ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཆོས་གསུམ་
ལྡན་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་རབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཐད་ལྡན་ལས་གསུངས་ཏེ།

རི་སྐད་དུ།

ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

རང་གི་རྟགས་པའི་དོན་འདི་གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུང་དང་ངག་གི་རྣམ་པར་
རིགས་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་མཐོང་བའི་དོན་ནི་གསལ་བར་བྱ་བ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
སོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཚིག་རྗེས་སུ་དཔག་པར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། **རྒྱ་ཆིག་ལ་**
འབྲས་བུ་ཤེས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། **|(༡༩༥བ)|**དགོས་པ་ནི་བསྐྱབ་པའི་དག་ལས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བྲན་པ་
སྒྲེ་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་དག་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཙད་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **འདིར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་**འདིར་**ཆོལ་བ་**རང་**
གི་མཐོང་བའི་དོན་ཅེས་སྒྲོས་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཆོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་
ལུང་ལས་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། **དོན་**ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མེད་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་
པ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་སྟོན་པའི་དག་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ནོ་**ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་**
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རང་གི་མཐོང་བ་དང་། དོན་སྒྲོས་པའི་རྣམ་བཙད། གཞན་ལུགས་བཀག་ནས་
རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། བཙད་བྱའི་དག་དཔེར་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྗེ་ལྟར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་གི་མཐོང་བའི་རྣམ་བཙད་ཀྱི་དཔེ་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། བྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། གཞན་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྟགས་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་ཆོལ་བ་རང་
གི་ཚད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པར་མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དེ་སྟོན་པ་
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། **།དཔེར་ན།** ཆོལ་བ་བྲངས་ཅན་པས་ཕྱི་ཆོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྒོ་དང་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཚས་ཅན། **སེམས་(༡༠༠ན)**པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། **སྒྲེ་བ་**ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། **གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན།** ཞེས་པ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་དག་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། **།ཞེས་**
ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ལུང་གི་རྟགས་མི་འགྲུབ། གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་། རྟགས་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ལ་
གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ལུང་ཚད་མར་ཁས་མ་སྒྲངས། ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དོར་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ལུང་ཅམ་ཚད་མ་མ་ཡིན། ལུང་གི་ཁྱད་པར་ཚད་མ་མ་ཡིན། དེས་ན་ལུང་རྟགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་
ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཉགས་འགོད། རྟོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་དེ་ནི་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་ཏེ།
དངོས་པོ་སྒོ་བས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆད་མ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་
འཇིག་ཅན་ལ་དངོས་པོ་སྒོ་བས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཆོག་ཅམ་གྱིས་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་
འཇིག་ཅན་གྱི་དོན་གྲུབ་པས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་གྱིས་
རྟོགས་ཆོས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གི་བྱེད་པར་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆོག་ཅེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། འདི་སྐྱམ་དུ་ཆོག་ཐམས་ཅད་
ཆད་མ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་སུ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཅོད་པ་འདི་ལ་ལུང་གི་ཆད་(༡༠༠བ)མ་བསམ་པར་མ་བྱས་པ་ཉིད་
ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་ལུང་མ་ཡིན་ལ། དོན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ལུང་མ་ཡིན་ཅིང་།
སྐྱེས་སུ་བྱེད་པར་ཅན་ཡང་ཤེས་པར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱེར་ལུང་འདི་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་ཆད་མ་མེད་ན་ནི་ལུང་གི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་ཆད་མ་
ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ལུང་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན་ནི་ལུང་དེས་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་པ་
རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་གངས་ཅན་རང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེད་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་ལུང་ཉགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། དེས་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུང་སྐྱེ་དང་བྱེད་པར་བ་
གཉིས་ཀ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྤར་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྐྱེད་ནས་ཕྱིས་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བརྟག་པ་
འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཤེགས་པར་བརྟགས་ནས་ལུང་ཆད་མར་ཤེགས་པ་ན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་པ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་པའི་ལུང་དོན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་གྲུབ་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁས་སྐྱེད་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ་ལ། རྟོག་བསམ་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ། ཕྱི་རྟོག་གིས་ཆད་མ་
ཡིན་པ་དོར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུང་དེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གངས་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱུ་
པའི་ལུང་འདི་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་སྒོ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་པའི་

ལུང་དེས་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཆད་མས་(༡༠༡ན)གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་དེས་གཞིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་ལས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་གྲུབ་པར་རི་ལྟར་འགྱུར།

གཉིས་པ་སྤྱི་སྒོ་ལ་གྱིས་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ་ལ། ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་དུས་ན། གཞིན་པ་ལ་ན་བ་གཏོད་པའི་དུས་ན། འགལ་བ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་དུས་ན་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུང་དེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་དང་ལྟན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་ཆད་མར་ཁས་སྐྱབས་པའི་ལུང་གང་གིས་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་མིན་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཆད་མར་ཁས་སྐྱབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞིན་པ་ལ་ན་བ་གཏོད་པའི་དུས་ན་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ་ནི། ཆད་མས། ཞེས་སོགས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དུ་བདེ་སོགས་སེམས་པ་ཅན་དུ་གྲགས་པ་གངས་ཅན་གྱིས་འགག་པ་དེའི་ཆེ་ལུང་དོན་ལ་ཆད་མས་གཞིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཡང་རི་ལྟར་འགྱུར་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཆད་མར་ངེས་ན་ནི་ལུང་དེ་སུན་འབྱེན་པ་ལ་ན་བ་གཏོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལུང་དང་འབེལ་མེད་རེད་བུར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་ཡོན་ཏན་དང་གངས་ཅན་གྱི་ལུང་ལ་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཆད་མར་(༡༠༡བ)ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་ཀྱི་མ་སྐྱེས་བུ་དང་ལུང་འབེལ་བར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མི་ཟད་པའི་གདོན་གྱིས་ཟེན་པ་དང་འབྲ་བར་འབྲལ་དགའ་བ་འདི་ཁྱོད་ལ་དབང་སྒྲུག་ལ་སོགས་པ་སུ་ཡིས་བགོས་ནས་བཏང་པ་ཡིན་ཅེས་འབྲུ་བའོ། །

གསུམ་པ་འགལ་བ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་དུས་ན་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ་ནི། ལུང་དེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། སྒོ་བདེ་སེམས་ཡོད་དེ་དང་འགལ་བ་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡང་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དེ་ཁས་སྐྱབས་ན་སྒོ་བདེ་སེམས་ཡོད་སྐྱབས་པའམ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སོང་གི་ལུང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པས་ན་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་ན་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞིན་ཅིང་ཆད་

མ་མ་ཡིན་ན་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ། ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་གིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་མི་རུས་པ། རོན་ལ་མི་གནས་པ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ། རྟགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེས། ཞེས་སོགས་ཏེ། གློ་བཤེས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དེས་ཁས་སྦངས་པས་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་ལ། ལུང་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྟགས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང་། རྟགས་དེ་ལས་ནི་གློ་བཤེས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ནི། སྐྱེས་བྱ། (༡༠༡ན)ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པས་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྦངས་པ་ཅམ་གྱིས་གཏན་ཆོགས་དང་། དེར་སྤང་བ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ན། ད་ནི་དངོས་པོ་ལ་གཏན་ཆོགས་དང་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་འབྱུང་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། ཡོད་པའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུང་གང་ལས་གཞན་སངས་རྒྱས་པས་གློ་བཤེས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཁས་སྦངས་པ་ཅམ་གྱིས་གློ་བཤེས་མེད་དུ་འབྱུང་པར་འབྱུར་བ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་ཡོད་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ནི་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཆད་མས་མ་རྟོགས་པ་ནི་མི་འབྱུར་པའི་ཕྱིར་ངོ། །

རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གློ་བཤེས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ལས་གློ་བཤེས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་མིན་པར་བྱེད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཡོད་ཆེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟགས་ལ་བྱུང་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །

བཞི་པ་རྟགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་ནི། འབྲས་བྱ། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཆོས་ཅན། གློ་བཤེས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་(༡༠༢བ)གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་དག་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་པབ་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་དངོས་པོ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གློ་བཤེས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཆོས་

ཅན། དེ་ལྟར་ན་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བ་ཐོལ་བྱི་ཚོལ་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲུབ་པ་ལས་
གཞན་གྱིས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ། སྦྱར་བ་དཔེར་བཞིན། མཚུངས་པ་སྤང་། ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །
དང་པོ་ལ། དཔེར་བཞིན་དངོས། ཁྱབ་པ་བསྐྱབ། ཐལ་བ་བཞོད་པའི་དགོས་པ། རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཚུལ། མི་
འཁྲལ་བ་ངེས་པའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞན་གྱིས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚོལ་བ་རང་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྟོན་པ་
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ན། **གཞན་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་**འགོག་པའི་ཐལ་བ་**བསྐྱབ་པའི་**ངག་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་རང་གི་སྟོབ་དཔོན་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་དོན་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་ཀྱང་། བསྐྱོག་དོན་རང་རྒྱད་ལ་བསྟོས་ནས་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱི་རྗེས་གཅིག་གསལ་
བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཀུན་བརྟགས་པས་དེ་ལ་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཁས་ལེན་ན། དུ་མ་ཅམ་པོ་ཡང་
ཁས་སྤང་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ཐལ་བར་བསྐྱབ་པ་ནི། **དཔེར་ན།** སྤྱི་གཅིག་པོ་**(འོ་མ་ན་)**ནི་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ།
གསལ་བ་**དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་**སྟེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་སྤྱི་གཅིག་པོའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། **ཡུལ་**
དུས་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གཞན་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡུལ་དང་། དུས་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གསལ་བ་དེ་དག་སྤྱི་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྲེལ་
པས་རྣམ་པར་མ་བཅད་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱད་འཕངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། **དེ་ལྟ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། དུ་མས་སྦོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནི།
དགག་བྱའི་ཆོས་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ལྡན་པ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ཐལ་བ་བཞོད་པའི་དགོས་པ་ནི། **ཞེས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། དུ་མར་ཐལ་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བཞོད་པའི་
དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གཅིག་ཁས་སྤངས་ན། ཆོས་གཞན་དུ་མ་ཡང་ཁས་
སྤང་བར་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་རང་རྒྱད་འཕེན་པའི་ཚུལ་ནི། **དེ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱི་གཅིག་ལ་དུ་མ་དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི། དུ་མ་དང་།
གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དུ་

མ་གཉིས་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བར་མི་རྒྱུ་བ་སྟེ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཚོད་གཞི་ལས་གཞན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་(༢༠༣བ)ཀྱིས་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་མི་འབྲུལ་པར་ངེས་པའི་འབྲེལ་བ་ནི། དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཉེ། སྤྱི་དེ་ནི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཁས་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷ་པ་ན་དུ་མའི་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཉེ། སྤྱི་དུ་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། གང་ཞིག་ཁྱབ་བྱེད་སྤྱི་དུ་མ་མི་སྤྱིད་པས་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་གསལ་བ་དུ་མ་དེ་ཡང་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་སྤྱི་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསལ་བ་དུ་མ་དེ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཁས་ལེན་ན། གཞན་དུ་མ་ཡང་གཏོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དུ་མར་ཐལ་བ་བསྐྱོག་པར་དགའོ། །

གཉིས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ། ཚོད་པ། ལན། དེ་སྐབས་པའི་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ། ཞེས་སོགས་ཉེ། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཉགས་ཚོལ་བ་རང་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་སྐབས་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་སྟོན་པ་སྐབས་པའི་དག་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་བྱེ་བྲག་པ་འགོག་པའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱི་གཅིག་པོ་དེ་ལ་གསལ་བ་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་པ་རང་གི་ཆད་མར་ཁས་སྐྱོད་པའི་ལུང་ལས་སྤྱི་རྩས་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐབས་བྱེད་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྟོན་པ་བསྐབས་པའི་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དུ་མར་ཐལ་བ་དམ་བཅའ་པ་ལ་ཁས་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་ཆད་མར་ཁས་སྐྱོད་པའི་ལུང་ལས་སྤྱི་རྩས་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་(༢༠༤ན)དུ་རྩས་གཅིག་ཉེ་གནས་པ་དེ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་མདོན་སུམ་དང་རྩས་དཔག་གིས་གཞོད་པར་ཐལ། རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་གཅིག་གི་རྒྱུ་པར་བྲགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཅིག་འདྲིན་དུ་ཡོད་པའི་ཉགས་ལས་ལུལ་སྤྱི་གཅིག་གི་རྒྱུ་པར་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས།

གཉིས་པ་ལན་ལ། དཔྱོད་པའི་ཆེ་ལུང་མ་སྐྱོད་པ། ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པ། མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་པ། བསལ་བའི་སྟོན་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མ་ཡིན། ཅེས་སོགས་ཉེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བས་གཞོད་པ་དང་། ཁས་སྐྱོད་པའི་ལུང་ནས་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱི་རྩས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། ལུང་ཆད་མ་ཡིན་མེན་བཏག་པ་བྱེད་པའི་དུས་ན་སྤྱི་ནང་གི་ལུང་འགའ་ཡང་ཆད་མར་ཁས་སྐྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་གཅིག་གི་རྒྱུ་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཅིང་། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉགས་གྲུབ་ན་བསལ་བ་

བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་ནི། **དོན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུང་ཚད་མར་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་ཐལ་བའི་དག་
ཇི་ལྟར་སྐྱོར་ཞེ་ན། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་**དོན་གང་ཉོགས་**ནས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་
དེས་ནི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པར་ཉོགས་པའི་བྱུགས་ཀྱིས་འོངས་པའི་སྤྱི་ཇུས་
གཅིག་ལས་**དོན་གཞན་**དུ་མར་ཡང་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་མའི་འོད་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་སྐྱོན་མེ་ཁས་
སྒྲངས་པ་བཞིན་ནོ། །དུ་མ་དེ་ནི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་**(༡༠༤བ)**དེའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེ་ནི་བྱེ་
བྲག་པས་བྱུགས་ལ་ཁས་སྒྲངས་པར་ཉོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ས་བཞོད་པ་ཡིན་གྱི། བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་ལྟ་བུའི་འདོད་
པ་སྤྱི་གཅིག་ལས་གཞན་དུ་མར་གནས་པའི་སྐྱོན་ས་དུ་མར་ཐལ་ཅེས་སྐྱོན་བཟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱབ་བྱ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཁྱབ་བྱེད་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་
ཁས་སྒྲངས་པའི་དུས་དེར་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མ་ལ་སོགས་པའི་**དོན་ཇི་སྟེད་**ཡོད་པ་ནམས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་
རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་མཐའ་དག་ཁས་སྒྲངས་བར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མ་ཁས་ལེན་
པ་མེད་ན་ནི་ཁྱབ་བྱ་གསལ་བ་འགའ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། **མ་གྲུབ།** ཅེས་སོགས་ཏེ། ཐལ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་
འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན། དུ་མ་ཙམ་པོ་འདི་
ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་**འགྱུར་བའམ།** དུ་མ་དེ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དུ་མ་གཉིས་
ཀར་ཡང་ཁས་ལེན་རུས་པར་མི་**འགྱུར་འོ་**ཞེས་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དུ་མའི་ཚེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
ཙམ་ཞིག་བྱེ་བྲག་པའི་སྤྱིའི་དོར་ཉེ་བར་སྐྱོན་པའི་དོན་དུ་ཐལ་བ་བཞོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐལ་བའི་
བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མས་**ངེས་པའི་**རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་བསལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། **གཏན་ཆོགས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏན་
ཆོགས་ཡོད་ན་ནི་དུ་མར་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་**(༡༠༥ན)**ལ་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་
རིགས་པས་ཐོབ་པའི་དུ་མ་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་ཁས་སྒྲངས་བར་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། དུ་མར་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་ཇུས་གཅིག་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་གཞོད་ཅེ་ན། ཁས་སྒྲངས།
ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱི་གཅིག་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་**རིགས་པས་**གྲུབ་པའི་དུ་མ་ལ་གཞོད་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་**བཤད་པར་བྱའོ**ཞེས་ཆོས་མཆོག་གསུང་།

གལ་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་གཟུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་

ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱི་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དུ་མ་ཉིད་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲངས་པར་བཤད་ཅེན། ཚོས་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་གཅིག་ཁས་ལེན་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་དུ་མ་ལུགས་ལ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པར་ནི་དེ་གཉིས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གྱུབ་པའི་རིགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་བསྐྱབ་པའི་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ། བསྐྱབ་པའི་དག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མི་འཐད། རང་གི་ལུགས་ལ་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཏན་ཚིགས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། ཐལ་བའི་དག་དེ་བསྐྱབ་པའི་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐལ་བའི་དག་དངོས་དོན་ལ་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱོག་དོན་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉགས་ལ་བསྟོས་ནས་བསྐྱབ་པའི་དག་ཡིན་ཏེ། ཐལ་བའི་**གཏན་ཚིགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་**ཐལ་བའི་དག་འདི་ནི་ཙ་བ་རང་རྒྱད་ཀྱི་**གཏན་ཚིགས་ཀྱི་**ཕྱོགས་ཚོས་དང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་(༡༠༥བ)དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། **ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་**དུ་མ་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་བའི་**དངོས་པོ་**སྟོ་ལུལ་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ནམ་པ་ཡིན་གྱི། དུ་མས་སྟོང་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་དུ་མ་རང་རྒྱད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་**གཏན་ཚིགས་ལ་**ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐལ་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་རང་རྒྱད་ཀྱི་བསྐྱོག་པ་དང་རྗེས་འགོ་བློ་ལམ་དུ་སྟོན་པ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་གསལ་བ་བརྟེན་པས་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་བློ་ལམ་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཉགས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་གྲུབ་པ་བརྟེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམ་བཅའ་སུན་འབྱེན་པ་ནི་ཐལ་བའི་དག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་བའི་སྦྱར་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་དུ་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་ལྷག་བཞིན། དུ་མས་སྟོང་པའི་སྤྱི་གཅིག་གི་ནམ་པར་སྤང་བ་ཡང་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་སོ་ཞེས་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་དང་། གང་དུ་མས་སྟོང་པ་དེ་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་སྟོང་སྟེ། རུལ་ཕན་ཡན་གར་བ་བཞིན། དུ་མས་སྟོང་པའི་སྤྱི་གཅིག་གི་ནམ་པར་སྤང་བ་ནི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་སོ་ཞེས་ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་དག་གོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པ་ལ། ཁས་སྒྲངས་བརྟེན། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གལ་ཏེ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **གལ་ཏེ།** བྱངས་ཅན་པའི་སྦྱར་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྟོ་བདེ་ཚོས་ཅན། སེམས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་འཛིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་**བསྐྱོག་པར་**སེམས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཉག་པ་ཉིད་དང་སྤྱི་བ་དང་ལུན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་དངོས་དོན་ལ་(༡༠༦ན)བསྟོས་ནས་བསྐྱབ་པའི་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱོག་དོན་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། **དེ་ལྟར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐལ་བ་དང་རང་རྒྱུད་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་པ་དང་
གངས་ཅན་པ་ནི་སྤྱི་ཡང་མེད་དེ། གངས་ཅན་གྱིས་སྒོ་བདེ་སེམས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་ལ། སངས་རྒྱས་པས་སྐྱེ་འཇིག་
ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་དང་རང་རྒྱུད་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་བའི་རྟགས་སྐྱེ་
འཇིག་ཅན་དང་དེའི་དངོས་དོན་བསྒྲིག་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སེམས་ཡོད་དག་གོ་རེས་བཞིན་དུ་སེམས་ཡོད་དང་སྐྱེ་
འཇིག་ཅན་དགག་པའི་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། **སེམས་པ་ཅན་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་གཉིས་འགལ་བར་**
མ་གྲུབ་པས་སོ། །

གཏམ་ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། **སྤར་རྒྱ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། འགལ་བའི་ཆོས་ཞིག་ཡིན་ན། **སྤར་གནོད་བྱ་རྒྱུ་མ་**
ཆང་བ་མེད་པ་ཅན་འབྱུང་བ་དམིགས་པ་ལས་ ཕྱིས་གཅིག་གནོད་བྱེད་ཡོད་པས་གནོད་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་པའི་འགལ་བ་འཇམ། **པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བ་གཉིས་སྤྱུ་འདུས་པར་ཆད་**
མས་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་དག་དང་། **སེམས་པ་ཡོད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་མ་**
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་འཐད་པ་ནི། **གཅིག་ལ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། བྱེད་ལ་ཡང་ཐལ་བ་དང་རང་
རྒྱུད་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། **གཅིག་སངས་**
རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་ནི་སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་ཐལ་བ་དང་། **དེས་འཕངས་(༡༠༩བ)**པའི་རང་རྒྱུད་ནི་ལུལ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དག་དང་ལྷན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། **སྤར་རི་སྤྱད་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མ་དང་བྲེལ་བར་ཁས་སྤངས་**
ཟེན་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ ཞེས་པའི་ཐལ་རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་སོ་དེ་དེ་ལ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་
རྟགས་དུ་མ་དེ་མེད་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཡོད་པ་ནི་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བར་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལུང་དང་སྤར་བ་ནི། **སྒོ་བ་དཔོན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་ལྷོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་**
དག་གིས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་རྣམས་གཅིག་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དང་།
གངས་ཅན་པས་གཙོ་བོ་རང་བཞིན་གཅིག་རྣམ་འབྱུང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་སོགས་པའི་
གཞུང་རྣམས་སྤྱི་ཡང་འདིར་བཞུགས་པའི་ཐལ་བ་དང་། **རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འདི་ཉིད་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་འགོད་པར་**
མཛད་དེ། འདི་ལྟར་ལུས་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། **རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།** ཐལ་
བ་ལས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་དང་། **རང་རྒྱུད་ཉི་བར་བཞུགས་པས་**

ལུས་ཇུས་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་
ཆོས་གྲུབ་ཅིང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཇུས་གཅིག་པ་ཉིད་རྟགས་ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཏན་
ཆེགས་མ་གྲུབ་ཅི་ན། ཇུས་གཅིག་པ་དང་འགལ་བ་ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཇུས་གཅིག་
པར་ཁས་སྒྲངས་པས་གཞན་ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་བཏང་བ་མེད་པར་ཐལ། (༡༠༡ན)དེ་གཉིས་འགལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། ལུས་ལ་ཇུས་གཅིག་པ་དང་ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་
ཆད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། དེའི་ཆེ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཇུས་ཆ་མེད་ཀྱི་ལུས་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་པ་
ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ནས་བཤད་པའི་ཆ་བཅས་ཀྱི་ལུས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛོག་ན། བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་
གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གྲུབ་པའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དབྱེད་
ནས་ཁས་ལེན་པར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་ཆེ་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ཁས་མ་སྒྲངས་པས། ཆ་བཅས་དང་ཆ་མེད་ཀྱི་ལུས་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འཛོག་པར་ལུས་སྒྲང་ཅ་ཆོས་
ཅན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དབྱེད་ནས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ནི་སྒྲར་ཕྱི་ནང་གི་
གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཕྱིས་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་དོན་སྟོས་པའི་རྣམ་བཅད་བཤད་པ་ལ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བས་མདོར་བསྟན། དེ་སྐབས་
བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་མེད། ཅས་སོགས་ཏེ། དོན་ལ་མེད་པར་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ཡང་ཆོས་
ཅན། རྟགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །

དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དཔེར་ན། སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་གང་རུང་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་དང་མཐུན་པའི་
རྩོགས་དག་ལས་གང་རུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་(༡༠༡བ)ན། ལུས་པ་བཞིན་བཀོད་པའི་ཆེ། སྒྲ་ལ་རྩོགས་ཡིན་
པ་གྲུབ་པས་གང་རུང་རྩོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ། ལུས་པ་མཐུན་རྩོགས་སུ་གྲུབ་པས་གང་རུང་རྗེས་འགོར་གྲུབ། ལུས་
མཐའ་གཉིས་ཀར་མེད་པས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྐབས་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་ལ་མ་བསྟོས་པའི་གང་རུང་མ་གྲུབ་
བསྟོས་པའི་གང་རུང་གྲུབ་ཀྱང་མ་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྩོགས་ཆོས་བསྐྱབ། རྟགས་དགོད། བརྗོད་པའི་དཔེའོ། །

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་ལ་བཟོས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱབ། དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱབ་པོ། །

དང་པོ་ནི། **འདིར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གང་རུང་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་སྐྱབ་འདོད་ལ་མ་བཟོས་པར་དངོས་པོ་ལ་ནི་སྐྱ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཉེ་བ་དང་། **སྐྱ་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་བསྐྱལ་བ་སྟེ་རིང་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི།** འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱ་བ་པོ་ཆོལ་བའི་སྐྱབ་ཀྱིང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་བསྟན་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་འདོད་དེ་མེད་ན་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱབ་ཀྱིང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཆེ་སྐྱ་དང་བྱམ་པ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཉེ་བ་དང་། གཅིག་ལོས་ནམ་མཁའ་དག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་**བསྐྱལ་བའི་ཁྱད་པར་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།** །སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལའང་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པ་ནི། **དངོས་པོའི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱབ་འདོད་ལ་མ་བཟོས་པར་དོན་ལ་བྱུང་ན། སྐྱར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་**(༡༠༩ན)**པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། **ཡང་ཕྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་དུ་རྟག་པར་སྐྱབ་ཀྱིང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཆེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ།** སྐྱབ་འདོད་ལ་མ་བཟོས་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །འདོད་ན། བྱམ་པ་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། **སྐྱ་ལ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆེ།** **གཅིག་བྱམ་པ་ལ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་བསྐྱ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།** སྐྱབ་འདོད་ལ་མ་བཟོས་པར་ཕྱོགས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། **དེའི་ཕྱིར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱོགས་གསུམ་པོའི་ཆོས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། **ཁྱད་པ་པོ་སྐྱེས་བའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་ཁྱད་པ་ཡིན་གྱི།** **དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཁྱད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།** སྐྱབ་འདོད་ལ་བཟོས་པ་ལ་སྐྱབ་ཀྱིང་ཡོད་ཅིང་། དོན་ལ་གནས་པ་ལ་གཞོད་ཀྱིང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། **འདོད་པ་དེ་ནི་དོན་དང་མཐུན་པ་དེ་ལྟར་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།** །

གཉིས་པ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། **དེའི་ཕྱིར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། གང་རུང་དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དོན་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་དུས་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། **དོན་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།** ཆོལ་བཟོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་རུང་གི་རྟགས་དེ་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ། **འདོད་པ་ལ་མི་བཟོས་པར་(༡༠༩བ)དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དག་ལ་སྐྱ་དང་ཉེ་བའི་**

མཐུན་ཕྱོགས་དང་། བསྐྱལ་བ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པས། དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
ཡིན་པ་ཁེགས་ལ། དེ་ཁེགས་པས་དེ་སྟོན་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་ཁེགས་སོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱུད་པའི་དཔེ་ནི། གྲུབ་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། གང་རུང་གི་སྤྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་གོ་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་ན་ནི་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྩ་ཅན་
ལ་མི་འཁྲུལ་བར་ངེས་པ་དེ་དང་འབྲུ་བའི་རང་བཞིན་བ་ལང་དང་བ་མེན་གང་རུང་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་རྟགས་དེ་
མཐོང་ནས་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཟེ་ཆོས་ཟ་བའི་ཆེ་ན་གོང་དུ་འདི་ནི་རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་དང་བ་མེན་གང་ཡང་རུང་
བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྟོས་པའི་གང་རུང་གྲུབ་ཀྱང་མ་ངེས་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ། རིགས་ཅན་གཞན་
ཁེགས། དོན་བསྐྱབ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། སྐྱབ་འདོད་ལ་བརྟོས་པའི་གང་རུང་རྟགས་སུ་འགོད་དོ་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་
ཡང་སྐྱ་རྟག་སྟེ། ཆོལ་བ་པོ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟོས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱ་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱ་བ་དེའི་ཆེ་རྟག་པའི་དོན་གྱི་སྟོང་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་
བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟོས་པའི་གང་རུང་ཅམ་ཞིག་སྐྱ་ལ་འགྲུབ་ཀྱི། གང་རུང་དེ་ལས་སྐྱ་ལ་རྟག་པའི་དོན་འགྲུབ་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་(༡༠༩ན)བ་དེའི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་དོན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པར་
ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རུང་གིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའང་དེ་དང་འབྲལོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ནི། འདི་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་འདི་ལྟར་ཆོས་ཅན། སྐྱ་
གང་ལའང་ཆོལ་བ་དེའི་འདོད་པ་ཡོད་པ་དེར་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ནི་བཟླ་བར་རུས་པ་
མ་ཡིན་པས། འདོད་པ་ཡོད་པ་དེར་དོན་དེ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ལ། དེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དོན་ལ་
འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཁེགས་པ་ནི། འདིས་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདོད་པ་དོན་ལ་འཁྲུལ་བར་བཤད་པ་
འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་སྟེ། ཆོལ་བ་ངས་རྟག་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རྟག་པར་
ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པས་སྟོབ་པ་རྟགས་པས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྟག་པར་
ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོག་ནི་སྐྱ་བ་པོའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྟོག་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྟོག་པ་དེས་སྒྲོ་བཏགས་པར་བྱས་པ་དང་། ལུང་ལས་
བཤད་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་
དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོའང་འདོད་པ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཞན་འདོད་པའི་མཆོད་གཞི་བཀག་ནས་(༡༠༩བ)རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་གཞི་ངོས་གཞུང་བ་ནི།
དག་ལྟག་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན། ཆད་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྟགས་མི་སྟོན་པས་ཕྱོགས་ཆེག་བསྐྱབ་པའི་དག་མ་ཡིན། རྗེས་དཔག་མི་བསྐྱེད་པས་ཕྱོགས་ཆེག་
བསྐྱབ་པའི་དག་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡང་རང་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་རང་གིས་མཐོང་བའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གཞུང་བ་ཡིན་ཅེ་ན། རྟོག་པ་
རང་གིས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་གཞན་ཀྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པར་
དངོས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གྱིས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེག་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་དག་མ་ཡིན་ཅེས་བཤད་
པར་རིགས་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདི་དག་ནི་བོད་པ་ལ་ཆེར་གྱིས་རབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་དུ་སྦྱར་མོད། ཆོས་
མཆོག་གིས་རབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་པར་མ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་མི་བསྐྱེད་པས་ཕྱོགས་ཆེག་བསྐྱབ་པའི་དག་མ་ཡིན་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་
བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཏེ། རི་ལྟར་ན་ཕྱོགས་ཆེག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་དག་མ་ཡིན་ཅེ་ན།
ཕྱོགས་ཆེག་བསྐྱབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་ཕྱོགས་ཆེག་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་བྱལ་
པའི་རྗེས་དཔག་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ། ཆེག་གཉིས་དངོས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས། བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་
བྱེད་ཡིན་མེན་གྱི་ཁྱད་པར། བརྒྱད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མཚུངས་པ་དགག་(༡༡༠ན)པའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་ ཅེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། ཕྱོགས་ཆེག་ལས་དངོས་སུ་རྗེས་དཔག་མི་སྐྱེ་བ་མ་གྱལ་བོ་ཞེ་ན།
ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། རེ་ཞིག་དངོས་སུ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་དཔག་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
དང་འབྲེལ་པའི་དོན་གྱིས། ས་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆེག་དང་རྟགས་ཆེག་དེ་

དག་ཚུལ་ཅན། དངོས་སུ་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་པ་དེས་ནའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ནི། **དོན་ཉིད།** ཅེས་སོགས་ཏེ། ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པས་ནི་ཚུལ་ཅན། རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱབ་སྒྲེ། ཉགས་ཚུལ་འབྲེལ་བའི་**དོན་ཉིད་ཀྱིས་**བསྐྱབ་བྱའི་**དོན་གོ་བར་བྱེད་དགོས་**པའི་ཕྱིར། ཉགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་ལ་འབྲེལ་པ་ལས་ཉགས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་འཁྱལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། **དེས་ན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་པ་དེས་ན་ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཆེག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེག་ལས་ནི་ཚུལ་ཅན། དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་མཐོང་གི། **(༢༡༠བ)**དེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་མེན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། ཅ་བ་དང་། འབྲེལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྐྱབ་བྱ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། ཆེག་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། **ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེག་ཚུལ་ཅན།** **བརྒྱད་པ་ཡིས་**ཀྱང་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་དེ། **བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པ་ཚུལ་ཅན།** **བརྒྱད་ནས་**རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་རྒྱལ་ཏེ། **རང་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་**རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་ཀྱང་། རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་རྒྱལ་ཏེ། **གཏན་ཆེགས་སྟོན་བྱེད་**ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ནི། **བརྒྱད་པས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཅ་བ་དང་འབྲ་བ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མཚུངས་པ་དགག་པ་ལ། གཏན་ཆེགས་འཇུག་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག། ཉགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡུལ་བརྗོད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཚད་པ་དང་། ལན། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ལས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆེགས་ཡོད་ན་དེ་ལས་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཆེག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན། ཕྱོགས་ཆེག་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་རྒྱལ་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི། **ཐེ་ཆོམ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱིར་ཆོལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་པ་དང་། ཤེས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཚུལ་ཅན། **བརྒྱད་ནས་**བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་རྒྱལ་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། **བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་པ་ལས་**

རྟགས་འདི་བར་བྱེད། དེ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྒྲིན་རྟགས་(༡༡༡)འགོད་པའི་སྐབས་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་ངག་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། མི་མཐུན། ཅེས་སོགས་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཆོག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གླ་རྟག་
ཅེས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཆོག་ཅམ་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་ཁྲོལ་ཐེ་ཆོམ་ཐ་བ་ན། དེའི་གཉེན་པོར་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་
འཇུག་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་པས་བརྒྱད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱང་གི་ཡན་ལག་གི་དོན་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཉིད་ལ་
གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བྲན་པ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟགས་དེའི་ཆོག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོག་དེ་ཉིད་
ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱས་ཡུལ་བརྗོད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ། ཚེད་པ། ལན། དོན་བསྟུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ཡུལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། རྟགས་འཇུག་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་ཆོག་འཇུག་པ་མི་
སྤྱད་པས་ན། རྟགས་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་རྒྱས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི། འདི་ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚེད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་ཤེས་འདོད་ཀྱང་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

ལན་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། རྟོགས་འདི་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་མེད་ཀྱང་གང་ཅུང་ཐད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་(༡༡༢)མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། གླ་ཡང་
བྱས་པ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་གླ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེས་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྟོགས་ནི་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་སྒྲིན་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། གོང་དུ་བསྐྱབས་
ཟིན་པ་དེས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ངག་ཆད་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པ་ནི། གསུམ་ལས། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྒྲིན་པ་
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དངོས་སམ་ཤུགས་ལ་མ་
སྐྱས་ན་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོན་གྱིས་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་

ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་ཚུལ་དང་བྱུང་བ་དངོས་སུ་བརྟུན་པ་དེ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བས་བྱི་རྩོལ་ལ་
རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ལ་རྩོགས་ཚུལ་དང་བྱུང་བ་གཉིས་ལས་གཞན་དངོས་སུ་བརྟུན་མི་དགོས་ཤིང་། གཉིས་པོ་མ་
བརྟུན་ན་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་ཐེགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་བརྟུན་
པའི་སློན་པ་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སློན་པ་རྒྱས་པར་བཤད། རྩོགས་ཚུལ་བསྐྱུས་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་
བཀག་པས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞན་གྱིས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་ཏུ་བརྟུན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ངོ་པོ་ནི།** རྩོལ་
བ་རང་གི་ཆད་མས་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱོག་པ་བ་དང་། རྩོགས་ཚུལ་ཏེ་**ཚུལ་གསུམ་པའི་**
(༡༧༩ན)ཉགས་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་དག་གམ། དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིགས་བྱེད་གང་ཡིན་པ་ནི་དེའི་ངོ་པོ་
ཡིན་ནོ། །**རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་**ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོག་གི་བདག་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་བརྟུན་པ་ལས་དེ་ལ་བློ་བ་སྐྱེ་ལ། དན་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྐྱེ་བས་
བརྟུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་**རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །**

གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་སློན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་སྦྱར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ། རྩབ་པ་
བརྟུན་ཚུལ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྦྱར་བའི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་**དེ་ནི་**ཆོས་ཅན། བརྟུན་བྱ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་སྦྱ་
སྦྱར་བའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་དཔེའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཉགས་
དང་བསྐྱུས་བྱའི་ཆོས་སུ་**ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཏུ་བྱེད་པའི་སྦྱར་བ་དང་།** ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་
གཉིས་ཉགས་དང་བསྐྱུས་བྱའི་ཆོས་སུ་**ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཏུ་བྱེད་པའི་སྦྱར་བ་གཉིས་སུ་**ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ། **སྦྱར་བ་འདི་**གཉིས་ཀྱི་བརྟུན་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་དོན་ཐ་
དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གི་**སྦྱར་བའི་བྱེ་བྲག་**ཐ་དད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པར་སྦྱར་བ་འདི་གཉིས་
ཀས་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་བརྟུན་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དགོས་པའི་**དོན་**སྟོན་བྱེད་**ཏུ་ནི་བྱེ་བྲག་**གམ་བྱེད་
པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཆོས་མཐུན་པའི་སྦྱར་བ་བཤད། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱར་བ་བཤད་པའོ།
།

དང་པོ་ལ། མ་**(༡༧༩བ)**དམིགས་པའི་སྦྱར་བ་བཤད། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱར་བ་བཤད། འབྲས་བུའི་སྦྱར་བ་བཤད་

བཤོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཆོས་
མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་བའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། ཡོད་ན་དམིགས་
པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས། གང་བྱམ་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན།
རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་བཞིན། བྱམ་པ་མི་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་ན་ཡོད་ན་
དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་བྱམ་པ་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་བ་བཤད་པ་ལ། རང་བཞིན་དག་པ་བའི་སྒྲིབ་བ། བྱེད་ཆོས་ཐ་མི་དད་ལ་བལྟོས་
པའི་སྒྲིབ་བ། བྱེད་ཆོས་ཐ་དད་ལ་བལྟོས་པའི་སྒྲིབ་བའི་བྲབ་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ། དེ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་
པའི་ཚུལ། དེ་རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྒྲིབ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
བ་ནི། གང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ཉག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རང་བཞིན་དག་པ་བའི་སྒྲིབ་བའི་བྲབ་པ་དཔེ་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་ཆོས་ཐ་མི་དད་ལ་བལྟོས་པའི་བྲབ་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། གང་སྟེ་བ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གང་སྟེ་བ་
དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མི་ཉག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བྱེད་
ཆོས་ཐ་མི་དད་ལ་བལྟོས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་བའི་(༡༡༣ན)བྲབ་པ་བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་ཆོས་ཐ་དད་ལ་བལྟོས་པའི་སྒྲིབ་བའི་བྲབ་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། གང་བྱས་པ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གང་
བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ཉག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
བའི་བྲབ་པ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་སྟེ། གཏན་ཆིགས་བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་
རྒྱུ་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ནི་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱ་རྒྱུ་གིས་བཅའ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བ་
དང་། རྒྱ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱེད་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཅན་ལ་བལྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་བྱས་པ་
ལ་རྩི་ལྟ་བུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའོ། །

རི་སྐད་དུ་ཆོས་མཚན་ཆུང་བ་ལས།

རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ། དག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་
བྲག་ཅན་དང་། ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡོད་པའམ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་

བ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཚོས་དང་སྦྱར་བ་ནི། **སྤྱ་ཡང་དངོས་**
པོར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤམ། **སྤྱ་ཡང་སྦྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤམ།** **སྤྱ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་**
སྤྱ་ནི་སྦྱར་བ་གསུམ་པོ་དེའི་ཕྱོགས་གྱི་ཚོས་ཉེ་བར་བསྟན་པའོ། །

ལྷ་པ་དེ་རང་བཞིན་ཉགས་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་སྦྱར་བ་ནི། **བསྐྱབ་པའི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཅི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཆོགས་གྱི་སྦྱར་བ་དེ་དག་ཉགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནམ།
འོན་ཏེ་གྲུབ་པའི་རང་**(༡༡༣བ)**བཞིན་ལ་སྦྱར་ཞེ་ན། **སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་**དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་། **སྦྱེ་བ་དང་**
ལྷན་པ་དང་། **བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ངོ་མོ་མི་ཉག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཆད་མ་རིམ་གྱི་**
དག་གིས་མཐོང་བས་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་། **སྦྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་།** **བྱས་པ་ཅམ་དང་།** **བསྐྱབ་**
པར་བྱ་བའི་ཚོས་མི་ཉག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་ཁོང་དུ་ཅུད་པར་བྱ་སྟེ། **དངོས་པོར་ཡོད་པ་**
སོགས་དེ་ཉིད་མི་ཉག་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། **མི་ཉག་པའང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་**
པའི་ཕྱིར་དང་། **བསྐྱབ་བྱེད་ཚོས་**གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་གཏན་ཆོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚོས་མཆོག་
དང་། དུལ་བའི་ལྷ་གཉིས་ཀས་སོ། །

གལ་ཏེ། **བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་**སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། **འོན་ནི་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་**
གཅིག་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། **དངོས་སུ་ན།** ཞེས་གསུངས་ཏེ། **དངོས་སུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་ན་བྱས་པ་**
དང་། **མི་ཉག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི།** **ཉག་པས་སྦྱོ་བཏགས་**
ཏེ་ཐ་དད་པས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་ཉག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚོས་མཆོག་གསུངས་ོ། །

དུལ་བའི་ལྷས། **འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ནི་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།** **བྱས་པ་ཡང་གཞན་ལ་མི་**
ཉག་པ་ཡང་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། **འདི་ལྟར་ཞེ་ན།** རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིག་པའི་
རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། **།རང་བཞིན་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི།** **འདིར་བསྐྱབ་**
པར་བྱ་(༡༡༤ན)པའི་རང་བཞིན་ཉིད་གཏན་ཆོགས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལྟར་ན་བྱས་པ་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་གྲུབ། ཅེས་སོགས་ཏེ། **བྱས་པ་དེ་གྲུབ་ལ་མི་ཉག་པ་དེ་**
མ་གྲུབ་ན་ནི་མི་ཉག་པ་དེའི་རང་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། **རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་**
ནའང་མི་ཉག་པའི་བྱ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ་ནི། **འབྲས་བུ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་གྱི་སྦྱར་བ་ནི།**
གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ། **དཔེར་ན།** **ཆང་བང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ།** **འདི་ན་ཡང་དུ་བ་ཡོད་དོ།** **ཞེས་**

བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་འདིར་ཡང་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་རྒྱ་བསྐྱུབ་པའི་བྱ་བ་ལ་འབྲས་བུ་གཏན་ཆེགས་སུ་བརྒྱུད་
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བ་བཤད་པ་ལ། མི་དམིགས་པའི། རང་བཞིན་གྱི། འབྲས་བུའི་ཆོས་མི་མཐུན་
པའི་སྒྲིབ་བ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆོས་མི་མཐུན།** ཅེས་སོགས་ཏེ། **ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བ་ནི་གསུམ་ལས།** རེ་ཞིག་མི་
དམིགས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བའི་དཔེ་ནི། **གང་གཞི་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་ཡོད་ལ།** ཡོད་པ་ལྟར་དམིགས་
པའི་རིག་བྱར་བྱུར་པའི་བུམ་པ་དེ་ནི་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། **སྔ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་**
བྲག་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཞི་འདི་ན་ནི་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱུར་པའི་བུམ་པ་དེ་ལྟར་ཆད་མས་མ་དམིགས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་(༢༡༤བ)མ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་བའོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བ་བཤད་པ་ནི། **མི་རྟག་** ཅེས་སོགས་ཏེ། **མི་རྟག་པ་ཉིད་བྱུང་**
པ་མེད་ན། དངོས་པོར་ཡོད་པའམ། **སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའམ།** བྱས་པར་བྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱེ་ནི་དངོས་པོར་
ཡོད་པའམ། **སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའམ།** བྱས་པའོ། །**ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་བའོ། །**

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བ་ནི། མེ་མེད། ཅེས་སོགས་ཏེ། **གང་མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་**
ཉིད་ཡིན་ལ། གཞི་འདི་ན་ནི་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བའོ། །

གསུམ་པ་བྱུང་བ་བརྒྱུད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། **སྒྲིབ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་གཅིག་པར་བསྟན།** དེ་ཡང་
འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་པ། དེས་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་བའང་མཆོན་ཀུས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དོན་གྱིས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། **ཆོས་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བས་ལྟོག་པ་མ་བསྟན་ལ།** མི་མཐུན་པའི་
སྒྲིབ་བས་རྗེས་འགོ་མ་བསྟན་པས་ན། དེ་རི་ལྟར་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྒྱུད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། **ཆོས་མཐུན་**
པའི་སྒྲིབ་བ་བརྒྱུད་པས་ཀྱང་འུགས་ལས་སམ། **དོན་གྱིས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བ་ཉིད་གྱིས་དངོས་སུ་བརྒྱུད་**
པའི་ལྟོག་པ་རྟོགས་པར་ཀུས་ཏེ། **ཆོས་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བ་བརྒྱུད་པས་ལྟོག་པ་དེ་མེད་ན་བསྐྱུབ་པར་བྱ་**
བའི་ཆོས་ལ་གཏན་ཆེགས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་སྒྲོས་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །**དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་**
སྒྲིབ་བས་རྗེས་འགོ་དངོས་སུ་མ་བརྒྱུད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་རྟོགས་པར་ཀུས་ཏེ། **སྒྲོས་གཟུང་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དེ་**
མེད་ན་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་ན་གཏན་ཆེགས་མེད་པ་(༢༡༥ན)ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་པ་ལ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་འཐད། འབྲེལ་བའི་དབྱེ་བ།

གྲུབ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **རང་བཞིན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ན་ལྷོག་པ་མི་འབྱུང་བོ་ཞེས་པ་འདི་གང་ལས་ཤེ་
ན། ཉགས་ཚུལ་ལ་**རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེ་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚུལ་ལོག་པས་གཞན་གཏན་**
ཚིགས་ངེས་པར་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དཔེར་ན། འགའ་ཞིག་ལ་རྟ་མེད་པས་བ་ལང་དག་གྲང་ངེས་པར་མེད་པ་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དུལ་བའི་ལྟས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། **དེ་ཡང་།** ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་**ཐམས་ཅད་ཀྱི་**འབྲེལ་བ་རི་སྟེང་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ། **དེའི་བདག་ཉིད་དུ་**འབྲེལ་བ་དང་། **དེ་ལས་བྱུང་བའི་**འབྲེལ་པ་ལོ། །**ཞེས་སྐར་ཆ་ད་**
མ་རྣམ་པར་འབྲེལ་པར་སྟོས་ཟེན་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། **དེས་ན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་**དེས་ན་**བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་
ཚུལ་ལོག་ན་སྐྱུབ་བྱེད་ལྷོག་པར་བརྗོད་པས་ནི་ཉགས་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་བསྐྱུབ་
བྱའི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ན་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚུལ་ལོག་པས་ཉགས་ངེས་པར་ལྷོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །**དེ་ལྟར་བས་ན་**
ལྷོག་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཉགས་ཚིག་གིས་ནི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་བས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་
པའི་སྟོན་པ་སྟུར་ཡང་རུང་། ལྷོག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་སྟུར་ཡང་རུང་སྟེ། ཉགས་ཚིག་གཉིས་ལས་གང་
ཡང་**(274བ)**རུང་བ་གཅིག་བརྗོད་པས་གྲང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
ཉགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་འགྱུར་བས་ཚུལ་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་སྟུར་
བ་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་དེས་མི་དམིགས་པའི་སྟུར་བའང་མཚོན་ཀྱས་པ་ནི། **དེ་བཞིན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **རང་བཞིན་དང་**
འབྲས་བྱའི་ཉགས་ཀྱི་སྟུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་སྟུར་བ་ལ་ཡང་ལྷོག་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་རྗེས་
འགྲོ་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་བྱམ་པ་ཡོད་ལ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་བྱམ་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ན། བྱམ་པ་མི་དམིགས་ན་བྱམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་རྟུས་པའི་
ཕྱིར། ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་སྟུར་བས་གྲང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པར་བྱུང་བོ། །

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཚིག་བསྐྱུབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བཀག་པས་དོན་བསྐྱུབ་ནི། **སྟུར་བ།** ཞེས་
སོགས་ཏེ། ཚུལ་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟུར་བ་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ངེས་པ་
མེད་དོ། །རི་ལྟར་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་ཚུལ་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟུར་བ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་དངོས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་

དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་གང་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་ལ། གཞི་འདི་ནི་ཡང་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་བུམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ན།
ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་འདིར་ནི་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་(༡༧)དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཐ་
སྙད་ཀྱི་ཡུལ་གང་བུམ་པ་ཡོད་ལ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་འགྱུར་པ་བུམ་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན།
གཞི་འདི་ནི་དེ་འདྲ་བའི་བུམ་པ་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ན། ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་འདིར་
ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གོ་བར་ནུས་པས། གདོན་མི་ཐ་བར་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་
ལག་ཏུ་ཕྱོགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་རང་བཞིན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། ཤུགས་བསྟན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་
བཞིན། དངོས་བསྟན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་གཞག །གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་གཞག །དམ་བཅའ་ལྟར་
སྒྲུབ་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་བསྟན། མ་གསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་སྤེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་དུ་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ངོ་པོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །

རང་ཉིད་འདོད་གྱུར།

ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉོགས་པའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ལས། རེ་ཞིག་དང་པོ་བཞི་ནི་ངོ་པོའི་དོན་
དང་། ཁོ་ནའི་དོན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། འདོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་དང་བཞི་ཏེ། བོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་
རེས་(༡༧)བཤའི་ཚུལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲ་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབ་
བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། ངག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་གྱུར་པ་བཞི་དང་ལྟན་པ་ནི་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་བཞིའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྤྲ་ཚོལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཤེས་

པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཕྱི་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྷོ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་
པར་བཤད། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད། བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་
ཐིགས་པས་ཡིན་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱན་ལས་བཏུས་སུ་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཏུ་གསུངས་
ཤིང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་བ་སྒྲོས་ཞེ་ན། བསྐྱབ་
པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲོས་ནས་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཚུལ་གསུམ་
དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་འུགས་ལ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཅི་སྟེ་
བསྐྱབ་བྱ་བ་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་རྒྱུ་གྱི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདས་པའི་དུས་སམ། མ་འོངས་པའི་དུས་སམ། ད་ལྟར་བའི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་
པར་དང་ལྟན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་བསྐྱབ་(༡༧༡ན)བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་རྒྱུ་ལ་བས་
བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིས་པ་སྤྱི་མ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་ཡང་དཔེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་མ་
འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནར་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རང་ཉིད་འདོད་ཅིང་མ་བསལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཞུང་གི་དོན་དུ་གནས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཉིད་དེ།
འདས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞུགས་པས་གྲུབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལ་བས་མ་འོངས་པ་བསྐྱབ་བྱར་
ཁས་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། དུས་གསུམ་ཀྱི་བྱེད་བྱ་དེས་པར་མ་བཟུང་ན་དུས་གསུམ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ལྟ་ཆང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རིགས་པའི་སྒྲོར་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་
བསྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་བ་ཞེས་བྱུང་བའི་དུས་དེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རིགས་པའི་སྒྲོར་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དེས་གཞུང་

སྒོ་སྤྱོད་པ་འགྲུ་ཉེ། འདོད་ཀྱི་ཆོག་གིས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གུན་ལས་བརྟུས་
སུ་ངེས་གཟུང་མ་སྒོ་སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པ་སྟོགས་ཡིན་ཅེས་པར་འགྲུ་ལ། དེ་
ལྟར་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་(༢༡༥)བསྟན་པར་བྱ་བ་ཙམ་
ཡིན་ཉེ། མ་འོངས་པ་ན་ཕྱི་ཚེས་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་
ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྲུ་རོ། ། རེས་གཟུང་སྒོ་སྤྱོད་པ་དེར་མི་འགྲུ་ཉེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་
ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདོད་པའི་ཆོག་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་གུན་ལས་བརྟུས་གྱི་འདོད་ཆོག་གིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་མི་གཅོད་ཅིང་། རིགས་པའི་སྒྲིའི་འདོད་ཆོག་གིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་
སེལ་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྒྲི་ནས་ཡིན་ལ། གུན་ལས་བརྟུས་སུ་དུས་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཅན་བསྟན་
བྱ་བའི་བྱེད་ཆོས་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་། རིགས་པའི་
སྒྲི་ལས་བསྟན་བྱ་བ་བྱེད་ཀའི་སྟོན་པའི་ཆོག་ཏུ་མ་འབྲེལ་བས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲུ་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པའི་སྒྲི་ལས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
སྟོགས་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་སྟོགས་མཆན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་སྤྱི་ཚེས་
གིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅིང་། ཕྱི་ཚེས་གིས་གྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཉེ། སྤྱི་ཚེས་གིས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་ན་
དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མི་འགོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་ཚེས་གིས་ཆད་མས་གྲུབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མི་དགོས་ཤིང་། ཆད་མས་
བསལ་ན་བསྐྱབ་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (༢༡༦)

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་བཤད་པའི་སྒྲི་ནས་མདོར་བསྟན། མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྐྱབ་བཅོམ་རྟགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །

སྐྱབ་བཅོམ་རྟགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །

ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་མེད་ཕྱིར་མཆན་ཉིད། །

རོ་བོ་ཆོག་སྤྱད་བདག་ཉིད་འདོད། །

ཆོག་གིས་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་གཞི། །

མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བརྗོད། །

རྒྱལ་བས་ཁས་ལེན་པ་གཟུང་དོ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཅི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་ར་ན་བསྐྱབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་བསྐྱབ་པའི་དག་དེ་བསྐྱབ་བྱ་
 རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དེའི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དང་
 ག་སྐྱད་ལ་སྒྲོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ར་ན་མཆོན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རོ་པོ་དང་། ཆེག་མུད་ཁོ་
 བ་དང་། འདོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དེ་ཆེག་བཞི་སོ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དང་སོ་བཞི་སོའི་རྣམ་
 བཅད་དང་ཡོངས་གཙོ་དེ་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཁོ་ལ་གྱིས་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱལ་ཐེན་
 པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེས་མ་བྱལ་བ་གཅིག་དགོས་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 བཞོད་བཞིན་པར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་
 དགོས་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་(༡༧༤)འགོད་མཁན་གྱིས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་
 བཅད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཤེས་འདོད་དང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་
 ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགོད་མཁན་གྱི་ཁོ་ལ་བས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་པ་རྣམས་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསུང་དོ། །

འི་སྐད་དུ་བྱུང་ལས།

འདི་སྐར་མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་གྱི་དོན་ཅུང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་
ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་བརྟེན་ཅིང་། བདག་གི་དོན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱབ་
བཅོས་ཚད་མར་སྐྱས་པས་བསྐྱན་བཅོས་ལས་བྱུབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་བརྟེན་པ་དང་། དམ་བཅའ་བ་ནི་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་འདིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱན་པ་ཡང་སྟོགས་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟེན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རྟོག་པ་དང་། བསྐྱན་བཅོས་བྱེད་པའི་འདོད་པ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་སྟེ། དེས་ན་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་དོ་བོ་དང་། ཆོག་
ལྷན་དང་། འདོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཆོག་བཞེས་མ་བྱུབ་པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་
གྲིས་བརྟེན་པ་དང་། ཆོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་གཟུང་བར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །
དང་པོ་ལ། འདོད་པ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ།
ཅོད་པ་སྤང་བ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དངོས། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་པ་ལོ། །
དང་པོ་ནི།

མ་བཟློན་ན་ཡང་འདོད་པས་(༡༧)ཁྱབ། །

བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཆོག་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཀྱིས་དག་ཏུ་
མ་བཟློན་ན་ཡང་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དེ། དཔེར་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
བཞི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤོད་པ་ནས། མིག་སོགས་བདག་གི་
དོན་བྱེད་པ་དེ་དག་དུ་མ་བཟློན་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་དོན་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཟློན་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། གངས་ཅན་
གྱིས་དག་ཏུ་མ་བཟློན་ན་ཡང་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་འདས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཞེ་
བས་འདོད་ཅིང་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི།

གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་ན་ཡང་། །

འགྲེལ་པར་བདག་ཉིད་སྤྱོད་བཤད་པ། །

དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྐྱོག་པ་སྟེ། །

འདི་ནི་དེ་དོན་བྱས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། འདོད་ཆོག་ལས་ལོགས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཆོལ་བས་དབག་འདོད་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འདོད་ཆོག་གིས་བསལ་ཟིན་ལ། ཆོལ་བས་དབག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་
བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། ཆོལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་འདོད་ཆོག་གིས་སྤྱོད་ཆོལ་ལས་གཞན་པའི་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བསྐྱོག་ཟིན་ན་ཡང་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་

བསྟན་བཅོས་ལ་མི་བཟོས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་(༡༧༩༧)སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་
བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདི་སྟུང་དུ། རྟོག་པ་གཉིས་ཅོད་པ་ན་རེས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཟོས་དགོས་ལ། དེའི་
ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་མཁན་པའི་འདོད་པའི་ཡུང་དོན་གཞན་ཡང་རྟོག་པས་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱ་བའི་བསྟུན་བྱ་ཡིན་ནས་
སྟུང་པའི་དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྟོག་པ་དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། འདོད་ཡུལ་གྱི་ཆོགས་པ་གཅིག་ཕྱིན་བསྟུན་བྱ་ཡིན་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་འགོག་པའི་
འགལ་ཉམས་གཉིས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོགས་དོན་འགོག་པའི་འགལ་ཉམས་གཅིག་ལས་མེད་པའི་
ཕྱིར།

འདོད་ན། སྟོན་དཔོན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེན།

དེ་ནི་བཟོས་ནས་ཆོས་དག་དང་། །

ཆོས་ཅན་བྱེད་པར་ཡིན་པར་བརྟེན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་འགལ་བ་མེད་དེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་དག་ཉེ་བར་འགོད་ཚུལ་ལ་བཟོས་ནས་མིག་
སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་རེས་འགལ་ཆོས་དག་གི་བྱེད་པར་དང་།
རེས་འགལ་ནི། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་ཆོས་ཅན་གྱི་
བྱེད་པར་ཡིན་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་གོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གསུང་དོ། །
དེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པས་བཀག་པ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་བཀག་པའི་འགལ་ཉམས་གཉིས་སུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསྟུན་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

མ་བརྟེན་ན་(༡༧༠༧)ཡང་འདོད་པ་ནི། །

སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

དེ་དཔེར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཡི། །

སྟོན་ཡང་ངི་སྐད་བདག་གཞན་ན། །

དེ་མ་གྱུ་ཅེས་བཤད་བཞིན་ཏེ། །

དེར་ནི་འདོད་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རག་ཏུ་མ་བརྗོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་རག་ཏུ་
མ་བརྗོད་ན་ཡང་གངས་ཅན་པས་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ནི་ཡིན་ཏེ།   གངས་ཅན་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་
བདག་ཡོད་མེད་ཚུངས་པའི་ཆེ་བདག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཤིས་པའི་སྐྱབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཕྱིར་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འབྲེལ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཡང་ཡོད་དེ།

སྐྱབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རི་སྐད་དུ།

བདག་གཞན་ཞེ་ན་དེ་མ་བྱུང།

ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་སྐྱབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་ཡིན་པར་སྣ་ཤུག་ཆོས་མཆོག་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

དེས་ན་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་དེར་ནི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
གཞོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

གལ་ཏེ་གང་ལ་ཚུངས་པ་ཡིས། །

སྐྱབ་བཀོད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན། །

བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་གཞན་དུ་ན། །

མི་འདོད་པའམ་འབྲས་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། མིག་སྟགས་གང་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཚུངས་པའི་སྐྱབས་སུ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་
དུ་བཀོད་(430བ)པའི་ཆེ་མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་གངས་ཅན་པ་རང་ཉིད་མིག་སྟགས་བདག་དོན་བྱེད་
པར་མི་འདོད་པའམ། སངས་རྒྱས་པར་དོར་མིག་སྟགས་གཞན་དོན་བྱེད་ཅེས་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་བྱུང་བཞིན་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་ནི།

འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྒྱུར་བ་ལ། །

རྗེས་འགོ་མེད་དང་འགལ་བ་དག།

བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་ཏེ། ཚུ་རྩལ་མཛེས་པ་བས་
བཀོད་པའི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། རྟགས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་དག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། བུམ་པ་
ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྤང་བར་འདོད་ནས།

ཅི་སྟེ་ཡང་། །

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྒྱུར་འདོད་ན། །

དེ་ཉིད་དོན་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། །

ལུས་མི་འགྱུར་ན་བྱ་བ་མ་ཡིན། །

བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་ནམས་ཀྱི། །

འདི་དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཚུ་རྩལ་མཛེས་པ་བ་ཅི་སྟེ་ཡང་འདི་སྐད་(337ན)ལྟ། སེམས་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་
བསྐྱབ་བྱར་བུས་ན་དེར་འགྱུར་ན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྱུ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་
དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་གི་སྒྱུ་དོན་གཞན་
ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱ་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་དང་
རྗེས་གཅིག་པའི་ལུས་ནི་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་ནའོ། །དེས་ན་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་སྒྱུ་དོན་གཞན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་

བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྫོད་པ་སོ་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་འདི་དེ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱང་བའི་སྤྲ་བ་ངན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཚྲོད་པ་སྤྱང་བ་ལ། འཇིག་པ་ལ་མཚུངས་པ་སྤྱང་། རྗེས་འགོ་མེད་པ་སྤྱང་། འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤྱང་བའོ།

།

དང་སོ་ནི།

སྤྲ་དང་བྱམ་པའི་བྱད་པར་གྱིས། །

རྟོག་ན་འཇིག་ལའང་མཚུངས་ཤི་ན། །

མ་ཡིན་འཇིག་པ་བྱུབ་པ་ཡིས། །

སྤྲ་ནི་དེ་ལྟར་བྱུབ་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱར་ན། །

བྱམ་པའང་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲ་དང་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱད་
པར་གྱིས་སྤྲའི་འཇིག་པ་བསྐྱབ་ན་དཔེ་ལ་མེད་ཅིང་། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་བསྐྱབ་ན་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པས་རྟགས་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོག་ན་སྤྲ་འཇིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་འཇིག་པ་ཅམ་བྱུབ་པ་ཡིས་ནི་སྤྲ་ནི་འཇིག་པ་
དེ་(༡༩༡༧)ལྟར་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲ་བྱམ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་འཇིག་པ་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་
བྱམ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་བྱམ་པའང་ལུས་བྱམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་
དང་ལྡན་པར་འགྱུར་དུ་ཚུགས་ནའང་བྱམ་པ་ལ་ལུས་བྱམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་སྤྱང་བ་ནི།

མི་རྟག་སྤྲ་ཡི་བྱད་པར་ཅན། །

རྗེས་འགོ་མེད་ན་མ་འབྲེལ་བ། །

བརྒྱུག་ཕྱིར་མ་ཡིན་མི་ལྡན་དང་། །

གཞན་ལྡན་ནམ་གཅོད་ནམ་པ་གཉིས། །

མི་ལྡན་གཅོད་ཕྱིར་གཞན་དང་ནི། །

རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་ནི་སྤྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས། དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དང་མ་འབྲེལ་པ་བསྒྲིག་ནས་
སྤྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་དང་།
གཞན་ལྡན་ནམ་གཅོད་ནམ་པ་གཉིས་ལས་སྤྱི་ནི་མི་རྟག་པས་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ལྡན་ནམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལོ། །

གལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་ན་བྱུ་བ་ཟིན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡིན་པས། །

བྱུ་བ་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི། །

རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལྡན་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་སྤྱིར་དུ་བྱུ་བ་ཟིན་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་སྤྱིར་དུ་མི་རྟག་པའི་
སྤྱི་ལས་(༡༢༡ན)རྟག་པའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་པ་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་
ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་གནས་ཀྱང་སེལ་ངོར་བསྐྱབ་དགོས་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཆོས་ཅན་སྤྱི་སྤྱིར་དུ་མི་ལྡན་པ་ནམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་དཔེ་ལ་
རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།

འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་གིས། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན། །

འགོག་པ་དག་ནི་བསལ་ཡིན་ཏེ། །

ཆོས་ཅན་དེ་ལྟར་མི་བསྐྱབ་ཕྱིར། །
ཆོས་ཅན་ལ་ནི་ཆོགས་པ་དག། །
བསལ་བ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །
གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྐྱབ་འདོད་མིན། །
འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། སྐྱས་ཙམ་ལས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་དག་གི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་མི་རྟག་པ་དག་གིས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱའི་སྟེང་དུ་ཆོགས་པ་དོན་གཞན་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་
བྱས་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཆོགས་པ་འགོག་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་སོ་ཞེས་སྐྱ་བ་དག་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཅན་སྐྱའི་སྟེང་དུ་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་གཞན་དེ་ལྟར་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལ་ནི་ཆོགས་པ་དོན་གཞན་དེ་
དག་བསལ་བས་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱས་པས་སྐྱའི་སྟེང་དུ་དོན་གཞན་དེ་
ལྟར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་སྐྱ་འདིར་ཆོས་མི་རྟགས་པ་འབའ་ཞིག་བ(འཕྲུབ)སྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག །གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅས་ལས། །
ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་གཞག་གྱང་། །
བདག་ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས། །
བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱ་སྒྲུབ་སོ། །

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། ཀུན་ལས་བཅུས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱ་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅས་ལས་རྟག་པ་རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་

སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཏུ་མ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་རྒྱལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་པ་ནི་ཡང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་སྒྲོས་པར་མ་ཟད་རང་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་། ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཞད་པ་ལ། ལུང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སོགས་
ཡིན་ཀྱང་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞིད། ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་
མི་འབྲད། ལུང་དོན་བཀག་པ་རྒྱལ་བའི་ཉེས་པར་མི་རིགས། རྟགས་ལ་ལུང་གིས་གཞིད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་ཕྱིར། །

ཐམས་ཅད་གཟུང་བས་དེ་གཅིག་ལ། །

རབ་ཏུ་གཞིད་ནའང་གཏན་ཆེགས་དང་། །

དམ་བཅའ་བ་དག་སྟོན་འགྱུར་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། རྒྱལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་(༥༩ མན)ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་ཅིང་གཟུང་དགོས་ལ། དེ་གཟུང་བས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་གཞིད་ནའང་
གཏན་ཆེགས་འགལ་བ་དང་། དམ་བཅའ་བ་དག་བསལ་བའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན། །

དེ་སའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར། །

གཏན་ཆེགས་འགལ་འགྱུར་སྐབས་མིན་ཕྱིར། །

མིན་ན་དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས། །

ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་འདིར་སྐབས་ཡིན། །

དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་དོན་གཞིད་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞིད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་
གཏན་ཆེགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲོག་པས་ལུང་དོན་ལ་གཞིད་པའི་ཕྱིར། གལ་

ཉེ། སྒྲུའི་སྒྲེང་དུ་བྲི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པས་བྲི་རྟག་པ་བཀག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲུའི་སྒྲེང་དུ་བྲི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་མ་བབ་པ་དེ་
 བྲི་གཞན་སྐྱ་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ལའང་མཚུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་འདིར་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་
 སྐྱབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ཉེ། སྒྲུའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་
 ཆོས་ཅན། བྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་གཞོད་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་འགལ་
 རྟགས་སུ་ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་ན་བྲེ་བྲག་པས་ཁས་སྐྱངས་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོས་སོགས་ཡིན་ཀྱང་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི།

ཆོས་ཅན་ཆོས་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས། །(༢༢༣བ)

ཅི་སྟེ་ཆོས་འདོད་ཡིན་བརྗོད་ན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཉེ། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་སྒྲུའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྒྲུའི་སྟོགས་གཅིག་གི་བྱེད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་པའི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་
 ན།

གནས་སྐྱབས་འགའ་ཡིས་འདོད་འགྱུར་ཞིང་། །

དེ་རྟོགས་དེ་ཡང་དེ་དག་གིས། །

བྲན་གྱིས་ཁྱོད་འདི་འདོད་ཅེས་པ། །

གསལ་བར་དབང་ཕྱག་སྦྱོད་པ་ཡིན། །

འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མིན་བརྗོད་དེ། །

འཁྱུལ་བ་ཡིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར། །

མེད་ན་མི་འབྱུང་མིན་དོན་ལ། །

གཞོད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཉེ། ཆོས་པ་དང་བྲེ་ཆོས་པ་གཉིས་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འདི་བ་དང་འགོད་པའི་གནས་
 སྐྱབས་འགའི་ཆེ་བྲེ་ཆོས་ལ་ཞེས་འདོད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱ་ཆོས་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་

ཡང་། དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པར་ནན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་བསྐྱབ་གྱི། རྟོལ་བ་ཁྱོད་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་
བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་བ་ནི་གསལ་བར་དབང་གིས་སྤྱག་པའི་རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞེད་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་རྟོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཁྱབ་པ་འཁྱལ་བ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱབ་འདོད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལ་ནི་རང་ཆོག་གིས་
གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁྱལ་བ་ཡིས་ནི་སྟེ་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་འདོད་མེད་པ་ཉིད་རྟོལ་བའི་རང་རིག་གིས་སྤྱབ་པའི་
ཕྱིར། **(༡༩༩ན)**ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིའོ། །འབྲས་བུའི་རྟགས་མེད་པར་འདོད་པར་བཞེད་པ་ནི་འཁྱལ་བས་གཞོད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །སྒྲོས་ཕྱོགས་ཆོག་ལ་འབྲས་བུའི་རྟགས་བཞེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བྱས་པ་
ཆོས་ཅན། བྱང་དོན་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་ཀྱང་གཞན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད་དེ། རྟག་པ་
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད་པ་ལ། དངོས། ཚོད་པ་སྤང་བ། ལུང་ཁས་ལེན་པའི་
དུས། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

རྗེས་དཔག་རང་གི་སྟོད་ཡུལ་ལ། །
ལུང་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་བཤད། །
དེས་བྱབ་དེ་ནི་ལེགས་པར་བྱབ། །
དེ་ཆེ་བསྟན་བཅོས་བསྟོས་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི། བསྟན་བཅོས་པན་གཞོད་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་རང་གི་སྟོད་ཡུལ་ལ་འབྲུག་པ་ལུང་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར།

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག །

ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །

ཅེས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དེས་བྱབ་པའི་གཞལ་བྱ་
དོན་ལེགས་པར་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས།

དེ་ཆེ་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ན། །

དེ་ཆེ་ཚད་དོར་འགྱུར་ཞེ་ན། །

ཞེས་སྟེལ་ནས་འདོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚད་པ་སྤང་བ་ནི།

དེ་ཆེ་ཚད་དོར་འགྱུར་ཞེ་ན། །

དེ་ཆེ་ཁས་སྤངས་མེད་ཕྱིར་མིན། །

འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ལུང་ཁས་མི་ལེན་ན་ཚད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་ལ་དབྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ལུང་
(༡༩༥བ)ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོར་ཡང་ཚད་པ་དོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
ལུང་དོན་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པ་འདི་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆེ་ལུང་མ་བརྟགས་པར་ཁས་ལེན་
པ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

ཆོས་མཆོག་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ལ་དབྱེད་པའི་ཆེ་ལུང་ཁས་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་
མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དོན་ལ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཡིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་ལ་སྟོབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ནི།

དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན། །

དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར། །

འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཆོ། །

བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར། །

དེས་བྱ་བ་དོན་ལ་དེ་དང་ནི། །

འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་བྱིར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དང་སྒྲོག་གྱུར་གཉིས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན་མ་
པར་དག་པ་ནི། གལ་ཏེ། འིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་སྟོད་པ་དེ་ལ་ནི་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྒྱུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པར་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི། ཡུལ་ཀྱན་ལ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ན་
བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་དེས་བྱ་བ་པའི་འིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་ལུང་དེ་དང་ནི་འགལ་བ་
ཁས་ལེན་པར་སེམས་པ་མི་རུང་བའི་བྱིར།

བཞི་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན། །

བསྟན་བཅོས་(༣༩༥ན)ལེན་པར་རིགས་ལྡན་ཡིན། །

དེ་ཡང་བསྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི། །

མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་གཞོད་ཉིད། །

སྤང་བར་བྱ་ཡི་གཞན་མིན་ཏེ། །

བྱག་པ་མེད་པར་ཐལ་བྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་འིན་ཏུ་སྒྲོག་ལ་གཞོད་སྒྱུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས་སམ་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་འིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་དབྱེད་པ་འཕོ་བ་ན་བསྟན་བཅོས་ཁས་ལེན་པར་རིགས་
པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་བསྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་ཡི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་
སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྤང་དགོས་ན་བྱག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལུང་སྒྱུབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་ལ། ལུང་སྒྱུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡིན་པའི་སྒྱུབ་བྱེད་དགག་པའོ།

།

དང་པོ་ནི།

དཔྱོད་པ་ཀུན་ལས་བསྟན་བཅོས་དག།
 གཟུང་ཞེས་ལུགས་འདི་གང་གིས་བྱས། །
 ད་ནི་གྲུབ་མཐའ་མེད་ནམས་ཀྱིས། །
 ཏུ་བས་མེ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །
 སྐྱེ་བོ་རེང་བྱར་སྐྱེས་གྱུར་ཅིང་། །
 ཡོན་ཏན་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ལ། །
 གྲུབ་མཐའ་མི་ཟད་གདོན་འདི་ནི། །
 གྲེ་མ་སྤྱ་ཡིས་བགོས་པ་ཡིན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལུལ་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལས་བསྟན་བཅོས་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་གཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་གང་གིས་
 བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ད་ནི་གྲུབ་མཐའ་དང་ལུང་ཞེས་པ་མེད་པའི་སྐྱན་བོ་ནམས་ཀྱིས་ཏུ་བས་ལ་མེ་ལྟན་ཏུ་
 རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བོ་ནི་ལུང་ལ་བསྟོས་(334བ)མེད་ཏུ་རེང་བྱར་སྐྱེས་པར་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་སྒྲངས་པའི་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་
 ངན་པ་མི་ཟད་པའི་གདོན་དང་འབྲ་བ་སྤང་དགའ་བ་འདི་ནི་གྲེ་མ་གྲེ་ཏུད་ཁྱོད་ལ་སྤྱ་ཡིས་བགོས་པ་ཡིན་ཅེས་དབྱས་
 པའོ། །

གཉིས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀུན། །
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ། །
 བསྟན་པ་སྐྱབ་བྱེད་འགྱུར་ཞེ་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོགས་གཅིག་ལ་བྱུང་བར་
 བསྟན་པའི་རྟགས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་འདས་ལུགས་ཡིན། །
 འབྲེལ་མེད་ཆོས་ནི་མ་གྲུབ་པས། །
 མ་གྲུབ་པར་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར། །
 དེ་གྲུབ་ཡིན་ན་དེ་བསྐྱབ་བརྗོད། །
 གཏན་ཆོགས་སྒྲིན་ལྡན་རི་ལྟར་ཡིན། །
 ཆོས་ཅན་ཆོས་ནི་མ་ལུས་པ། །
 དཔེ་སྤངས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི། །
 སྐྱེ་བོས་ཆོག་དང་དྲུག་སོགས་ལ། །
 སེམས་ལྡན་མེ་སོགས་རྗེས་དཔོག་བྱེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ལུང་དོན་མ་ལུས་པས་བྱབ་པའི་རྟགས་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 བོ། །རི་ལྟར་འགྱུར་ན། འདི་ལྟར་འགྱུར་ན། འདི་ལྟར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་ཀྱང་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱབ་པ་མེད་པའི་གཏན་ཆོགས་སྒྲིན་ལྡན་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པ་
 ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར་
 ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་གྲུབ་པ་(336ན)ཡིན་ན་བྱས་པ་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེའི་སྤྲེང་དྲུག་སྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་གྱིས་རྟགས་ལ་བྱབ་པ་བསྟན་མི་དགོས་
 ཏེ། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོས་ནི་མ་ལུས་པ་དཔེའི་སྤྲེང་དྲུག་སྤངས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི་ལུང་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཆོག་
 སྐྱ་བའི་རྟགས་ལས་པ་རོལ་པོ་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། དྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་པ་མེ་ལྡན་ལ་སོགས་
 པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བཞེད་ནས།

མི་འབྲུལ་པས་ན་རང་བཞིན་དང་། །
 རྒྱ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན། །
 འགའ་ཡི་སྐྱ་བ་ལ་གཞོད་པས། །

ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་མ་ཡིན། །
དེ་ནི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི། །
དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར། །
རྟོགས་པ་གཞན་དག་གཏན་ཆིགས་དེས། །
རི་ལྟར་རྟོགས་པར་འབྱུང་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱ་མེད་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་དོན་བྱས་པ་དང་། དུ་བ་ཆོས་
ཅན། ལུང་བྱེད་པ་ལོ་འགའི་སྤྲ་བ་ལ་གཞོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལ་
གཞོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མི་འབྲུལ་པས་ནའོ། །ལུང་དོན་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་གཞན་དག་གིས་
གཏན་ཆིགས་བྱས་པ་དང་། དུ་བ་དེས་སྤྲ་མི་རྟག་པ་དང་། ལར་མེ་ལྷན་དུ་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། བྱས་པ་དང་དུ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྲུགས་ཆོས་དང་། འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་། མེད་ན་
མི་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལུང་དོན་བཀག་པ་རྟོག་པའི་ཉེས་པར་མི་རིགས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །
དང་ལོ་ནི།

གཏན་ཆིགས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། །
འགལ་ན་(336བ)རྟོག་པས་འདིར་ཅི་བྱས། །
དེས་བརྗོད་ཉེས་པས་བསྐྱན་བཅོས་ལ། །
གཞོད་བྱེད་དུ་ནི་དེ་སྤྲེས་མིན། །
གཞོད་བྱེད་བརྗོད་ཕྱིར་སྤྲོན་ཅི་ན། །
གལ་ཏེ་མ་བརྗོད་ན་སྟེ་ཅི། །
གཞོད་པ་མིན་ནམ་མི་རིགས་བྱེད། །
མིན་ཏེ་ཅིས་ནི་སྤྲོན་ཅན་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ལུང་དོན་དང་འགལ་བས་རྟགས་སྒྲིན་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱང་ལུང་དོན་དང་འགལ་བའི་རྟགས་འགོད་མཁན་
གྱི་ཚོལ་བ་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚོལ་བས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་བྱས་པ་གཏན་ཆེགས་སུ་
བརྟེན་པས་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ཅི་བྱས་ཏེ། བྱས་པ་དེ་གཏན་ཆེགས་སུ་མ་བརྟེན་ན་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་གཞོད་པ་ལས་ཚོལ་བ་དེས་བརྟེན་པའི་ཉེས་པས་བྱས་པ་དེ་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྟག་པ་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ནི་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཚོལ་བས་གཏན་ཆེགས་བརྟེན་དམ་མ་
བརྟེན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འགལ་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ། བྱས་པས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་མོད། ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྟེན་པའི་བྱིར་ན་ཚོལ་བ་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་
གཞོད་བྱེད་དུ་བརྟེན་པའི་ཚོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅེས་ན་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པ་
དེ་གཞོད་པ་ལྟར་བརྟེན་པས་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ། གཞོད་བྱེད་དུ་མ་བརྟེན་ན་བྱས་པ་དེ་
ཅི། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་བྱེད་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་གཞན་དག་ལ། ।

རང་འདོད་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་མེད་བྱིར། । (33ཡན)

དོན་མེད་བརྟེན་པས་སྒྲིན་འགྱུར་ན། ।

དེ་བསྐྱབ་བྱིར་ན་འདིར་མ་ཡིན། ।

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པ་དེ་གཞོད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་མ་
ཡིན་ན། རྟགས་ལྟར་སྤང་འགོད་པའི་ཚོལ་བ་རང་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ།

གཏན་ཆེགས་བརྟེན་དམ་མ་བརྟེན་ཀྱང་། ।

ལྟར་སྤང་ཚོལ་བས་འདིར་ཅི་བྱས། ।

དེས་བརྟེན་ཉེས་པས་ལྟར་སྤང་མིན། ।

ཅེས་བྱ་བར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་གཞན་དག་ལ་རང་གི་
འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ན། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་འགྱུར་པ་མེད་པའི་རྟགས་
ལྟར་སྤང་བ་བརྟེན་པས་ཚོལ་བ་སྒྲིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། བྱས་པ་དེ་སྤྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་རྒྱས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་འདིར་གློ་བ་སྒྲོན་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །

བྱག་པ་རྟགས་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། དངོས། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲལ་བ་སྤང་། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་འགའ། །

རིགས་མིན་པས་ན་རིགས་སྤྱ་བ། །

གཞན་པ་དག་ཀྱང་འགོག་བྱེད་ཅེས། །

བྱ་བ་རྒྱལ་རིགས་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

དོན་ཀྱན་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི། །

སྤྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་བྱས་མ་ཡིན། །

དེས་ན་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །

སྤྱབ་བྱེད་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། གཞེགས་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་བཤད་པའི་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་སྤྱ་ལ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་རིགས་པར་སྤྱ་བ་གཞན་སྤྱ་མི་རྟག་པ་དག་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་
རིགས་ངན་པའི་ལུགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། (ཉན་པ)མི་རིགས་པར་སྤྱ་བ་གཅིག་ལ་ཁྲིམ་ནས་
རིགས་པར་སྤྱ་བ་བརྒྱ་ཡང་སྟན་འབྱེན་པས་སོ། །དེས་ན་བྱེད་གྱི་ལྟར་ན་དུས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྤྱབ་བྱེད་གྱི་
རྣམ་གཞག་འདི་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལུང་དོན་ཀྱན་མཚུངས་པར་བྱས་
ནས་ནི་སྤྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོན་ཀྱན་གྱིས་བྱེད་པའི་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲལ་བ་སྤང་བ་ནི།

ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག། །

མི་རུང་ཕྱིར་ན་འགལ་ངེས་ལ། །

གཞོད་འགྱུར་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་བའི། །

འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན།
འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་
འགལ་བ་དག་མི་རུང་བའི་བྱིར་ན། བྱས་པ་དེས་སྐྱའི་སྟེང་དུ་རབ་དང་འགལ་བར་ངེས་པའི་རྟག་པ་ལ་གཞོད་པར་
འགྱུར་གྱི། མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་འདིར་ནི་རྟག་མི་རྟག་དེ་འདྲ་བའི་འགལ་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

དེ་དག་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ནི། །

མིན་ཡུང་བསྟན་བཅོས་དོན་སྦྲད་བྱིར། །

འབྲེལ་བ་མེད་ཡུང་གཞོད་ཅེ་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ནི་མིན་ཅིང་། མི་
རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཡུང་སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་
པ་ལ་གཞོད་དེ། དེ་བཀག་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་སྦྲད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།

ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོད་འགྱུར། །

འབྲེལ་ཡོད་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ། །

གཞོད་འགྱུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། །

རྟགས་ཀྱན་(མཁའ་མཁའ་)རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །

སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེད་བྱིར་རོ། །

མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྱུར་བའི། །

འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་རྟགས་མེད། །

འདིར་ནི་བསྟན་བཅོས་གཞོད་འབའ་ཞེ་ག། །

སྒྲིན་ཡོན་དེ་གཞན་བྱས་ལའང་མཚུངས། །

ཞེས་སྒྲིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པས་བྱིའི་སྤྲོད་དུ་སའི་ཡོན་ཏན་
བཀག་པ་སོགས་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ། མི་མཚུངས་ཏེ། རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་ན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲི་
མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱན་རང་གི་བསྟུན་བྱ་བསྟུན་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་
ཆང་ན་སྒྲིན་ཅན་དང་། ཆང་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་ཆང་མ་ཆང་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེས་ན་ཁྱེད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་བསྟུན་བྱ་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདྲིར་རྟགས་པ་མེད་
ཀྱང་། བྱས་པས་སྒྲི་མི་རྟག་པར་བསྟུན་པ་འདྲིར་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་
ཡིན་ན། དེ་ནི་གཞན་ཚུལ་བས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱི་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲི་མི་རྟག་པ་རང་སྟུན་པའི་
རྟགས་སྒྲིན་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ལའང་མཚུངས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྦྱངས་ཕྱིར། །

བསྟན་བཅོས་མཐོང་བ་མ་ལུས་བསྟུན། །

ཅེས་སྒྲིན་ཏེ། གལ་ཏེ། ཆང་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ཁས་སྦྱངས་པའི་
ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་སུ་(334)མཐོང་བ་མ་ལུས་པ་བསྟུན་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཁས་ལེན་པ་
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་འདི་སྟུ་བ་པོ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅས་པར་ཐལ་བ། རང་སྒྲི་སྒྲིས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ།
དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། །

དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་བྱས་པར་མི་ཤེས་པའི་ངོར། གང་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་སྟེ། དཔེར་ན།
བྱས་པ་བཞིན་སྐྱེ་ཡང་བྱས་པའི་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ། དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། དམ་
བཅའ་བ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབ་བྱས་སོ། །
ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། མིག་ཤེས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
ཆོས་མཆོག་གིས། ལྷན་པ་དང་ནམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉག་སྟེ་སྐྱབ་སྟེ་རོ། །
དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས།

གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་བརྟེན་པ། །
མ་ཡིན་འདོད་པ་སྟོས་ཕྱིར་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བརྟེན་པའི་དཔེ་ཉག་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་ལུང་དོན་ཡིན་ཀྱང་དམ་བཅའ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཉིད་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་རིགས་པའི་སྟོ་ལས། རང་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཀུན་བཅུས་སྐྱེ་ཡང་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་གཟུང་
སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ།

བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི། །
ཆེག་ལས་སྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དཔེ་ཉག་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་(334)ཅན། ངེས་གཟུང་དང་བཅས་པའི་འདོད་ཆེག་སྟོས་པ་ལས་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པ་ལུང་དོན་ཡིན་པས་ཐོབ་པར་ནི་ཁྱོད་འདོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་བཟང་ནས།

མི་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཅེ་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་ཀྱང་ཁྱོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འོ་ན།

ཁྱོལ་བ་མི་འདོད་ཆོས་གཞན་ཡང་། །

བསྐྱབ་མིན་དེ་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་བ། ། མིན་ལ་གཞོན་པས་ཅི་ཞིག་འགལ། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཆོས་གཞན་རྟག་པ་ནས་མཁའ་ཡོན་ཏན་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཆོས་བས་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོན་པས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་འགལ་ཏེ། ལུང་དོན་བཀག་ཀྱང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་
བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ།

གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་བརྗོད་པ། །

མ་ཡིན་འདོད་པ་སྒྲོས་ཕྱིར་ན། །

ཞེས་ཟེར་བས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ནི་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་གསུང་བ་ལྟར་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞིག་
ཡིན་པ་འབྲུག་པར། ཆོས་བ་མི་འདོད་ཆོས་གཞན་ཡང་། །བསྐྱབ་མིན། ཅེས་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པར་མཛད་པས། ཡེ་
ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་གསུང་བ་ལྟར་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ནམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ནམས་
ཀྱིས་བརྟག་པར་མཛོད་ཅིག

གཉིས་པ་རང་སྐྱ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི།

ཕྱོགས་མཆན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཅན་གྱི། ། རང་ཉིད་སྐྱ་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་(མཁའ་ལྷན་པའི་དོན་)ཅན་གྱི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་
བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་དོན་དུ། བྲགས་པ་
ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་སྒྲོས་པ་དགག། །དེ་དག་གི་
དོན་བསྐྱ་བཤོ། །

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག། །རང་སྐྱ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བསྟན་བཅས་འདོད་འཇུག་དོན་ཞེ་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ། ལུང་དོན་བསྟན་བྱ་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོལ་བ་བསྟན་
བཅས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

འོ་ན་དོགས་འདི་གང་ལས་ཡིན། །

དེ་ནི་ཚད་མས་བཀག་མེད་ན། །

འཛིན་པ་གང་གིས་བསྟོན་པར་བྱས། །

གཤམ་ཏེ་ཚད་མས་བཀག་ན་ཡང་། །

ཆོག་ལས་གང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར། །

དེ་དག་སྤར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ནི། །

རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན། །

དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །

གཞན་འཛིན་པས་ནི་ཅིས་མི་ཐོབ། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། འོ་ན་རྟོལ་བས་བསྟན་བཅས་སྤར་མ་ཅི་དགར་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་རང་སྟོས་སྟུམ་
པའི་དོགས་པ་འདི་གང་ལས་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དབང་པོ་རྟོན་པའི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་རྟོན་དེ་ནི་ལུང་
དོན་ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་ན་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལུང་དོན་འཛིན་པ་གང་གིས་བསྟོན་པར་བྱས། གཤམ་ཏེ། ལུང་
དོན་ཚད་མས་བཀག་ན་ཡང་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་ལས་ལུང་དོན་འཛིན་པ་ལ་གང་གིས་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་
མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་རྟུལ་གྱི་དོན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་རྟུལ་དེ་དག་སྤར་ཡང་(༩༣༠ན)གྲུབ་མཐའ་ནི་
རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལུང་གཞན་འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་ཐོབ་སྟེ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་ལོ། །

གསུམ་པ་རང་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི།

འདོད་གཞོད་མེད་དང་བསྐྱབ་བྱ་མིན། །

ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་ན། །

ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །

འདིར་ནི་རང་ཉིད་སྐྱ་མཛད་དོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཁས་སྐྱངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་
གཞོད་པས་འདོད་ལུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་ལུང་དོན་ཐམས་
ཅད་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དོན་བཀག་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་ན། ཇི་ཉག་པའི་ཡོན་
ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་སུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་
བསྟན་པས་ན་ལོག་པར་རྟོག་པ་གསུམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་
སྟོས་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་སྟོས་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཟོད། དེ་དགག་པའོ།
།

དང་པོ་ནི།

གཞུང་ལུགས་གྱིས་བྱས་བྱང་པར་དག།

ཡོངས་སུ་སྐྱངས་ནས་རབ་གྲགས་པའི།

ཆོས་ཅན་དག་ནི་གཞུང་དོན་དུ།

གཞན་ནི་རང་ཉིད་སྐྱ་བཟོད་ཟེར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་གྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་གཞན་དག་ནི། སྟོས་པ་ཚོད་པ་ན་སོ་སོའི་གཞུང་ལུགས་གྱིས་བརྟུག་
པར་བྱས་པའི་བྱང་པར་དག་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ནི་གཞུང་བའི་
དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་བཟོད་པར་(༡༣༠བ)མཛད་ཅེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་གྱིས་ནི། །

རབ་གྲགས་ཏེན་ནི་གྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །

རང་འདོད་བརྟགས་པའི་བྱད་པར་ཅན། །

དངོས་པོ་རྣམས་ཚོད་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་གཉིས་ཚོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བྱད་ཆོས་ལ་དབྱད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི་
གཉིས་ཀ་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པའི་ཏེན་ཆོས་ཅན་ནི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་རང་རང་གིས་
འདོད་པས་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པས་བྱད་པར་ཅན་དུ་བྲས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
ཚོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་སྟོས་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྟོད། དེ་
དགག། དེ་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་མི་རིགས། དེས་གཟུང་མི་དགོས་པར་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཅེས་ཏེ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཡིས། །

ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་བརྟོད་ན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཅེས་ཏེ་ཡང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཡིས་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་བརྟོད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ། །

ཞེས་བྱ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས། །

གྲུབ་དང་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོར་ནི། །

བསྟན་པ་དག་ནི་ཡོད་མིན་ན། །

བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས། །

བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་ལྷན་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་
ཟེན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པར་རྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོལ་བས་གྲུབ་ཟེན་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་
པའི་(༡༣༡ན)ངོ་བོར་བསྟན་པ་གཉིས་པོ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་
དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བུའམ་དོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཟིན་ཅེས་པའི་དོན། དཔེར་ན། གཙུ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་དང་རྗེས་སུ་འགོ་
བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཙུ་བོ་རང་མཆན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པའི་དོན་
དུ་རང་ཉིད་སྒྲིམ་སོ་ཞེ་ན།

རྗེས་སུ་དབག་པ་སྤྱི་ཡི་ནི། །
ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །
འདིར་ནི་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་། །
ཕྱོགས་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྐྱ་མ་སྒྲིམ་ཀྱང་སྒྲིབ་དཔོན་གྲིས་རྗེས་སུ་དབག་པ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་
པས་ཀྱང་རང་མཆན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རི་སྐད་བྱ།

རྗེས་སུ་དབག་པ་ནི། སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་
སུ་དབག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་འདིར་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་རང་མཆན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
པ་བཅད་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་དེ་སྐད་དུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

འདི་ལ་ལྟ་དབང་སྒྲོས། མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན། ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་དང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་སོ་ཆོས་ཅན།
རང་མཆན་ཞེས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཟེན་བཤམ། དེ་ལས་གཞན་འགའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ནི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་
ཞེས་གསུང་དོ། །གང་ལྟར་ན་ཡང་གཙུ་བོ་རང་མཆན་ཉིད་གཟུང་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཕྱོགས་སྒྲིན་དུ་མི་(༡༣༡བ)རིགས་པ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་རང་མཆན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས་
བསྐྱབ་པ་ཕྱོགས་སྒྲིན་མ་ཡིན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། ཟི་བ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས། །
དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དེ་མི་བྱས། །
ཅི་ཕྱིར་ཉགས་རྗེས་འགོ་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པ་དེ་ལས་སྒྲིམ་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་ཟི་བར་
བྱའོ། །དེ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དེའང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱས་ཞེས་ཟི་བར་བྱའོ། གཙོ་བོ་རང་མཆོན་བསྐྱབ་བྱར་
བྱས་ན་ཕྱགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཉགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

འདི་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་ཡིན་ནམ། །
ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་བསྟོས་པ། །
ཕྱགས་སྒྲིམ་འདོད་མིན།

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཉགས་དང་དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའི་སྒྲིམ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཉགས་དང་དཔེ་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཉགས་དཔེ་ལ་
བསྟོས་པའི་སྒྲིམ་ནི་ཕྱགས་སྒྲིམ་དུ་སྟེ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ། དེ་དག་ཕྱགས་སྒྲིམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱགས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་ན། །
གཏན་ཆོགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཡང་། །
ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲིམ་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །
ཐམས་ཅད་ཕྱགས་ལ་གཞོད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་

བ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་(༩༣༩ན)འགྱུར་ཏེ།   དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་
གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སེལ་བའི་ཚུལ་ལ།   ཉེས་པ་ངོས་གཟུང་།   དེ་རི་ལྟར་སེལ་བའི་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ། །

ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདོད་གཞན་མིན་ཏེ། །

མངོན་སུམ་ལ་སོགས་འགལ་བ་བཞིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ།   གཞི་གཅིག་ལ་རྟགས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གཉིས་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར།   དམ་བཅའ་བ་དེ་ཅམ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་ཀྱི།   གཞན་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མིན་ཏེ།
དཔེར་ན།   མངོན་སུམ་དང་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་འགལ་བའམ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་ཟེན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྐྱོན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་པ་དེ་སེལ་བའི་ཚུལ་ལ།   ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ་བཤད་པས་སེལ་བའི་ཚུལ།   རིགས་པའི་སྐྱོ་ལས་
བཤད་པས་སེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ།   སྤྱིར་བཤད་པ།   སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་སོགས་མཆན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །

བཟོས་པ་མེད་པར་མ་བྱུང་དང་། །

ལྷོག་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར། །

ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ།   རྒྱ་མཆན་དང་དཔེ་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་བཟོས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་
མ་བྱུང་པ་དང་།   དེ་ལས་ལྷོག་པ་བྱུང་ཆེས་པ་དང་མི་སྤྱི་དཔེ་སྐྱོན་གསུམ་སོ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཀྱན་ལས་

བརྟམ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི།

རང་ཉིད་ཆོག་པ་རྣམས་ལྟར་བཤད་པ་ནི། །

མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །

ལྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་(འཕྲུལ་པ་ཡིན། །

འདོད་སྤྱོད་མ་ཁུབ་སེལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། འོན་མཆན་ཉིད་གང་གིས་གང་སེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། རང་ཉིད་དང་། ཆོག་པ་ཁོན་དང་། རོ་བོའི་སྤྱོད་པ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཆོས་ཅན། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་ཉིས་པ་མི་སེལ་གྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉིས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ལས་ལྟོག་པའི་ལུང་དོན་དང་། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ལོག་ཆོག་གཉིས་དང་། གྲུབ་ཟིན་པ་དང་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྤྱོད་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཁུབ་པ་སེལ་ཏེ། ཆོལ་བས་དག་ཏུ་མ་བརྟེན་གྱང་ཤེས་འདོད་དང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྟོ་ལས་བཤད་པས་སེལ་བའི་ཚུལ་ནི།

བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤྲངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །

དེ་ནམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །

བསལ་བ་གཞོད་དང་ལྟག་མ་ལ། །

མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟམ་པར་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་བཤད་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བྱས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རིགས་པའི་སྟོ་ལས་ནི་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་འགའ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་རི་ལྟར་སེལ་ཅེ་ན། རིགས་པའི་སྟོ་ལས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤྲངས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་

གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། བསལ་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་རྒྱས་པ་ཡིན་(༩༣༣ན)ཏེ། གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་བསལ་བྱ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསལ་བ་ཞུགས་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མ་གྲུབ་ཟིན་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞེས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་འདྲུག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱན་ལས། འདོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་བར་གྱུར་པའི་དུས་བརྗོད་པ་ནི་ཉེ་ཆེན་ཉིད་ཡིན་པས། བསྐྱབ་
བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་མི་འདྲུག་པས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རིགས་སྐྱོར་ཆེག་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ། །

བཞེ་པ་ངེས་གཟུང་མི་དགོས་པ་སྤང་བ་ནི།

རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། །

ངེས་གཟུང་དོན་ནི་རྟོགས་ན་ཡང་། །

བྱེད་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །

དུས་གཞན་བཅད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། རིགས་སྐྱོན་པ་བཤད་པའི་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེས་དཔེ་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་
སེལ་རྒྱས་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཡང་འདོད་པར་གྱུར་པ་སྒྲོས་པས་ཆོག་མོད། ཁོ་ན་སྒྲོས་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། རིགས་
སྐྱོར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིས་ངེས་གཟུང་སྒྲོས་པའི་
དོན་དཔེ་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ནི་རྟོགས་ན་ཡང་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ན་
བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁོ་ན་བའི་ཆེག་བཤད་
དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་བཤད་པའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆེག་དེ་མ་འོངས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཐའ་ཅན་བསྐྱན་བྱ་
བའི་ཆེག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་སྐྱོར་ནི་དེ་ལྟར་(༩༣༣བ)མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཡང་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཆེག་གི་དོགས་པ་དེ་སེལ་བར་རྒྱས་ཏེ། གྱུར་
པའི་ཆེག་ནི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་ཆེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རིགས་སྐྱོའི་འདོད་གྱུར་བཞིན་ནོ་
ཞེ་ན།

འདོད་གྱུར་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན། །

འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་དག་ལ། །

ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། །

གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་འགག། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། འདོད་པའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཨིཤུ་ལ་རྒྱུན་ནིལྱའི་མིང་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ལྷ་བྱིན་པས། དེའི་ཆེ་ཁའི་
ཁྱུ་ཡིག་རྗེས་འབྲེལ་དང་། ཀ་ཡིག་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། ཁའི་ཡིག་གི་རྩ་ས་པས་ཏ་ཡིག་ཀྱི་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་
ཏེ། དེའི་བྱིར་ཨིལྷ་ཞེས་པ་འདོད་གྱུར་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་རིགས་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ལ་
ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་འདིར་འདོད་གྱུར་གྱི་ཆོག་དེས་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་
བྱུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་རྩ་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱ་
པའི་ཆོག་གིས་དེ་གཙོད་མི་རྩ་ས་པར་བྱས་པའི་བྱིར། རིགས་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་དག་ལ་
བསྐྱབ་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིར་མ་འབྲེལ་པས་དེ་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་རྩ་ས་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ། ཆོག་དེ་ཡིས་ནི་དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་རྩ་ས་པའི་བྱིར་རོ།
།

རྒྱན་ལས། ཡང་ན་ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་འདིར་ནི་བྱུང་པའི་རྩ་ས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ལ།
(༡༩༩ན)རིགས་པའི་སྒྲོར་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཉིད་པས། བྱིལྱའི་རྒྱུན་དེས་གཏན་ཆོག་ས་མ་
གྲུབ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

རྫོད་བྱེད་མིན་བྱིར་ཡང་མི་རིགས། །

དེས་ན་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་འདོད། །

བསྐྱབ་བཅོས་ཀུན་ལ་བསྐྱེས་མེད་པར། །

དེ་འདོད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད། །

དེས་ན་མི་འདོད་དང་འབྲེལ་བའི། །

འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་ན། །

རི་ལྟར་བསྐྱབ་ལ་གཞི་དམེད་ཕྱིར། ། ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆོགས་སྒྲིན་མེད་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞི་དམེད་ན་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་
ཆོག་ཆོས་ཅན། གཤགས་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་བསྐྱབ་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་དོན་
དུ་སྒྲོས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ཚིན་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་
ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱན་ལ་བསྐྱོས་པ་མེད་པར་ཆོལ་བ་དེས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་བསྐྱབ་
བྱ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པ་དང་། འབྲེལ་པའི་ལུང་དོན་སྒྲིབ་པའི་
འདོད་པ་རྟག་པ་ནས་མཁའ་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་གཞི་དམེད་པ་ན་ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆོགས་སྒྲིན་མེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཆོལ་བས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིབ་མི་རྟག་པ་
ལ་གཞི་དམེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་ནམ་དུས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱབ་ཏེ་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་
(༡༣༩བ)པ། དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་མཆན་ཉིད་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། **འོ་ན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། བསྐྱབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཚུད་པ་མེད་ཀྱང་། རྟགས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་ལུས་པ་འོ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཟོད་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། སྐབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་མེད་ན་གཏན་ཆོགས་འཇུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི། **བཟོད་པར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཚུད་མི་དགོས་ཀྱང་
དེའི་མཆན་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལོག་
པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཟོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།
།

གཉིས་པ་དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་མཆན་ཉིད་དངོས་ལ། མདོར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོ་དགོད་པ། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྗེས་སུ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱི་ཆོལ་གྱི་དོར་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་**རྗེས་སུ་**དཔག་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་གང་
ཞེ་ན། **རོ་པོ་ཁོ་ནར།** ཞེས་སོགས་ཏེ་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་གཙོ་དེ་གི་དགོས་པ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **འདིར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་འདིར་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། ཆོག་ལྷན་དང་། འདོད་པ་
དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་བཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོན་
བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ངག་ཏུ་མ་བཟོད་ཀྱང་ཞེ་བས་འདོད་(334ན)པའི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱར་བཟོད་པ་དང་།
ཁོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་ངོ་ཞེས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་
བཞེས་སོས་ལོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། **དེས་ན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **དེས་ན་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་བཅད་ནི་**
ཆད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ། དཔེར་ན། སྤྱི་མཉན་པར་བྱ་བའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་བ་དང་།
ཆོག་ལྷན་གྱིས་རྣམ་བཅད་ནི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་
དག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བ་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་བཅད་ནི་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེན་མ་ཡིན་
པ་སྐྱས་པ་ཙམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་ནི་བསྐྱབ་བཅོས་ཁས་སྤངས་ཀྱང་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་ཁོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། ། མ་བསལ་བ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཞེ་འདོད་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞོན་ན་ཉགས་དང་དཔེའི་སྒྲིན་ཡིན་ལ། དེས་གཉིས་བཅས་ལ་
ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་བསྟན་པ། མི་འདོད་པའི་སྤྱི་བཀའ་པས་མི་གཞོན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཞེ་འདོད་ཕྱོགས་ཡིན་པར་བསྟན། ཞེ་འདོད་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་
བྱེད་བཟོད། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་བཤད། འདོད་པ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ། འདོད་(334བ)པ་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་
བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། བྱི་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། **ད་ནི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ངག་ཏུ་མ་སྐྱས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རི་ལྟར་ན། ཞེ་འདོད་
ཁོལ་བའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱི་ཁོལ་གྱིས་ཉོགས་ཏེ་མི་ཉོགས་པར་ཐལ། ངག་ཏུ་སྐྱས་པ་
མ་སོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། **སྐབས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱི་ཁོལ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ངག་

ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དཔག་འདོད་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །དཔེར་ན། གངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་བྱིས་པའི་ཆེ་འདིས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་བའི་དག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་ཅན་པ་ལ་མིག་སོགས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པར་སངས་རྒྱས་པས་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདོད་པ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་དག་ཏུ་མ་སྒྲིམ་སྲུ་ཟེན་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་བྱུང་བའི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་སོ། །

གསུམ་པ་འདོད་པ་སྒྲིགས་སྲུ་གཟུང་བའི་ཚུལ་ནི། འདི་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཏེ། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་སྒྲིམ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་བསྟོས་པ་ལས་རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། རེས་འགའ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་བཟུང་ནས་ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། (༡༣༤)བདག་ཉག་པ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཅམ་ལྟའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་ཉེ་བར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་བྱེད་པར་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉག་པ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ཅམ་ལྟའི་ཡུལ་ཅན་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བཞེད་པའི་ཆེ་ནི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཉགས་དེ་གཉིས་ནི་གངས་ཅན་གྱིས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་ནོ། །འདུས་ཤིང་བསགས་པས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་བཀག་པས་ཉགས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་། རེས་འགྲོ་མེད་ན་དཔེའི་སྒྲིན་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཞེག་ཐ་དད་པར་ཟད་ཀྱི། དོན་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞེ་འདོད་སྒྲིགས་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད། བྱུང་བ་བསྐྱབ། བྱུང་བ་ལ་འབྱུང་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེད་པར། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཞིན་ཀྱང་ཉགས་དང་དཔེའི་སྒྲིན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐབས་སྲུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐབས་སྲུ་བབས་པ་ཡིན་པ་ལས། དོན་(༡༣༥)གཞན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཅམ་སྐབས་སྲུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་

བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོས་སུ་གང་གིས་འཕེན་ཅེས་བྲིའོ།

གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱིས་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོས་སུ་འཕེན་པ་མི་འཐད་པས་སྐྱས་པའི་
ཆོས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་འཕེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

རྒྱ་མཆན་གང་གིས་ན་དེ་ལྟར་སྐྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཅན། །བདག་གི་
དོན་བྱེད་པ་དེ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་འཕེན་པར་འགྱུར་པའི་རྣམས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ།
བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་བྲབ་པར་བསྐྱབ་པ་ན། ཉ་ཅང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། བྲབ་པ་མ་ངེས་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་
ཆེ་རྟག་དངོས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འཕེན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་
གཅིག་དམ་བཅས་པས་ཆོས་གཞན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རྟག་
དངོས་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་གང་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་
ཐམས་ཅད་འགལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་
སྣང་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་དངོས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་སྟོང་ནི་འགར་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།འདོད་ན། དཔེ་(ཤ་རྩ་ཡན)གང་ལས་ཀྱང་བྲབ་པ་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྣང་པ་དེའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྲབ་པ་ལ་འབྲེལ་པ་སྤང་བ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ནི། སྐྱས་པའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱས་པའི་ཆོས་དགག་པ་དང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ན་རྟགས་དང་
དཔེའི་སྟོན་འདིར་འགྱུར་གྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་མ་སྐྱས་པའི་ཆོས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ནི་བཀག་པ་དང་།
དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ཀྱང་རྟགས་དང་དཔེའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་མཚུངས་པས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ། འགལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་འདོད་པ་
དགག། རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྟོན་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ནི། མ་ཡིན། ཅེས་སོགས་ཏེ། བདག་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། བཀག་པ་
དང་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ལ་རྟགས་དང་དཔེའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་སུ་བབས་
པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། སྟོན་མེད། ཅེས་སོགས་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསམགས་པ་

ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའང་མི་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་ན་ནིའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་
(༩༣༥)ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། རི་སྐད། ཅེས་སོགས་ཏེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་དེ།
རི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་དབྱེག་གཉིན་གྱིས་གཞན་དེ་གང་ཡིན་པ་ངེས་པའི་ཆེ། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་
ཅ་ལྟར་གངས་ངེས་པས། བདག་དེ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལས་ གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། བདག་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
མ་གྲུབ་སོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་དོན་བྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་འདུས་ཤིང་བསགས་པས་
ཀྱང་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཞེ་འདོད་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །
དང་སོ་ནི། མ་བརྗོད། ཅེས་སོགས་ཏེ། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། དག་ཏུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རུས་ལུལ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའོ། །
དང་སོ་ནི། གལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ད་ནི་ཉགས་དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་ཐལ། གལ་
ཏེ། བདག་ཡོད་པ་གང་ལ་བདག་མེད་པར་རྩོད་པས་དེ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བདག་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཞོད་པའི་ཆེ་
བདག་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༩༣༦)

གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་སོ་ནི། དེ་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཏེ། མ་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཆོས་
ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་ཉག་པ་དུ་མའི་དོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའམ་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་
དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། བདག་ཉག་པའི་དོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཅིང་། མི་
ཉག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཕྱི་ཆོལ་ལ་གྲུབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ། དོན་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །
དང་སོ་ལ། དཔེ་དང་། དེ་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །
དང་སོ་ནི། དཔེར་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ། དཔེར་ན། བརྗོད་པའི་སྒྲིན་པ་ན་ཉི་ཉ་རིས།

ཤེས་པར་ལྟན་དང་ཕྱི་དོན་དང་། །
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །
དེ་དེ་སྐྱས་བཞིན་པས་རྟོགས་པས། །
ཕྱི་ནི་འབྲེལ་པར་རབ་ཏུ་གནས། །

ཞེས་བཤད་པའོ། །

དེས་ན་བ་ལང་ཞེས་བཞིན་པའི་སྐྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བཞིན་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། ཞེན་པའི་བཞིན་བྱ་དང་། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ངོ་བོ་སྟེ་གསུམ་གསུམ་གྱི་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དོ། །སྐྱ་ལ་ཡང་བ་ལང་ཞེས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ལྷས་བྱིན་ཞེས་པའི་མིང་གི་སྐྱ་ཡོད་ཅེས་སྟེ། །ཟླ་ཉི་ཉ་རེ་ལ་སྟོབ་མ་སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེས་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བ་ལང་དང་། ལྷས་བྱིན་པའི་དོན་གྱིས་ན། ལྷས་བྱིན་ཞེས་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ལྟན་དུ་མཚུངས་པར་འདོད། དེའི་དོན་ནི་བརྟམ་བྲས་པའི་སྟོན་རྩལ་ནས་བཟུན་བྱའི་དོན་དང་ལྟན་པའོ། །སྐྱ་བཤད་(༡༣༡བ)དུ་མེད་པར་འདོད་པ་དེས་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་ལྟན་ཡིན་ཅིང་། མིང་གི་སྐྱ་ངོ་བོས་དོན་ལྟན་དུ་འདོད་དོ། །

སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་དེས་བྱེ་རྩལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་མིང་གི་སྐྱ་ངོ་བོས་དོན་དང་ལྟན་པར་བསྐྱབ་པར་འདོད་ནས་རྟོགས་བཞེད་པའི་མིང་གི་སྐྱའི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཅན། མིང་ཅན་དོན་དང་འབྲེལ་པར་བརྟམ་བྲས་པའི་སྟོན་རྩལ་ནས་དོན་དང་ལྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་བཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིང་གི་སྐྱ་ངོ་བོས་དོན་ལྟན་དག་ཏུ་སྐྱས་ན་དེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་དོགས་ནས་མ་སྐྱས་སོ། །

རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ནི། དང་པོ་ངོ་བོ་བཞིན་པ། གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པ། བཞེ་པ་དགོས་ཆེད། ལྷ་པ་འབྱུང་ཁུངས། རྒྱག་པ་འབྲེལ་པ། བདུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་བོད་པའི་སྐྱ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་དཔེར་ན། ཤིང་། ཤིང་ལ། ཤིང་གིས། ཤིང་གི་བྱིར། ཤིང་ལས། ཤིང་གི་ཤིང་ལ། གྱེ་ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རེ་རེ་ལ་ཉིད་དང་། དག་དང་། རྣམས་ཏེ་གསུམ་གསུམ་སྐྱར་བས་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞེད། །

དེའི་ཆེ་གངས་ཅན་པ་ཁྱེད་ལྟར་ན། མིང་གི་སྐྱ་བྱེ་རྩལ་གྱི་དོན་དང་ལྟན་པ་ཉིད་རྟོག་པ་མི་འདོད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དང་ལྟན་པ་གསུམ་ལས་མེད་ཅིང་། ཤེས་པའི་དོན་དང་ལྟན་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཅམ་གྱི་དོན་དང་ལྟན་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ལྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པར་ཡང་ཆད་མས་མཐོང་བེན་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་(༡༣༤ན)པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་

མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དོན་ལ་སྐྱར་བ་ནི། **དེ་བཞིན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་དེ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལའང་མི་རྟག་པའི་དོན་གྱི་དེ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ། དོན་གྱི་དེ་པ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། **བདག་རྟག་པའི་དོན་གྱི་དེ་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ལ།**
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་དེ་པ་ཅམ་ཞིག་ཞོལ་ཕྱི་ཞོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་གྲུབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། **དེ་དག** ཅེས་སོགས་ཏེ། སྐྱབ་པར་གྱི་དེ་པ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཆོས་ཅན།
སྒར་མ་གྲུབ་པའི་**བསྐྱབ་བྱ་**འགྲུབ་པའི་**འབྲས་བྱ་**མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་རྟག་པའི་དོན་གྱི་དེ་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། མིག་སོགས་**དེ་དག་འདུས་པ་གཞན་**མི་རྟག་པ་དུ་མའི་**དོན་གྱི་དེ་པ་ནི་**སངས་རྒྱུ་པས་ཁས་སྦྱངས་པའི་**ཕྱིར་རོ། །**

བཞི་པ་དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། **དེའི་ཕྱིར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། མ་སྐྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ན་སྐྱོན་གནས་པ་**དེའི་ཕྱིར།** མ་སྐྱས་བྱང་ཞེ་བས་**འདོད་པས་**བྱབ་པའི་ཆོགས་དོན་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། **དེའི་ཆོས་དཔེ་ལ་མ་ཆང་བ་དང་**བཀག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དཔེ་དང་རྟགས་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །**དོན་ནི་དཔེ་དང་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཅེས་**པའོ། །

གཉིས་པ་དེས་གཉིས་བཅས་ལའང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **འདིས་ནི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཕྱོགས་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདིས་ནི་གཉིས་པ་དང་བཅས་
(ཉ་རྩ་ལྔའའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ། བསལ་བྱའི་དཔེ་བཟོད། དེ་དགག། །རང་གི་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། **དཔེར་ན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དེ་**དཔེར་ན།** རྒྱང་འཕེན་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་མེད་པར་སྐྱས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་པས་སྐྱབ་བྱེད་བྱིས་པ་ན། **བྱམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན།** བཞི་པ་གསལ་བའི་སེམས་པ་ཅན་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་དང་བྱམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིག་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞོད་པ་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་ངག་ཏུ་སྐྱས་ན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་དོགས་ནས་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བསྐྱབ་བྱར་སྐྱས་པའོ། །རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པར་གྲུབ་པས་ཆེ་སྐྱ་ཕྱི་མེད་པར་གྲུབ་པོ་སྐྱམ་པའོ། །**དཔེ་ཅིག་པ་ནི་ལུས་**

སེམས་རྒྱས་གཅིག་པ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་བུས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དགག་པ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **འོན་ཏེ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **འོན་ཏེ།** ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་
པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་ཀྱི་**ཁྱད་པར་བསྐྱབ་བྱར་འཕེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།** གང་རུང་གི་སྐྱ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དགག་པ་དངོས་ལ། ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན། སྐྱ་བསྐྱབ་བྱ་མ་**(༡༩༠ན)**ཡིན་པ། ལུས་
ཀྱི་སྐྱ་བཅས་བསྐྱབ་བྱར་འཕེན་པའི་ཚུལ། བསྐྱབ་བྱ་མ་བསྐྱབས་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ན་རྟགས་དོན་མེད། རྟགས་དོན་ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་
བསྐྱབ་བྱར་གྲུབ། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **འདི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་**འདི་ལ་ནི་**སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཨུན་ལ་མ་ཡིན་པ་**དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་**
འགྲུབ་པའི་**འབྲས་བྱ་ཅི་**ཡོད་པ་**ཡིན་ཏེ་**མེད་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་དེ་བསྐྱབ་བྱར་**མི་འཕེན་ན་**བྱམ་པའི་སྐྱ་
བཅས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ན་ཁྱེད་རང་མི་**འདོད་པའི་**བྱམ་པའི་སྐྱ་བཅས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ནི། འག་ཏུ་གང་རུང་སྤྲ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱ་
བཅས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་**ཞེས་**དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེས་པར་**བཤད་ཅིན་པ་ལྟ་**བའོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་དོན་ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ནི། **གལ་ཏེ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **རི་ལྟར་ན་**
ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་དེ་ཨུན་ལ་མ་ཡིན་པ་**དེས་འགྲུབ་སྟེ་**མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། **གལ་ཏེ།** ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་དེར་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་ཨུན་ལ་མ་ཡིན་པས་རྩས་**ཡུལ་དུ་བྲས་པ་མ་ཡིན་པའི་**ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱབ་ན། ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་དེ་རི་ལྟར་ན་
རྟགས་ཀྱི་རྩས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ནི། **ཡུལ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་རྩས་ཡུལ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཉེས་པའི་རྣམ་པས་**(༡༩༠བ)**རི་ལྟར་མ་
རེག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱང་འཕེན་པ་**དེས་**བྱམ་པ་**དེ་ལ་བརྟེན་པའི་**བྱམ་པ་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བཅས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཨུན་ལ་མ་
ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་རྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ཅེས་གཞན་གྱིས་སྟན་འབྲིན་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བར་རེགས་པ་དང་བྲལ་ཀྱང་དབང་གིས་འཛོག་པས་རྒྱལ་པོའི་གྲ་སའི་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། **དེས་ན།** ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཆེ་བཅས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་མ་ཡིན་ན་སྟོན་དུ་མ་ཡོད་པ་
དེས་ན་གྲུབ་པ་ལུས་ཀྱི་ཆེ་བཅས་བསྐྱུ་བ་བྱང་འཕེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ ཉགས་ཀྱི་རྒྱས་པས་ཁྲབ་པའི་
ལུས་ཀྱི་ཆེ་བཅས་ལ་སོགས་པའི་**དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དཔེ་ལ་རྗེས་འབྲེལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟན་**
འབྲིན་པས་ཀྱང་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུ་བསྐྱུ་བ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ། བྱང་པར་གང་རུང་བཀག་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱུ་དགག་པ། བྱང་པར་
གཉིས་ཀ་བཀག་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱུ་དགག་པ། **དེས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ།**
།

དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་དགག། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ལུས་མི་སྲིད་པར་ངེས་པས་བཏགས་པའི་སྐྱུ་མ་གྲུབ། བྱམ་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པས་བཏགས་པའི་
སྐྱུ་མ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོད། ཁྲབ་པ་བསྐྱུ་བ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྣམ་པ།** ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་དང་བྱམ་པ་གང་རུང་གི་སྐྱུ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་
ཡང་མི་སྲིད་དེ། ལུས་བྱམ་གང་**(༡༤༡ན)**ཡང་རུང་བའི་སྐྱུ་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལུས་སེམས་
རྣམས་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ཁས་མི་ལེན་ན་ལུས་ཀྱི་ཆེ་བཅས་མི་
སྲིད་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་བསྐྱུ་བ་པ་ནི། **གཉིས་ཀ་** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉགས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་བྱམ་པ་
གཉིས་ཀ་བྱམ་པའི་ཆེ་བོ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་སྲིད་པ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དེ་ལུས་བྱམ་གང་ཡང་རུང་བའི་
ཆེ་བོ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་རྒྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། **དཔེར་ན།** ལྷ་སྐྱིན་ཐན་ཐ་བ་ན། ལྷ་སྐྱིན་དང་མཆོད་སྐྱིན་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཟེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། **གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཟ་བར་མི་སྲིད་པར་**
ངེས་པའམ་གང་རུང་ཟ་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མེད་ན་ནི། སྐྱེ་སྐྱེ་འདུག་པ་མེད་པས་བཏགས་པའི་སྐྱུ་བསྐྱུ་བ་པར་
རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱམ་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པས་བཏགས་པའི་སྐྱུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། **འདི་ལས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷན་ལ་མ་
ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་བྱམ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱུ་བསྐྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། **གང་རུང་གི་སྐྱུ་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་**
ངོ་བོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པའི་ཆེ་བཅས་མི་སྲིད་པ་**འདི་ལས་ཀྱང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།** བྱམ་པ་དེ་རྒྱང་འཕེན་རང་ཉིད་
ཀྱིས་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་ལེན་ན་ཡང་བྱམ་པ་བྱམ་པ་ལས་དོན་

གཞན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པ་ནི། བྱགས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཏེ། དག་ཏུ་གང་རུང་སྟོས་ཤིང་བུམ་པའི་ཆ་
བཅས་མི་སྲིད་པར་ངེས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་ནི་ལུས་དེ་ཉིད་(༡༤༡བ)བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཅ་བའི་སྒྲིང་དག་གི་དོན་དུ་ནུམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་དོན་མེད་དོ། །
རྟགས་མ་ངེས་སོ་ཞེས། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྒྱུ་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་
བུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཆོས་
ཅན། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བུམ་པའི་ཆ་བཅས་བསྐྱབ་བྱར་བཞིན་པར་ཐལ། གང་རུང་གི་ཆ་བཅས་བསྐྱབ་བྱར་
བཞིན་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་བཅས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། བུམ་པ་བདག་
ཉིད་ནི་བུམ་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ། ལུས་དེ་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཆ་བོ་དང་བཅས་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བཞིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེ་འདོད་ལ་
ལུས་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནུམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བུམ་པ་ཡང་
བུམ་པའི་ཆ་བོ་དང་བཅས་པ་དེར་འགྱུར་ཏེ། དག་ཏུ་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོས་ཤིང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་
བཅས་མི་སྲིད་པར་ངེས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་སོ། འདོད་ན། བུམ་པ་བུམ་པའི་ཆ་བོར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས་བཏགས་པའི་སྤྱི་དགག་པ་ལ། བཏགས་པའི་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད།
དེ་བསྐྱབ་པར་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བཞིན་པའི་དོན་མི་གནས་པ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འགལ་བ། བསྐྱབ་པའི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། བྱམ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིའི་ ཞེས་(༡༤༡ན)སོགས་ཏེ། ཡང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་བུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་
སྤྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་བཅས་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པ་འདིའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། རྗེས་འགོ་དང་། བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གསལ་བ། ཞེས་སོགས་ཏེ། བྱམ་པ་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ན་
དེའི་སྤྱི་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བུམ་ཐེ་ལ་སོགས་པ་མི་རིགས་བཞི་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་མིའི་རིགས་དང་
ལྷན་པ་སྲིད་དམ་སྟེ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དང་། རྟག་པའི་ཤེས་པ་དེ་དབང་སོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པ་མི་
སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་མ་གྲུབ་སོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་དབང་སོ་གཟུགས་ཅན་ལ་མི་བརྟེན་པ་འདི་ལྟར་རྟག་པ་དེ་མིག་ལ་
བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་དེའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་གསལ་བར་རྟགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

དང་། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་འགྲུར་བའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་དབང་དེ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱུག་བྱུང་བ་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་དང་ལུས་
དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་ལུས་དང་། བྱམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་
བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ལུས་དང་བྱམ་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བྱམ་པའི་ཆ་
བོར་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་བ་(༡༤༡)ཡིན་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཆ་བོར་གྱུར་པའི་ལུས་དང་
བྱམ་པ་གང་རུང་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་དོགས་པ་དང་བྱམ་པ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འགལ་བ་ལ། དོན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ། གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲུར་བ་ཆོས་ཅན། ཡང་ལུས་བྱམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་སྤིད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་བཅས་གཉིས་ཀ་མི་སྤིད་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། ཆ་བཅས་གཉིས་ཀ་མི་སྤིད་ཀྱང་ལུས་
བྱམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་ཡོད་ཅེས་པའི་ཆོག་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་སྤྱན་དང་མཆོད་སྤྱན་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་
གཅིག་ལ་ཟན་སྤྱན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྤྱན་ལ་མ་ཡིན་ལ་མཆོད་སྤྱན་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྷ་བྱ་སྤིད་
དམ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི། ལྷ་སྤྱན། ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། མཆོད་སྤྱན་ནམ་ལྷ་སྤྱན་འབའ་ཞིག་ལ་
ཟན་སྤྱན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་བསམ་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་རུང་
བ་སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་རུང་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་ཟན་སྤྱན་པར་ཐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱུག་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུས་བྱམ་གཉིས་ཀ་མི་སྤིད་ན་གང་ཡང་རུང་
བའི་སྤྱི་ཡང་མི་སྤིད་པ་དེའི་ཕྱིར་ལུས་བྱམ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱམ་པའི་ཆ་བོར་ཡོངས་སུ་བཟུང་
ཡང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆ་བོ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་འདི་རྒྱས་པར་འགྲུར་ཏེ།
དཔེར་ན། གང་ཟག་གཉིས་ལས་གཅིག་ཟས་ཟ་(༡༤༢)ཡང་གང་ཡང་རུང་བ་ཟའོ་ཞེས་བརྫོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་པའི་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་མི་འཐད་པ་ནི། འདིའི། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་སྤྱན་ལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན།
བྱམ་པ་དེ་བྱམ་པ་ཁོ་ན་འམ་ལུས་ཁོ་ནས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པར་བསྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འདོད་དེ།
དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་པའི་སྤྱི་འདིའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་སྤྱི་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ལྷན་པ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་བྱམ་གང་རུང་ལས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པར་ཅི་ཞིག་བསྐྱབ་
པར་བྱས་ཏེ། ལུས་བྱམ་གཉིས་གཅིག་བྱམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེའང་ཡིན་ལ་འདིའང་ཡིན་ཅེས་པ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་
བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆོག་གི་ཚུལ་ནི་བསོག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤྱགས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱགས་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ། སྤར་གྱི་རིགས་པས་མ་གྲུབ།
སྤྱགས་སུ་ངེས་པའི་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **འདིས།** ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་དང་བྱམ་པ་གང་རུང་གི་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་སྤྱི་རྟག་པའམ།
མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྱགས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱགས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཀྱང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བསལ་
བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱགས་སུ་ངེས་པའི་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞན།** ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྤྱགས་དང་མཐུན་སྤྱགས་གང་རུང་(༡༤༣བ)གི་སྤྱི་དེ་སྤྱི་
ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། སྤྱགས་དང་མཐུན་སྤྱགས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་གཉིས་ཀར་ཡང་སྤྱིད་པར་མི་
འགལ་ན་སྤྱི་དེ་སྤྱགས་དང་མཐུན་སྤྱགས་གང་རུང་དེ་ལྟར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྤྱགས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། **འདི།** ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལྟར་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱགས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱགས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱགས་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། གང་རུང་དུ་རྣམ་པར་བརྟག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བཅས་བསྐྱབ་བྱར་འཕེན་པའི་ཚུལ་ལ། རོན་དངོས། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **དོན།** ཅེས་སོགས་ཏེ། གཉིས་བཅས་ཀྱི་དམ་བཅའི་ངག་ཆོས་ཅན། ལུས་དང་བྱམ་པའི་དོན་རྣམས་
ལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་སྤྱིར་གྱུར་པ་གཅིག་དམ་བཅར་བརྗོད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བཅས་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་གྱི། བྱམ་པའི་སྤྱི་བཅས་ནི་བསྐྱབ་བྱར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པའི་སྤྱི་བཅས་མི་སྤྱིད་པར་ངེས་པའི་
འཁྱུར་གྱི། སྤྱགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བཅས་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ལ་དབག་འདོད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། འགལ་ཞིག་འོངས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་རིམས་ཤིང་ལ་ནི་དོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།
།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི། **བྱུང་པར།** ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་བཅས་ཀྱི་དམ་བཅའི་ངག་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་

ཟླ་བཅས་ཁོན་བསྐྱབ་བྱར་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་(༡༩༩ན)ཟླ་བཅས་བརྗོད་པའི་ཆོག་དང་མ་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱིའི་སྤྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེ་བྲག་གོ་བ་དེ་ཁྲད་པར་གྱི་སྤྱ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བར་བྱས་པ་ནི་
སྤྱིའི་སྤྱ་ནམས་ཀྱི་ཁྲད་པར་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སེན་རྟའི་སྤྱ་ལྟར་སྐབས་དང་། འགའ་
ཞིག་འོངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱགས་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱས་བྱེ་བྲག་གོ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་ཆོས་ཅན།
ལུས་དང་བྱམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་
བྱམ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་བཅས་ཀྱི་
སྦྱར་བའི་སྐྱབས་འདིར་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ལུས་བྱམ་གཉིས་ལས་སོ་སོར་གཅིག་ཀྱང་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་གི་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ། ཚེད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱ་དང་། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱ་དང་བྱམ་པའི་མི་རྟག་པའི་ཁྲད་པར་གྱིས་རྟོག་ཅིང་བརྟགས་ན་བྱས་པས་སྤྱ་
མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི། མ་ཡིན། ཅས་པ་སྟེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་ཁྲད་པར་ལ་བརྟགས་པའི་སྦྱོན་གཉིས་
སོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲད་པར་དེ་གཉིས་ལ་མ་བསྟོས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་གྲུབ་པས་ན་སྤྱ་མི་རྟག་པ་དེ་དང་ལྡན་
པར་བསྐྱབ་(༡༩༩བ)པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་བྱམ་པ་དག་
ལས་འགའ་ཞིག་བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པར་ཁས་ལེན་ན། ལུས་བྱམ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱམ་པ་ལས་དོན་
གཞན་གྱི་ངོ་མོར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལས། གང་རུང་རེ་རེ་ནས་བྱམ་པ་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ལ། གང་རུང་གི་སྤྱི་
བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མི་འདོད་པའི་སྤྱི་བཀག་པས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྲད་པར་འགོག་པ་
འགའ་བ་ཡིན་ན། ཡང་དག་དང་མི་འགའ་བས་འདོད་པའི་ཆོས་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ། འགོག་ཚུལ་གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་
བཤོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་པ། ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ཆོག་གིས་ཞེ་བས་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་མི་འདོད་
པ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དག་གིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལྡན་པ་གཉིས་སོ་དེ་དག་འགོག་པའི་རྟགས་བྱས་པ་ཡང་
ཆོས་ཅན། རྟགས་འགའ་བ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྤྱ་ལ་ལྡན་པ་གཉིས་དང་ཆོགས་པའི་སྤྱི་སྟེ་ལྡན་པ་

གཉིས་བཀག་པ་ལ་ནི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་པ་གཉིས་པོ་བཀག་ཀྱང་འདོད་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་སྐྱ་ནི་མི་
ཉག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་ནི་སྐྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་ཉག་པ་དང་ལྷན་པ་
མ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ལྷན་པ་གཉིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཉིད་མི་ཉག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་ལ་མི་
ཉག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། སྐྱ་ལ་(༡༤༥)མི་ཉག་པས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནི་སྐྱས་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་བྱས་པ་
ཆོས་ཅན། སྐྱ་ཉིད་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། སྐྱ་ལ་མི་ཉག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་
བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ལ་མི་ཉག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་སྐྱ་ལ་མི་ཉག་པས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་པ་གཉིས་ལ་གཞོད་ཀྱང་འདོད་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་དང་མི་འགལ་བས་འདོད་པའི་ཆོས་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། བྱས་
པས་ཆོས་མི་ཉག་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་པ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉགས་
ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་པ་བཀག་ཀྱང་འགལ་
བར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཉགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཆོགས་སྟེ་བསྐྱབ་པའམ་མི་འདོད་པའི་ཆོགས་སྟེ་ལ་
གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། འགལ་བ། ཞེས་པ་སྟེ། འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་སམ། རེས་འགའ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་སམ། རེས་
འགའ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དེའི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདོད་པའི་ཆོགས་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེས་
འགལ་བའི་ཉགས་བཞིའི་ཐ་སྟངས་དུ་བྱེད་དོ། །(༡༤༦)འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་
པའི་ཆོགས་སྟེ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རང་ཉིད་སྒོས་པའི་དགོས་པ། རང་ཉིད་འདོད་པ་རེས་གཟུང་ལ་
བལྟས་པ། མི་འདོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་འདོད་པ་སྟོགས་མ་ཡིན་པ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་དམ་བཅའ་བའི་གྲོལ་བ་
ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དངོས། མདོ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་དང་སྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་ཉིད། ཅེས་པ་སྟེ། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྒོས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བྱེ་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་དུ་མ་ནམ་པར་བཞག་ཀྱང་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཚོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྦངས་སུ་ཟེན་ཀྱང་འདོད་པ་ལས་གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མདོ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་དང་སྤྱར་བ་ནི། དེས། ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདོད་པས་སེལ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཚོལ་བ་ལས་གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱའི་དེགས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པ་དེ་འདོད་སྐྱས་བསྐྱོག་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་། མདོ་མཛད་པ་རང་གི་འགྲེལ་(༩༥༦ན)པར་ངེ་སྤྲད་དུ། རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྦངས་པ་ལ་མི་བཟོས་པར་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྦངས་པའི་འདོད་ཡུལ་བྱས་པ་རྟོགས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟེ་པའི་དོགས་པའི་གནས་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དོགས་པའི་གནས་སྤིང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་ཁས་སྦངས་པའི་བྱིར་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པར་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་སྦྱེ་སྤིང་པར་འགྱུར་བས་དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒོས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་གཞན་སྟེ་དགག། རང་གི་སྟེ་བ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འོག་པར། ཞེས་པ་སྟེ། དོགས་པ་སྦྱེ་སྤིང་པར་མ་ཟད་འོག་པར་རྟོག་པ་སྦྱེ་བར་ཡང་མཐོང་བ་ཉིད་དེ། ཚོལ་བ་བྱེ་བྲག་པས་བྱས་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་བྱེ་ཚོལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེ་བྲག་པས་ཁས་སྦངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པར་མཐོང་བ་སྐྱ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ནི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་བྱས་པས་གཞོད་ན་ཡང་བྱས་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཞན་ཆོགས་འགལ་བ་དང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་དག་གི་སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། འོག་རྟོག་སྤྱིར་དགག་པ། འབྲས་བུའི་འོག་རྟོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་(༩༥༦བ)ལ། གཞན་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། ཚོལ་པའི་འདོད་པ་མ་བྱུང་པ། ལུང་ལ་མི་བཟོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དངོས། ལུང་པ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་དག་ ཅེས་པ་སྟེ། ལུང་དོན་བཀག་པས་རྟགས་འགལ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྷན་ན་བྱས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཆོགས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིལ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུག་པས་
ལུང་དོན་བཀག་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྐབས། ཞེས་པ་སྟེ། རིལ་སའི་ཡོན་ཏན་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར། བྱས་པས་རིལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་
པས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་སུ་བབས་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིལ་སའི་ཡོན་ཏན་ལས་གཞན་སྤྱི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །
མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཚད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
བྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོས་
བསྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོལ་བའི་འདོད་པ་
དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐབས་སུ་བབས་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བཅོས་ཁས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་ནམ་
(༡༩༥༣)མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་རིལ་སའི་ཡོན་ཏན་འདི་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆེ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་མིན་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དང་འབྲེལ་པ་འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ཆོལ་བས་སྤྱི་
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བཅོས་ཁས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བཅོས་མཁན་པའི་འདོད་པ་དང་
འབྲེལ་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ཆོལ་བའི་འདོད་པ་མ་གྱུབ་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ། ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཏེ་བྱས་པས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐབས་སུ་
བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཆོགས་པའི་སྤྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་བར་གྱི་
ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ། མ་གྱུབ་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྟུ་བ། སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་
གྲོལ་བའི་ཚུལ་འོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་ནི། ཞེས་པ་སྟེ། ཆོགས་པའི་སྤྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱིར་བར་ཡིན་པ་ཙམ་

གྲིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ཚོལ་གྲིས་བྲིས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་དཔག་འདོད་འཇུག་ཅིང་
བསྐྱབ་ཅུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་ཆོས་ཅན་སྐུ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བའི་དཔག་
(༡༩༥༥)འདོད་དང་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་འཇུག་པ་ལྟོག་པ་མེད་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་སྐྱའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་སྐུ་དེའི་ངོ་མོ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུའི་ཆོས་ཡིན་པ་དེ་ཅམ་གྲིས་དཔག་འདོད་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་
མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་དཔག་འདོད་འདི་ནི་ཕྱི་ཚོལ་གྲིས་བྲིས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
བྲིས་པའི་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ངག་དེ་ཉིད་གྲིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བརྗོག་པ། ཞེས་པ་སྟེ། སྐུ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་ཚོལ་བའི་
དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ལས་བརྗོག་པ་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་དཔག་འདོད་ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་དགག་པ་
འཇུག་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། ཕྱི་ཚོལ་གྲིས་བྲིས་པའི་སྐབས་དང་མི་ལྟན་པ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་རིགས་པ་མེད་པ་
ནན་གྲིས་དཔག་འདོད་བསྐྱབ་པ་ནི་དཔག་འདོད་མེད་པར་སྦྱང་བའི་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྟུ་བ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ། མ་ངེས་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། གནས་སྐབས། ཞེས་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུའི། ཞེས་སོགས་སོ། །
བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་ཉིས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི། མེད་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །
གསུམ་པ་ལུང་ལ་མི་བཟློས་པ་ལ། རྟོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ལུང་ལ་མི་བཟློས། ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ལུང་ལ་
བཟློས། ལུང་ལ་མི་བཟློས་པའི་འཐད་པའོ། །
དང་པོ་ལ། དོན་དངོས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ ཅེས་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། (༡༩༥༦)རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། དེའི་ཆོ། ཞེས་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆེ་ཁས་སྤངས། ཞེས་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ལུང་ལ་བཟློས་པ་ལ། ལུང་གི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་དུས། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་
ཚུལ། དེས་སྐབས་ཀྱི་ཉིས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་འོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར། ཞེས་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆོ། ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དེར་ཡང་།** ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལུང་ལ་མི་བཟོས་པའི་འཐད་པ་ལ། དེས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ། ལུང་དོན་དེས་པའི་གོགས་མ་
ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ལུང་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ། བསྟན་བཅོས་གྱི་ཆོས་མ་ལུས་པས་བྱུང་པ་དེས་པ་ལ་མི་བཟོས་
པ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བྱུང་པའི་དེས་པ་ལ་མི་བཟོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དཔྱིད་པ་ཀུན་།** ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གལ་ཏེ།** ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཆོས་ཅན་།** ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་དོན་དེས་པའི་གོགས་མ་ཡིན་པ་ལ། ཉགས་གྱི་རྒྱས་པ་མི་ལྡོག་པ། སྐྱེས་བྱའི་སྒོ་བས་པ་མི་ལྡོག་
པ། ལྡོག་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་པ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **མི་འབྱུང་།** ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེ་ནི།** ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **གལ་ཏེ།** ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། **དོན་རྣམས་།** ཞེས་སོགས་སོ། །

འདི་དག་གི་ཆོག་དོན་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། **དེའི་ཕྱིར།** ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་དོན་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་ཉགས་(**ཨ་ཁ་པ་**)འགལ་བར་འགྱུར་
ན་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐབས་གྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཞིན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ལོག་པར་ཉོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། དུལ་གཞན་ལ་གཞིན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་པ།
ཉགས་གཞན་གྱི་གཞིན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་པ། དེས་ན་ལུང་དོན་བཀག་པ་དམ་བཅའི་སྒྲིན་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞིན་བྱ།** ཞེས་པ་སྟེ། བྱས་པ་མི་ཉག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་གཞིན་བྱ་རྣམས་མཁའི་ཡོན་ཏན་
བཀག་པ་གཞིན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལས་བྱུང་པས་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་།

གལ་ཏེ། ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱས་པས་གཞིན་པས་ཉགས་འགལ་
བར་འདོད་ན་ལུང་དོན་བཀག་པ་དེ་ནི་སྒྲ་ལས་དུལ་གཞན་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་གཞིན་པས་ཀྱང་བྱས་པ་སྒྲ་མི་ཉག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཉགས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། བྱས་པ་དེས་ནམ་

མཁའ་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་ལ་གཞི་ན་རྟགས་འགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་པས་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་གཞི་དཔེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། བྱས་པས་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་
བཀག་གྱང་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་འགའ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སའི་ཡོན་ཏན་སྐབས་སུ་བབས་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་བཀག་གྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
བསྐྱབ་པའི་རྟགས་འགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞི་དཔེ་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་(༡༤༤)ལྟེ།
གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིན་འགའ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཚུལ་གསུམ་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འགོག་པ་དང་།
བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱོས་ནས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྟགས་གཞན་གྱིས་གཞི་དཔེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དེ་རང་གི། ཞེས་པ་སྟེ། བྱས་པ་དེ་རང་གི་འདོད་
པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞི་དཔེ་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་འགའ་བའི་རྟགས་ཡིན་ན། བྱས་པ་ལས་གཞན་ཚུལ་བྱུང་ཉིད་གྱིས་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་
གཞི་དཔེ་བྱས་ན་ཡང་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་འགའ་བ་དང་དམ་བཅའ་བསལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
ལུང་དོན་བཀག་པ་དེ་ནི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཚུལ་བྱུང་ཉིད་གྱིས་སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་དགག་པར་
བྱས་ན་ཡང་རྒྱུ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཆེ་བྱས་པའི་རྟགས་འགའ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། འགོག་བྱ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱུ་བའི་དམ་བཅའ་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་དུ་ཆུག་མོད། ཚུལ་
བྱུང་གི་སྐྱ་ལས་ལུལ་གཞན་དེ་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ན་ཡང་རྒྱུ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་དེ་ཅི་ལྟར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ལུང་དོན་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་བྱུང་གིས་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་འདི་ཉིད་ལ་གཞི་དཔེ་རྒྱུ་བའི་དམ་
བཅའ་ལ་བསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དཔེ་ཕྱིར་བའི་ཆོས་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་སུ་གྱུར་པ་གཅིག་བསྐྱབ་བྱར་བཞིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ལས་གཞན་དེ་ལ་ནི་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་གྱང་རྒྱུ་བའི་
དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་(༡༤༥)མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་གཅིག་བསྐྱབ་བྱར་མ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཚུལ་བྱུང་གིས་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་བཀག་གྱང་རྒྱུ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་
ལ་གཞི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དོན་བཀག་པས་དམ་བཅའ་ལ་གཞི་དཔེ་དོ་ཞེ་ན། ཚུལ་བྱུང་
གིས་སྐྱ་ལས་གཞན་དུ་མི་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ན་ཡང་རྒྱུ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དཔེ་ཕྱིར་
བའི་དོན་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་བཞིན་བྱར་སྒྲིན་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱན་བཅོས་ཁས་ལེན་ཅིང་དེའི་བཞིན་བྱ་ལ་གཞི་དཔེ་ཕྱིར་
རོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་ལུང་དོན་བཀག་པ་དམ་བཅའ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པ་ནི། དེས་ན། ཞེས་པ་སྟེ། གང་དུ་བཤད་པ་དེས་

ན་ལུང་དོན་བཀག་པ་འདི་ནི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བའི་སྒྲིན་གྱིས་མཆན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་སྡེ་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྟོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ། རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་མཐོང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འགོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་ནི་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མ་གྲུབ། ཅེས་པ་སྟེ། གངས་ཅན་པ་སྐྱབ་བྱས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐ་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་པས། སྤྲོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའམ་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་(༡༥༠ན)ལྟ་བུའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བརྟོད་པ་དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདོད་པ་དང་གྲུབ་བསལ་མེད་པ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཡོ་ཅིང་། དེ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ཆོག་པ་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དེ་ཆོག་པ་སྐྱབ་བྱེད་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་ཐོབ་པའི་དོན་ནི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་ནི་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་བསྐྱབ། རང་ལུགས་ཀྱི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཀྱི། ཞེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་དེ་རྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ། དེས་རྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། རྒྱལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་དང་། ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའི་དང་། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དང་། མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྤྲོས་པ་དོན་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྟོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ། ཀུན་(༡༥༠བ)ལས་བརྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་བ་རང་

གི་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་ལྟོག་མི་བྱེད་དམ་སྟམ་པའི་ལོག་ཏོག་བསལ་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་
འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དགོས་པ་མེད་པས་མདོར་བསྟན། དགོས་ཅུས་མེད་པའི་སྟོན་སྐྱུས་པར་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གིས། ཞེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་གང་གིས་ཀྟོལ་བ་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་
མི་འཇུག་གས་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བ་དེའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པའི་འབད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་འདི་
གང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དགོས་ཅུས་མེད་པའི་སྟོན་སྐྱུས་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཞེས་པ་སྟེ། ཀྟོལ་བ་རང་ཉིད་བསྟན་
བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་གྱིས་སྐྱ་སྟོས་པ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་ཆད་མས་མ་བརྗོད་ན་ཀྟོལ་བ་དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་རང་ཉིད་ལ་སྟོས་པའི་ཆོག་སྟུས་བརྗོད་ཅིང་
བརྗོད་བྱ་ཆད་མས་བརྗོད་ན་ཡང་རང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་སྟུས་འཇུག་པར་བྱེད་ཅུས་ཏེ་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།

གཉིས་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པ་དོན་མེད་པ་ལ། འདོད་པ་
བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ ཅེས་པ་སྟེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་ཀྟོལ་བ་
གཉིས་ཅོད་པ་ན། གཞུང་ལུགས་མི་མཐུན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བཤད་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་
(༡༥༡ན)ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ཅོད་གཞི་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཀྟོལ་བ་
གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཅོད་གཞིར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སྟོས་པ་ཡིན་པས་དོན་
མེད་པའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། དེ་ལ། ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་དགོས་པ་འདི་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་རྣམས་པར་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་
ཅོད་གཞི་ཡིན་པ་སྤངས་ནས་ཅོད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཀྟོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་ནས་མཁན་པོ་རང་གི་
འདོད་པ་མི་མཐུན་པས་བརྟགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཅན་འབྲས་བུའི་དོན་ལ་གཙོ་བོར་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་
མེད་པའི་དོན་ནས་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱ་དག་ལ་རྟོག་པས་རྟག་མི་རྟག་ཉེ་བར་བཀོད་པ་དང་རྣམས་པར་བཞག་པ་ནི་

འགར་ཡང་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པས་ཆོས་ཅན་དུ་དེ་ལྟར་རབ་དུ་བཀོད་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་
ཀ་ལ་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པ་ཅན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོད་དག་ནི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་
ཉན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པ་དོན་མེད་པ་
ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ། ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྟོས་ཀྱི་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པ་ཅོད་གཞིར་ཉེ་
བར་བསྟན་པའི་སྟོན་མས་ཆད་མས་གྲུབ་ཟེན་(༡༥༡བ)པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་རང་
ཉིད་སྟོས་པས་དོན་མེད་པའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། མ་ཡིན། ཅེས་པ་སྟེ། གྲུབ་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་རང་
ཉིད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟེན་གྱི། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་
ཆོས་ཅན་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་བཞིན་པ་སྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་དོགས་ན་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་འདི་དོགས་པ་དེ་སེལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པ་དོན་མེད་པ་ལ། འདོད་པ་
བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་ཉིད། ཅེས་པ་སྟེ། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྟོས་ཀྱི་ལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་
ཅོད་གཞིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མ་བརྗོད་ན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་
དགག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་པ་ཡིན་པས་དོན་མེད་པའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དེ་རྟོགས་ཀྱི་བཅད་བྱ་ཡིན་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་བཅད་བྱ་མ་ཡིན་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་བཅད་བྱ་
ངོས་གཟུང་བ། གཅོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མ་ཡིན། ཅེས་པ་སྟེ། ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་
སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དབག་པ་སྟེ་རྟོགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་(༡༥༡ན)ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་
བྱ་མ་ཡིན་ན་དོན་རྟོགས་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཅན་རང་མཚན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གལ་
ཏེ། ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་དོགས་ན་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ན།

དེ་ཡང་བྱད་པར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་སྤངས་ཟིན་རྟོ། །དེ་ལྟར་སྤངས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་
མཚན་ཉིད་འདིར་རང་ཉིད་ཅེས་དེ་སྐད་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཅད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཅི་སྟེ། ཞེས་པ་སྟེ། ཅི་སྟེ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་
བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་སྟོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དེས་པ་ལ། དེ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་རུས་ཞེས་དེས་པ་ན། ཆོས་ཅན་དེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། གཏན་ཆེགས་ནི་བྱད་པར་ཆོས་ཅན་
དང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཏན་ཆེགས་ཆོས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་འདི་ནི་གཏན་ཆེགས་
དང་དཔེ་དག་གི་སྟོན་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སེལ་བ་དེ་ཡན་ལག་ཕྱི་
མས་རྟགས་དང་དཔེའི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་ཏེ།
ཕྱོགས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དེའི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞིན་པས་
དེའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ན། གཏན་ཆེགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མཐའ་དག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་གཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཅད་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་ལ། མདོར་(༡༥༡བ)བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བཅད་བྱ་བསྟན་པ། གཅོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དེ་ཙམ་དང་།
བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་བསལ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། མདོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དང་
འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཅོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་སོགས། ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བདག་ཉིད། ཅེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་གཅོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱར། ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། འོག་པར། ཞེས་སོགས་སོ། །

འདི་དག་གི་ཆེག་དོན་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

གཉིས་པ་རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་ངེས་གཟུང་ལ་བསྟོས་པ་ལ། དོན་དངོས། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་བྱེད་དུ་བཞོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་ངེས་གཟུང་
སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་དང་འདོད་པས་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀྱན་ལས་བརྟུས་འདིར་ཆོས་ཅན།
བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་གཟུང་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དང་འདོད་པའི་སྤྲ་དག་གི་ངེས་པར་

གཞུང་བའི་བཅད་བྱ་སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱང་། ཕྱིས་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་(༢༥༣ན)ལུགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆོག་ཀྱང་གི་མཐའ་ན་ཡོད་པ་ཅན་བསྟན་བྱ་བ་དང་འདོད་པའི་ཆོག་གཉིས་ཁྱད་གཞི་བྱེད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བས་གཉིས་ཀ་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི། བློ། ཞེས་པ་སྟེ། ལོག་རྟོག་དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ངེས་གཞུང་སྟོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཆོག་ལ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་སྐྱར་བར་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་སེལ་ན། འདོད་པའི་སྐྱད་ཀྱི་བྱིངས་ཨིཏྱ་ཞེས་པ་ནི་ཐུའི་མིང་ཅན་ཀ་ཏའི་རྒྱུ་བྱིན་ནས་ཀ་ཡིག་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་ལྷ་ཡིག་རྗེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཕྱིས། ཏ་ཡིག་གི་རྒྱས་པས་ཏ་ཡིག་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཨིཏྱ་ཞེས་པ་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེས་ལོག་རྟོག་སེལ་ལོ་ཞེ་ན། ཀྱན་ལས་བརྟས་འདིར་ནི་བསྟན་བྱ་བའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བས་འདོད་པའི་སྐྱད་ཀྱི་ཐུའི་བྱིངས་ལ་ནི་ཐུའི་ཨོ་ཐོ་ཀ་ཏའི་རྒྱུ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་བས་དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ངེས་གཞུང་སྟོས་དགོས་སོ། །རིགས་པའི་སྟོར་འདོད་པའི་ཆོག་ལ་ནི་གྱུར་པ་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པས། དེས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་རྒྱས་པས་ངེས་གཞུང་སྟོས་མི་དགོས་ཏེ། བསྟན་བྱ་བ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེས་པའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ལ། སེལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ། བསལ་བྱ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་པ། ཞེས་སྟེ། རྟོག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། མི་འདོད་པ་དང་(༢༥༣བ)འབྲེས་པའི་འདོད་པ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་གཞོད་ན་ཡང་ཕྱོགས་ལ་བསལ་བ་དང་། གཏན་ཆོགས་ལ་འགལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེས་པའི་འདོད་པ་བཀག་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསལ་བྱ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་གཉིས་པོ་མེད་པ། དཔེར་ན། བྱས་པས་མི་འདོད་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཅན་སྐའི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པར་ཡང་སྐབ་པར་བྱེད་པས་བྱས་པ་ལ་སྟོན་གཉིས་པོ་དེ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲེས་པའི་དོན་ནི་འདོད་པ་མི་རྟག་པ་དང་མི་འདོད་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཞི་གཅིག་ལ་འདུས་པ་སྟེ་རྟོགས་ནས་བརྗོད་པའོ། །

བཞི་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་དམ་བཅའ་བའི་རྟོག་པ་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསྟན་པ་ལ། བསལ་བྱ་དཔེར་

བརྗོད་པ། སེལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྗེས་སུ་དཔག** ཅེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱས་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་བརྗོད་པས་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་
བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་བརྗོད་པས་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད། དེ་བརྗོད་པས་དངོས་པོ་སྟོབས་
ལྷགས་ཀྱི་**རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞལ་བྱ་འདལ་བའི་དུས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་བརྟེན་པར་བརྗོད་པ་འདི་**
ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བྲིས་པའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུང་གི་མི་རྟག་པ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་བསལ་
བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱི་ཚོལ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྦྱ་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པ་ཡིན་ཅེས་བྲིས་པའི་སྐབས་སུ་
སྦྱ་བསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟ་བའི་དབང་པོས་གཟུང་(༢༥༩ན)བར་བྱ་བས་ཏེ་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱ་ཉིད་
ཀྱི་སྦྱི་དང་། ཆོས་ཅན་སྦྱ་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྦྱ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག། ལུས་པའི་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པ་དགག། །དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། རྟགས་འགོད། ལུས་པ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྟན་བཅོས།** ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་གི་མི་རྟག་པ་དམ་བཅའ་བའི་ཚོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྟ་བ་
གཏད་པར་མི་བྱ་ནས་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་
བརྟེན་པར་ཕྱི་ཚོལ་བརྟེན་པར་ཕྱི་ཚོལ་རྟག་པ་ཅམ་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་འདྲི་བ་ན། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བྲི་
བའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ལུང་གི་མི་རྟག་པ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་
ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་བྱེ་བྲག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱི་ཚོལ་བ་ལུང་གི་མི་རྟག་པ་དེ་
རྟོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་དེ་ལ་བྲི་བ་བཞོད་པ་ཡིན་ན་ནི། ལུང་གི་མི་རྟག་པའི་དོན་དེ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པར་རིགས་
ཀྱི། གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཚོལ་བ་འདི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བྲིས་པའི་སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ཉིད་
ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། ལུང་གི་མི་རྟག་པ་མི་འདོད་པ། སྦྱི་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ། ཚྱད་པར་མ་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གལ་ཏེ།** ཞེས་པ་སྟེ། **གལ་ཏེ།** ལུང་གི་མི་རྟག་པ་དམ་བཅའ་བ་དེ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་མི་རྟག་པ་དེ་གྲུབ་ན་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་འདོད་པས་བཏགས་པའི་སྦྱི་ཉིད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། (༢༥༩བ)མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕྱི་ཚོལ་འདོད་པའི་མི་རྟག་པའི་སྦྱི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུང་གི་མི་
རྟག་པ་དམ་བཅའ་བ་དེ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ཚོལ་འདོད་ནས་བྲིས་པའི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལུས་སྟེ། **རྟོགས་པ་པོའི་ཕྱི་ཚོལ་འདོད་པའི་དོན་ནི་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ།** །འདོད་པ་

དེ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དེའི་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་དམིགས་པ་དེའི་ཀྱིས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ནི། སྤྱི། ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་གི་མི་རྟག་པ་དམ་བཅའ་བ་དེ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་སྐྱེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཁྱད་པར་མི་རྟག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་
སྐྱེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཆོས་ཅན། གདོན་མི་བ་བར་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཁྱད་པར་ལུང་གི་མི་རྟག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཐ་དད་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། ཁྱད་པར་གཞན་ལ་ཚད་པ་མེད་པ་ཡང་སྤེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པར་མ་ངེས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས། ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ། ལུང་གི་མི་རྟག་པ་དེ་སྐབས་སུ་བབས་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྟག་མི་རྟག་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་རྟག་མི་རྟག་ལ་ཚོད་པ་
དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་ཚོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཁས་སྦྱངས་པ་དེ་མེད་ན་ཚོད་
པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ། སྐྱབ་བྱེད་གཞན་སུན་དབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་པ། ཞེས་(༡༥༥)སོགས་ཏེ། ལུང་གི་མི་རྟག་པ་དེ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཀྱང་
རྒྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་རྒྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་མི་རྟག་པ་ལ་མ་འཁྱུལ་པའི་གཏན་
ཆོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ནི་དཔེ་འགར་ཡང་གཞུང་
ལུགས་ལ་མི་གནས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་སུན་དབྱུང་བ་ནི། གཉིས་པ། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱི་ཉིད་དང་ལུང་གི་མི་རྟག་པ་གང་
ཡང་རུང་བའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་གི་མི་རྟག་པ་
འཁྱུལ་བ་མེད་པར་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་བ་དག་ཀྱང་གོང་དུ་བསམ་ལ་ཟེན་ཏོ། །

གལ་ཏེ། ལུང་གི་མི་རྟག་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་བསྟན་བཅོས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཚོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་
ཀྱང་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ངེས་པའི་སྐབས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དེར་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་དང་ནི་ཞེས་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་མེད་
པའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཅམ་ཉིད་སྤར་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་རྣ་བ་གཏད་པར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ།
མ་ངེས་པའི་ལུང་གི་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱར་སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་

པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ནི་སྐབས་སུ་བབས་(344བ)པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཆར་བཅད་པར་
བྱ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་ཐེགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་
ཉིད་ངོས་གཟུང་བས་སྤྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱགས་རིལ་བྱ་ཞིག །ཅེས་པ་སྟེ། ཕྱགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་འདིས་མཆན་ཉིད་རིལ་བྱ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
བསྟན་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱི་རྒྱུ་རང་གིས་མ་གྲུབ་པ་རོ་སྤེའི་དོན་དང་། སྤྱི་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་
ན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒངས་པ་དང་། མ་བཟོད་ཀྱང་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
པ་དང་། ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཆད་མས་མ་བསལ་བའི་ཆོགས་དོན་ཞིག་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཕྱགས་
ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་བསྐྱབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཕྱགས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། དེའི་མཆན་ཉིད་བཤད་
ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེར་ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བས་དེ་བསལ་བའི་
ཕྱིར་ཕྱགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རོ་སྤེ་དང་། ཁོ་ན་དག་དང་། བདག་ཉིད་དང་། འདོད་པ་
སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་གི། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་གི་རོ་སྤེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་
ཞིག་དེའི་རོ་སྤེ་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། བྱབ་(346ན)ཟེན་པ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་རོ་སྤེའི་དོན་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁོ་ན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་གི་རོ་སྤེ་ཁོ་ན། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་
ན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་
ཀྱང་ད་ལྟ་བ་བསྐྱབ་བྱར་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཆོགས་སུ་
མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་ནི་སྤྱི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་
འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་མིག་གི་གཟུང་བྱ་དེ་སྤྱི་འདིར་ནི་སྤྱི་བཤད་པ་ཁོ་ནར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་བདག་ཉིད་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་དང་

ཕྱི་ཚེས་ཚུད་པ་དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
ལྷངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

རི་སྐད་དུ། སྤོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།

འདིས་ཚུད་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རང་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་འདིའི་འབྲས་བྱ་ནི་རྒྱལ་བས་
མི་འདོད་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་ན་ཡང་བསྟན་
བཅོས་དེ་ལུང་ཆད་མར་བྱེད་པས་(༡༥༩བ)བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་མང་ཞིག་ཁས་
ལེན་དུ་ཟིན་ཡང་། སྤྱི་ཚེས་དང་ཕྱི་ཚེས་ཚུད་པ་དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་དོན་ལ་སྤྱི་ཚེས་དེས་ཆོས་གང་
ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཤོས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་འདོད་པ་སྤྱི་བའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། འདོད་པ། ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་བའི་དགོས་
པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཕྱི་ཚེས་ཚུད་གཞིའི་དོན་གང་ལ་ཚུད་པའི་རྒྱ་དེས་གང་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བར་འདོད་པའོ། །དོན་དེས་ནི་ཆོག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་དེ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚུད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བྲངས་ཅན་པས་སངས་
རྒྱས་པའི་དོར་བདག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་འདོད་ནས་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་
ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྐབས་འདིར་
བདག་གི་དོན་ཞེས་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ཡང་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེ་འདོད་ཡིན་
ནོ། །འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་བཟོད་པ་དེས་ན་སྤྱོད་ཅམ་ལ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ། དེ་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་
འབྲེལ་པའི་(༡༥༩ན)ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། མ་བསལ་བ།

མཛད་སྟུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་།

ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་བསལ་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་ཡིད་ཆེས། གྲགས་པས་
བསལ་བའི་ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས་དེ་ཡིན་ན་དེ་བཞིས་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་
ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མ་བསལ་བ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མ་གང་གིས་མ་བསལ་བ་དགོས་ཞེ་ན། མངོན་
སུམ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྟེ་མཚན་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཞིན་དུ་སྒྲིག་གྱུར་
དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲགས་པས་བྱུང་བའི་དོན་མ་བསལ་བ་དགོས་ཞེང་། བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་རྟེན་
ཆོས་ཅན་ལ་ཆད་མ་བཞི་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་དགོས། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བཀག་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཆད་
མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མངོན་སུམ་ལ་དོན་སྟོས་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དབང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ནམས་ཆད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ།

ཆད་མ་འབྲིང་པོ་ལས།

མངོན་སུམ་ལ་དོན་སྟོས་པ་ནི་དབང་པོའི་ཞེས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤངས་ནས་
ཆད་མའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟེ་བདུན་མངོན་པས་རི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་ནམ་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱས་
པར་བཤད། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་ནམ་ངེས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད། བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་
ཐིགས་པས་ཞིན་(34.25)དུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ། ཆོས་ཅན་གང་ལ་མ་བསལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྟེ་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་བསལ་བ་ཞེས་སྟོས་དགོས་ན། དེའི་བརྒྱུ་ཕྱོགས་ཆད་མའི་བསལ་བ་དེ་
གང་ཞེ་ན། ཆད་མས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་འགལ་ཆེ་དངོས་ཏེ།

ནམ་ངེས་ལས།

བསལ་བ་ནི་ཆད་མ་དག་གིས་བརྒྱུ་བ་ཡིན་ཀྱང་བརྒྱུ་བ་ཆད་མའི་རྟེན་མ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱུ་བ་ལ་ཆད་

མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་སེལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞེསྟེ། མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་
དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བའོ། །

དེ་ལ་སོ་སའི་ངོ་བོ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ཁྲ་དངོས་དང་། དངོས་སྟོབས་
རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ཁྲ་དངོས་དང་། རང་ཆོག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་
འགལ་ཁྲ་དངོས་དང་། གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ཁྲ་དངོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །

བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི། བོང་བྱའི་རྩ་ལྟར་གཏན་མེད་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་བ་ལང་གི་རྩ་ལྟར་ཡོངས་གཙོ་
དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱད་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསལ་བ་ཞི་
རྣམས་ལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དུ་ཞེས་པར་བྱ་བ་མེད་པར་དགག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སེལ་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ནི་དངོས་(344ན)པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་བརྒྱད་
བས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་བསྐྱ་བའི་ཆད་མ་དངོས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་བསྐྱོག་
པ་དངོས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁས་སྐྱངས་པ་དང་གྲགས་པ་གཉིས་སོ་དེ་སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པས་བཞག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས། དངོས་པའི་དོན་
དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་བསྐྱོག་པ་དངོས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོན་དེ་གཉིས་འདོད་པས་བཞག་པའི་ཆད་མར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཁོ་ན་དེ་ཁས་
སྐྱངས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པས་ཆད་མར་བཞག་པས་རང་ཁོ་ན་ལ་གཞོད་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ལ།
གྲགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་ཆད་མར་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཀྱན་ལ་
གཞོད་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

རི་རྒྱུད་དུ་བྱུན་ལས།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་། །

འགལ་ཡིན་སྲ་མ་རང་ཉིད་དང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་དག་འདོད་པས་བཞག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མའི་དབྱེ་བར་སྒོས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན།

རི་རྒྱུད་དུ།

ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྒོར་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་
བས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ཚད་མའི་དབྱེ་བར་བཞག་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་
ལྟ་བུ་བཞེན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འདི་དག་ཀྱང་རང་གཞན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་དམ་པ་
ཡིན་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཆད་མར་བྱེད་དགོས་སོ། །

དེ་རི་ལྟར་ཐབས་(༡༥༧)དམ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཆད་མ་དག་ལས་
དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྟོགས་ནས། དེ་གཞན་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོན་པར་འདོད་པ་ན། སྤྱི་
བྱ་དེས་རང་གི་ཆོག་གདོན་མི་ཟ་བར་ཆད་མར་བྱ་དགོས་ཏེ།

རི་སྐད་དུ།

བྱབ་རྣམས་སྤིག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་བཟུ་ཞིང་། །

འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །

ཉིད་གྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་གྱི། །

ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཆོག་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་རྟོགས་པའི་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོན་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆད་མ་མིན་པའི་ཆོག་ལས་ཀྱང་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་པ་རོལ་པོས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
རང་ཆོག་ནི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་ཆད་མར་བྱེད་དགོས་སོ། །མཐོང་ངེས་དང་ཐར་པ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཆད་མ་འབྱུག་པའི་སྐབས་མེད་དེ། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཏང་སྟོམས་སྤྱི་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། སྤྱི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དེ་དག་ལ་དཔྱོད་པ་འཕོ་བ་ན་ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཆད་མར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་ཐབས་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ནི་རང་གི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཆད་མར་བྱ་དགོས་སོ། །

ལྷ་སྐབ་ཀྱིས་རི་སྐད་དུ།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་བར། །

དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །

དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །

མུ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་(༡༥༥ན)པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་པས་

གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲགས་པ་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་སོ། །

འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་།

རི་ལྟར་མ་མོ་སྐད་གཞན་གྱིས། །

གཟུང་བར་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན། །

འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མ་རྟོགས་པ། །

འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་རུས་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞན་དག་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གཞུག་པར་མི་རུས་པས་གཞན་

གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲགས་པ་ངེས་པར་ཚད་མར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ལྟུང་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་ཚད་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་

ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛོད་ཅིག

གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ནི།

ཁས་སྦངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི། །

ངག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། །

གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོམ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །

བསལ་བ་གཏན་ཆོགས་རྟེན་མ་ཡིན། །

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །

གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། །

དེ་ལ་ཁས་སྦངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །

འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། རྒྱལ་བས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་དག་གིས་
བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་རྒྱལ་བའི་ཆད་མས་བསལ་བ་ནི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་
ཉེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་འདྲིར་སེལ་བྱེད་གཉིས་(342པ)སུ་བཤད་པ་དང་། མངོན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བཞིར་བཤད་པ་འགལ་ཅེ་ན།
མི་འགལ་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་ཆད་མས་གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་ན་དེའི་ཉེན་ཡོད་དགོས་ལ། སྒར་གཏན་ཆེགས་གསུམ་དུ་གྲངས་
ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་རྗེས་དཔག་གི་ཉེན་ནི་འབྲས་
ཉགས་སུ་འདུས་ལ། འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཉེན་ནི་རང་བཞིན་ཉགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིར་
གྲགས་ཡིད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། དེའི་ཉེན་གཏན་ཆེགས་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྗེས་མཐུན་པར་བཞེད་དེ།

རྒྱན་མཛད་པས།

ཡིད་ཆེས་པའི་ཆེག་ནི་འབྲས་བྱ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་ གྲགས་པའི་ མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ཡང་རང་ཆེག་གིས་དང་། ལུང་ཆེག་གི་དབྱེ་བས་འདིའི་བསལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་
ལ་རང་ཆེག་དང་འགལ་བ་ནི། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆེག་རང་ཉིད་ཀྱིས་
རང་གི་རྣམ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཉམས་པར་བྱས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་སྤྱོད་པ་པོའི་ཆེག་བརྟེན་བྱའི་
དོན་ལ་ཆད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན་གཞན་དག་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དག་སྤྱོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁོ་བོས་དོན་འདི་རྟོགས་
ནས་སྤྱོད་པས་ཆེག་འདི་(360ན)བརྟེན་བྱའི་དོན་ལ་བསྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་འདི་རྟོགས་པར་
གྱིས་ཤིག་བསམ་པས་སྤྱོད་པ་པོ་རྣམས་དག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེག་ཆད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན་ཆེག་
སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འབྲུབ་པས་ཆེག་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཆད་མ་འབྲིང་པོ་ལས།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་དཔེར་བརྟེན་པ་ཡང་འདྲ་བར་

བརྟེན་དེ། ཆད་མ་རྣམས་མེད་ན་བསྟན་བཅོས་དང་ཆེག་དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ཆེག་དང་

འགལ་བ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་།

ངག་དེ་བཅོམ་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་རང་གི་དོན་ལ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་ལ། དེ་འབྲ་བ་ཡང་སྟོབ་པོའི་ང་རྒྱལ་
གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བཅོམ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འོངས་པ་འདི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་
ཁས་སྒྲངས་པས་ནི་རང་གི་བཅོམ་བྱ་ཆད་མ་ཡིན་པ་འགལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཆོག་རང་ཉིད་སྟོབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོག་རང་ཉིད་མི་བསྟོབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། ཆད་མ་
དག་མེད་ཅེས་སྒྱུར་བཀག་པས་ནི་ཆོག་རང་ལ་ཡང་མི་བསྟོབ་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་གཉིས་ཆོག་གཅིག་
ལུ་འདིའི་སྟེང་དུ་འགལ་བ་ནི་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དོན་ཉོ། །

དེ་ཡང་ཆོག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འགལ་བ་དེ་དག་གོལ་བ་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བཞག་པས་སྟོབས་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞོད་བྱེད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཉོ།

དེ་སྐད་དུ་ཆད་མ་འབྲིང་(3605)པོ་ལས།

ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་གོགས་བྱེད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོབས་མཚུངས་པས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན། སྒྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་སྟོབ་མ་ཁ་ཅིག་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་བཞེད་
སོད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་ཅམ་དུ་བསྟོབ་པར་མཛད་ནས་གཞོད་བྱེད་དུ་
འབྲུག་པ་ཤུགས་ལ་བཀག་གོ། །

རི་ལྟར་བཀག་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་སྒྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་ཅེས་པ་
འདིར་ཆོས་ཅན་དེ་སྟོབ་བྱེད་གང་གིས་ནམ་འཛོག་ལུང་གིས་འཛོག་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཉོ། ལུང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་དོན་ནམ་པར་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་ཏེ་སྒྱུར་ལུང་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་གཞལ་
བྱ་ཤིན་ཞོག་ལ་དཔྱེད་པའི་ཆེ་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ལ། ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ལུང་ཆད་མར་
འགྱུར་བས། ལུང་ནི་འདིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོབ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་འདིའི་ཆོས་ཅན་སྒྱིན་སོགས་

དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ནི་ལུང་ཁོན་སྐྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་། གྲོལ་བ་རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐབས་ལུང་ཆད་མར་འགྱུར་བ་ལ་བཟོས་ཤིང་། ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཡང་གྲོལ་བ་རང་གིས་ཁས་
སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྤྱན་སོགས་
དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་འདི་(༡༩༧༩)ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བ་ཡང་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྐབས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུང་ནི་ཆད་མར་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བ་འདི་ཡང་ཕྱིས་བདེ་བ་མི་སྟེར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྤྱན་སོགས་དཀར་
ཆོས་སྤྱད་པ་འདི་ལ་བདེ་བ་སྟེར་བ་དང་མི་སྟེར་བ་གཉིས་ཀ་རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་བྱས་
པར་མེད་པས་སྟོབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཆོག་བཞིན་དུ་གོགས་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞོད་བྱེད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རིགས་པས་བྱུང་བོ། །

དེ་སྟར་མ་ཡིན་པར་གཞོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་ན་ལུང་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆད་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་
ཅན་ལུང་ཁོན་སྐྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་ལེགས་པར་བཀག་པའི་
ཕྱིར།

རི་ལྟར་བཀག་ཅེ་ན། རི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་ལས།

སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པས་བྱས་ན་འདི། །

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད། །ཅེས་དང་།

འབྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་།

ཁས་སྦྱངས་པར་བྱས་པར་མེད་ཀྱང་རི་ལྟར་གཅིག་ནི་ཆད་མ་དང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་ནི་གྱི་ནལོ། །འདིའི་ཆད་མ་ཉིད་སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པས་བྱས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དང་།

འདི་ལ་ཡང་གཞན་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྟེན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་གཞན་གྱི་ཁ་ནས་
རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ནི།

དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་ནས་དག་ན། **།(༡༩༡༥)**

དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འདྲིན་པར། །

འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཆོ། །

བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་དག་ནི་ལུང་གཞལ་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་
དགག་པར་བཞེད་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ། ལུང་གཞོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་ན་ཡང་ཡུལ་གང་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་
ལྷངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པར་རིགས་ཀྱི། ཡུལ་ཀྱང་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རེ་ཞིག་གཞན་ངོར་ཁས་
ལྷངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཤད་པའི་རིགས་པས་གོགས་བྱེད་པར་འཐད་གྱི།
གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་།

འཐད་ལྡན་ལས་ཀྱང་།

གོགས་བྱེད་པ་ནི་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནི་རེ་ཞིག་གཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་

འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་གོགས་བྱེད་པ་དང་གཞོད་པའི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞི་གཅིག་ལ་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་སྟོབས་
མཚུངས་པའི་སྟོན་ནས་དོན་དེ་ལ་དེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གོགས་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཆོས་དུ་བྱེད་པ་ནི་གོགས་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞི་དེ་ལ་དོན་དེ་ཆད་མས་བྱུབ་པས་གཅིག་ཤོས་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྟོན་ནས་གཅིག་
ཤོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་དེས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

རང་ཆོག་དང་ལུང་ལས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཞེ་ན། ཆོག་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་དང་ཁས་
ལྷངས་པའི་ལུང་བྱེད་པ་པོ་ནི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་མཐོང་བའི་སྟོན་ནས་དག་འཇུག་པར་ཆོལ་བས་མངོན་པར་འདོད་
པས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། **(༡༩༡༦)**དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པའི་རང་ཆོག་དང་ཁས་ལྷངས་པའི་ལུང་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་
ཀྱི་འབྲས་བྱར་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཅམ་ཡིན་པས། དེ་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འཁྲལ་པའི་འབྲས་
བྱའི་ཉགས་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མས་ཆོལ་བ་རང་གི་འདོད་པས་བཞག་པ་
ཅམ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་དང་། དེ་སྟོན་
པའི་སྒྲུབ་དག་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོས་རི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་བོད་པལ་མོ་ཆེ་དག་སྤྱིན་སོགས་དཀར་
ཆོས་སྤྱད་པ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
རྟགས་འགོད་མོད། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དགོད་བྱའི་ཕྱི་རྒྱལ་དེས་སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་དེ་བྱུང་བའམ། འོན་
ཏེ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆད་མ་གཞན་ལས་གྲུབ་པ་མི་རིགས་པས་ལུང་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་
རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ལུང་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ། དེས་ན་གཞན་གྱིས་རྟགས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་འགོད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རང་ཆོག་ལ་ཡང་རྟགས་འགོད་པའི་ཆེ་དོན་འདི་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཁོ་བོས་སྤྲས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགོད་དགོས་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་འགོད་མཁན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་
ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟགས་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཀྱང་(363བ)སྤྱོད་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་སྤྱོད་ཞིག་སྤྱོད་པའི་གི་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཞག་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་
དངོས་པོ་དང་མཐུན་པར་རྟགས་པ་བསྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ལུང་དང་རང་ཆོག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཚུལ། དེའི་
རྒྱ་མཚན། དཔེ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱ། ཚད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ། །

བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་མཚུངས་པ་ཡི། །

ཕྱིར་ན་རང་གི་ཆོག་དང་ནི། །

བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཆད་མ་མཛོར་རང་གི་ཆོག་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་ལྡན་
པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ངེས་པ་དང་ལྡན་པས་རང་ཆོག་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བདག་དང་། གཞན་
བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་པར་གཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་འོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

རི་ལྟར་བདག་ནི་ཆད་མིན་ན། །

ཆོག་ནི་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་བ། །
དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་མི་བརྟེན་ན། །
དེར་གྲགས་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ཡང་། །
མཚུངས་པར་བསྟན་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེའི། །
སྐབས་རྟེན་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཅེས། །
དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འདི། །
རང་གི་ཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་བཤད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། །དེ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་ཏེ། རང་ཆོག་སྤྱོད་པ་པོ་བདག་ཉིད་དམ། རང་ཆོག་ནི་དོན་
དེ་སྟོན་པ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན། དོན་དེ་སྟོན་པའི་ཆོག་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་(༡༩༣༥)བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་
ཀྱང་ཆད་མར་མི་བརྟེན་ན། དེར་གྲགས་པའི་བརྗོད་དོན་དབྱེད་པ་ཡང་མི་འབྲུག་གོ་ཞེས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་དེ་བསྟན་བཅོས་དེའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་
ནི་ཞེས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བསལ་བ་འདི་རང་ཆོག་གི་བསལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་
བཤད་དོ། །དེར་གཞོད་ཅེས་པའང་གོགས་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་གཞོད་པར་བརྗོད་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱང་དབྱེད་པ་གསུམ་
གྱིས་དག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཡིད་ཆེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཏིང་ཚུགས་པའོ། །

གསུམ་པ་དཔེ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དེས་ན་འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང་། །
མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །
ཆད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་མེད་ན། །
བསྟན་བཅོས་ཆོག་མི་རུང་ཕྱིར་རོ། །
རང་ཆོག་འགལ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ། །
ལུང་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས། །

བདེ་བ་མི་འབྲུབ་ཅེས་བྱ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོབ་ཏེ། ལུང་དང་རང་ཆོག་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཆོག་གཉིས་སོ་དང་འགལ་བ་འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང་གཞུགས་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བསམ་མཚོན་ནས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་རང་ཆོག་དང་འགལ་ཏེ། དངོས་སུ་ཆད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་ན་ཤུགས་ལ་ཆོག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་དེ་ལ་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྦྱངས་ན་ལུང་གིས་ཀྱང་གཞོད་དེ། གཞུགས་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་(363བ)ཆད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིར་བས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོག་བརྟེན་བྱ་སྟོན་པ་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་མི་བདེན་པར་དམ་བཅས་པ་ན་ལུང་དང་རང་ཆོག་གཉིས་ཀྱང་གྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་གྱི་ཆོག་ཀྱང་ཆད་མ་སྟེ། བདེན་ཆོག་ཡིན་པ་དང་འགལ་བས་སོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་གསུང་དོ། །དེས་ན་གཞུགས་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་ཅེས་པ་ནི་རང་ཆོག་དང་འགལ་བས་གོགས་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཤུགས་འགལ་བའི་རང་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལ་ནི་སྤྱིགས་ཅམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལོག་སྤྱིགས་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའ་དེའི་ལོག་སྤྱིགས་ཀྱི་སྤྱིགས་གཅིག་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་བྱུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུང་ལ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ནི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གྱིས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འབྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མེད་ན་སྟོན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སུ་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་དང་སྟོ་ལ་སོགས་པས་མ་འོངས་པ་ཆེ་བྱི་མ་ལ་སྟུར་བར་མཛད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ལོ། །

བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བྱུབ་པ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན། ལུང་གིས་བྱུབ་པ་ལ་གཞོད་(363ན)བྱེད་ཡིན་པ། ཁས་སྦྱངས་རྗེས་དཔག་གསུངས་པའི་དགོས་པ། རིགས་སྟོར་ལུང་དང་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དཔེར་བརྟེན་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ། བསྟན་བཅོས་ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། གོགས་བྱེད་ཅམ་དུ་བསྟན། གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་བརྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ། །
བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བཟློན་ན་ཡང་། །
གཞོན་པ་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག །
རྒྱས་པ་མཚུངས་ཕྱིར་གོགས་བྱེད་འགྱུར། །
དཔེར་ན་རང་གི་ཆེག་བཞིན་ཏེ། །
དེ་ཡང་དེ་ཆེ་རང་ཆེག་བདག །
དེ་དག་གང་ལ་ཆད་མ་ཡོད། །
དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོན་བྱེད་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་
པ་ལ་ཡང་ལུང་གཞོན་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་
དེ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྤར་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་
བ་བཟློན་ན་ཡང་ལུང་གིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་དག་རྒྱས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་པན་ཚུན་གོགས་བྱེད་
པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། ངའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་ཆེག་འགལ་བ་ཡང་གོགས་བྱེད་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞོལ་བས་སྤར་སྤྲོ་རྟག་པ་དམ་བཅས་ནས་ཕྱིས་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་རྒྱབ་བརྟེན་ཆད་མ་
མེད་པ་དེའི་ཆེ་རང་ཆེག་འགལ་བས་གོགས་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤར་རྟག་པར་སྤྲོ་བ་དང་
ཕྱིས་མི་རྟག་པར་སྤྲོ་བ་དེ་དག་གང་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་ཆད་མ་(༡༩༩བ)ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྟ་དབང་སྟོས་ཆེག་ཉིད་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་མིན་ན་རིགས་བྲལ་གྱི། །
དམ་བཅའ་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་ཡི། །
དམ་བཅའ་ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི། །

རྗེས་དཔག་ལ་ནི་རི་ལྟར་གཞོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚད་མ་མེད་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་ཀྱི་གོགས་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་པ་དང་བྲལ་
བའི་དམ་བཅའ་ལས་ཀྱས་པ་མཚུངས་པའི་དམ་བཅའི་ཞན་དོན་གྱིས་ཡུལ་རིེ་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་
ལ་རིེ་ལྟར་གཞོད་དེ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གིས་བྲུབ་པ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པ་ནི།

ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། །

སྒྲར་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒྲོག་པ་ཡིན། །

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁས་སྒྲངས་ནས། །

དཔྱོད་པ་དག་ལ་སྐྱོན་འདི་འདོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཞན་ཏུ་ན་ལུང་གཞོད་སྒྲུབ་ཏུ་འབྱུག་པའི་སྐབས་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲར་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་བསྒྲོག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་
ཁས་སྒྲངས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ལ་དཔྱོད་པ་དག་ལ་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་འདི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་རྗེས་དཔག་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི།

དེས་ན་གཞོད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས། །

ཁས་སྒྲངས་ཕྱིར་རོལ་གྱུར་མིན་གྱང་། །

ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་བསྐྱན་པ་ཡི། །

ཕྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐལ་ཆེས་པའམ། །

ལོགས་(364ན)ཤིག་བྱས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གནས་གསུམ་ལ་ལུང་གཞོད་སྒྲུབ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པ་དེས་ན་ཁས་སྒྲངས་རྗེས་དཔག་རྗེས་

དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གསུམ་པོའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐ་དད་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འིན་སྒྲོག་ལ་ལུང་སྟུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་མིན་ན་རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཆེས་
བཟའ་ཡིད་ཆེས་ལོགས་འགྲུ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རིགས་སྟོར་ལུང་དང་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་བ་ནི།

རང་གི་ཆོག་ཀྱང་ཐ་དད་པ། །

ཆོག་ཙམ་བརྗོད་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རིགས་པའི་སྟོར་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་ལུང་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་བ་
ཡོད་དེ། གནས་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པ་དེ་ལོག་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ལ་
གོགས་བྱེད་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་སྟེ། ལུང་གི་བསལ་བ་ནི་ངག་སྲ་བྱི་འགལ་བའི་
སྟོན་ས་བསལ་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་ལོ། །

ལྷ་པ་བསྟན་བཅོས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོན་སྟུབ་དུ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས། ལུང་གི་གཞོན་
སྟུབ་དུ་འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པའི་བྱང་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཆོད་མར་ནི། །

ཁས་བླངས་ཕྱིར་ན་དངོས་ཀྱན་ལ། །

གཞོན་བྱེད་ཅེ་ན་གལ་ཏེ་དེ། །

མི་འདོད་གཞོན་བྱེད་མིན་ནམ་ཅི། །

རང་ཆོག་(364བ)འགལ་ན་རང་ཆོག་དང་། །

བསྟན་བཅོས་འགལ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར། །

སྟེས་བུའི་འདོད་པས་བྱས་ན་ནི། །

ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་ཆོད་མ་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ། རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་གནས་གསུམ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ནི་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་
པོ་ཀུན་ལ་ལུང་གཞིད་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ། གནས་གསུམ་ལ་རྒྱལ་བ་ལུང་དེ་ཆད་མར་
མི་འདོད་ན་གཞིད་བྱེད་མིན་ནམ་ཅི་ཞེས་ཟེའོ། །གཤམ་ཏེ། མི་འདོད་ན་གཞིད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གནས་
གསུམ་ལ་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞིད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱལ་བ་མི་འདོད་ན་གཞིད་
པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ། མི་འདོད་ཀྱང་སྤར་ལུང་ཁས་སྒྲངས་པས་ཕྱིས་ལུང་དང་འགལ་ན་རང་ཆོག་སྤྱི་
འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་ཆོག་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ལ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆད་མ་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རང་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་བསལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུང་འདི་ཆོས་ཅན། གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་གསལ་པའི་ཆད་མ་
ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་བུའི་འདོད་པས་ཆད་མར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་གྱུའོ། །སྤྱིས་བུའི་འདོད་པས་ཆད་མ་
ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དགོངས་པས་བཞད་གད་དུ་མཛད་པའི་ཞེས་པ་ནི་ལྟེའོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གིས་གཞིད་པ་དང་མི་གཞིད་པའི་བྱེད་པར་ནི།

དེས་ན་རབ་བྱུགས་དོན་དག་ལ། །

བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། །

རྒྱལ་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི། །

མི་འདོད་དཔྱེད་པ་ཉིད་མི་འཇུག།

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། (366ན)ལུང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞིད་སྒྲུབ་དུ་མི་འཇུག་པ་དེས་ན་རབ་བྱུགས་པའི་དོན་
མདོན་གྱུར་དང་ཅུང་ཟད་རྒྱལ་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད་ལ། འིན་དུ་རྒྱལ་གྱུར་དག་ལ་
བསྟན་བཅོས་ནི་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ལུང་ཁས་ལེན་པར་མི་འདོད་ན་འིན་རྒྱལ་ལ་དཔྱེད་པ་མི་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ནི།

འདི་ལ་བརྟག་པ་པལ་ཆར་ནི། །

འགལ་བ་བརྗོད་ཡིན་འདི་ལྟ་སྟེ། །

ཆགས་སོགས་ཆོས་མེན་རྩ་བ་དང་། །

ཁྱུས་ཀྱིས་ཚོས་མིན་དག་འགྱུར་བའོ། །
མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །
རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཆོག་གིས། །
གཞོན་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ། །
གཟུང་བར་བྱ་བྱིར་དཔྱད་འཇུག་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལུང་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་དེས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་གྱང་གྲུབ་པ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ན་པལ་ཆེར་ནི་འགལ་བ་བརྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། ཆགས་སོགས་ཚོས་མ་ཡིན་གྱི་ཙུ་བར་ཁས་ལེན་བ་དང་།

གཏུའི་སྒྲོ་དང་ཀྱ་ཤ་འབྲེལ། །
བེལ་བ་ཅན་དང་སྟོན་པའི་རི། །
ཀ་ན་ལི་ཡི་འཇུག་དོགས་སུ། །
ཁས་བྱས་ཡང་འབྱུང་སྟེད་མ་ཡིན། །

ཅེས་ཁྱུས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལུས་ངག་གི་ཉེས་བ་དག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྒྲ་བྱི་འགལ་བར་སྒྲ་བའོ། །
འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ལ་རང་ཆོག་སྒྲ་བྱི་འགལ་བའི་དཔེའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་པ་མི་འཐད་དེ་ཞེ་
ན། བསྟན་བཅོས་གྲིས་ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཟུང་བར་
(366བ)བྱ་བའི་བྱིར་དཔྱད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་བ་མཐོང་གྱུར་དང་ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་དག་ལ་རིགས་
པས་གྲུབ་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དག་ལ་རང་ཆོག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནམ་དག་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲགས་པའི་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་འོད་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། འདིར་གྲགས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་སྒྲུང་དོར་ཤེས་པའི་
བྱིར་དུ་བརྟེན་སྒྲོར་གན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ཏེ་སྒྱུར་བ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་སྟེ།
དེའི་བསལ་བྱ་ནི། དཔེར་ན། རི་མོང་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ནི་ལྟར་སེལ་བ་ནི། ཆེ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་སྟེས་བྱས་སྟོ་བྱུང་དུ་བཏགས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་བྱང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །

གྲགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱ་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་སྟེ།

རི་སྐད་དུ་འཐད་ལྡན་ལས།

སྤྱ་ལས་བྱང་བ་ནི་འདོད་པའི་སྤྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཡང་འཆད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ།

དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་མཁས་པ་
རྣམས་ནི་སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དང་མ་འབྲེལ་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱོ་བཏགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་སྒྲིག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རང་(༡༩༦༡ན)མཆན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་ལས་སྤང་དོར་གྱི་ཐ་
སྙད་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱང་བ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱོ་བཏགས་ནས་སྤྱ་ལས་རང་མཆན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེ་གཉིས་ལས་གྲགས་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྱ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱའི་ཕྱི་བའི་རྟོག་
པ་ལ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་མི་སྤྱང་བ་ནི་སྤྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་དབྱེ་བས་
གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལས་ཀྱི་རོ་ཤོར་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ལ་སྤྱང་
བའི་གཟུགས་བརྟན་ཕྱི་རོལ་ལྟར་འཁོར་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྱི་ཐ་སྙད་རི་སྐད་པ་ཀུན་འདི་ལ་སྤྱིར་བ་དང་། ཐ་སྙད་
ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་ལས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས།

འཐད་ལྡན་ལས།

དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་འདི་འཁོར་བའི་ཡུགས་དང་གྲགས་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་

པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་།

གྲགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྱ་བྱང་གི་གྲགས་པ་དང་བྱེད་པར་གང་ཞེ་ན། སྤྱ་བྱང་གི་གྲགས་པ་ནི་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་
དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། །གང་གིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རོ་ཤོར་གྱུར་

པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གཏིང་ཚུགས་པ་སྟེ། སྤྱི་ཐ་སྟོད་རི་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་
ནས་སྒོང་ཞིང་སྒྱུར་བས་བྱེད་པའི་ཐ་སྟོད་དོ། །

རི་སྟོད་དུ་གྱུས་པ་ལས།

སྟེ་ཐོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་(361)ཡིན། །ཅེས་དང་།

འཐད་ལྷན་ལས།

གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཡིན་ལ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐ་སྟོད་ཀྱི་ངོ་ཐོ་གང་ཡིན་པ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་རྣམས་ལ་མིང་གི་ཐ་སྟོད་དུ་བྱེད་པ་སྤྱི་ཚོགས་ཏེ།
དེའང་འཆད་པ་དང་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ཁྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གཤེ་ཆ་ཤས་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་སྤྱིས་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་སྤྱ་སྟེ། དོན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་དང་མིང་དང་མིང་ཅན་དུ་འབྱེད་རུང་བ་དེ་རྗེས་བྱེད་དུ་
རིགས་ལ། མཆན་ཉིད་དེ་ཡང་དེ་ལ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་ཡི་གཤེ་ཆ་ཤས་འཛིན་པའི་ཉན་
ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་སྤྱ་རང་མཆན་པ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་སྤྱི་གཞུགས་བརྟན་དག་ལ་སྤྱ་རང་མཆན་དུ་ཞེན་ཏེ།
སྤྱ་རང་མཆན་གྱིས་དོན་རང་མཆན་བརྗོད་པར་བསམས་ནས་སྒྲུང་དོར་བྱེད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདིར་
བསམ་ལ་བྱ་སེལ་བྱེད་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་སྤྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ནི་སེལ་བྱེད་དངོས་ཡིན་ཏེ། འདིས་རི་བོང་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་ལ་འདོད་པའི་སྤྱས་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་
རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཀྱན་ལ་ཁྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་། བད་སྒྱུར་བའི་རྩ་
ཚོགས་ཆང་བས་སྤྱས་བརྗོད་རུང་གི་ངོ་ཐོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཡུལ་རུང་བར་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གང་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་
ལ་སྤང་བའི་དོན་ནི་བདེ་རི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱ་ཡིས་བརྗོད་པར་(362)རུས་ཏེ། དཔེར་ན། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་
ཡུལ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་ལ་ཤིང་སྤྱས་བརྗོད་པར་རུས་པ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
གཞུགས་བརྟན་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་སྤང་ངོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་འགོད་པར་མཛད་ལ།

སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོས། ཡུལ་ཅན་རུང་བར་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གང་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་དུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། རྟོག་པ་རང་ག་བ་འབའ་ཞིག་བཞིན། ཁྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་

སོགས་པ་འདོད་ཀྱིས་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་ཉམས་སྦྱོར་བར་
མཛད་དོ། །

དོན་འདི་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།

རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།

སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་བསལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ཀྱས་པ་ལས་ཀྱང་།

དོན་ཙམ་དང་ནི་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །

འབྱུང་བའམ་དང་ནི་འབྱུང་འགྱུར་བ། །

སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས། །

མི་མཐུན་པ་དག་གཞོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

འཐད་ལྟན་ལས་ཀྱང་།

གྲགས་པ་དེས་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དེ་ལས་སྤྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་བློ་བཞིན་ཅེས་

བྱ་བ་ནི་འགལ་ཆེ་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་བློ་བཞིན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ནི་སེལ་བྱེད་དངོས་དང་། གྲགས་པས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་གྲགས་པར་

བཏགས་པ་སྟེ།

ཀྱས་པ་ལས།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་ཡི། །

ཆོས་ཏེ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་བློ་བཞིན། །ཅེས་དང་།

ཀྱན་མཛད་པས་ཀྱང་།

འདོད་སྤྱོད་(361)བློ་བཞིན་བྱ་ཉིད་དོན་ལ། །

གཡོ་མེད་གང་ཡིན་གྲགས་པ་ཉིད། །

གཤམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དོ། །
དེ་བསྐྱེད་ཕྱིར་ན་དེ་སྐད་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཤམ་པ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གཤམ་པ་ནི་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ནི་འགྲུར་མོད་ཀྱི། དངོས་པོ་ལ་བྱུབ་པ་དང་གཤམ་པས་བྱུབ་པ་ལ་བྱུང་བར་རི་ལྟ་བུ་མཆིས་ཞེ་ན། སྐྱོ་མ་
བཏགས་པར་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུབ་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱོ་བྱུང་བྱུང་བར་འདོད་པས་རང་
གར་སྐྱལ་པས་བྱུབ་པ་ནི་གཤམ་པས་བྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁ་དོག་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་རང་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་དང་། རི་བོང་ཅན་ལ་རྩ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱེས་བྱས་སྐྱར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ཡང་རང་རྒྱ་
ལས་རྩ་བར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བྱས་རི་བོང་ཅན་མཐོང་བ་
ཙམ་གྱིས་རྩ་བར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོང་ཅན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རི་བོང་ཅན་དང་འདོད་དཀར་
ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཅན་གྱི་ར་རིས་ཁེངས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་འོད་
ཟེར་དང་ལྗན་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་རྩ་བའི་ཐ་སྙད་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་འཛིག་ཏེ་ན་གཤམ་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་ནི་རྩ་བའི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྩ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་སོགས་ལ་རྩ་
བའི་སྐྱོ་གཏན་མི་འབྱུང་བར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ལ་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་ལྗན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་གཏན་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྐད་ཅིག་མར་སྐྱེས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཙམ་(༡༩༩ན)གྱིས་དེའི་སྐྱོ་མི་འབྱུང་བ་
ལྟར་རི་བོང་ཅན་ཡང་རང་རྒྱ་ལས་རྩ་བར་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྐྱོ་མི་
འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་ཅན་འདི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་བཏགས་པའི་འོག་རོལ་དུ་ཡང་དེ་ལ་རྩ་བའི་སྐྱོ་སྐྱེ་
བར་མི་འགྲུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་ཏག་པའི་བརྟན་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་འདི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩ་བར་གནས་པ་བསྐྱུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་གཅིག་ཀྱང་ཉིད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རི་བོང་ཅན་འདི་ལ་རྩ་བའི་ཐ་སྙད་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གར་
བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདི་ནི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྗན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཀྱན་ལ་ཡང་སྐྱར་དུ་བྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱར་བའི་རྒྱ་བརྟན་དང་འདོད་པ་རྣམས་དོན་ཀྱན་ལ་ཉེ་རིང་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ནོག་
སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་དང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྗན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བ་ལང་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་

སྒྲ་འདི་རང་གར་འདོད་པས་སྒྲར་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆེ་དེ་ལྟའི་ཁ་བ་ཅན་པ་པལ་མོ་ཆེ་དག་ལོ་འདབ་ཅན་དང་། ཤིང་རྩས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་
རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ལྷན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་ཆེར་གསུངས་པའི་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་དང་འགལ་བ་
ཉིད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགལ་ཅེན། འདི་ལྟར་ཤིང་དང་བ་ཡང་ལ་སོགས་པ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྙད་རང་
གར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲར་བའི་སྒྲ་སྒྲི་ཡིན་གྱི། རྩས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ན་(36པ)དེ་དེ་ལྟར་ན་ལོ་འདབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་
དང་རྩས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ད་ཅིག་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོས་གཞིན་པར་འགྱུར་གྱི། གྲགས་
པས་དེ་ལྟར་གཞིན། གལ་ཏེ། ད་ཅིག་ཤིང་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གྲགས་པས་གཞིན་གྱི། ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལོ་འདབ་ཅན་ཤིང་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་གྲགས་པས་བྱུང་བས། འོན་ཏེ་དངོས་པོས་བྱུང་། དང་པོ་ལྟར་ན་
དེ་ཤིང་དུ་གྲགས་པས་བཞག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལོ་འདབ་ཅན་ཤིང་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་
ཡང་ལོ་འདབ་ཅན་འདི་ཤིང་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གྲགས་པས་མི་གཞིན་ཅིང་། དོན་གཞན་ལ་ཤིང་སྒྲ་སྒྲར་དུ་མི་
རུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཤིང་གི་སྒྲ་འདི་ནི་སྒྲའི་སྒྲ་རོལ་དུ་རི་པོར་ཅན་དང་སྟོ་མྱེར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཀྱན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པས་
ཀྱན་གྱི་མིང་དུ་སྒྲར་དུ་རུང་ལ། བྱིས་འདི་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་སྒྲར་བའི་འོག་རོལ་དུ་ལོ་འདབ་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་
སྟོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་གྱི། སྟོ་མྱེར་བ་སོགས་ལ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲ་རྣམས་བརྗོད་དབང་གིས་བརྗོད་སྒྲར་བའི་འོག་རོལ་དུ་དོན་
སོ་སོར་ངེས་པའི་སྒྲ་མཆན་གྱིས་ཡིན་གྱི། འདི་རྣམས་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་དུ་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།

དེས་ན་བརྗོད་སྒྲ་རོལ་དུ་སྒྲ་རྣམས་དོན་ཀྱན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་གར་ལ་ཡང་
སྒྲར་དུ་རུང་བས། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པས་དོན་ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པར་གསུངས་ལ། བརྗོད་སྒྲར་བའི་འོག་རོལ་དུ་ནི་
བརྗོད་དབང་གིས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་སྒྲ་མཆན་གྱིས་རྗོད་བྱེད་ཀྱན་ལྷལ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་
གནད་ཤེས་ན་གྲགས་པའི་བསལ་བ་དང་གཞན་སེལ་བ་མི་འགལ་ཞིང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་(37པ)ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
འགྱུར་རོ། །གར་གིས་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཞོད་པའི་མིང་ཅམ་དང་། བརྗོད་ཅམ་དང་། ཐ་སྙད་ཅམ་དང་། བཏགས་པ་ཅམ་དང་། གྲགས་པ་
ཅམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་
ནང་གི་ཆ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་རྒྱལ་ནི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཤེས་ནས་དངོས་པོ་གར་ལ་ཡང་ཆགས་
པ་དང་སྒྲར་བ་མེད་པའི་བཏང་སྟོབས་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆིག་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། གྲགས་པ་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྐྱེས་བུའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། །

འདོད་སྐྱེའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དོན་ལ། །

བཀག་མེད་ཕྱིར་ན་གཞོད་མེད་དག །

སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་རྒྱལ་བ་ཁྱེས་བྱ་བའི་སྐྱེའི་བརྗོད་བྱར་
བྱུང་བ་ཉིད་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་
དག་ཏུ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིད་ཆེས་བས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་ལྟར་ན་གྲགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །

ཆོས་དེ་གྲགས་པའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད། །

མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །

འངལ་བྱེད་སྐྱས་སྟོ་བཏགས་ནས་བརྗོད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྐྱ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཏིང་ཚུགས་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཁྱེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་
བྱུང་(༡༧༠བ)དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྲགས་པའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད་དེ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་འངལ་བྱེད་མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་སྟོ་
བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མཉན་བྱ་ཡིན་པས་དེ་མེན་ལ། གཞོད་པས་མདོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཅེས་བཏགས་པ་
ཡིན་གྱི། གཞོད་བྱེད་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་སུམ་དང་སྐྱ་མཉན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གང་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཞེས་པ་ནི་གྲགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །

འདིར་གྲགས་པ་ནི་སློ་ཡིན་ཏེ། འཐད་ལྷན་ལས།

གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཡིན་ལ།
ཞེས་དང་།

རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

ཆོས་འདི་འབའ་ཞིག་གྲགས་པའི་མཆན་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཆད་མའི་སྐར་རྫོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཟད་
ཀྱི། ཞེས་དང་།

སློས་ཀྱང་།

དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་གྲགས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་བ་བསྟན་པ། སྐྱས་བརྫོད་མི་རུང་ལ་
གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པ། དེ་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྐར་ནས་བཤད་པ། ལུང་དོན་གཞན་
ཏུ་འཆད་པ་དགག་པའོ། །

དང་སོ་ནི།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན། །

འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་དགག་མེད་པ། །

བྱས་དང་མ་བྱས་པ་རྣམས་སུ། །

སྣ་ཆོགས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རུང་། །

ཞེས་སློས་ཏེ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་བརྟན་སྤངས་བྱས་ཟེན་པའི་རི་བོང་ཅན་དང་། མ་བྱས་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་(༡༥༡༩)པ་
རྣམས་སུ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བརྫོད་རུང་ཡིན་ཏེ། བརྫོད་འདོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་
ཀྱི་སྐྱ་ནི་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར།

དོན་ཅམ་དང་ནི་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །
བྱང་བ་འམ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་བ། །
སྐྱ་ཡི་རྩང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས། །
མི་མཐུན་པ་དག་གཞོད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཅམ་དང་རྗེས་སྐྱ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་བདུ་བྱང་ཟེན་པ་རི་བོང་ཅན་
ནམ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱམ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་བརྗོད་རྩང་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་
ཡིས་མི་མཐུན་པ་བརྗོད་མི་རྩང་ངོ་ཞེས་དག་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། །

ནི་ཞེས་པ་ནི། འཐད་ལྷན་ལས།

ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་།

ཐུན་ལས།

ཁྱད་པར་གཟུང་བ་མེད་པར་དོན་ཅམ་ལ་སྐྱ་ཅམ་གྱིས་བརྗོད་རྩང་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱམ་ཟེ་ཅམ་
ལ་ཐམས་ཅམ་སྐྱིན་པར་འདོད་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱས་བརྗོད་མི་རྩང་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ནི།

གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ། །
རྩང་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །
དེ་ལ་སྐྱ་ཀུན་འབྲེལ་དེས་ན། །
དེ་ལ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བྱམ་སོགས་ལ་རྒྱ་བར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་བྱམ་སོགས་རྒྱ་སྐྱས་བརྗོད་མ་རྩང་ལ་གྲགས་པས་མི་
གཞོད་ཅེ་ན། བྱམ་པ་དེ་ལ་རྒྱ་བའི་སྐྱ་དེ་ནི་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་རྒྱ་བར་གྲགས་ཟེན་པ་མེད་ཀྱང་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྗོད་རྩང་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་སྟོབས་ཉིད་

(327)ལས་བྱམ་སོགས་དེ་ལ་སྐྱ་ཀུན་འཕྱག་རུང་དུ་འབྲེལ་བ་དེས་ནའོ། །ཞེས་རུང་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་སྒོ་བ་
དཔོན་གྱིས་སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་བ་ཞེས་སོགས་བཤད་བ་ཡིན།

གསུམ་བ་དེ་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

གཞན་དུ་འདྲིར་ནི་གཞོད་བ་ཡི། །

གཏན་ཆོགས་སྤྱན་མོང་མིན་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྒོས་ཏེ། བརྗོད་རུང་བས་གཞན་དུ་རི་བོང་ཅན་ཆས་སྐྱས་བརྗོད་རུང་འདྲིར་ནི་གཞོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རི་བོང་
ཅན་ཆས་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་སྤྱན་མོང་མིན་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆས་བར་མ་གྲགས་
པའི་མཐུན་དཔེ་བྱམ་བ་སོགས་ལ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་བ་ནི་གཞན་དག་བྱམ་
སོགས་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་སྤྱོགས་སུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་ལ་མེད་པར་འདོད་པའི་ངོ་བོར་བཤད་བ་ཡིན་གྱི། ཡང་
དག་པར་ན་འགལ་བའི་ཉགས་སོ། །

བཞི་བ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྒྱར་ཏེ་བཤད་བ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། གང་ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་དོན་བཤད། སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་
གྲགས་བ་དང་འགལ་ཅེས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་འགོག་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ། །

སྐྱ་དོན་ལ་དབང་འཕྱག་མེད་ཕྱིར། །

གང་ལ་ཡོད་རྗེས་འགོ་མེད་དེ། །

ཉགས་ནམས་སྤྱན་མོང་མིན་ཉིད་ཅེས། །

དེ་ལྟར་གཏན་ཆོགས་དཔེར་བརྗོད་པ། །

འབྲས་བུ་དང་ནི་ལྷན་པར་འདོད། །

ཅེས་སྒོས་ཏེ། བརྗོད་བ་ན་རེ། རི་བོང་ཅན་ལ་ཆས་བ་ཞེས་འཛིག་ཉེན་ན་གྲགས་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཆས་བའི་སྐྱ་འཕྱག་
རུང་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་རི་བོང་ཅན་ཆས་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དེ་འགོག་བ་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ།

འཇུག་རུང་ཚད་མས་(༡༥༡ན)བཀག་ཅིང་སྒྲ་དོན་ལ་དབང་པོའི་མདོན་སྤུམ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་
ཆོས་མཆོག་ནི། བརྗོད་རུང་གི་སྒྲ་དོན་ལ་མདོན་སྤུམ་འགོག་གྱེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་རོ། །
འདོད་པའོ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་ཆེ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་
འགོ་མེད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པའམ་འབྲས་བྱ་དང་ནི་ལྡན་པར་འདོད་དེ། བརྗོད་
མི་རུང་ལ་རྟགས་གང་བཀོད་པ་རྣམས་སྤང་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །

རྒྱན་ལས།

གང་ལ་ཞེས་པ་ནི་འགོག་པར་མི་བྱས་པར་བསྟན་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པས་ནི་བརྗོད་པའི་ཚད་མ་
མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་མཆོག་གིས།

བརྗོད་མི་རུང་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆེ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དགག་པར་མི་བྱས་སོ། །

ཞེས་ལུང་དང་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལུང་གྱི་མ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་བརྗོད་རུང་ལ་སྐྱབ་གྱེད་ཡོད་པས་དགག་པར་མི་བྱས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་བཞེད་
དོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཅས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི།

སྒྲ་ནི་བད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །

དེ་ཡང་འདོད་ཅམ་བརྟེན་པ་ཡིན། །

སྒྲ་ཡིས་བྱུབ་པ་མ་བྱུབ་མིན། །

དེ་ལྟར་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་གསུངས། །

རྗེས་སུ་དབག་པས་བསྐྱབས་རྣམས་ལ། །

འགལ་བ་འཁྲལ་པ་མེད་པ་ཅན། །

མེད་པར་སྟོན་ཡིན་དེ་ལྟ་བུའི། །

གྲགས་པ་རྗེས་དཔོག་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་མི་རུང་ལ། གྲགས་པས་གཞོད་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱ་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་
དང་(༡༥༡༥)འགལ་བའི་རོན་གྱི་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱ་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཆོས་ཅན། བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་འང་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་
ལ། བརྟུ་དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱ་ཡིས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲུབ་པ་ནི་རོན་གང་ལ་ཡང་
མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེས་ན་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་
ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་རྗེས་སྤྱ་དབག་པས་བསྟུབས་པ་རྣམས་ལ་འགལ་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་
ཆོགས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱས་རོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་གསར་དུ་ཆོགས་པ་
ནི་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཤད་ཚུལ་གྱི་མ་ནི།

ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་བརྗོད་པ་ལ། །

རྗེས་དབག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

དེས་ན་རྗེས་སྤྱ་དབག་པ་ལས། །

གྲགས་པ་ཐ་དད་ཡུལ་ཅན་ཉིད། །

དེས་ན་དངོས་རྣམས་ཡོད་མེད་པའི། །

རྗེས་སྤྱ་འཇུག་ཅན་རྗེས་དབག་ལས། །

ཐ་དད་དེ་དབང་མི་འཇུག་པ། །

དེ་འདོད་ལས་སྤྱིས་ཡིན་ཅེས་བསྟན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་སྤྱ་མ་ལས་ཡང་ན་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་
ཀྱི་རྗེས་སྤྱ་དབག་པ་ལས་གྲགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་
རྒྱ་བར་བརྗོད་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །དེས་ན་མདོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་
ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སྤྱ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་ལས་ཐ་(༡༥༡༦)དད་
པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་དེ་སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པ་ཅམ་ལས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡུལ་ལ་དངོས་
པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ལུང་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་དགག་པ་ལ། རིགས་སྒྲིའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་དགག། ཞར་ལ་བྱི་
རོལ་པའི་འདོད་པ་དགག། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད། གྲགས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད། གྲགས་པས་དོན་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོའི་སྒྲིབ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།

- རི་བོང་ཅན་རྒྱར་མི་འདོད་པ། །
- དེ་གྲགས་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར། །
- དེ་བྱིར་དེ་ལ་དཔེ་མེད་ཅན། །
- དེ་ནི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་འདོད། །

ཅེས་ཟེར་ཏེ། ཉོག་པའི་ལུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རི་བོང་ཅན་རྒྱས་བརྗོད་རུང་དུ་བསྟུབ་པའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གཏན་ཆེགས་སུ་འདོད་དེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་ཅིང་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། བརྗོད་པས་རི་
བོང་ཅན་ལ་ཡང་རྒྱས་བརྗོད་རུང་དུ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་རྒྱ་བར་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པ་གང་ཞིག་འདོད་པར་
འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་ཅན་རྒྱས་བརྗོད་རུང་དུ་མི་འདོད་པ་དེའི་བྱིར། དེ་གཏན་ཆེགས་གང་བཞོད་ཀྱང་སྟན་མོང་མིན་
པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གང་ལ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་དང་། རི་བོང་ཅན་རྒྱས་བརྗོད་མི་རུང་ཁོ་ན་
ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲིབ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

ཆོས་མཆོག་དང་རྒྱན་ཕྱི་ནི།

- རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཀླགས་(ཕྲ་རྩལ)སུ་མི་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་གྲགས་པ་གང་ཞིག་
དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་དེ་མི་འདོད་པར་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདི་ལ་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་
པས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་འཆད་དོ། །

རིགས་སྒྲིའི་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།

- དཔེ་འདི་ཉིད་དབང་བུས་ནས་ནི། །
- དེ་སྐད་བཤད་མིན་མཆན་ཉིད་བྱིར། །

དེ་བཞིན་ད་ཉིག་ཤིང་མིན་ཅེས། །
བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་ཕྱིར་རོ། །
འདིར་ཡང་ག་བྱར་དདུལ་སོགས་ལ། །
འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །
བརྟ་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ། །
སྤྱན་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རི་བོང་ཅན་རྩ་སྤྱོད་མི་བྱུང་གི་དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་
ཞེས་སོགས་དེ་སྐད་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དེས་གྲགས་བསལ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་
དུ་ད་ཉིག་ཤིང་མ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གྲགས་བསལ་གཞོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་གཉིས་པའི་
འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དང་པོའི་འཆད་ཚུལ་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རྩ་བའི་སྤྱོད་འདིར་ཡང་ག་བྱུར་དང་དདུལ་ཚུ་དང་
སྤྱོད་བྱ་འགའ་ཞིག་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྟ་སྤྱར་ཅམ་ལས་དོན་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ་རི་བོང་ཅན་ལ་སྤྱན་མོང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཡིན། །
གཉིས་པ་གྲགས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མི་འཐད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ལ་ལ་རང་བྱུང་ན། །
དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཡིན། །
གྲགས་བྱུང་ཁས་ལེན་རི་བོང་ཅན། །
མ་ཡིན་པ་ལའང་བརྟོག་མེད་ཕྱིར། །
དངོས་པོ་ལ་ནི་བྱུང་བ་དེ། །
རི་བོང་ཅན་ལའང་(ཉམ་ཅན)བརྟོག་པ་མེད། །
དངོས་དེ་མེད་ན་རི་ཅན་ལ། །
བརྟོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཤམ་ཏེ། རི་བོང་ཅན་སོགས་དོན་ལ་ལར་ཆ་བའི་སྤྱ་དེ་འཇུག་པར་བྱུང་གི། ག་བྱར་སོགས་ལ་མ་བྱུང་གི་ཡང་བཞུར་མཁན་པོས་འདོད་པས་བཏགས་ནས་ག་བྱར་ལ་ཆ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆ་བའི་སྤྱ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལ་ལར་འཇུག་གི་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཤམ་པས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་ན་ནི་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ཉམས་ཏེ། རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ག་བྱར་སོགས་ལ་ཡང་གཤམ་པས་བྱུང་བས་བརློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ། ག་བྱར་ལ་དཀར་བསེལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ནི་ཆ་བའི་སྤྱ་འཇུག་པར་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཆ་བའི་སྤྱ་དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ལའང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་བརློག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དཀར་བསེལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ག་བྱར་ལ་ཆ་བའི་སྤྱ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དེ་མེད་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་དངོས་དབང་གི་འཇུག་པ་བརློག་གི་ཡང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱི་ལོ། །

སྤྱ་དབང་རློས།

ག་བྱར་སོགས་ལ་ཆ་སྤྱས་བཞེད་རུང་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། གཤམ་པས་བྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ། གཤམ་པས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་ན་ཆ་སྤྱས་བཞེད་རུང་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ལའང་གཤམ་པས་བྱུང་བ་བརློག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཤམ་པ་གང་ཞིག་རི་བོང་ཅན་ལའང་ཆེས་གཤམ་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་གཤམ་པ་འགོག་པ་བྱེད་ལ་ཆ་བའི་སྤྱས་(325)བཞེད་རུང་དེ་ལ་ལར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་བརློག་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལའང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆ་སྤྱས་བཞེད་རུང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་བརློག་གི་ཡང་གཤམ་པས་གཞོན་པའི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་སྤྱས་བཞེད་རུང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས།

ཆོས་མཚན་གྱིས།

བདེ་ལས་འཇུག་གི་ཐུན་མོང་བར་མ་ངེས་ཏེ། འཆོད་པ་སོ་སོའི་སྤྱ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ། འཆོད་པའི་སྤྱ་དེ་གང་ཟག་ལ་ལ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་གི། ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་ཡིན་ན། འཆོད་པའི་སྤྱ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཤམ་པའམ་བདེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཆོད་པའི་སྤྲ་དེ་གྲགས་པས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་འང་ཆོས་ཅན། ཟླ་
སྤྲ་བརྗོད་རུང་གྲགས་པས་བྱུང་པ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། འཆོད་པའི་སྤྲ་གྲགས་པས་བྱུང་པ་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེ་སྟེ་ཡང་ཟླ་སྤྲ་བརྗོད་རུང་དངོས་པོ་བ་རི་བོང་ཅན་ལ་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།
ཟླ་བའི་སྤྲ་རི་བོང་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་སྤྲ་
བརྗོད་རུང་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་རི་བོང་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཆོད་པའི་སྤྲ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གྲགས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བསྟན་པ། (324ན)

དེ་ཕྱིར་དངོས་ངེས་མེད་བརྟ་ཅན། །
སྤྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི། །
རུང་བ་དོན་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །
འདོད་ལ་གཤམ་བྱེད་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཉེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བརྟ་ཅན་སྤྲ་ལས་བྱུང་
བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་རུ་རུང་བ་དེ་ནི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བརྟ་
སྤྲ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་བྱུང་ན། །
དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཡིན། །
གྲགས་པས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ན། །
རི་བོང་ཅན་ལ་འང་བརྗོད་མེད་ཕྱིར། །

བརྟ་སྟོད་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་ཁོ་ནར་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྡན་པ་ལས་ཟླ་བའི་སྤྲ་
འཇུག་པར་བྱུང་གྱི། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གར་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཟླ་བའི་སྤྲ་དེ་ནི་རི་བོང་ཅན་
ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཇུག་ཅིང་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོང་ཅན་ལ་

གྲགས་པས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་རི་བོང་ཅན་བཞིན་དུ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འང་གྲགས་པས་བྱུང་པ་བསྒྲིག་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱར་བར་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
མེད་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཅི་སྤྱོད་
དཔོན་མི་བཞེད་གྱི། ཕྱི་རོལ་པའོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །

ལྷ་དབང་སློང་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བཞེད་དོ། །

དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

རུང་བ་ཉིད་དེ་འགོག་པ་(མཛུགས་ལ། །

བརྟེན་འགོག་མེད་ལས་སྦྱེས་པ་ཡི། །

གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་སུ་དཔག་།

རུང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཞོན་བྱེད། །

འདིས་ནི་བརྟེན་ཞེས་འཇུག་པ་ཡི། །

སྤྱོད་རྣམས་ལ་ནི་དོན་ངེས་པ། །

ཡོད་མེད་ཅེས་བརྟེན་དེ་དག་རྣམས། །

དེར་འགོག་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིག་ཏེ། ཁྱིལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་སྲེག་གི་སྦྱས་བརྟེན་དུ་རུང་བ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་རུང་བའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་གྲགས་པའི་ཆད་མས་གཞོན་པར་བྱེད་དེ། བརྟེན་འགོག་མེད་ལས་སྦྱེས་པའི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་སྦྱིན་སྲེག་གི་སྦྱས་བརྟེན་དུ་རུང་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདིས་ནི་སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མིང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱིལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་སྦྱིན་སྲེག་གི་སྦྱས་བརྟེན་དུ་རུང་བ་དེ་
འགོག་པ་ལ་ནི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཅེས་རྒྱན་གྱིའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་སྤྱོད་ཡི། །

དོན་ནམ་སྐྱ་ནམས་ཀྱི་ནི་དོན། །

དོན་དམ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། །

གཞིད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཁྱིལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་སྟེན་གྱི་སྐྱེས་བཞུང་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞིད་པར་བསྟན་པ་དེས་
ནི་ཆོས་ཅན། ལྷ་མཆན་ཅན་གྱི་སྤྱི་དོན་ནམ། ལྷ་མཆན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་ནམས་ཀྱི་ནི་དོན་དོན་དམ་པ་དངོས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱལ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞིད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་དབང་གིས་
འདུག་པར་གྲགས་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དུ་ལྷ་མཆན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཞེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྟེ། ལྷ་ག་
(326)པ་ཅན་ཞེས་བཞུང་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་ལོ། །ལྷ་དབང་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་
པ་དེས་ན་ལྷ་མཆན་ཅན་གྱི་སྤྱི་བཞུང་ཕྱི་དོན་ནམ། ལྷ་མཆན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་ཀྱི་བཞུང་ཕྱི་དོན་དམ་པ་
ཉིད་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞིད་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གྲགས་པ་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི།

དེས་ན་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི། །

བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས། །

ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །

ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྲ་མ་བཞིན། །

བྱལ་པ་ཐ་དད་བཤད་པ་ལ། །

དགོས་པ་བསྟན་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི། །

ལྷ་དང་བཅས་པར་རབ་བཞུང་དེ། །

མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཞིད་ལ་མིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། བཞུང་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞིད་པ་དེས་ན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་
ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་བསལ་བ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་
ཏེ། ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བན་ལས་བྱུང་བའི་བཞུང་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞིད་པར་གཤེས་པའི་

ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱུང་པའི་གྲགས་ཡིད་གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་འདི་གཉིས་ནི་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྤྱི་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་(༡༥༦བ)པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞི་དཔལ་ནི་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ཅམ་གསུངས་ཀྱི། རྒྱ་མཚན་ནི་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འདིའི་བསལ་བྱ་ནི་གང་། ཚུལ་རྗེ་ལྟར་དུ་སེལ་ཅེ་ན། ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་ཉན་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ནི་སྤྱིའི་སྤྲེང་དུ་བསལ་བྱ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་སྤོས་པས་སྤྱི་ཉན་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་སེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་ཀྱི། སེལ་བྱེད་དངོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཞུང་བར་བྱ་བའི་དོན་མཉན་བྱ་ནི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་འདིའི་སེལ་བྱེད་དངོས་ཏེ། སྤྱིའི་སྤྲེང་དུ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་འགོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་དང་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སྤྱིའི་སྤྲེང་དུ་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ལ། མཉན་བྱ་ནི་སྤྱིའི་སྤྲེང་དུ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་དོན་གྱི་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བརྗོད་ལ། འདོགས་པ་ཡང་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་(༡༥༦ན)མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྒྱབ་བརྟེན་ཆད་མ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པས་གཅིག་ཤོས་ལས་སྟོབས་ཆེ་བར་ཤེས་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །

འཇལ་བྱེད་སྤྱི་སྤྱོ་བཏགས་ནས་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་བོད་པ་ལ་མོ་ཆེ་དག་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བ་ལ་གཞོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི།
རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ལས། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་
པས་གྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་རང་གི་འགལ་ཁྲ་ལ་གཞོད་པ་ལ་དགོངས་ནས།

ཁས་སྒྲངས་མངོན་སུམ་གྲགས་པ་དང་། །

རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཅིག་ཅར་གཞོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱི། ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་དོ། །

དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་འགོག་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲ་ལ་
མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མཉན་བྱ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་མཉན་བྱ་མིན་པ་འགོག་གོ་
ཞེ་ན། ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་འགོག་སྟེ། ཁྱོད་དང་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་
གཉིས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གལ་ཏེ། རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཀྱང་མེ་དོན་གཞན་གྱིས་གཞི་འགལ་ཞིག་ཏུ་གང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
དེར་ནི་རིག་པ་དོན་གཞན་(ཉམ་མཁའ་)ཏུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྒྲའི་རང་བཞིན་ཏུ་
ཞུགས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཉག་པ་ཉིད་
བསལ་བུ། སྒྲ་ནི་བསལ་གཞི། བྱས་པ་ནི་སེལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ནི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་
ཆེས་པ་དང་། གྲགས་པ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ། མཉན་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།

།

དང་པོ་ནི།

མངོན་སུམ་ཀྱིས་གཞོད་འདི་ལ་ཡང་། །

སྒྲ་ནི་ཏུ་མའི་དངོས་ཉིད་ཏུ། །

གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞིག །
 ལྷ་ཆོགས་སུ་ནི་སྤང་བ་ཡི། །
 སློ་ནི་སླེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །
 ཉན་ལ་གཉིས་མེད་སྤང་གྱུར་བ། །
 དེ་དོན་དོན་བཤད་འདི་ཉིད་ནི། །
 སྤང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། །
 ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་དོན། །
 ལྷག་མ་ལྷོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན། །
 སློ་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡིན། །
 དེ་ཕྱིར་དེ་དབང་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཆོག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་མངོན་
 སུམ་ལ་སློ་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་སྤང་བར་གྱུར་དེ་ལ་དོན་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དུ་བཤད་པའི་སྤྱོད་འདི་ཉིད་ནི་མཉན་བྱ་
 ཡིན་པ་སྤང་ན་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་བྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པས་གཞོད་པའི་བསལ་བ་འདི་ལ་ཡང་སྤྱོད་ནི་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་
 བ་ལྷོག་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉན་ཤེས་གྱིས་བྱབ་ན། ཉན་ཤེས་གང་ཞིག་ལ་སྤྱོད་
 (ཤམ་ན)སྤྱོད་དང་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་སྤང་དགོས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སླེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་མཉན་བྱ་སྒྲོས་ཞེས་གྱི། མཉན་བྱའི་ཆོག་ནི་འབྲེལ་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །ཆོས་
 མཆོག་གིས་ནི། གཉིས་མེད་སྤང་བའི་སྤྱོད་པ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཉན་བྱ་སྒྲོས་གསུངས། ཉགས་གཉིས་པ་ཡང་བྱབ་སྟེ། མཉན་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཉན་ཤེས་མངོན་
 སུམ་དེ་ལ་སྤང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མ་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་
 གྱི་སྤྱོད་དེ་ནི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་མཉན་བྱ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི།

དེས་ན་སྤྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི། །
མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། །
སྤྲོང་ཡང་གཞོད་པ་ཡོད་མིན་ཅེས། །
མཉན་བྱ་སྒྲོས་པས་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་སྤྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
གྲུབ་པའི་བྱིར། མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྤྲོང་ཡང་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། སྤྱི་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་དང་ཞེས་སྒྲོས་པས་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།

རྣམ་ཀྱན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་མིན་བྱིར། །
གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་བྱིར་དང་། །
དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་བྱིར། །
མཉན་བྱས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་སྤྱི་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དཔེར་མཛད་རིགས་པར་བཤམ། དེས་སྤྱི་
(324)རང་མཆོན་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱིར་དང་། མཉན་བྱ་དཔེར་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་རང་མཆོན་
དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱི་རང་མཆོན་སྤྱི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་སྤྱི་ལ་
རང་མཆོན་དུ་བཏགས་པ་ཅུ་བརྗོད་པའི་བྱིར། སྤྱི་བརྗོད་ཀྱང་དེ་ལས་རང་མཆོན་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། མཉན་བྱའི་སྤྱི་
ལའང་མཆུངས་པའི་བྱིར་དཔེར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མཉན་བྱ་སྒྲོས་པས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་ནི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་མཉན་བྱར་གྲུབ་པ་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
སྤྱི་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེས་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པ་ནི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་བྱིར་
དང་། ཆད་མས་མཉན་བྱར་གྲུབ་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གང་ལ་མ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། རང་རྟེན་ལ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། བྱད་པར་ཅན་

མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིག་མ་ཡིན་པ།   ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དངོས། ཚུད་པ་སྤང་བ། རོན་བསྐྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། དགོས་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི།

ཀྱན་ཏུ་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་གྱི། །

བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན། །

ཆོས་དེ་ལྡན་ལ་གཞོད་འགྱུར་གྱི། །

ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་མིན། །

གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ནི། །

གཞོད་ཀྱང་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཀྱན་ལས་བརྒྱས་སུ་རང་རྟེན་ལ་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུད་པའི་དུས་ཀྱན་ཏུ་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་(ཤམ་ལན)འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་
པའི་ཆོས་ཅན་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པས་རྟགས་གྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་གྱི། དཔག་
འདོད་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ཀྱང་རྟགས་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔག་འདོད་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ནི་གཞོད་ཀྱང་། སྐབས་གྱི་
བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག་སྟེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགོས་པ་གཉིས་པ་ནི།

རོན་འདི་མཚན་ཉིད་གྱིས་རྟགས་ཀྱང་། །

རང་གི་ཆོས་ཅན་སྒྲིམ་པས་ནི། །

ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་པས་ཀྱང་། །

གཞོད་འགྱུར་ཞེས་ནི་གྲུབ་དོན་ཏེ། །

རྟེན་ནི་འགལ་བར་གྱུར་བ་ཡིས། །
 དེར་རྟེན་བ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར། །
 གཞན་དུ་དེ་ལྟའི་རྣམ་ལྡན་ཆོས། །
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །
 དེ་གཞོན་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་བ། །
 དེས་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟེས། །

ཞེས་སྟེས་ཏེ། འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་བ་བསྐྱབ་བྱའི་སྟོན་མ་ཡིན་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་ཉིད་
 འདོད་བ་སྟེས་པས་རྟགས་པའི་ཕྱིར་རང་རྟེན་ལ་སྟེས་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་བས་
 སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོན་པའི་དོན་འདི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་གྱིས་རྟགས་ཀྱང་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟེས་པས་
 བྱི་ཆོས་ཅན། སྐབས་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོན་བས་ཀྱང་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་འགྱུར་ཞེས་ནི་གྲུབ་པའི་དོན་
 དུ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཆོས་ཅན་ནི་ཆད་མ་དང་འགལ་བར་གྱུར་བ་ཡིས་དེར་བརྟེན་པའི་ཆོགས་དོན་ཀྱང་ཆད་མ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྟེས་བ་ལས་གཞན་དུ་མ་སྟེས་ན་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྣམ་བ་ཅན་གྱི་ཆོས་(324)བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལ་གཞོན་བ་ཉིད་ཁོ་ན་
 རྟགས་འགལ་བ་ཡིན་པར་སེམས་བ་དེས་ན་དོགས་བ་དེ་བཅད་པའི་དོན་དུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟེས་སོ། །

གཉིས་བ་ཚད་བ་སྤང་བ་ལ། འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་འགོག་བ་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་འདོད་པའི་དཔེ། དེ་སྟོན་མིན་
 པའི་རྒྱ་མཆན། དེའི་དཔེ་གཞན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདི་ཡང་དོན་གྱིས་གྲུབ་མིན་ནམ། །
 བདེན་ཏེ་འགལ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ནི། །
 འབའ་ཞིག་བཀག་བ་ལ་ཡང་ནི། །
 སྟོན་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །
 དཔེར་ན་མཁའ་སོགས་གཞན་དག་གིས། །

སྟོན་མེད་རང་བཞིན་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །
 གཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་རྒྱ་མིན་ཕྱིར། །
 ཞེས་བཤད་པ་ལ་སྟུན་འབྲིན་པ། །
 དེ་བཞིན་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི། །
 རོ་བོའང་དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་བཞིན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པས་དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་རྟོན་ལ་སྟོས་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། རང་རྟོན་ལ་མ་སྟོས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པའི་སྟོན་པས་དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་པ་འདི་ཡང་བསྐྱབ་
 བྱའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་རང་རྟོན་ལ་སྟོས་
 མི་དགོས་པ་བདེན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་འབའ་ཞིག་བཀག་པ་ལ་ཡང་
 ཆོས་པའི་སྟོན་པས་དམ་བཅའི་སྟོན་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །དཔེར་ན། བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་རྟག་རྩལ་སྟེ་
 ཁས་ལེན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟོན་གཞན་དག་གིས་སྟོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་
 དུ་མེད་པའི་རྟགས་རྩལ་མིན་ཏེ། གཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་(310ན)པ་ལ་བྱེ་བྲག་
 པས་སྟུན་འབྲིན་པ་ནི་རྟགས་དེས་ཆོས་ཅན་འགོག་པར་ཐལ། དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 མཁའ་སོགས་སྟོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་
 རོ་བོའང་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟུན་འབྲིན་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་མིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི།

དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །
 གཞོན་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད། །
 འདིས་ནི་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད། །
 ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་གང་། །
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པས། །
 དེ་ལ་གཞོན་ཅེས་བརྟན་པ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་། །

བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་འབའ་ཞིག་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཏན་ཆེགས་དེས་སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འགའ་ཡང་
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་
དུ་རང་རྟེན་ལ་སྒྲོས་སོ། །དེས་ན་རང་རྟེན་ལ་སྒྲོས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་འདོད་ཡོད་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་
གཉིས་ཀ་ཆེགས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཞོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ཡང་
དེ་བཀག་པས་ཆོས་ལ་མི་གཞོད་པའོ། །ཆོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ལ་གཞོད་པས་
ཆོས་ཅན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །**[(310བ)]**གཅིག་ཅར་རྒྱ་མིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་
དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པས་ཆོས་ཅན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་བཀག་གྱུར་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དཔེ་གཞན་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་གཞོད། །

གཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་རྒྱ་མིན་ཕྱིར། །

བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་རུས་མིན། །

མ་ཡིན་ཅེས་བྱ་སྒྲ་མ་བཞིན། །

གལ་ཏེ་འདི་ལ་གཏན་ཆེགས་ནི། །

དེས་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད། །

རིམ་བཞིན་བྱེད་དང་མི་རྟག་ཉིད། །

འགལ་བ་མེད་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

སྒྲིག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ན། །

འདི་ནི་ལྷག་ལྷན་བྱེད་པར་འདོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞིན་པ་དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་
པས་གངས་ཅན་ལ་བཞུགས་པའི་ཉག་ས་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཉག་ས་རྒྱས་
མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་ཉག་ས་འདིར་ཡང་སྤྲ་མ་བྱེ་བྲག་པས་བརྗོད་
པ་ལྟར་ཉག་ས་རྒྱས་ལ་གཞིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་གཞིན་པའི་བྱིར་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་
ཉག་ས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེའི་ལན་ནི། གཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཉག་ས་རྒྱས་མེན་པར་བསྐྱབ་པའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཉག་ས་མེན་ཏེ། གལ་ཏེ། བདེ་སོགས་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་འདི་ལ་གཏན་
ཆེགས་སུ་ནི་དོན་བྱེད་བྱས་སྟོང་ངེས་ན་ཉག་ས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཞེ་འདོད་
འི་མ་བཞིན་དོན་བྱེད་པའི་ཉག་ས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་(༡༩༡༣)ཆེ་འི་མ་བཞིན་དོན་
བྱེད་པ་དང་མི་ཉག་ཉིད་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འི་མ་བཞིན་དོན་བྱེད་བྱས་
པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། གངས་ཅན་གྱི་དོར་བདེ་སོགས་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་བྱེད་པར་དུ་འདོད་དེ།
སྤྱོད་ཆོས་བྱུང་ཅིང་མཐུན་སྤྱོད་ཆོས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཆོས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བས་ནམོ། །དེས་ན་
རང་རྟེན་ལ་སྒྲོས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི།

གང་བྱིར་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆོས། །

བསྐྱབ་བྱ་དེ་བྱིར་དེ་རྟེན་ནི། །

གཞིན་ཡིན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ། །

གཞན་རྟེན་ལ་མེན་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །

རང་ཉིད་སྐྱ་ཡིས་ཆོས་གཞན་ལ། །

གཞིན་པས་གཞིན་མིན་ཅེས་བསྟན་པ། །

དེ་བཞིན་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱིས། །

ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རང་རྟེན་ལ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། གཏན་ཆོགས་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོན་ན་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་
ཀྱི་རྟེན་ལ་གཞོན་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་རྟེན་ལ་སྟོས་པས་བསྟན་ཏོ། །གང་གི་
ཕྱིར་ཞེན། སྒྲ་ཆོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྟོས་པ་ཡིས་ཆོལ་བ་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ལུང་དོན་ལ་གཞོན་
པས་འདོད་ཡུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོག་སྟོས་པས་
ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མི་ལྟན་པའི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་གཞོན་པས་སྐབས་ཀྱི་(312བ)བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིས་ནི་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་མ་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ལྟར་
སྤང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་ནི།

སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ནི་གཞོན་འགྱུར་བ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་དམ་བཅའ་བ། །

ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན། །

ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་བལྟས་སྟོན། །

གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་། །

རྗེས་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

རྟེན་སོགས་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྟོན་མིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ། བདག་ནི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་པ་ལ་སྐྱེ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གངས་ཅན་ཀྱི་དོར་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པས་བདག་ནི་འཕྲོད་པ་འདྲུབ་པ་ཅན་ཀྱི་རྒྱ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ངོར་བྱེད་པར་དང་བྱེད་པར་ཅན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་
ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགའ་བྱེད་བདག་སོས་བཤད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་
ཅའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་སྒྲིན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གཞོན་པར་
འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྟོག་ཆོས་ཅན་དང་། སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནམས་
ཕྱོགས་སྒྲིན་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དང་འབྲེལ་པའི་གྲུབ་ཟིན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་ཁོ་ན་
ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་གྱི། (343ན)ཡན་ལག་གྱེ་མ་རྟགས་ལ་བལྟོས་པའི་འགལ་མ་ངེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་རྟགས་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོང་དུ།

ཡན་ལག་གྱེ་མ་ལ་བལྟོས་པ། །

ཕྱོགས་སྒྲིན་འདོད་མིན།

ཅེས་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ། རྒྱ་མཆན་དངོས།
ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་འགོག་པའི་དཔེ། དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའང་རྟགས་པར་བྱས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདིས་བསྐྱབ་ཡན་ལག་གྱུར་པ་ཡི། །

ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། །

ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །

གཞོན་པ་དག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི། །

དོན་དུ་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་བརྗོད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་མ་ངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་
དང་། དེ་འགོག་ཚུལ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་
ཕྱེ་མ་གསུམ་པོ་ལ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་འགྲུགས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་
བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་

དག་ནི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགོག་པའི་དཔེ་ལ། དམ་བཅའ་གསུམ་གྱི་ཞེན་དོན་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལྡན་དོན་རྫས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན། །

མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་གཞན་ཡོད་ཡིན། །

མ་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་(ཉ་ཉབ)མིན་པ། །

དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། །

མ་མཐོང་བ་ལ་འབྲས་མེད་པ། །

མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱབ་འདོད། །

བྱུང་པར་ཅན་མིན་གཞན་ཡོད་ནི། །

བསྐྱབ་ན་བྱུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གྲེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ཅེས་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ཅེས་དང་། རྫས་ནི་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་ནས་དམ་བཅའ་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་ལྡན་ཅིང་འཕྲད་པའི་དོན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་དང་ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་མཐོང་བའི་ཡན་ལག་ལ་སྐྱེ་བ་ཐོགས་ཐོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྟོག་ངོར་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ནི་བསྐྱབ་ན་བྱུབ་ཐེན་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་པར་བསྟན། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་མྱེ་འོག་འགྲོར་འགྱུར། །

སྒང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། །

དེས་ན་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་པ། །

དེ་ཕྱིར་འདྲུ་(313ན)བ་ཅན་རྒྱ་མིན། །

དེ་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ངོ་ཐོ་དག། །

མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་དེ་མཐོང་མིན། །

དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ། །

ཁྱད་པར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མྱེ་བ་དང་། སྒང་མགོ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་གི་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་གསུམ་ཡོད་ན་མྱེད་མཉམ་གྱི། འཛིན་རིལ་བཅུ་ཆེན་གཉིས་ལས་བཅུ་ཆེན་གཅིག་བསྒྲིམས་ནས་སྒང་ལ་བཅའ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཤོས་སོ་སོར་སྒང་ལ་གཞུང་བ་དེ་ལས་སྒང་མགོ་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མེད་པའི་མྱེད་ལྟག་དང་། དེ་ལ་བཞེན་པའི་སྒང་མགོ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་སྒང་དམའ་བ་མེད་པ་དེས་ན་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མྱེད་བ་དང་སྒང་མགོ་མཐུར་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །

དེ་ལྟར་ཐལ་བ་དང་རང་རྒྱད་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་དེ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་ཐོ་དང་འབྲས་བྱ་དག་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྒང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གསུམ་ཀའི་ཞེས་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་གསུམ་སོ་མེད་ན་དེའི་ཞེན་དོན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་མྱེད་ལྟག་དང་སྒང་མགོ་མཐུར་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་གཞོད་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་(313བ)པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཕྱ་མོ་ནས་བཅམས་ཇུས་སྒྲེང་དག །
བཅལ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཇུས་གཞན་གྱི །
ལྷིད་ཉིད་མི་རྟོགས་རས་བལ་གྱི །
འདབ་བཞག་བཞིན་ཅེས་གཞན་དག་ཟེར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། རྩལ་ཕྱ་མོ་ནས་བཅམས་ཏེ་ཇུས་ཀྱི་སྒྲེང་བ་དག་སྤང་ལ་བཅལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་
ཅན་མ་མ་ཁོ་ནའི་ལྷིད་སྤང་གིས་རྟོགས་གྱི། ཇུས་སྤང་གཞན་ནམས་ཀྱི་ལྷིད་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་སྤང་གིས་མི་རྟོགས་ཏེ།
དཔེར་ན། རས་ཁུར་གྱི་སྤྲེང་དུ་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་བཞག་པའི་ལྷིད་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གཞན་
བྱེ་བྲག་པ་དག་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

དེ་ཡི་གཅིག་ཅར་ལྡན་པ་དང་། །
སོ་སོར་ལྡན་པའི་རྩལ་སོགས་དག །
སོ་སོར་ལྡན་ཅིག་བཅལ་བ་ན། །
དེ་ཕྱིར་ལྷིད་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །
སྤྲེལ་ལ་སོགས་རིམ་པ་ཡིས། །
གངས་མཚུངས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་གྲོལ་བ་དེའི་ལྟར་ན་རྩལ་གྱི་ཆོགས་གཅིག་ཅར་ལྡན་པ་དང་སོ་སོར་ལྡན་པའི་རྩལ་སོགས་དག་
ལས་མ་བསྡོམས་པར་སོ་སོར་བཅལ་བ་དང་། ལྡན་ཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་བཅལ་བ་ན་ལྷིད་ནི་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ཕྱི་མའི་ལྷིད་སྤང་གིས་རྟོགས་གྱི། སྤང་མ་ནམས་ཀྱི་ལྷིད་མི་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་ཡིས་སྤང་ལ་བཅལ་བ་དང་བསྡོམས་ནས་བཅལ་བ་གཉིས་སྤང་གངས་
མཚུངས་པར་ནི་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་སྤང་མ་ནམས་ཀྱི་ལྷིད་སྤང་གིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བཅམས་ཏེ།
ཆོགས་ཆེན་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི།
འཕེལ་ལྡན་འབྲས་བུའི་སྤང་བ་ཡི། (༢༩༩ན)
སྤྱི་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན།

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། ཡུངས་ཀར་ནས་བཅམས་ཏེ་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ཆེན་གོང་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་
པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤང་བའི་སྤྱི་བ་སྤང་གིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

ཡུངས་ཀར་བར་གྱི་སྤྱི་དག་ཡང་།
ཆུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས།
འབྲས་བུའི་སྤྱི་དེ་མི་རྟོགས་ཕྱིར།
དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་གཞལ་བྱར་འགྱུར།
དོན་དེ་མཐོང་མེད་རས་འདབ་བཞིན།
དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འདྲ་རྟོགས་པ་མེད།

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་དེའི་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱི་བ་གྱི་སྤྱི་དེ་སྤང་གིས་གཞལ་བྱར་འགྱུར་ཏེ།
ཡུངས་ཀར་གཅིག་ནས་སྤྱི་བ་གྱི་སྤྱི་དག་ཡང་ཆུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ན། འབྲས་བུའི་སྤྱི་དེ་
སྤང་གིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་སྤྱི་དེ་མེད་པས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་
རྟོགས་པའི་ཁས་སྐྱེས་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་ཆད་མས་མི་འགྱུར་སྟེ། ཡན་ལག་གི་སྤྱི་དག་གྱི་
དོན་དེ་ཡོད་ཡང་། རས་བལ་གྱི་འདབ་མའི་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་
གྱི་སྤྱི་དག་ཡང་སྤྱང་རུང་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་པ་ནི།

སྤྱི་དེ་རྟོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེའི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མེད་ཕྱིར།

ལྷ་ལ་སོགས་ལྷག་ཡོད་མིན། །
དམའ་མེད་དེ་ནི་ཉེར་མཆོན་ཏེ། །
གཟུགས་སོགས་ལྷག་དང་ལྷག་ཅི་བཞིན། །
རང་གི་དབང་པོས་མཐོང་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། ཟ࿳་མི་རྟོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཟུགས་(༡༤༥)སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་རིག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཟ࿳་མི་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགོག་ན་ཟ࿳་མི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྤང་དམའ་བའི་བྱེད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟ࿳་མི་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྤང་དམའ་བའི་བྱེད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཡོད་ན་ཅི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྤང་དུ་བྱེད་པ་ལས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེས་པ་ནི།

ཁས་སྤངས་རང་གི་ཆོག་སོགས་ཀྱིས། །
གཞོད་པ་དག་ནི་སྤྲོད་པས་ན། །
རི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི། །
དཔེར་བཞིན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མ་བཞིས་གཞོད་ཚུལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་དཔེར་བཞིན་ནས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་པོ་ལའང་ཆད་མ་བཞིས་གཞོད་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁས་སྤངས་སྒྲ་ཕྱི་དང་རང་ཆོག་དངོས་ལྒྱགས་དང་། སོགས་པ་མངོན་རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དག་ནི་སྤྲོད་པས་ནོ། །གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་ཅེས་པ་ནི་ལྟས་སོ། །འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་སུམ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤང་དམའ་བའི་(༡༤༥)བྱེད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་མངོན་རྟེན་

གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རྩལ་དག་རྩལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བས་ཁས་སྦྱངས་དང་རང་ཆོག་འགལ་
ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་ནམ་ངེས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་བ་ལ། མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་
བར་བཤད་བའོ། །

དང་པོ་ལ། མ་བསལ་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ། དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ། རྟོགས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཁས་སྦྱངས། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྟོགས་བས་ཁས་སྦྱངས་བ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཁས་སྦྱངས་
བ་དེ་ཡང་དོན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྩལ་དབག་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྩལ་དབག་
གིས་མ་བསལ་བའི་ཆོགས་དོན་ཕྱི་རྟོགས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་
བ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་བ་ནི། མངོན་སུམ་ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་དོན་སྟོས་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་བ་ཡོད་དེ།
དབང་པོའི་ཤེས་པ། ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་བ་ལ། ཅ། འགྲེལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཡང་། ཞེས་ཏེ། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཆད་མ་བཞིས་བསལ་བ་ཕྱོགས་མིན་ཅེ་ན། ཆད་མས་བསལ་བ་
གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ནི་ཐེ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ནི། བསལ་བ། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྲུལ་ཅན། མི་རྟག་པའི་རྒྱ་བོ་རྟག་པར་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་
དང་ཆད་མའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཉིང་(314བ)དུ་བསལ་བའི་རྟག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྩལ་སྤྲུལ་དབག་པའི་ཆད་
མ་དག་གིས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྤྲུལ་མི་རྟག་པ་ལ་ཆད་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྟག་མི་
རྟག་འགལ་བ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཆད་མས་ཤེས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་འཇུག་
པའི་ཡུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཆད་མས་བསལ་བ་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་
རྟགས་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་བསལ་བ་དེ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གྲུབ་བསལ་མ་
ཞུགས་པའི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ། སེལ་བྱེད་ཆད་མའི་རབ་དབྱེ་སྤྱིར་བསྟན། དེ་ཡང་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩལ་སྤྲུལ་དབག་པའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། འོ་ན་སེལ་བྱེད་གཉིས་སྤྲུལ་འདུས་སམ་མ་འདུས། འདུས་ན་
བཞེར་མི་འཐད་ལ། མ་འདུས་ན་ཆད་མ་གཉིས་སྤྲུལ་ངེས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བྱེད་བཞེར་བཤད་པས་ཆད་མ་
གཉིས་སྤྲུལ་ངེས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། རྩལ་སྤྲུལ་དབག་པ་ནམ་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། སེལ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྟེན་ངོས་གཟུང་། བསལ་བྱ་བཞི་སོ་
སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ལ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། སེལ་བྱེད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཡིད་
ཆེས་པའི་ཆོག་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འབྲས་བུར་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱིར། **འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་**གྱི་
ནང་དུ་འདུལ། **འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པ་སྤྲས་བརྗོད་རུང་བསྐྱབ་པ་ནི་རང་བཞིན་(༩༡༩ན)གྱི་རྟགས་**གྱི་ནང་དུ་འདུས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསལ་བྱ་བཞི་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཡིད་ཆེས། གྲགས་པ། མངོན་སུམ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དཔག་གི་བསལ་བ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུགས་དགག། །ངག་གི་དབྱེ་བ་རང་ལུགས་བཞག། །ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་
ལུགས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲུང་པོའི་སྟོབ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་ཆེས་གྱི་བསལ་བ་ལ་ཁས་སྐྱངས་དང་རང་
ཆོག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེའི་བྱེད་པར་ནི་ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་བྱུབ་པའི་སྟེང་དུ་ངག་སྟེ་བྱེད་བརྗོད་བྱའི་
དོན་འགལ་བ་དང་། དངོས་ལུགས་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་འགལ་བ་དམ་བཅས་པ་ནི་ཁས་སྐྱངས་གྱི་བསལ་བ་ཡིན་
ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་གཞི་དཔག་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་སྟེང་དུ་རང་ཆོག་སྟེ་བྱེད་དང་དངོས་ལུགས་གྱི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་འགལ་བ་དམ་བཅས་པ་ནི་རང་ཆོག་གི་བསལ་བ་ཡིན་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་གཞི་བྱེད་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ལ་རྒྱ་ཆར་སྟོས་ན་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་སྟེ་མཚན་ཉིད། བྱེད་པར་ནམ་པར་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཡིད་ཆེས་སུ་མཚུངས་པ། བྱེད་པ་མི་མཚུངས་པ། གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱས་པའི་
དགོས་པ། དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བདག་གམ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། རྟོལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོ་**དེའི་ཆོག་ནི་**ཆོས་ཅན། རང་གི་
བརྗོད་བྱ་ལ་**ཡིད་ཆེས་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།** རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མཚུངས་
(༩༡༩བ)པའི་བྱིར། རྟོལ་བ་**བདག་གམ་གཞན་**བསྟན་བཅོས་མཁན་པོས་བསྟན་བྱའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་
ཤེས་པ་སྤྲེས་པའི་སྟོན་པ་ངུག་པར་འདོད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་ཆོག་གཉིས་པོ་འདུག་
པའི་བྱིར་དང་། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྟ་བུའི་ ཞེས་སོ། །བསམ་པ་ནི་ངག་གཉིས་པོ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་འབྲས་

བྱར་ཁས་སྒྲངས་པས་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུར་མཚུངས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པ་མི་མཚུངས་པ་ནི། **རང་གི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། བྱ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་མེད་རང་གི་འབྲས་བྱ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དེ་ནི་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་མེད་རང་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱས་ལྡན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ནི་རང་ཆོག་གི་བསལ་བའོ། །
བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་རང་གི་འབྲས་བྱ་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བདེ་བ་སྟེར་བར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དེ་ནི་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་རང་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བདེ་བ་མི་སྟེར་བར་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་དེ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བའོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། **དེའི་ཕྱིར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། རྟོལ་བ་རང་གི་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཆེས་པའི་སེལ་བྱེད་དུ་བསྐྱས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་འབྲས་བྱར་མཚུངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བསྐྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། **སྐབས་ཀྱི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་རང་གི་ཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་(༡༩༥ན)སེལ་བྱེད་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་རྟོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་དེ་བརྗོད་པའི་ཆོག་མི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་ཤིན་ཏྲོག་ལ་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོལ་ཕྱི་རྟོལ་བྱུང་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེན་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བའི་བྱུང་པར་དམ་བཅའ་ན་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་གཞོན་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་བརྗོད་པས་དེ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་བརྗོད་དོ། །

ལྷ་པ་དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ནི། **དེ་ཉིད་ཀྱི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཆེས་སུ་མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་ཀྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འདི་ལ་ཁས་སྒྲངས་དང་རང་ཆོག་གཉིས་ཀས་བསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་འབྲས་བྱ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་དོ། །བརྗོད་བྱ་ཉོགས་པའི་ཆད་མ་རྣམས་སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་བསྟན་བཅོས་དང་རང་ཆོག་དག་འཇུག་པར་མི་རུང་བ་ལས་ཆོག་གཉིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་འདི་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ལུང་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ནི་ཆད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་འདིས་

ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་མཆོན་པའི་དཔེ་བཞིན་(༩༩༥)བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁས་སྦངས་ལ་ནམ་གསལ་གྱི་དཔེ་མེད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁས་སྦངས་གྱི་བསལ་བ་འདི་ལ་
ནམ་གསལ་གྱི་དཔེ་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་དེ། དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་འཕྲོ་མ་ནས་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ནམ་པར་བཞག་པ་ལ། ཁས་སྦངས་གཞིན་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། རང་ཆོག་གོགས་བྱེད་དུ་
བསྟན། ཁས་སྦངས་གཞིན་བྱེད་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁས་སྦངས་གཞིན་བྱེད་ཡིན་པ། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཁས་
སྦངས་གོགས་བྱེད་ཡིན་པ། གཞིན་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་བསྟུ་བ། ཁས་སྦངས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཚད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོས་ནི་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་མ་ཡིན་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཁས་སྦངས་པའི་
ལུང་གིས་རྗེ་ལྟར་གཞིན་ཅེ་ན། ཁས་སྦངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་མ་ཡིན་པར་
དམ་བཅས་པ་ལ་གཞིན་དེ། དཀར་ཆོས་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་ཡིན་པའི་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་
བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཤོག་གྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་ནམ་པར་བཞག་པ་ནི་
བསྟན་བཅོས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་དེ་ལ་གཞིན་ན་ཚད་གཞི་དཀར་ཆོས་མེད་
པས་ཁྱད་པར་བདེ་བ་སྟེར་བ་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། (༩༩༩)གཞིན་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས།

སེམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་སྒྲོན། །

འཇུག་དོགས་ཁྲུས་ཀྱིས་དག་མི་འགྱུར། །

དེ་ནི་ལན་བརྒྱར་ཁྲུས་བྱས་ཀྱང་། །

ཆར་བུམ་བཞིན་དུ་གཙང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་འཇུག་དོགས་བཞི་རུ་ཁྲུས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་
བཅས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུང་ལས།

གསལ་ཆུ་དང་ཀླ་ལ་འབྲིལ། །
ཐེལ་བ་ཅན་དང་སྒྲིན་པའི་རི། །
ཀ་ན་ཀ་ཡི་འབྲུག་འོག་ས་སྤ། །
ཁྱས་བྱས་ཡང་འབྲུང་སྤྱིང་མ་ཡིན། །

ཅེས་བྱ་བ་ཁས་སྦྱངས་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་གཞོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ཁས་མ་སྦྱངས་པའི་ལུང་གིས་མི་གཞོད། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁྱས་སྤྲིག་པ་དག་བྱེད་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བཀའ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ལུང་གི་གཞོད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏྲོག་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱས་སྤྲིག་པ་དག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་མི་བརྟོག་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་གཏན་མེད་དམ་ཞེ་ན། རང་གིས། ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་རང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་ཤིན་ཏྲོག་གི་ཆོས་ཅན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་ན་ལུང་གིས་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ཁྱས་སྤྲིག་པ་དག་བྱེད་དུ་སྒྲིན་པའི་ལུང་ནི་ཁྱས་སྤྲིག་པ་དག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་ཆད་མར་ཁས་མ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་དག་པར་སྦྱབ་པའི་བསྟན་(༡༩༩བ)བཅོས་དེའི་རང་ཆོག་གིས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་དག་པའི་དོན་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དེས་ནི་ཁྱས་ལ་སོགས་པས་སྤྲིག་པ་དག་པར་སྦྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་ཆགས་སོགས་མ་ཐད་ན་འབྲས་བུ་སྤྲིག་པ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མངར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་བད་ཀན་ལ་མི་གཞོད་པས་བད་ཀན་ལས་ཀྱང་པའི་ནད་མི་ལྟོག་པ་བཞེན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དེ་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཏེ། ནང་འགལ་ཅན་ཀྱི་ལུང་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལུང་གིས་མཐོང་བའི་ཤིན་ཏྲོག་གྱུར་ཀྱི་དོན་དག་ལ་ནི་ཆད་མ་དང་འགལ་བ་བརྟོག་པའི་དམ་བཅའ་པ་ལ་ཆེར་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁས་སྦྱང་བར་འོས་པའི་བསྟན་བཅོས་འགལ་ཞིག་དངོས་སྟོབས་ཆད་མས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དག་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་ཆད་མ་དང་། ལུང་དང་། རང་ཆོག་གིས་མི་གཞོད་པའི་དབྱུང་པས་དག་པ་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བྱུ་བ་པ་ལ་ལུང་གིས་བྱེད་ཡིན་པ་ལ། རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་ལ་གིགས་བྱེད་ཡིན།

ནུས་པ་མི་མཚུངས་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་ཡིན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ལ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་**དེ་ལ་མི་(༡༩༥ན)བཞེན་པའི་ཆོས་**ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཆད་མས་
གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། **བསྟན་བཅོས་**ཁས་ལེན་པ་དང་ལྡན་པས་དམ་བཅའ་ལ་ལུང་འགལ་བ་བཟློག་ཀྱང་གཞིན་བྱེད་
མ་ཡིན་པར་གོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་གོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྟོབས་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཞེས་སོ། །ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་དམ་བཅའ་དང་ལུང་འགལ་བ་
དེའི་ཆེ་ནི་ཆོལ་བ་དེའི་རང་གི་ཆོག་དང་། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེ་དག** ཅས་སོགས་ཏེ། བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་**དེ་དག་ལས་**དམ་བཅའ་གང་ལ་དངོས་
སྟོབས་ཆད་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། **གཞན་དངོས་སྟོབས་**ཆད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཆད་མ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་མ་དང་ལྡན་པའི་དམ་བཅས་
མི་ལྡན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞིན་པ་**དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་བ་དེ་གཉིས་སྟོབས་**མཚུངས་པར་ཐལ་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རྗེས་སུ་དཔག** ཅས་སོགས་ཏེ། དངོས་སྟོབས་**རྗེས་སུ་དཔག་པ་**དང་ལྡན་པའི་གཞལ་བྱའི་དོན་རྗེ་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅས་པས་
རྗེ་ལྟར་གཞིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྣམས་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞིན་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། **དེའི་ཕྱིར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་
དོན་ལ་ལུང་གཞིན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་**དེའི་ཕྱིར་**སྤར་ཤིན་དུ་སྟོག་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་ཆད་མར་ཁས་སྐྱངས་ནས་ཕྱིས་
ལུང་དོན་ལ་**དཔྱེད་པ་དག་ལ་**ལུང་དང་འགལ་བ་དམ་བཅས་ན་ལུང་གིས་གཞིན་(༡༩༥པ)པའི་སྟོན་འདིར་འགྱུར་རོ།
།

བཞི་པ་ཁས་སྐྱངས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། **དེ་ཉིད།** ཅས་སོགས་ཏེ། **ཁས་སྐྱངས་**
རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བཞག་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལས་**ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་**ཞེ་ན། རང་
འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞིན་བྱེད་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཁས་སྐྱངས་པ་
རྗེས་དཔག་ལས་གཞིན་བྱེད་ལོགས་ཤིག་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞིན་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་
བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཞིན་ཡུལ་ལ་མི་གཞིན་ཅིང་། ལུང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་
གཞིན་པར་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུ་བས་ཟེན་པ་**དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།** དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཁས་སྐྱངས་དང་
དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞིན་ཡུལ་ལ་དབྱེ་བ་གཏན་མེད་དུ་**ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའམ་**ཁས་སྐྱངས་རྗེས་དཔག་
ལོགས་ཤིག་དུ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ཆོག་གི་གོགས་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། **རང་གི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ཆོག་ཁས་སྒྲུངས་ལས་ཐ་དད་
དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། **རང་གི་ཆོག་ཁས་སྒྲུངས་ལས་ལོགས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་**
དམ་བཅར་བཟློན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཁས་སྒྲུངས་གཞི་བྱེད་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དགོད་པ་ལ། **ཚྱོད་པ་དང་།** ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆད་མ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱིར།** དམ་
བཅའ་དང་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐབས་དེར་ཡང་གོགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། འདོད་པའི་ལན། **མ་(༡༩༠ན)** ལྟབ་པའི་ལན། **མ་** ལྟབ་པའི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **ཚྱོད་གཞིའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ན་ལུང་དམ་བཅའ་ལ་གོགས་སུ་**
འགྱུར་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། **དཔེར་ན།** ལྟབ་པའི་གཞུང་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་ལས་གཞུང་
བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པར་དཔགས་པའི་ཤུགས་ལ་གཞུང་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དང་། དངོས་སུ་གཅིག་
ཤོས་གཞུང་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་དག་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་འགལ་བས་གོགས་བྱེད་པ་
བཞིན་ནོ། །**ཆད་མས་**ལྟབ་པའི་བྱེད་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་དང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཆོས་བྱ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་མེད་དུ་དམ་བཅས་པ་དག་སྤྱི་བྱེད་འགལ་བས་པན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མ་ལྟབ་པའི་ལན་ནི། **གང་དུ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **གཞི་གང་དུ་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཆོ་ཡུལ་དུ་གཏན་མ་གྲུབ་པ་**
དེར་བསལ་བྱ་གང་ལ་སེལ་བྱེད་གང་གིས་གོགས་བྱས་ཏེ། གོགས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ནི། **དེས་ན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **དེའི་ཆོ་གོགས་བྱེད་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ལུང་**
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་ལྟབ་པའི་སྟེང་དུ་ལུང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞི་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་
ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་ཆད་མར་རྣམ་པར་འཛོག་པས་ནི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ལོ། །**དེ་དག་ནི་ཤོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པའི་སྟོབས་མ་སྤྱི་མ་ཁ་**
ཅིག་གིས་འདོད་པ་དགག་སྐབས་དང་བཅས་པ་རྗེས་སུ་བཟློན་པ་ཡིན་པར་འཐད་ལྡན་ལས་བཤད་(༡༩༠བ)པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐབས་བྱེད་དུ་མི་རུང་། ཆད་མར་ཁས་
སྒྲུངས་ན་རང་ཆོག་ལ་ཡང་མཚུངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྟན་བཅོས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **བསྟན་བཅོས་དེ་ཆོས་ཅན།** **འོ་ན་རི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་ཆོས་**
ཅན་ཆད་མར་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། **མ་ཡིན་པར་ཐལ།** **ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།** **མ་གྲུབ་སྟེ།** **དེ་ལ་ཆད་མར་**
ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། **འོ་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ།** **འོ་ན་ནི་ཆད་མར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན་ཆད་**

མའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་
གྱིས་ཆད་མར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་
ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་ན་རང་ཆོག་དང་མཚུངས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས། ཞེས་སོགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་
དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་ཞེས་པ་ཐལ་བ། ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆད་མར་ཁས་
སྒྲངས་པ་ཅམ་དུ་བྱད་པར་མེད་པས་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ། ཞེས་པ་ཏྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་ངག་གི་དབྱེ་བ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་ན་འོན་པསྟན་བཅོས་དང་རང་ཆོག་འདི་དག་ལ་དབྱེ་བ་
ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་བརྗོད་ཅེ་ན། མ་མོ་གཤམ་མོ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངག་སྤྱི་མས་བཞག་པའི་དོན་བྱི་མས་ཉམས་པར་བྱེད་(༡༩༡ན)པའི་བྱིར་ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བ་
ཡིན་ནོ། །ངག་སྤྱི་འགལ་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་སྤར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་ཞེས་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་སྐབས་སུ་སྤར་གྱི་སྤྱོད་པ་འདྲ་དོ། །ངག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་
བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་དང་ལུགས་ལ་འགལ་བ་ནི་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཡིད་ཆེས་གོགས་བྱེད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། ཁས་སྒྲངས་གཞོད་བྱེད་མ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡིད་ཆེས་དམ་བཅའ་སྟོན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཆད་མ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི། དེ་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཏེ། བསལ་བ་སེལ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཆད་མ་མེད་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར། གཉིས་པ་དེ་སྟོབས་མཚུངས་པས་གོགས་བྱེད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། བསལ་བ་སེལ་བྱེད་གཉིས་པོ་དེ་ལ་
གཅིག་སེལ་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་གཞོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ཐལ་བ། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་
དམ་བཅའ་ཆད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁས་སྒྲངས་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དེས། ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་ཡིན་པས་བསྟན་
བཅོས་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྟོལ་བ་དེས་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། ཁས་སྒྲངས། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་(༡༩༡བ)གཅིག་སྟེ། ཁས་སྒྲངས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་གཞོན་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རང་ཆོག་ནི་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁས་སྒྲངས་དང་རང་ཆོག་ལ་བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་འདི་ནི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་གྱིན་ལོ། །
གཞན་ཡང་ཚད་མ་སྒྲིམ་བྱའི་འདོད་པས་བྱས་པར་ཐལ། ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིམ་བྱའི་འདོད་པས་ཁས་སྒྲངས་
མ་སྒྲངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བ་རོལ་སོ་འདིའི་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། ཙོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། རང་གི་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཙན།
རང་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་དམ་བཅའི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་ཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ལ་
གོགས་བྱེད་པའི། ཞེས་སོགས་ཉགས་སོ། །འདོད་ན། ཇི་ལྟར་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་
པ་དེ་ནི་སྟོགས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། ཞེས་པ་ཉགས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཡིན་པ། སྒྲིན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཆོག་ལས་དམ་བཅས་པའི་
དོན་ལ་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་སྒྲིན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིན་ཆགས་ཤིང་།
དམ་བཅའ་གང་ཞིག་ཆོག་ཇི་ཙམ་གྱི་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་དམ་བཅའ་སྒྲིན་མེད་པའི་ཆོག་གིས་ནི་ཆོལ་བ་(༡༩༡ན)རང་གི་བསམ་པའི་དོན་གཞན་ལ་སྲིད་པར་
བསྟན་པར་བྱ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཙན། དམ་བཅའི་སྒྲིན་དུ་
འཛོག་སྟེ། ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལ་ཚད་མས་གཞོན་ན་བསམ་པའི་དོན་མི་སྲིད་པར་བསྐྱབ་བཞིན་དུ་གཞི་གཅིག་
ལ་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་འགལ་བ་ཉི་ལྟར་སྐྱད་པ་དམ་བཅའ་ན་བསམ་པའི་དོན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞན། ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་དམ་བཅའི་
སྒྲིན་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། ཙོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ། འོ་ན་སྤར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་རང་ཆོགས་དང་འགལ་བ་གཉིས་པོའི་
གོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མེད་པར་ཐལ། རང་ཆོག་དང་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བ་དག་
ལ་གོགས་བྱེད་དང་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། གཞན་གྱི་ལན། རང་གི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁས་སྒྲངས་པས་གོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཏེ་གཞོན་
མི་ཟ་བར་ལུང་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁས་སྒྲངས་པའི་གཞུང་ལུགས་འགའ་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཆོས་ཅན་
ཀྱི་བྱེད་པར་གང་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་ན་བྱེད་པར་ལ་དཔྱོད་པ་མི་
འབྱུང་ཞིང་། ཡོད་ན་བྱེད་པར་ལ་དཔྱོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁས་སྒྲངས་བསལ་བ་འདིའི་
(༡༩༢བ)གོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཛོགས་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་ཆོག་དང་འགའ་
བས་གོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་ལུང་དང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ལ། ལན་སྒྲ་མ་མི་འཐད། རང་ལན་གདབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁས་སྒྲངས་པས་དམ་བཅའ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན།
གོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་གཞན་ལུང་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་གཞོན་མི་ཟ་བར་བརྟེན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མེད་པར་ཐལ། སྒར་
སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ཁས་སྒྲངས་ནས་བྱིས་སྤྱ་རྟག་པ་དམ་བཅའ་བའི་ཆོས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་དེ་
སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱི་ཁ་ནས་བཤད་པ་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་ནས། ཆོས་ཅན་སྤེལ་སྤྱད་དུ་རྟག་པའི་དམ་
བཅའ་འགོག་པ་སྤེལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལན་གདབ་པ་ནི། ཁས་སྒྲངས་དང་རང་ཆོག་གཉིས་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་
ཅིང་། དག་གི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་འཛོགས་གོ། །

གཉིས་པ་གྲགས་པའི་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གྲགས་པ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གྲགས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་བའི་སྤྱས་བརྟེན་རུང་དང་འགའ་བའི་
དོན་བརྟེན་མི་རུང་བཅས་པ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིས་བྱའི་དོན་པ་ཅན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་སྤྱིས་
པའི་འདོད་པའི་སྤྱས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རུང་བ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ། ཞེས་པ་རྟགས་
སོ། །

འོ་ན་བརྟེན་རུང་གྲགས་པ་དངོས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བརྟེན་བྱགས་ཟེན་པའི་ཐ་སྟོན་(༡༩༣ན)ལས་སྤྱིས་པའི་ཆོས་
བརྟེན་རུང་དེ་ལ་ནི་གྲགས་པའི་སྤྱས་བྱགས་ནས་བརྟེན་དོ། །

རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱས་ཆོས་ལ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་མིང་གིས་བྱགས་ནས་བརྟེན་དོ། །

དགོས་པ་ནི། བརྟེན་རུང་དེ་སྤྱས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །

གཞོན་བྱེད་ནི། སྤྱ་དངོས་མ་ཡིན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གྲགས་པ་གཞོན་བྱེད་དུ་རིགས་པས་བསྒྲུབ། ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་པ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བརྟུག་ཟེན་པ་
དང་མ་གྲུས་པའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟུག་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རོ་བོ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཅུང་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཅུང་། ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟུག་
ཟེན་ཐེག་པའམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱའི་རྒྱུ་བ་ཉིད་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡོད་ཅུང་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་དེས་ནི་སྐྱས་བརྟུག་རྒྱུ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ལ། ལུང་བྲང་བ། ལུང་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་རྒྱུད། ཞེས་སོགས་ཏེ། རི་བོང་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་ན་གྲགས་པ་མེད་
ཀྱང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟུག་རྒྱུ་དེ་གྲུབ་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཤད་དེ། རི་བོང་ཅན་དེ་རྟོག་ཡུལ་དུ་རྒྱུ་བའི་
སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་ཅན་དེ་ལ་བརྟུག་རྒྱུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྐྱས་
བརྟུག་མི་རྒྱུ་དུ་དེས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་དེ། ཆོས་གང་ལྷ་སྐྱས་བརྟུག་མི་རྒྱུ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞུགས་པའི་རྟགས་
ཐམས་ཅད་སྐྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་དང་(༡༩༣བ)འབྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ལྷ་སྐྱས་བརྟུག་མི་རྒྱུ་གི་
དམ་བཅའ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྱགས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བའི་སྐྱ་ལས་བརྟུག་ཟེན་པའི་གྲགས་པ་ལྷ་བའི་
སྐྱ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་དོན་ཀྱིས་ན་བརྟུག་མི་རྒྱུ་ཆད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུང་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞིན་བྱ་བཤད་པ། གཞིན་བྱེད་ལ་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་དོན་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཏེ། དངོས་སུ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བརྟུག་དུ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་གྲགས་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་དུ་བཞུགས་པའི་གཏན་ཆོག་ནི་ཆོས་ཅན། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ལ་ཡང་ལྷ་བའི་སྐྱས་བརྟུག་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད། ཅེས་སོགས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་དེ་སྐད་བརྟུག་པ་ནི་ལྷ་བའི་སྐྱས་བརྟུག་
རྒྱུ་འདི་དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དགག་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་གྲགས་པ་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པར་གྲུབ་
པ་ཡིན་ལ། ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བརྟུག་པ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྐྱས་བརྟུག་རྒྱུ་གི། ལྷ་
བོ་བརྟུག་མི་རྒྱུ་ལ། ཆད་མ་མེད་པས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། འགན་ལྷ་མེད་པའི་ལུང་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྗེས་དཔག་ལས་བཀག་པའི་དགོས་པ། ཉགས་དཔེར་བརྗོད་པའི་དགོས་པའོ། །(༡༩༥ན)

དང་པོ་ནི། **དེ་འགོག** ཅེས་སོགས་ཏེ། གཤགས་པ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་ཅེ་ན། རི་བོར་ཅན་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དེ་
འགོག་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མས་འགོག་ཅིང་མཛོན་སུམ་གྱིས་ནི་བརྗོད་དུ་རུང་
བཞིན་དེ་མི་ངེས་པ་སྟེ་མི་སྤང་བས་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གང་ལ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་སྐྱས་བརྗོད་རུང་རྗེས་དཔག་གིས་འགོག་པར་མི་རུས་ཏེ།
ཆོས་གང་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ཉགས་དཔེར་ལ་**རྗེས་སུ་འགོ་བ་**
མེད་པ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ནི་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དཔེར་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་**ཐུན་མོང་མ་**
ཡིན་པའི་ཉགས་དང་འབྲ་བར་ཉོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བརྗོད་མི་རུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་གང་བཀོད་ཀྱང་མ་ངེས་
པའི་དཔེར་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུ་འཕམ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་མི་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཉགས་ཐམས་ཅད་དཔེར་
ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཉགས་དཔེར་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ལ། སྐྱ་ལས་རག་ལས་པར་བསྟན་པའི། གཤགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ། དེ་རིགས་ཅན་གཞལ་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྐྱ་ནི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། བརྗོད་བྱས་ཐེན་པའི་སྐྱ་ལས་བྱུབ་པ་སྐྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དག་ནི་རི་བོར་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་
ནི་བརྗོད་བྱས་པ་ལ་བཞེན་པ་ཡིན་ལ། བརྗོད་བྱས་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱའི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཅམ་ལ་བཞེན་པ་ཡིན་ཅིང་།
འདོད་པ་དེ་ཡང་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་མེད་དུ་འཇུག་པ་དེས་ནའོ། །(༡༩༥བ)གང་གི་ཕྱིར་སྐྱ་ཐམས་ཅད་དོན་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་དུ་བྱུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་དཔོན་གྱིས། **སྐྱ་ལས།** ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཤགས་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། **དེས་ན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གཤགས་**
པ་དང་ཞེས་སོགས་ལུང་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། གཤགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཞེས་པ་དམ་བཅའ། གཤགས་པའི་
རྗེས་དཔག་ཆད་མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ངེས་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

མ་ཁྲབ་བོ་ཞེ་ན། **གོགས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **གོགས་འབྲན་སྐྱ་ཡོད་པར་དོགས་པ་རྣམས་ནི་**ཆོས་ཅན། ཆད་མས་
གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ན་འབྲན་སྐྱ་མི་འབྱུབ་པས་ཁྲབ་སྟེ། འབྲན་སྐྱ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཐ་བའི་ཕྱིར།

འབྲན་སྐྱ་འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོག་པ་ལ་ཉགས་མི་དགོས་ཏེ། མ་མཐོང་བས་འབྲན་སྐྱའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བྱུབ་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། **ཡུན་རིང་།** ཞེས་སོགས་ཏེ། གཤགས་པ་ལ་འབྲན་སྐྱའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་ཡང་སྲིད་པར་ཐལ། **ཡུན་**
རིང་བོར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་ཙམ་གྱི་འགན་ལྗེ་སྐྱབ་བྱེད་དེ་མེད་པར་མི་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རིགས་ཙན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ལ། ཉགས་དགོད་པ། བྱ་བ་ལ་འབྱུང་བ་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **འདིས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱེས་པ་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་ཞེས་པའི་ལུང་དེས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པས་འགན་ལྗེ་མེད་པར་བཤད་པ་**འདིས་ནི་མངོན་སུམ་དང་།** དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གྱང་(༡༩༤༥ན)འགན་ལྗེ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་ཆད་མར་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། མ་བྱུང་སྟེ། མངོན་སུམ་ལ་འགན་ལྗེ་མེད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེ་ན། **མཚན་ཉིད།** ཅེས་སོགས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་ཡང་འགན་ལྗེ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་**མཚན་ཉིད་དང་།** ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ། མ་བྱུང་སྟེ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལ་འགན་ལྗེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་གཞན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། **གང་ཞིག** ཅེས་སོགས་ཏེ། མངོན་སུམ་གང་ཞིག་ཆོས་ཙན། འགན་ལྗེ་མེད་པ་ངེས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འདྲི་བའི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་རྗེས་དཔག་ལ་མེད་པ་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགན་ལྗེ་གཅོད་བྱེད་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་བྱེད་པར་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་བ་ལ་འབྱུང་བ་སྦྱར་བ་ལ། ཁས་སྒྲངས་བཟོད། དེ་དགག། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **བཟོད་པར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་བྱུག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་**བཟོད་པར་འདོད་**པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཙན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ལ་འགན་ལྗེ་མ་བསྐྱབ་པས་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཉིས་པ་མེད་དོ། །དེའི་བསམ་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཆད་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་བྱུག་ཆད་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་ལ། དེ་ལས་(༡༩༤༥བ)བསྐྱོག་ན་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། འགན་ལྗེ་མེད་པ་མ་ངེས། མ་ངེས་པ་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **འདི་ལ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། འགན་ལྗེ་མེད་པ་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བྱེད་དམ། མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། **བཟོད་པར་འདོད་**པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཙན་ཀྱི་ཉགས་ལ་བཞེན་པའི་རྗེས་དཔག་**འདི་ལ་**ཆོས་ཙན། འགན་ལྗེ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ཐལ་བ། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་འགན་ལྗེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ། ཞེས་པའི་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་བྱུང་ན། རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བྱས་པར་མེད་པ་གཅིག་ལ་འགྲན་ཆུ་མཐོང་བ་ལ་ནི་རྗེས་
དཔག་གཞལ་བྱ་ལ་འགྲན་ཆུ་བརྒྱུག་པར་ངེས་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པས་བྱུང་བ།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་། །

ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཅེ་ན། །

ཞེས་པར་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུས་བྱའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་རྒྱུས་བྱའི་འདོད་པས་བཞག་
པར་ཐལ། དེ་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་རྒྱུས་བྱས་འགྲན་ཆུ་མཐོང་མ་མཐོང་གིས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུས་བྱའི་
སློབས་པའི་དབང་གིས་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་མི་འཛོག་ཅེས་པ་དམ་བཅའ། འོ་ན་ཅི་ལས་འཛོག་ཅེ་ན། དངོས་པོ་ལ་
གནས་པས་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་མཆན་ཉིད་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡང་འགྲན་ཆུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་
ངེས་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་འགྲན་ཆུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་དེ་ནི་རྟགས་(༡༩༩ན)ཡང་དག་
གི་ཐ་སྙད་མཆོན་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམས་ཐ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་པ་
རོལ་དུ་གངས་གཅིག་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེར་ན། རྒྱུགས་ཆོས། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཤེས་པ་སྟེ་ངེས་པ་སློབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། རི་སྐད། ཅེས་སོགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་
ཆུ་མེད་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཚུལ་དུག་ཆང་བའི་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཆུ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུལ་
གསུམ་ཆང་བའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཆོས་ཅན། འགལ་བ་ལ་ཞེས་པ་དམ་བཅའ། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོད་མའི་མཆན་
ཉིད་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟོན་རྟགས་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགྲན་ཆུའི་རྟགས་མི་
སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར། བརྗོད་པར་འདོད་པའི། ཞེས་སོ། །འདིའི་ཡུལ་ནི་དངོས་སློབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་
བཤད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་
རྟེན་པའི་ཆོད་མར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བོད་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་དག་དམ་བཅའ་ལ་

གཞོན་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་བྱིར། གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དེས་ན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་གཉེན་པོ་ཞེས་
སོགས་སྐབས་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ས་
པ་དེའི་བྱིར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་(༡༩༩བ)སྤྱད་པག་པའི། ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞོན་བྱེད་ལ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ལ། སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པ། སྐྱས་བརྗོད་
རུང་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་མི་འཐད། བརྗོད་མི་རུང་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་མི་གཞོད། གྲགས་པ་
ལོགས་སུ་བྱས་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཡང་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། འཆད་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལས་ཡང་ན་རྗེས་སྤྱད་པག་པ་མེད་ལ། ཞེས་པའི་ལུང་
དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྗོད་པ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་འཇལ་བྱེད་དུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱད་པག་པ། ཞེས་སོ།
།དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དེས་ནི་ལུང་དེས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལས། ཞེས་སོ།
།

སྐབས་དོན་གྲུབ་ཚུལ་ནི་ལུང་དེས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དབང་གིས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལུལ་ལ་དངོས་པོའི་
དབང་ཞེས་པ་དམ་བཅད། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལུལ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་རྟགས་སོ། །གོང་དུ་བསྐྱབས་
ཟིན་པ་དེས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་མོང་ཅན། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱས་བརྗོད་རུང་འཇལ་བ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་པ་མ་
གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྐྱས་བརྗོད་རུང་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱད་པག་པའི་རྟགས་མེད་དེ། སྐྱས་བརྗོད་
རུང་དངོས་པོ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་
པ་དང་འབྲ་བར་བཤད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དཔེ་མེད་པས་མ་ངེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བར་གྲགས་པའི་རི་
མོང་ཅན་ཡང་རྒྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དངོས་པོ་བར་མི་འདོད་པའི་བརྗོད་པ་དེ་གཞན་རྒྱ་བར་མ་གྲགས་པ་ལ་རྒྱ་
བའི་སྐྱས་བརྗོད་(༡༩༩ན)རུང་དངོས་པོ་བ་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་མི་འགྱུར་བ་དེའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ཅམ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་མི་འཐད་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་
དཔག་མེད་པར་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་དཔེ་མེད་པས་མ་བྱུང། བརྗོད་གྲགས་པ་ལ་དཔེ་མེད་པས་མ་བྱུང། ཐ་སྙད་
ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་དཔེ་མེད་པ་མི་སྤིང་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གི། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྟེན་བྱང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་

ཞེས་པའི་ལུང་དེས་སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་བཟོད་རུང་དངོས་པོ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
རི་བོང་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་བཟོད་རུང་ཅམ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དཔེ་སྐྱབ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་བཟོད་རུང་ཅམ་ཏུ་བསྐྱབ་
པའི་དཔེ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་གང་ལ་ཞེས་དེ་སྐྱད་ཅེས་དམ་བཅའ། གང་གི་ཕྱིར་དེས་མཆོན་
ནས་གྲགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་པ་དཔེ་མེད་དེ། ཐུབ་བྱེད་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདི་ལྟར་ལལ་ག་སོ་འདབ་དང་ལྡན་པས་ཤིང་ཤེས་པའི་སྐྱུ་བཟོད་རུང་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
དམ་བཅའ་པ་ལ་ཡང་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སེང་ལྗེང་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདའི་གྲགས་པ་ལ་དཔེ་ཡོད་པར་མཐོང་བ། བདའི་གྲགས་པ་ལ་ཡུལ་དེས་པ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་སྐྱབ་(མེད་པ)སྐྱུ་བཟོད་རུང་ཏུ་
བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། དཔེ་མེད་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དམ་བཅའ། འཛིག་རྟེན། ཞེས་པ་
རྟགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྐྱེས་སྐྱུར་གྱི་བསྐྱན་བཅོས་ལས་སྐྱབ་བ་ཆ་གཅིག་ཅེས་དང་།
གཉིས་པ་ནི། བཅུད་ལེན་གྱི་བསྐྱན་བཅོས་ལས་སྐྱབ་བ་དང་ལྷགས་དང་ཞེས་སོ། །
དེས་ན་བདེ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་བཟོད་རུང་ལ་ནི་དཔེ་མེད་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཅེས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་བཟོད་རུང་དེ་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། བདའི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱ་དེ་ལ་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲགས་པ་སྟེ་བདའི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐ་སྙད་གྱི་གྲགས་པ་ལ་དཔེ་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་ནི། དངོས་པོ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལ་སྐྱབ་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་བཟོད་རུང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
རི་བོང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོན་ཉིད་ནི་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་མཆོན་མོ་
གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །མེད་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་བཟོད་རུང་བསྐྱོག་གྱུར་གྲགས་པའི་རྗེས་
དཔག་གིས་གཞོད་པའི་སྐྱོན་འགའ་ཡང་མེད་དེ། རི་བོང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།

དེས་ན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རི་བོང་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་བཟོད་རུང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆེས་བཙེ་ལྗེ་རི་བོང་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་ན་དཔེ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་
གྲགས་པ་དེ་ཡུལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཡོད་(༡༩༩ན)མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐ་
སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི་མཚན་བྱ་ལ་བཟོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་མེད་པར་མི་འཐད་པ་ལ། བཟོད་རུང་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ། དེ་འགོག་པའི་
རྟགས་འགལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། **དེའི་ཕྱིར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡུལ་ངེས་པ་**དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་**སོ་སོར་འཇུག་
པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བརྟགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སྒྲས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
སྒྲས་བཟོད་དུ་རུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། **དོན་ཐམས་ཅད་ལ་**བྱུང་བྱེད་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དེ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
ཅིང་། **འདོད་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །**

དེས་ན་བརྟེན་གྲགས་པ་ཡུལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཅམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་གྲགས་པ་ནི་
དོན་ལ་མ་བསྟེན་པའི་སྒྲ་བཟོད་རུང་ཅམ་ལ་བཟོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འདིས་ནི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟོད་དུ་རུང་བ་**འདིས་ནི་**ཆོས་
ཅན། སྒྲ་རྣམས་ནི་**དོན་ལ་**སོ་སོར་འཇུག་པའི་ངེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་བཤད་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་
བྱེད་དུ་འགྱུར་དུ་རུང་སྟེ། སྒྲ་རྣམས་ནི་བརྟགས་པ་ཅམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
སྒྲས་བཟོད་རུང་**འདི་དག་རི་བོང་ཅན་དེ་ལ་འགོག་ན་ཡང་རྟགས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་**ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་མི་རུང་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་མི་གཞོད་པ་ནི། དེས་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོག་དོན་རྣམ་
འགྲེལ་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གྲགས་པ་ལོགས་སུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་(༡༩༩བ)དེར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བྱ་སེལ་བའི་ཚུལ། བསལ་བྱ་སེལ་
བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། **མངོན་སུམ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བྱ་གང་ཞེ་ན། **མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་**
འགལ་བའི་བསལ་བྱ་ཡང་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བཏགས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲའི་
རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། ཉན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲའི་བསལ་བ་དང་སྒྱི་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤང་བ་དེ་གཉིས་
སྤོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བ་དང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སྒྱི་ཡོད་ན་སྒྱི་
གསལ་འདྲེས་པར་སྤང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་བསལ་བ་
དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྱི་གཞན་མེད་པར་གྱུབ་པོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་

བཅས་པ་ལ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་མཉན་ཕྱིར་གྲུབ་པས་གནོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དོན་བཀག་
པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་དང་མཉན་བྱ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཉན་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཟུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཅིན་ལ།
གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཀུན། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །
བཞི་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་གི་བསལ་བ་ལ། དཔེ་བཟོད་པ། དཔེ་བསྐྱབ་པའོ། །
(༡༩༩ན)དང་པོ་ལ། བསལ་བའི་དཔེ་བཟོད། སེལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྗེས་སུ་དབག་པའི་བསལ་བ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་
སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། གངས་ཅན་པས། བུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་སོ། །
རྒྱ་མཚན་ནི། ལུ་ཚུར་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པར་བཟོད་པ། ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དེ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། སྦྲེ་བ། ཞེས་སོགས་
རྟགས་སོ། །

དཔེར་ན། མཐོང་བ་འགགས་པ། ཞེས་སོ། །རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དབག་གིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ངེས་
པས་སེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཚྱོད་པ་དང་། དེ་བཀག་པས་དཔེ་གྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ། གངས་ཅན་པ་དག་མི་རྟག་པའི་བུམ་པ་ཞེས་དམ་བཅའ་གྱོ་བུམ་
ལ་སོགས་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་སྟོ་ཡུལ་དུ་བསལ་བ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་གྱི། བུམ་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་བཀག་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་ལ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་ན་གྲུབ་
མཐའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་། བསྐྱོག་པའི་ཆད་མ་སུན་དབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ་གྱོ་བུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་
བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱོད་ལ། བུམ་པ་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་ལུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བུམ་པ་འགགས་པའི་གྱོ་མོ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་པ་བུམ་
པ་ཞིག་པ་དང་གངས་ཅན་བསྐྱལ་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ལ་(༡༩༩བ)ནི་སྐབས་འདིར་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཚྱོད་པར་

བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དེས་སྐབས་དོན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འདིའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱུ་པ་འདིའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་གྲོ་བུ་མ་སོ་སོའི་དབྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་སྟོན་འཛིག་པ་དང་། སྤྱི་མ་གྲོ་མོའི་མཐར་ཡང་མདོན་སྟུམ་གྱིས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་གངས་ཅན་རང་གི་ཆོག་གི་དོན་གཙོ་བོ་ཞེས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཏེ། རི་ལྟར་གཞོད་སྟུམ་ན་སྟོང་སྟོང་བས་དང་རྩལ་དང་ཐུན་པ་དང་སེམས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་དག་ཆོས་ཅན། བན་ཚུན། ཅེས་ཐལ་བ། གཅིག་ལ་གཅིག་དམིགས་པས་ཐ་དད་བྱ་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ནའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་བྱ་འཛིག་པ་དེ་ལ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཐ་དད་བྱ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྟེན་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ། འོ་མ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། ཞོ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཞོ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མདོན་སྟུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོ་མ་དང་འཛིན་པ་ཡང་ཞོ་དང་བྱམ་པ་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོན་སྟུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱུག་པའི་ཆད་མ་སུན་དབྱང་བ་ལ། ཚོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཞོ། ཞེས་སོགས་(༣༠༠ན)ཏེ། ཞོ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འོ་མ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་དམིགས་པའི་མདོན་སྟུམ་མེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དམིགས་རུང་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། འོ་མ་དང་འཛིན་པ་ལ་ཞོ་དང་བྱམ་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ། གཏན་ཆོགས་མ་ངེས། རྒྱས་པའི་དོན་བརྟག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བསལ་བ་སྟོགས་མ་ཡིན་པ། མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་ན་ཐ་དད་བྱ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་འབྲ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཞོ་ལ་སོགས་པ་དེ་འབྲ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞོ་དེ་ནི་འོ་མ་ཡོད་ན་མདོན་སྟུམ་ལ་བལྟར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། འཛིན་པ་ལ་བྱམ་པ་ཡོད་ན་འཛིན་པ་དང་བྱམ་པ་གྲོ་མོ་གསུམ་པའི་དབྱུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བྱམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གཉིས་ལའང་བྱམ་པ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བྱམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། རྒྱུའི་རྒྱས་པ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བྱ་སྒྲུབ་རུང་མེད་

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། ལྷང་རུང་དེའི་མཚན་ཉིད་བཏང་བ་ཉིད་དེའི་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་ཉིད།** ཅེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་རྩམ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། ལྷང་རུང་མི་རུང་གཉིས་པོ་མཚན་
ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ལྷང་རུང་མི་རུང་གཉིས་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཡང་རྩམ་གཞན་ཡིན་
པས་ཁྱབ་སྒྲེ། **རྩམ་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་**ལྷང་རུང་མི་རུང་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་བའི་རང་(༣༠༠བ)བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གང་དུ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའལ། ཞེས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་མ་ངེས་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲུབ། རྒྱ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཐད། དོན་བསྟུ་
བཤོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ལས།** ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་དེ་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱེས་པས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ནི་ཆོས་
ཅན། རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་བསྟུབ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། **རྒྱ་དེ་འབྲས་བྱ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་**
འགྱུར་གྱི། འབྲས་བྱ་རྒྱ་དེའི་ངོ་བོར་བྱུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གལ་ཏེ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **གལ་ཏེ།** རྩ་མེད་པའི་འོ་མ་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྩ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱེ་བར་ཐལ། ཞོ་མེད་པའི་འོ་མ་ལས་ཞོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

མ་ཁྱབ་ན། འོ་མ་ལ་རྩ་ཞོ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་བྱུང་བར་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་མ་
ཆོས་ཅན། རྩ་ཞོ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་བྱུང་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། **འོ་མ་ཞོ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་།** ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ནི། ཆོས་ཉིད་དོ། །

འོ་མ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ལས་སྐྱེས་ཞེ་ན། **འོ་མ་རང་གི།** ཞེས་དམ་བཅའ། **དེ་ལྟར།** ཞེས་རྟགས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། **དེའི་ཕྱིར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། འོ་མ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་གི་རྩ་མི་བསྐྱེད་དེ། **རྩ་སྐྱེད་པར་**
བྱེད་པའི། ཞེས་རྟགས་སོ། །**རྩ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་འོ་མའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།** །ཞོ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
གཞན་ཞོ་ལ་ནི་འོ་མ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱས་པའི་དོན་བརྟག་པ་ནི། **ཅི་སྒྲེ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **ཅི་སྒྲེ་ཡང་ཞོ་བསྐྱེད་(༣༠༡ན)**པའི་རྒྱས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་ན་རྒྱས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཞོ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཞོ་ལས་གཞན་ཅུང་ཟད་ཅིག་
ཡིན། ཞོ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འོ་མ་ཆོས་ཅན། ཞོ་དེ་ཞོ་ན། ཞེས་ཐལ་བ། འོ་ཞོ་གཉིས་ཀ་བཟུང་རུང་བྱུང་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྤང་པར་ཡོད་ན་ཡང་འོ་ཞོ་ཐ་དང་དུ་ཐལ་བར་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་ཡང་ཞེས་པའི་སྐབས་
སུ་བཅོམ་ཅིན་ཏེ། ཞོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ཞོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པས་ཞོ་དེ་
ཡོད་པར་བསྐྱབ་རྒྱས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཞོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཞོ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་མ་ལ་ཞོ་ཞེས་གདགས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་འོ་མ་ལ། ཞེས་སོ། །ཉེ་བར་བཏགས་པ་
ཅམ་དུ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་སྤར་ཡོད་བཀག་པ་འདིས་ནི་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡང་བསལ་བ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནམ་འབྲེལ་ངེས་ལས། མདའི་གོ་རིམ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་གྲགས་ཡིད་དང་པོར་སྟོན་པ་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན།
མདོན་རྗེས་གཉིས་བཅོམ་པ་ཉུང་བས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།

སྤྱིའི་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་མདོན་སྤྱི་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཅོམ་པ་ཉུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གོ་རིམ་ལས་བསྐྱོག་
ནས་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། རང་གི་ཆིག་དང་འགལ་བ་དག་གི་དོན་བདག་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་
འཆད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རིགས་པའི་ཐེགས་པ་ལས་ནི། གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་ཐེགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་བཅོམ་
བས་མདོར་བསྟན། དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་(༣༠༡བ)པར་བཤད། བྱལ་དོན་སྟོས་པས་དོན་བསྐྱབ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མ་བསལ་བ། སོགས་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་པར་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དུ་མ་བསལ་བ་སྟོས་པ་ནི་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོ་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་སྤྱི་མ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་
འདོད་པའི་དོན་དེ་མདོན་སྤྱི་དང་། ཞེས་ཏགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། སེལ་བྱེད་ཆད་མ་བཞིའི་བསལ་བྱ་དེ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། རེ་ཞིག་
མདོན་སྤྱི་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན། སྤྱི་ནི། ཞེས་སོ། །སྤྱི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། མདོན་
སྤྱི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མདོན་སྤྱི་དུ་བྱལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་
བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་ནི་སྟོན་ཆགས་སོ་ཙག་གིས་རང་གིས་རང་རིག་སྟེ། དེས་ན་མཉན་
པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རང་གི་རིགས་པའི་གྲགས་པས་མཉན་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་སེལ་བྱར་བྱེད་དོ་ཞེས་དུལ་བ་ལྟས་སོ། །

ཆོས་མཆོག་གིས། སྤྱི་རྣ་བས་གཟུང་བར་མི་རུང་བ་ནི་སྤྱི་རྣ་བས་གཟུང་བྱར་རུང་བར་མདོན་སྤྱི་དུ་བྱལ་བ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སོ། །

རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན། བུམ་པ། ཞེས་སོ། །སྤྱི་ཏག་པ་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པ་ནི་མི་ཏག་པ་

ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བྱུང་བས་ལ་ཉོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །

བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སེལ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་ལ། བྱམ་པ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་དུལ་བ་སྟེ། །

གྲགས་པའི་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན། ཞེས་སོ། །**རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྐྱས་བཞིན་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པ་ཆོས་**ཅན། གྲགས་པའི་བསལ་བ་ཡིན་(༣༠༩ན)ཏེ། འདི་ག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བར་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བའི་སྐྱར་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་གནག་རྗེ་མོ་ཡན་ཆད་ལ་གྲགས་པས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

ཡང་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞིན་པར་བྱར་རུང་བས་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་དུལ་བ་སྟེ། །

དེ་བས་ན་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ལྷ་བའི་སྐྱས་བཞིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ལྷ་བའི་སྐྱས་བཞིན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་གཞིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གིས་སོ། །

རང་གི་ཆོག་གི་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན། ཞེས་སོ། །**རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ཆོས་ཅན།** རང་ཆོག་གི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་**ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མ་བསལ་བ་སྐྱས་པས་ནི་ཕྱོགས་ལྟ་བུར་སྐྱར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞི་བ་**བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བྱུང་དོན་སྐྱས་པས་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། **དེ་ལྟར་ན།** ཞེས་སོགས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་**དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་ཐེན་**པ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། **དེའི་ཆེ་ཆོལ་བ་བདག་****ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱེད་དོན་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་།** **སྐྱས་པ་ཅོམ་མ་གྲུབ་པ་ལས་****བསྐྱོག་པ་དང་།** **བསལ་བ་མ་གྲུབ་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།** །ནམ་བཅད་ལྟ་དང་བུལ་བའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། **ཆོལ་བས་འདོད་པ་དང་།** **ཞེ་བས་འདོད་པ་དང་།** **མ་བསལ་བའི་དོན་དེ་****ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་འདོད་པ་མ་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ།** །**དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོ་བའི་****ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།** །(༣༠༩བ)

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་ལ། དེགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ། ཅོད་པ་བསྐྱབ་པའི་འདོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་ཉིད་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་རྗེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བཞིན། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ།

བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། །

གྲུབ་པ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བྱས། །

ཞེས་ཟེར་རོ། །

རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིའི་
ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་བསལ་བ་མེད་པར་མཆན་ཉིད་དེའི་རྣམ་བཅད་གྱི་དགོས་པའི་དོན་གྱིས་བྱས་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མཆན་ཉིད་ལ་དབྱེད་ནས་དགག། མཆན་གཞི་ལ་དབྱེད་ནས་དགག། དེས་གཞུང་ལ་
དབྱེད་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ། །

མ་གྲུབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི། དཔེར་ན། གླ་རྟག་སྟེ། རེག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གློ་བཞེན་ཞེས་དང་། གླ་མི་རྟག་སྟེ། མིག་གིས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་
རྟགས་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཡིན་ཆོས་མཐུན་མེད། །

ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་ཡང་གླ་མི་རྟགས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད། ལུམ་པ་དཔེར་བཟུང་བའི་ཆེ་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཆོས་ཅན་ནམ་གཉིས་ཀའི་ཆོགས་པ་གང་ཡིན། (༣༠༣ན)དང་པོ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་གཞི་

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་བྱས་པ་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པར་
ཆོས་མཐུན་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལྟར་ཆོགས་པའོ་ཞེ་ན། ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་གཉིས་གནས་སོ། །

རང་འགྲེལ་ལས།

གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ནི་སྒྲིན་ཡང་གཉིས་ཀའོ། །

ཞེས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ངེས་གཟུང་ལ་དབྱད་ནས་དགག་པ་ནི།

གང་དུ་ངེས་གཟུང་དོན་མེད་འགྱུར། །

གཅིག་ལོས་ལྟར་ན་འདོད་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཅི་སྟེ། ཡང་མཆན་ཉིད་ལ་ངེས་གཟུང་སྒྲོས་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། འོན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་
ངེས་གཟུང་སྒྲར་སྒྲོས་སམ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཞེས་ཕྱིས་ངེས་གཟུང་སྒྲོས། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་
ན། བསྟན་བྱ་བའི་གོང་དུ་ངེས་གཟུང་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་
པས་བསྐྱབ་བྱ་དོན་གྱིས་འཕངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ལོས་བསྟན་བྱ་བའི་ཕྱིས་ངེས་གཟུང་སྒྲོས་པ་ལྟར་ན་ཡང་
བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱར་ཐལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་ངི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར་
གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་དེ་(303བ)ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་ལ། རྣམ་ངེས་དང་
རིགས་ཐིགས་སུ་འདི་ལ་དབྱད་པ་མ་མཛད་དོ། །

འདི་ལ། གཞན་ལུགས་གྱི་མཆན་ཉིད་དགག། མཆན་གཞི་དགག། ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། །
 དེ་ལྟའི་བདག་མིན་གཞན་དག་ལ། །
 དེ་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་ཡི་ཆེ། །
 མི་འདོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། །
 ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ། །
 ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །
 དེ་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲ། །
 འདོད་པའི་བྱེད་པར་ལ་བརྟེན་མིན། །
 དེས་ན་དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་དག། །
 མ་གྲུབ་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན། །
 གཞན་དུ་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས། །
 མ་གྲུབ་ཀྱན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲུ་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱབ་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ཟེར་རོ། །སྒྲ་རིག་
 བྱར་གྲུབ་ཟེན་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་གཞན་ཕྱི་ཚོལ་དག་ལ་སྒྲ་ཉག་སྟེ། རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་
 བཞིན་ཞེས་དེ་ལྟར་བཀོད་དེ། བརྟེན་པའི་ཆེ་སྒྲ་སྒྲོ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཚོལ་བས་མི་འདོད་ན་ཡང་
 བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དུས་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་ཚོལ་བའི་འདོད་པའི་བྱེད་པར་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱར་
 གཟུང་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བའི་སྒྲ་དེས་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ལ་བསྟོས་པ་དེས་ན་ཀྱན་ལས་བརྟུས་
 པར་དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་དག་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་(༣༠༩ན)བྱས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས་མ་གྲུབ་
 པ་ཀྱན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཞེས་སྟུན་འབྲེན་རིགས་པ་ལས་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོན་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བྱ་བ་ཞེས་ལས་

བྱ་བའི་རྒྱུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་ནས་དཔལ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་
སྒྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས།

ཐམས་ཅད་རྣམ་འགས་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །
དེས་ན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །
བྱད་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི། །
ལན་གྱིས་རྣམ་འབྱེད་རྒྱས་མ་ཡིན། །
སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །
བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཅེས་རུང་མིན། །
གང་གིས་ཁས་སྒྲངས་མཆན་ཉིད་འགྱུར། །
དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་ལན་
གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཚོལ་བའི་རྣམ་པ་འགས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བའང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བ་དེས་སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་ཐལ། ཚོལ་བ་གང་
གིས་ཁས་སྒྲངས་པ་དེས་ཁས་སྒྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཆན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའང་ཁྱོད་ལ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཆན་གཞི་དགག་པ་ལ། མདོའི་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་སྟོན་བརྗོད་པའི་ཚུལ། ཅ་བས་སྟོན་བརྗོད་
པའི་ཚུལ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། (༣༠༩)

ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཁྱད། །
གཉིས་པོ་པན་ཚུན་བྱད་པར་ཅན། །
བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆེ་གཏན་ཆོགས་དང་། །
དཔེ་ཡི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེའི་མཆན་གཞི་གང་། གཤམ་ཏེ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཆོག་གས་པའི་
སྤྱི་དོན་གཞན་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ནའང་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ལ་བརྟུན་པའི་ཉེས་པས་གཞོད་དེ།
ཆོས་ཆོས་ཅན་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་གས་སྤྱི་དོན་གཞན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་གཞི་ཡིན་པ་
དེའི་ཆེ་གཏན་ཆོག་གས་དང་དཔེའི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་མཐུན་པའི་
དཔེ་མེད་པ་དང་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་སྟོན་གཉིས་ཀ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས།

གཤམ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་སྟོན་ཀྱང་གཉིས་ཀའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཅ་བས་སྟོན་བརྟུན་པའི་ཚུལ་ནི།

མི་སྲིད་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱ། །

གཤམ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་འདོད། །

བསྟན་བཅོས་ཅི་བྱ་ཅི་རིགས་པར། །

རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱ་ཆོག་གས་པ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་གང་རུང་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅེ་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། ཅི་རིགས་
པར་བྱ་གྲོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་སྟེ་འོ། །

ཐུན་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དང་རྟགས་དང་དཔེ་ཆོས་ཅན་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་
པར་ཐལ། ཅི་རིགས་(༣༠༥ན)པར་རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གས་བརྟུན་པ་ལྟར་
གཞུགས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

སྤྱབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས། །

དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །

གཏན་ཆོག་སོགས་མཆན་གྱིས་བྱབ་བྱིར། །

སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་དོགས་པའང་མེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་གཞི་ལ་བརྟགས་ན་བྱེད་རང་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་
ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བརྟུན་པའི་ཉེས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་བྱབ་བསལ་མེད་ཅིང་། དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པའི་བྱིར། འོ་ན་བྱེད་རང་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་བྱབ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་གཞིར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞོད་བཞིན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པའང་མེད། དཔེ་
རྟགས་མ་བྱབ་པ་ལ་གཏན་ཆོག་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་
བྱིར། །

གསུམ་པ་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།

སྤར་ངེས་གཟུང་ན་དེ་ཡིས་ན། །

དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བརྟུན་དོན་མེད། །

དེ་བྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་དེར་བརྟུན་པས། །

བྱབ་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། བསྟན་བྱ་པའི་སྐྱ་དུས་གསུམ་ལ་འབྲུག་པས་གཞོད་པ་མེད་དེ། དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ལ་
ངེས་གཟུང་སྟོས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་པའམ། བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་
ཞེས་(304བ)ཟེར་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་བསྟན་བྱ་པའི་སྤར་ངེས་གཟུང་སྟོར་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་
དམ་བཅའ་མཆན་ཉིད་དུ་ངེས་གཟུང་བརྟུན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དམ་བརྟུན་ཀྱང་རྟགས་མ་བྱབ་པ་བརྟུན་པ་དམ་
བཅའ་མ་ཡིན་པར། གལ་ཏེ། སྐྱབ་པར་སྐྱབ་བྱེད་བྱིར། །ཞེས་པར་ཁས་སྐྱེངས་ཟེན་པའི་བྱིར་དོ། །དེའི་བྱིར་ཤུགས་
ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྟུན་པ་ཞེས་པ་དེར་ཁོ་ནའི་ཆོག་བརྟུན་པས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བརྟུན་པ་ལ་དམ་བཅའ་བྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་
ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་པས་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ནི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚད་པ་བསྐྱབ་པའི་འདོད་པ་ནི།

ཚོད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཟོད་པ། །

དེ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱར་བཟོད་པ་ལ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཚོད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲིན་བཟོད་པ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དོ་
ཞེས་འདོད་པ་ལའང་རྟགས་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བ་དང་དཔེ་ལྟར་སྤང་བཟོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཉིད་མ་བཟོད་ནས། རྟོགས་ལྷག་ཕྱིར་ན་སྤིང་མ་ཡིན། །ཅེས་ཟེར་རོ། །

ཚོད་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱར་བཟོད་པ་ཅམ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྟོགས་ཀྱི་ཆོག་
ལྷག་པ་ཡོད་ལ། རྟོགས་དེ་ཡང་མི་འདོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་འདོད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་རྟོགས་ཡིན་པས་སྒྲིན་དེ་སྤིང་
པ་མ་ཡིན་ཅེ་ན།

རྣམ་པར་བཅད་པའི་འདོད་པ་འདི། །

མི་འདོད་པ་ལ་ལོག་པ་ཅམ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

མི་འདོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་འདོད་པའི་དོན་འདི་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་འདོད་པ་
ལས་ལོག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་འདོད་པ་ནི་འདི་རྟགས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཅེས་མིག་གིས་(306ན)གཟུང་བྱ་ལ་ཡང་
བཅད་པར་རྟུག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་བཅར་བཟོད་པ་ཡིན་ལོ། །ཚོད་པ་བསྐྱབ་པའི་འདོད་པ་འདི་ལ་སྡེ་
བདུན་མཛད་པས་དབྱད་པ་མ་མཛད་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བཟོད་པའི་ཉེས་པ་ཡང་མཐའ་དག་འཇུག་ཅིང་།

ཀུན་ལས་བརྟུས་པར་གསལ་བར་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པར་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་ཉིད་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་རི་
ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་དགག་ཚོད་སྐྱབ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བཟོད་པ། །

དམ་བཅའ་གཏན་ཆོགས་དང་འགལ་བ། །

དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཞེས་རིགས་པ་མིན། །
ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པ་ནམས་ཀྱིས། །
དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེས་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་ནམས་ན་རེ། དམ་བཅའ་གཏན་ཆོགས་དང་འགལ་བ་ནི་དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཟེར་བ་
ལ་སྐྱོན་བཞིན་པ། དེ་འདྲ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཞིན་
པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་དག་ལ་ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བའི་དཔེས་བཞིན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་སྒྲིབ་བ་དེའི་རྟགས་སུ་གང་སོང་ཞེ་ན།

རྟགས་ཉེར་འཇལ་གྱིས་འདི་བསྐྱབ་བྱ། །
མ་ཡིན།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ན་མི་(306བ)རྟག་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
དག་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་འདུས་པ་སྤྱ་རྟག་བསྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་འདུས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ། སྤྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་སོ་ཞེས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལ་ཉེ་
བར་འཇལ་བ་སྟེ་སྒྲིབ་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་
ཏེ། སྤྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚེད་སྐྱབ་དགག་པ་ནི། འགལ་བ་དང་ལྡན་མིན། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚེད་པ་བསྐྱབ་པར་ནི་སྒྲིབ་བ་འདི་
འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའི་དོན་དང་འགལ་བ་དང་
གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་ངི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ། འགལ་བའི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་ནས་དགག། །
དཔེར་བཞིན་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་པའོ། །
དང་སོ་ནི།

འགལ་བ་འདོད་དང་འབྲེལ་མེད་དེ། །

ཕན་མེད་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ལ། །
དེ་ལྟར་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན། །
ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །
ཕྱགས་སྐྱོན་གཞན་ལ་བལྟས་པ་ནི། །
མ་ཡིན་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
འདོད་ལ་མེད་ནའང་མ་གྲུབ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དམ་བཅའ་རྟགས་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཟེར་རོ། །རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་འདོད་པའི་དོན་
གང་ཡིན། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་(༣༠༥ན)པ་དེའི་ཞེ་ན། འབྲེལ་མེད་དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕན་བ་
མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། རྟགས་ཆོས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱགས་སྐྱོན་དེ་གཞན་རྟགས་ལ་བལྟས་པའི་སྐྱོན་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྟུང་།

ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་བལྟས་སྐྱོན། །

ཞེས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ནའང་ཕྱགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་སྐྱོན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དཔེར་བཞིན་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་པ་ལ། རྟགས་དང་དམ་བཅའ་མི་འགལ་བ། སྐྱོར་བ་དེའི་གཏན་
ཆོགས་མ་གྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

མི་རྟག་གཏན་ཆོགས་དང་ལྷན་པས། །
སྐྱ་ལ་དེ་ལྟར་རྫོང་བྱེད་ན། །
དེ་ལྟར་དེ་ནི་བསྐྱོག་པར་འགྱུར། །
འདི་ལ་དཔེ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས། །

རོན་གཞན་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད། །
 བྱད་པར་ལ་ནི་གཞན་བཟོད་ནས། །
 སྤྱི་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ན། །
 དེ་བྱབ་མ་ཡིན་སྤྱི་རྗེས་སུ། །
 འཇུག་ལ་འབྲས་བྱའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
 དེ་བྱིར་སྐྱ་ལ་གནས་པ་ཡི། །
 མི་རྟག་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་ཞེས་གསུངས། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པའི་བྱིར་ཞེས་སྒྲོས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་
 ལ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་ལྡན་པས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་དེ་ལྟར་ཟོད་པར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྐྱ་རྟག་པ་དེ་ནི་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་
 པར་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་རོན་གཞན་སྐྱ་(༣༠༥)མི་རྟག་པ་བསྟན་པར་མཐོང་བ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྦྱོར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་བསལ་དུ་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་བྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་
 བསྟན་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆེག་ཟོད་བྱེད་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་འབྲས་བྱའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་
 དེ། བྱད་པར་སྐྱ་ལ་ནི་གཞན་རྟགས་པ་བཟོད་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བཟོད་པའི་སྤྱི་སྐྱ་དེ་ནི་སྐྱ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་
 འཇུག་པས་ནའོ། །དེའི་བྱིར་ཀྱན་ལས་བཏུས་པར་སྐྱ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་སེལ་བར་གསུངས་
 ཏེ། གལ་ཏེ། སྐྱ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་ནི་སེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དེའི་རྟགས་ངོས་གཞུང་། ཀྱན་ལ་གྲགས་པའི་ཐམས་
 ཅད་ལ་གཞན་ཡིན་མ་གྲུབ། ཉི་ཆེ་བའི་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཡིན་མ་གྲུབ། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

དུལ་གཞན་ལ་ནི་འགལ་སྐྱ་བས། །
 སྐྱ་ནི་གཞན་དུ་བཟོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། འོན་ཏྲུང་བ་དེས་རྟགས་སུ་གང་བསྟན་བ་ཡིན་ཅེ་ན། སྒྲིམ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་
གཞན་དུ་བརྗོད་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་རྟག་པར་བསྟན་ནས་སྒྲིམ་ལས་ཡུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་མི་
རྟག་པར་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། བསམ་བ་ནི་གང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་ལ། སྒྲིམ་ནི་རྟག་ཤིང་།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲིམ་ནི་བྱད་པར་མི་སྒྲོང་ཕྱིར། །

དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དཔེར་ན། ལྷ་བས་འགར་གིང་ཤ་བ། །

ཉིད་ནི་གིང་མིན་ཅེས་པ་བཞིན། །

ཐམས་ཅད་མཉན་པ་(༣༠༩ན)གཅིག་ཉིད་ལ། །

འཇུག་པ་འགོག་འགྱུར་དེ་ཙམ་གྱིས། །

ཐམས་ཅད་མིན་མིན་བྱད་པར་ཀུན། །

དེ་མེད་ན་དེ་མེད་འགྱུར་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ནི་
བྱད་པར་སྒྲིམ་དེ་མི་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷ་བས་འགར་གིང་ཤ་བ་ཉིད་ནི་གིང་མིན་ཅེས་པའི་ངག་དེས་ཤ་བ་ཁོ་
ན་གིང་ཡིན་པ་འགོག་གི་ཤ་བ་གིང་ཡིན་པ་མི་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་པ་དེ་སྒྲིམ་གཅིག་སུ་
ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིམ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མིན་པ་མིན་ཏེ། བྱད་
པར་སྒྲིམ་སྒོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་པ་འཇུག་པ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་དེ་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་ནི།

ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཐ་དད་ཕྱིར། །

ཆོས་ཅན་གཏན་ཆོགས་དངོས་འགྱུར་ནི། །

ཞེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །

ཆོས་ཅན་རང་སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ། སྐྱ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྒྱུར་བ་དེའི་ཉལ་ས་སུ་འགྱུར་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱ་རང་ཉིད་ནི་སྐྱ་ཉལ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་ཞེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ཞེས་བྱེད་གཏན་ཆེགས་ཐ་དད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཚེད་པ་སྤང་བ་ལ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར། དེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ། དེ་ཡང་ཉོག་པས་བཏགས་པ། ཐ་སྦད་ཀྱི་ཉེན་དུ་བྱུང་བ། དེ་ཉིད་འདིར་མ་གྲུབ་པ། (༣༠༥བ)ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཉལ་ས་སུ་བྱུང་བའི་དཔེའོ། །

དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ནི། །

ཆོས་ཅན་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

ཀུན་ལ་ཉེས་མཚུངས་ཞེ་ན་མིན། །

ལྷོག་པ་བྱེད་པར་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉལ་ས་སུ་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་ཏེ། སྐྱ་བྱས་མི་ཉལ་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དོན་དམ་པར་ནི་རྣམ་དབྱེད་ན། །

དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །

ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་རྣམས་ལ། །

དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒོ་རྟོག་པའི་ངོར་སྤྱུ་བྱས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་མི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ལྟོག་པ་ཐ་
དད་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། །

དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི། །

ཤེས་པ་ལ་གྱུབ་ཐ་དད་ལ། །

བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དོན་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་
བྱེད་པའི་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐ་དད་པར་གནས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། རྟོགས་
པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པར་སྤང་བའི་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཙམ་གྱིས་རྟགས་དང་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་(༣༠༩ན)པ་ནི།

བདག་ཉིད་རི་ལྟའི་ཐ་སྙད་གྱི། །

མཐར་ཐུག་ཤེས་ལ་ཐ་དད་པར། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྤང་གྱུར་པ། །

དེ་ནི་ཐ་སྙད་རྟེན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བར་འབྲ་བར་རང་མིན་ལས་ལོག་པའི་
ལྟོག་པ་ཐ་དད་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་ན་རང་མཆན་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི།

འདིར་ནི་ཐ་སྙད་གྱིས་བཞག་པ། །

ཐ་དད་སྒོ་དང་འབྲེལ་མེད་ཅན། །

ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ། །

བྱས་པ་དེས་ན་མ་གྲུབ་བསྟན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདྲིར་ནི་ཆོས་
ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་ཏེ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཐ་དད་དུ་སྒོ་ལ་སྐྱང་བ་དང་།
འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ན་འོ། །

དུག་པ་ནི།

དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྤྱི་ཆོས་ཐ། །

དད་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཉིད། །

དཔེར་ན་རྩ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །

རྩ་རྒྱུ་སྤྱི་ནི་མི་རྟག་བཞིན། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འདུས་བྱས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདར་རྟགས་
དང་རྟགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་དང་སྤྱི་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་རྒྱུ་གི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
སྟེ། རྩ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་བཞིན་འོ། །

གལ་ཏེ། རྩ་རྒྱུ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་
(༣༠༩བ)པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཕྱོགས་ཡན་ལག་ནའང་གཞོད་མེད་ཕྱིར། །

ཆོས་ཅན་ཐ་དད་མ་གྲུབ་མིན། །

དཔེར་ན་གོང་བུ་རུ་ཅན་འདི། །

རུ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་རྟ་མིན་བཞིན། །

ཡང་ན་དེ་རྟགས་ནས་ལྷོག་ཕྱིར། །

བསྐྱབ་བྱའི་དུས་སུ་ཡན་ལག་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚེས་བ་ལས་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་བར་ཡིན་ནའང་ཆོས་ཅན་ཚེས་
སྐྱ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་སྐྱ་དང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པས་ཚེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
ཆང་བ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གོང་བྱ་རྩ་ཅན་འདི་ཆོས་ཅན། ཉ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་
བ་བཞིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་སྤྲུལ་པས་ཡང་ན་ཚེས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་དུས་སུ་ཚེས་བྱུང་ཕྱོགས་གྱི་
ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་ལས་ཚེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་རྟགས་
ནས་ཚེས་སྐྱ་རྟག་འདིར་གྱི་ལོག་པར་རྟག་པ་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ནའང་མཉན་བྱ་སྐྱ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཆོས་ཐ་དད་ཕྱིར་བྱུང་བར་ཡང་། །

དམ་བཅའི་དོན་དུ་འཐད་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱུང་བར་མཉན་བྱ་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཞོན་པའི་
མ་གྲུབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དང་ཕྱོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་
ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་འདི་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་ཆ་ཅམ་བསྟན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རྣམ་
གངས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་པས། དེས་ཆོག་པར་དགོངས་ནས་རྣམ་ངེས་དང་རིགས་ཐེགས་སུ་འདི་
(༣༡༠ན)ལ་དབྱད་པ་མ་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་པོ་དང་མདོར་བསྐྱས་པ་དག་གིས་ཀུན་ལས་བརྟུས་ནས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་སྟེད་པ་གཏན་ལ་པབ་ཐིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
གཞན་ལུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཕྱོགས་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དཔེར་
བརྗོད་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ། དེ་སྤྱི་བདུན་མཛད་པས་ངེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་ཐོག་མར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་

ནས་དབྱེ་བ་དངོས། གྲོགས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་དག་དང་ནི། །

དེར་སྒྲང་བལ་ཆེར་གྲོགས་ཆོས་ཉིད། །

དེས་ན་གཏན་ཆེགས་སོགས་དོན་གྱི། །

སྟོན་དུ་དེ་དབྱེ་བ་སྟན་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་འདིར་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དང་སོགས་པ་ལྟར་སྒྲང་དོན་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་གྲོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་དག་དང་ནི་གཏན་ཆེགས་དེར་སྒྲང་བ་ལ་ཆེར་ནི་གྲོགས་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གྲོགས་ཆོས་མཐུན་གྲོགས་ཡོད་མེད་དང་། །

ནམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །

ནམ་གསུམ་མི་མཐུན་གྲོགས་ལ་ཡང་། །

ཡོད་མེད་ནམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གྲོགས་(༣༡༠བ)ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགྲ་ཡོད་དེ། མཐུན་གྲོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཏན་མེད་དང་ནམ་པ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་མི་མཐུན་གྲོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་གཏན་མེད་དང་ནམ་པ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གྲོགས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་གྲོགས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། གྲོགས་ཆོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཏྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆོགས་པ་ཉིད། །
ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དག།
གཙུག་པོ་མེད་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། །
བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙུག་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི། །
གཉིས་པ་ནི།

གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ཆོས་དེ་ལས། །
ཐ་སྙད་ཡིན་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འཇམ། །
གཅིག་ལ་ལྡོག་དང་ཐེ་ཆོས་དང་། །
གཞི་མ་གྲུབ་ལ་མི་འདོད་དོ། །
མི་འདོད་ཐམས་ཅད་སུན་འབྱེན་དུ་འང་། །
གཉིས་ཀར་རབ་རུ་གྲུབ་ན་ནི། །
སུན་འབྱེན་པའམ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །
གཞན་གྱིས་སྐྱར་ཡང་བསྐྱབ་ན་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཁོལ་ཕྱི་ཁོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའམ། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ལས་ལྡོག་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཆོས་ཐ་བ་དང་། ཚོད་(༣༡༡ན)གཞིའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ནམས་སྐྱབ་ཤིང་ཡང་དག་རུ་མི་འདོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཁོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་ཤིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་ན་སྐྱབ་ཤིང་འཕེན་པའི་སུན་འབྱེན་དུ་འང་མི་འདོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པར་ཁོལ་བ་གཉིས་ཀར་རབ་རུ་གྲུབ་ཅིང་། མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་ན་ནི་སུན་འབྱེན་པའམ་སྐྱབ་ཤིང་

འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། རྒྱལ་བ་གཉིས་ཕྱོགས་ཚས་བྱུང་མ་བྱུང་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་རེ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆོད་
མས་མ་བྱུང་གྲང་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྤར་ཡང་བསྐྱབ་པའི་སུན་འབྱེན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། སུན་འབྱེན་པར་
འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྐྱབ་པ་ལ། གཏན་ཆེགས་ཚས་ཅན་ལ་མི་བཟོས་པ་དགག། ཐལ་
བ་ཅམ་རྟགས་ཡིན་པ་དགག། རྟགས་ལ་ཕྱོགས་ཚས་མི་དགོས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཚས་ཅན་ཚས་ཅན་གྱིས་བསྐྱབ་མིན། །

ཚས་དེས་ཚས་གྲང་མ་ཡིན་གྱི། །

འདི་ལྟར་ཚས་གྱིས་ཚས་བསྐྱབ་ཅིང་། །

བསྐྱབ་ཕྱིར་ཚས་ཅན་ཡང་དེ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ལ་ཕྱོགས་ཚས་བྱུང་པ་མི་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཚས་ཅན་ལ་མི་བཟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དུ་བས་མེ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཚས་ཅན་གྱིས་ཚས་ཅན་བསྐྱབ་པ་དང་། མེས་འོ་བའི་རེག་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཚས་ཅན་
གྱིས་ཚས་བསྐྱབ་པ་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཐ་དད་རྣམས་དང་རྗེས་འགོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་(༣༡༡བ)ལྟ་
བུ་ཚས་གྱིས་ཚས་ཅན་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚས་ཅན་མེ་དེ་ཚས་ཅན་དུ་བཞིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་འདི་ལ་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟེན་ངེས་པར་གཟུང་དགོས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཚས་ཅན་མེ་ཅམ་གྱིས་འོ་བའི་ཚས་གྲང་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་འདི་ལའོ་ཞེས་རྟེན་ངེས་པར་
གཟུང་དགོས་པ་སྤར་བཞིན་ནོ། །རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཚས་དེས་གཙོ་བོ་གཅིག་ཕྱིར་ཚས་རྒྱང་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་བརྟེན་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བ་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་འདི་ལྟར་ཕྱོགས་ཚས་དང་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཚས་གྱིས་རྟགས་ལ་བྱུང་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཚས་དང་ཚས་ཅན་གྱི་ཆེགས་པ་བསྐྱབ་ཅིང་། ཆེགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚས་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱས་པའི་
ཚས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་བ་ཅམ་རྟགས་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།

དམ་བཅའི་གཏན་ཆེགས་སྟོན་ན་ནི། །

གང་ཞིག་མི་འདོད་ཐལ་འགྱུར་བ། །
དེ་སྒོ་ནས་ནི་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །
དེ་ནི་ལན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། །
གཏན་ཆོག་ས་བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འགོ་གང་། །
མེད་ལ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །
དེར་ནི་ལྟ་བུ་པའི་མཐའ་ཅན་དཔེ། །
རྟགས་ནི་ཉེ་བར་སྦྱར་ལས་འདོད། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལྟར། གལ་ཏེ། གཏན་ཆོག་ས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མི་དགོས་ཏེ། ཐལ་བ་ཙམ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་
རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ། རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་
རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་(༣༡༩ན)ཞེས་པའམ། རྟག་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
ཐལ་བ་ཙམ་གཏན་ཆོག་ས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་ཞིག་མི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕངས་པའི་དག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བའི་
ཞེན་དོན་སུན་འབྱེན་པའི་སྒོ་ནས་ལན་བཏབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་པ་ལ་མི་
འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྱུན་བརྗོད་པའི་ཐལ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་རྟག་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་པའི་དག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
སྒྲ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་སུན་འབྱེན་པའི་སྒོ་ནས་ལན་བཏབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མ་
ངས་པའི་སྒྱུན་བརྗོད་པའི་ཐལ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་ནི་སྒྲ་རྟག་པ་སུན་འབྱེན་པའི་ཐལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་
མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཅེས་པའོ། །སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའམ། རྟག་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དག་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་ཙམ་གཏན་ཆོག་ས་སུ་བསྟན་པ་མིན་པར་
ཐལ། གཏན་ཆོག་ས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་གང་ཡིན་པ་རྗེས་ཁྲབ་བརྗོད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དང་།
ཆོས་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་པས་ཁྲབ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱར་དག་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་པ་འབྱུང་
ཁུངས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་བྱས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ནི་ཉེ་བར་སྦྱར་
བ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་བསྟན་པར་འདོད་(༣༡༩བ)པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མི་དགོས་པ་དགག་པ་ནི།

གང་དུ་གསལ་འོངས་ཀྱིས་བརྗོད་ན། །
 གཏན་ཆེགས་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །
 དཔེ་གཉིས་ལས་དེ་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་རྣམ་ལྡན་ལས་གཞན་མེན། །
 ཐལ་འགྱུར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་མིན་ཕྱིར། །
 ཁས་སྒྲངས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས། །
 དེ་གཞན་ཉགས་དང་དམ་བཅའ་ཡི། །
 སྟོན་བརྗོད་སུན་འབྲིན་དུ་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

སེར་སྒྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། མི་འདོད་པ་དགག་པ་ཅམ་གྱིས་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ནི་བསལ་འོངས་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། སྔ་ན་
 མེད་པ་ཅན་སྐྱེ་ན་རྒྱ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་ཉེ་ཏུ་ནི་རྒྱ་
 དང་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ལ་འབྱུག་པས་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་ན་རྒྱ་ལ་བསྐྱུར་ན་འགྲིགས་པས། དེ་
 ཡང་གཙོ་བོ་བསྐྱུབ་པའི་རིགས་པ་གང་དུ་བསལ་འོངས་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་ན་རྣམས་འགྱུར་གྱི་ཆོགས་ལ་གཙོ་བོ་
 སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པར་ཐལ་ཅེས་ཟེར་ལ། རྣམ་ལྡན་གྱིས་བསྐྱུབ་པ་
 ནི་རྣམས་འགྱུར་གྱི་ཆོགས་ལ་རྒྱ་གཅིག་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིགས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 བསལ་འོངས་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱུན་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་
 གཉིས་ཆད་མས་ངེས་པ་ལས་ཁས་སྒྲངས་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལྟོག་པ་འཕེན་པའི་སྟོན་པས་བསྐྱུབ་
 བྱ་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསལ་འོངས་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་ལྡན་ལས་དོན་
 གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་(༣༡༣ན)གསུམ་བརྗོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བསལ་འོངས་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་འཕེན་དགོས་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོངས་སྟོད་པ་ལོ་དང་། འོངས་སྟོད་པར་བྱ་བ་དག་ཡོན་ཏན་དང་
 ཡོན་ཏན་ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཕེན་
 རྗེས་རྗེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རི་ལྟར་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། འདི་བསལ་
 ཏེ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཕེན་པ་ཅན་
 ཡིན་དགོས་པ་ལས་འཕེན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་གཞན་གྱིས་བཀོད་
 པའི་ཉགས་དང་དམ་བཅའ་སྟོན་བརྗོད་པའི་སུན་འབྲིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་འཆད་པའི་ཚུལ་དང་། རྣམ་
ངེས་གྱིས་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

གཏན་ཆོགས་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་དོན། །
བདེ་བར་གཟུང་བ་བསྐྱབ་བྱའི་བྱིར། །
ཕྱོགས་ཆོས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས། །
མདོར་བསྐྱུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དང་ནི་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཐོག་མར། གང་བྱིར་གཏན་
ཆོགས་དག་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ནི་གསུངས་པ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དང་(༣༡༣བ)གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་གི་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་དོན་
བདེ་བར་གཟུང་བ་བྱུང་བར་བྱེ་བའི་བྱིར་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་ཕྱོགས་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། ཉགས་དེ་ལ་ཡོད་པ་ནི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །

ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། རོས་ལ་གཞོད་བྱེད་སོགས་ནི།
ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྲལ་བ་ཡི། །ཞེས་པར་སྟོང་ཐུག་བྱེད་དང་བཞི་པས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཟེན་པས་ཀྱང་འདིར་མི་
འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིར་བསྟན། དེ་དངོས་ལན་ལ་སྤྱར་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ཕྱད་ཐ་དད་པར། །
བྱེད་པས་མི་ལྟན་གཞན་ལྟན་དང་། །
ཤིན་དུ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད། །
བྱད་པར་བྱད་པར་ཅན་དག་དང་། །

བྱ་བ་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་བཟོད། །
 དེ་སྐྱར་མེད་ཀྱང་བཟོད་འདོད་ལས། །
 དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །
 གང་ཕྱིར་དག་འབྲས་རྣམ་གཅོད་ཕྱིར། །
 དཔེར་ན་ནག་པོ་འཕོངས་སྐྱེན་པའམ། །
 སྲིད་སྐྱབ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། །
 སྒྲོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་འགྱུར་ཞེས་བཞིན། །
 དེར་ཡང་སྒྲ་བོ་རྣམ་གཅོད་པ། །
 དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །
 དེ་ལྟར་གྲགས་དང་རྒྱས་པ་དང་། །
 སྒྲ་ནི་བཟོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། །

ཞེས་སྒྲེས་ཏེ། གལ་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་སྟོགས་ཆོས་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མཐུན་དཔེ་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་
 སྤྱི་འགོ་བར་ཐལ། སྒྲེ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མི་མཁས་
 པའི་ཚུད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གཅོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་པུང་སྐྱར་ས་ཐ་དད་པར་སྐྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་མི་ལྷན་དང་།
 གཞན་ལྷན་དང་། འིན་ཏུ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་(༢༡༩ན)གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བྱང་
 པར་དང་ངེས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཟོད་པ་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། བྱང་པར་ཅན་དག་དང་ངེས་གཟུང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཟོད་པ་ནག་པ་ལས་སྲིད་སྐྱབ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། བྱ་བ་རང་ནི་ངེས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཟོད་
 པ་སྒྲོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དོ་ཞེས་དེ་དག་ལ་ངེས་གཟུང་དེ་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་མེད་ཀྱང་། བཟོད་འདོད་
 ལས་རྣམ་གཅོད་དེའི་བཟོད་བྱའི་དོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་དག་ལ་བརྟེན་
 རས་བཟོད་བྱ་གོ་བའི་འབྲས་བྱ་ནི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་འཕོངས་
 སྐྱེན་མི་སྐྱེན་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་ན་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པའི་དག་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། འཕོངས་མི་སྐྱེན་པའི་སྒྲ་བོ་
 རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དུ་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་དང་རྟོགས་

པར་རྒྱས་པ་དང་སྤྲོ་རྣམས་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །

ལྷ་དབང་སྒོ་ནི། སྤྲོ་མ་ནི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་སྤྲོ་ལོ་ཉིད་གཅོད་ཀྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲིག་སྤྲོ་དེ་ཉིད་གཅོད་པར་རྒྱས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་གཞན་གཅོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲོ་ནི་ཉན་པ་པོ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་མི་ལྡན་རྣམས་གཅོད་བྱས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་གཞན་བཅད་པ་མ་བྱས་པ་ལྟར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྡན་དང་མི་སྲིད་རྣམས་གཅོད་ལ་ཡང་སྤྲོ་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དངོས་ལན་ལ་སྤྲོ་བ་ནི།

དེས་ན་མི་ལྡན་རྣམས་གཅོད་(༣༡༤བ)པས། །

ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན། །

དེ་ཡི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས། །

རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྦྱོན་བརྟན་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྣམས་གཅོད་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་ན་གཏན་ཆོགས་དེའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲོ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བས་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྦྱོན་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལྡན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པའི་སྦྱོན་པ་ཆོས་ཅན་སྤྲི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་དེས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ། མཚམས་སྤྲོ་ཏེ་བཤད་བྱའི་མདོ་བཞུགས་པས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བདེ་སྐྱབས།** ཅེས་སོགས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤྲོ་གི་དབྱེ་བ་**བདེ་སྐྱབས་ཏུ་གཟུང་བར་**བྱ་བའི་ཕྱིར་**ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་པ་ནི།** ཕྱོགས། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་མོ། དེའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་བལྟོས་གཞི་ངོས་གཟུང་། ཚུད་གཞི་ལ་ཡོད་པས་མཐུན་དཔེ་ལ་མེད་པའི་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་། མིང་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཕྱོགས།** ཞེས་པ་སྟེ། **ཕྱོགས་ཆོས་**ཞེས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ནི་ཞེས་འདོད་ཆོས་

ཅན་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མིང་ལ་ཚུད་བ་སྤང་བ་ནི། **དགོས་པ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང་། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་གྱི་མིང་ཉི་ལྔ་གདགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། དགོས་པ་མེད་པ་
(**༣༡༥ན**)མ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དང་པོར་དོགས་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཕྱོགས་ཆོས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཕྱོགས་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་ཕྱོགས་དེར་ཉི་ལྔ་གདགས་
སྤྱུ་རུང་བའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །**དགོས་པ་དེ་ལྟར་**
ཡིན་པ་དང་གཞན་ཡང་སྤྱོད་མི་རྟག་སྟེ། མིག་གིས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུས་པ་བཞེན་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་བཞོད་པའི་ཆེ་མིག་གིས་གཞུང་བྱ་མཐུན་དཔེ་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་
ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཚུད་གཞི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་
ཞེས་དངོས་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཉི་ལྔ་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ལས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། མ་ཡིན། ཅེས་སོགས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་
ཆོག་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཉི་ལྔ་མ་ཡིན་ཏེ། **དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱར་ཉི་**
ལྔ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་དཔེའི་ཆོས་ཅན། ཞེས་
སོགས་ཞེ་ན། **དེ་ལྟར།** ཞེས་སོགས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོར་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་
ཅན་གྱི་ཆོས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ཅེས་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་བ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྤངས་ཤིང་།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་(**༣༡༥བ**)རྟགས་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་རྟགས་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཞེས་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པའི་དོན་གོ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པ་
ལྟ་བུའི་རྟགས་པར་དགའ་བ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུད་གཞི་ལ་ཡོད་པས་མཐུན་དཔེ་ལ་མེད་པའི་དོགས་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། **གལ་ཏེ།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **གལ་ཏེ།** རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ལུས་པ་དེ་སྤྱིའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་ལས་གཞན་ལུས་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ལ་
བསྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི། **མ་ཡིན།** ཅེས་སོགས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་ལ་

མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། **དཔེར་ན།** ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། **ཕྱོགས་གྱི་ཚུལ་དེ་ནི།** ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོག་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་ཉིད་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཅེས། །

བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད། །

མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ཕྱོགས་ལས་ཏེ། །

འདི་ལའང་ཐ་དད་ཅེས་མི་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱོགས་ཚུལ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྐྱ་དང་བྱམ་པ་སོགས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱས་ནས་

(༣༡༦ན)བྱས་པ་དེ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་བྱམ་སོགས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལ་ཐ་དད་མེད་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་བྱམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ལས་འདི་གཉིས་ལའང་ལོག་པ་ཐ་དད་པ་ཅེ་མི་འདོད་དེ། འདི་གཉིས་ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་བྱུང་མ་བྱུང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་ནི།

དེ་གཞན་དང་ནི་དེ་འགལ་ཏེ། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་གཉིས་ལ་ཡང་། །

རྟགས་མེད་པས་ན་ངག་ལ་མེད། །

རྣམ་པར་བཅད་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན། །

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་མིན་པ་ཉིད། །

མཚན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །

དོན་དུ་མ་ལ་འདུག་པའི་རིགས། །

སྤྱི་ལ་རྗེས་འགོ་སྒྲུབ་པོ་མིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལས་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་
པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ། གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་པ་ཅམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་བྱས་
པ་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་
མེད་པར་འགྱུར་རོལ་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལས་སྤོག་པ་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་
པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བས་ན་ཞེས་པའི་འགལ་བ་མེད་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ནམ་པར་བཅད་པ་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་(༣༡༩བ)དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་
མི་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་མིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཆང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མ་ལ་འདུག་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར།
ཅེ་སྟེ་ཡང་བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱིའི་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་ལོལ་ན། བྱས་པ་དེ་བྱམ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་དང་
བདག་མེད་པ་སྤྱན་མོང་བའི་སྤྱི་ཡིན་པས་སྤྱན་པོ་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་སྤྱད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དེ་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མིན་
གཉིས་ཀར་མཐོང་ལ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ནི་རང་དོན་ལེའུར་སྟོང་སྤྱག་བྱེད་དང་བཞི་པས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཟིན་པས་སྤྱིར་ཡང་གཞན་དོན་ལེའུ་འདིར་
མི་འཆད་ལ།

རྣམ་ངེས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཚིད་པ་སྤང་བ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ནུས་
པའི་ཡན་ལག་གོ། །

དང་པོ་ནི། **མཐུན་པའི།** ཞེས་སོགས་ཏེ། **མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི།** ཞེས་སོ། །
ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དོན་མཐུན་པ་དེ་མེད་པ། ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་གསུམ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་

སྟོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། རོན། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེགས་པ་ཅན་ན་རེ། དེ་(༣༡༥)ནི་རི་ལྟར་ན་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་མི་དེགས་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་
བཀག་ཅན་ན་མི་མཐུན་པའི། ཞེས་སྟོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། ཏུ་བས་མེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་མེ་ཡོད་པ་ལས་བསྒྲོག་ཅན་པའི་
དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གང་རེག་དང་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེ་
ལྟར་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དོན་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མེ་ཡོད་ལས་བསྒྲོག་པའི་གསུམ་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་དོན་མཐུན་པ་མེད་པ་དེ་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་
ཕྱོགས་ལས་དངོས་སམ་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲོག་པར་རྟོགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་ལ། ཡང་དག་དང་འགལ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་། མ་ངེས་
པའི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བྱའི་གཏན་ཆོགས་ཆོས་ཅན། གཏན་ཆོགས་ཡང་
དག་དང་ལ་སོགས་པ་འགལ་བ་དག་ལ་རི་ལྟར་དེགས་པར་རྟགས་རང་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
(༣༡༥)ལ་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ནི་ཆད་མ་རི་ལྟར་བྱ་དག་གིས་ངེས་པར་
གཞུང་ཞིང་རྟོགས་པ་ལ་བཟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་རང་བཞིན་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཅན་ཀྱི་སྤྱ་ལས་དོན་ལ་ངེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་
པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ནི་ཆད་མ་རི་ལྟར་
བྱ་དག་གིས་ངེས་པར་གཞུང་ཞིང་རྟོགས་པ་ལ་བཟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཞིན་མི་འདོད་
པའི་དོན་གསལ་བར་ཏེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཅན་ཀྱི་སྤྱ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

འགལ་བའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། འགལ་བའི་རྟགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་

པར་བྱེད་པ་དེ་ཕྱོགས་ཚོས་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ལྷོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ཆད་མ་ངེ་ལྟ་བུ་དག་གིས་ངེས་པར་གཟུང་ཞིང་རྟོགས་པ་ལ་
བལྟས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསལ་བར་བྱེད་
པ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་བཀག་པ་རྟོགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡང་དག་པའི་
རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །(༣༡༤)

གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་ལ། མ་ངེས་པ་ཅོམ་གྱི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་
ངེས་པའི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག །མོ་སྐྱོན་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པ། མོ་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་པ་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཡིན་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་ངེས་པ་ཚོས་ཅན་ངེས་པ་ལ་བལྟས་པ། ཡན་ལག་གཞན་ངེས་པ་ལ་མི་བལྟས་པ། མ་
ངེས་པའི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་པ་སུན་འབྲིན་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མ་ངེས། ཞེས་སོགས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་བཞི་པོ་ནི་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་
བསྐྱེད་པ་དེ་ཕྱོགས་ཚོས་ཆད་མས་ངེས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱེད་དུ་མ་འབྲེལ་པ་ལས་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐུན་པའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། མ་ངེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པ་ལ་བལྟས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་མ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་མ་ངེས་པ་འགའ་
ཞིག་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་དེ་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བལྟས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་མ་
ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། ཐེ་ཚོམ་
དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་མ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་(༣༡༥)ཡང་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ། ཞེས་སོགས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྐྱོན་ནས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་
གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་དང་།

གཅིག་ཟུང་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་ལག་ལ་བཟུག་ལྟར་དང་། གཅིག་ཟུང་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟུར་ཅི་ལྟར་ལྟ་བུར་བ་དང་།
དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་བ་དང་། དང་པོ་བཞི་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་པའི་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཅིང་སྤྱོད་
འབྱེད་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྐྱབ་དག་ལྟར་སྤང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པའི་བཞི་པོ་
དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྣམ་པའི་ཡན་ལག་ལ། ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་རིགས་པས་བསྐྱབ། ལུང་
གིས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན། ཅས་སོགས་ཏེ། སྤྱོད་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་མཉན་བྱ་
ཡང་ཆོས་ཅན། ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱབ་ཅིང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་གང་རུང་གཅིག་གི་ཟུང་ལ་
འཇུག་པ་དང་ཕྱོག་པ་དག་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ལུང་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་གཞན་
ལས་མ་རྒྱུད་བར་ངེས་བ་ན། ཐོའི་དབང་ཐོའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པའི་ལུང་མེད་ཀྱི་
མངལ་ལས་མ་རྒྱུད་བར་ངེས་བ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་བྱབ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་
(༣༡༩ན)གཅིག་ལ་ཡང་ཞེས་རྟགས་སོ། །དེ་ཡང་བྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཞིང་ཕྱོག་པར་ངེས་བ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ལ། ལུང་བྱང་བ། ལུང་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་སྐྱད། ཅས་སོགས་ཏེ། སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་རི་སྐྱད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་མཉན་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་
པར་རི་སྐྱད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། མཉན་བྱ་དེ་དང་ཕྱན་པ་ནི་རྟག་མི་རྟག་གང་
ཡང་རུང་བ་དེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཕྱོག་པའི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། མཉན་བྱ་དེ་དང་ཕྱན་པ་རྟག་མི་རྟག་དེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བས་ནི་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ལུང་པོ་གསུམ་པ་གང་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་མཉན་བྱ་འདི་གནས་པར་འགྱུར་
པའི་གཞི་རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་པས་གཉིས་ལས་
ཕྱོག་པར་ཐེ་ཆོས་ཟ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་བསྐྱོག་ཅེས་པས་ནི་
མཉན་བྱ་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་གཅིག་གི་དངོས་པོར་རྟགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པས་ཟུང་ལ་ཐེ་
ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོགས་གཉིས་པོ་འདི་མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པས་
ནི་རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་པའི། ཞེས་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

གལ་ཏེ། གཉིས་ལས་ལྷོག་པར་ངེས་པོ་ཞེ་ན། མཉན་(༣༡༥བ)བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའི་
ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་གང་གིས་བསྒྲིག་ཅེས་གོང་དུ་བཤད་ཐེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སྒོ་སྒྲིན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རེས་པའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་ངེས་ལ་སྒྲོས་མ་ངེས་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་
གཏན་ཆོག་སྤྱི་བ་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་སྤྱི་བས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་བྱས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་
བསྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲོས་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མ་
ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ངེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ནི་སྤྱར་བསྟན་པའི་མ་ངེས་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པ་ལས་ཡིན་ལ། དེ་
ཁྱོད་ལ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་ནི་རྟགས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་
ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་སོགས་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་བ་པོའི་སྤྱི་དང་སྒྲོའི་སྒྲིན་ཡང་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ།
ཚུལ་གསུམ་མ་ཆང་བ་ཞེས་སོགས་སྤྱི་སྒྲིན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་དེས་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པར་
བརྟེན་པར་བྱ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་གཞན་ཐེ་ཆོམ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་དོན་
ལ་གྲུབ་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཉིད་དོ། །

བཞི་པ་སྒོ་སྒྲིན་ནས་བརྟེན་པ་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཡིན་པ་(༣༡༠ན)ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། འོ་ན་སྤྱོད་ཆོས་དོན་ལ་གྲུབ་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གང་ཡང་
རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་བརྟེན་པ་དེ་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྒོ་སྒྲིན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྒོའི་སྒྲིན་ནས་བརྟེན་པ་དེ་ནི་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
གྲོལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་སུན་འབྲིན་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་
པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ། ཞེས་སོགས་ཞེ་ན། ལན་ནི། འདོད་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ། ཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་མི་
རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་ཉིད་དང་། མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་མ་ངེས་པ་དང་།
མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཚུལ་

གསུམ་ཀློང་གི་ཀློང་གཉིས་ཀ་ལ། ཞེས་སོགས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
གྲུབ་པ་ཡིན་པ་འོན་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་དང་། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་
ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ། མ་ངེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་དང་། སུན་འབྱེན་ཡང་དག་
ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་(༣༩༠བ)ཡང་དག་ཁོ་ན་ཚུལ་
གསུམ་ངེས་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པའི་
དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ཁོ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་པ་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་
ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། དཔེའི་སྟོན་ས་མཆན་གཞི་ངོས་གཟུང་། མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་རིགས་བསྟུ་བ། དགོས་པའི་སྟོན་ས་
མཆན་ཉིད་གཞན་བཤད། དེ་ལས་ལྟར་སྣང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཀྱི་སྟོན་ས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ།
བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །

བྱས་དང་མཉན་བྱ་ཚོལ་ལས་བྱུང་། །

མི་རྟག་ཚོལ་བྱུང་རེག་བྱ་མིན། །

དེ་དག་རྟག་པ་སོགས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཏན་ཆོགས་ནི། གཞལ་བྱ་དང་། བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བྱས་པ་དང་། མཉན་བྱ་དང་། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་
བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རེག་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་དགྲ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་
དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པ་མི་རྟག་པ་དང་། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྟག་པ་དང་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་དང་།
ཚོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་སྟེ་ཆོས་དགྲུ་ལ་གཏན་ཆོགས་སུ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་

ཅན་ནི་སྐྱ་དང་(༣༩༡ན)དུང་སྐྱ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྐྱར་བའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ནི་རེའུ་མིག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་ལ་རེའུ་མིག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། གཞལ་བྱ། ཡིན་པའི་བྱིར།	སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ བྱིར།	སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཚྱལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲག་པའི་བྱིར།
སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར།	སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།	དུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། ཚྱལ་བ་ ལས་བྱུང་བའི་བྱིར།
སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཚྱལ་བ་ལས་མ་བྱུང་ ཏེ། མི་ཏྲག་པའི་བྱིར།	དུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། ཚྱལ་ བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར།	སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རིགས་བསྐྱབ་བ་ནི།

དེར་གང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་གཉིས། །

དེ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་སྟེ། །

དེ་ཏྲགས་འདི་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི། །

འགལ་བ་གཞན་རྣམས་མ་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྲའི་པོ་དེར་གང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་འཇུག་པ་དེ་གཉིས་ནི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་སྟེང་
འོག་གཉིས་ལ་གནས་པའོ། །ཡང་དག་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཏྲགས་གཉིས་ནི་འགལ་བའི་ཏྲགས་ཏེ་འོགས་གཉིས་ལ་
གནས་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་བྱུར་བཞི་དང་དབྱུས་མ་རྣམས་ནི་མ་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆན་ཉིད་གཞན་བཤད་པ་ནི།

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་ཉིད། །

འགལ་བ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱིར། །

དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་ཏྲགས་གཉིས་ལས། །

གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །

མཆན་ཉིད་(༣༩༡བ)གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི། །

གཉིས་གཉིས་སུ་འདོད་རེ་རེར་མིན། །

དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་མི་འགལ་ན། །

ཤིན་ཏུ་བར་ཡང་གཅིག་ལ་འཇུག།

ཅེས་གསུངས་སོ། །

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་དང་
མཉན་བྱ་གཉིས་སོ་སོར་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འགལ་བ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་དང་། དེ་
གཉིས་ཆོགས་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ནི་
རྩས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་སོ་སོར་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། རྟགས་གཉིས་ཆོགས་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་གཅིག་
དུ་ངེས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བྱས་པ་དང་མཉན་བྱ་གཉིས་སྐྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ན་ཆོགས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་གཉིས་ཆོགས་
པ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པའི་དཔེ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་མ་ངེས་པའི་
མཆན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱས་པ་དང་མཉན་བྱ་གཉིས་དང་། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བ་གཉིས་ཆོགས་པ་ལ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་ལ། རེ་རེར་འདོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དང་ཚོམ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཏུ་མི་འགལ་ཏེ། ཤིན་ཏུ་བར་ཡང་སྐྱ་མི་(༣༩༩ན)རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གཅིག་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། དོན་གཅིག་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཁོ་ལོ་ཅག་བརྗོད་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །
འདི་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཤད་ཀྱི་རང་ལུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་དེལས་ལྟར་སྣང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

གང་དག་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། །

སྤྱི་དང་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པའི། །

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལ། །

ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་རྣམས་ཡིན། །

ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་གང་ལ། །
ཤེས་འདོད་བསྐྱོག་པ་གཞོད་པ་དང་། །
ཐེ་ཆོམ་ཉིད་དུ་གྱུར་ལས་གཞན། །
གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རང་ངོ་བོའི། །
དེ་ཡི་བྱ་བ་གཞན་ཡིན་གང་རུང་། །
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །
དེ་ལ་གཞོད་པས་འགལ་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་གང་དག་ལས་སྒྲིའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཉན་བྱ་དང་། སྤྱི་གཞལ་བྱ་དང་འགལ་བ་ལ་མི་
འབྲལ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་
རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་གང་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་
སྤྲོད་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྐྱོག་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་འགལ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མ་ངེས་པ་ལས་
གཞན་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་ལ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རང་
གོ་ངོ་བོ་འདུག། གཉིས་སོ་དེའི་བྱ་བ་གཞན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པས་(༣༩༩བ)འགལ་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་རྣམ་གངས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་ནི།

སྤྱན་མོང་དང་ནི་བྱད་པར་གྱི། །
ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ། །
དེ་ལ་དང་སོ་གཉིས་ཐེ་ཆོམ། །
ལྷག་མ་བཞུགས་ནས་གསུམ་དུ་བྱེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་སྤྱན་མོང་བར་འཇུག་པ་གཞལ་བྱ་དང་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་
མཐོང་བ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཉན་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་

དང་པོ་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་དེས་པ་དང་། ལྷག་མ་བདུན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བལྟོས་ནས་འགལ་བ་དང་མ་
དེས་པ་དང་ཡང་དག་གསུམ་དུ་བྱེད། །

རྒྱག་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི།

རྗེས་སུ་ཞུགས་དང་མ་ཞུགས་ལས། །

ལྷོག་དང་རྗེས་འགོ་གྲུབ་མིན་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞལ་བྱ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ལྷོག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། མཉན་བྱ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་
ཞུགས་པ་ལས་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཡང་།

གཅིག་ལ་དེས་པར་ཞུགས་པ་དང་། །

ལོག་པའང་མིན་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར། །

ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དེས་པར་ཞུགས་པའི་གཞལ་བྱ་དེ་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ།
གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་པ་མཉན་བྱའང་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་
གཙོད་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་སྤྱད་མ་ཡིན། །

ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན། །

གང་དུ་མེད་དེ་རྣམ་(ནམ་ནམ་)གཙོད་དུ། །

གྲུབ་དོན་དོན་གཞན་སྐྱབ་པར་བྱེད། །

གཅིག་ལྟེ་གཞན་ལ་གཉིས་སུ་གྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཞལ་བྱ་དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའི་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་ཡང་། སྐྱ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་པའི་དངོས་པོ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་རྟགས་

ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པའི་ཆོས་ལ་དེ་གཉིས་ཀས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མིན་པའང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ལྷོག་པའི་ཚུལ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་གང་དུ་མེད་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དེ་ནམ་པར་གཙོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཅིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དེ་ལ་གཞན་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་ནམ་པར་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པོ། །

གཞན་དག་ན་རེ།

གལ་ཏེ་ཞུགས་པ་བཞིན་གྲུབ་ན། །

ཞེས་ཟེར་རོ། །

གལ་ཏེ། རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་མི་དགོས་ཏེ། རྗེས་
འགོ་ཙམ་མཐོང་བས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

བཤད་པ།

དཀར་གཟུགས་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་ལས། །

རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྫོག་རིམ་ལ། །

གསུམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

གཅིག་གི་ཆེག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཀར་པོ་དང་གཟུགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་བརྟན་པ་ནམས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་
བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་གོ་རིམ་(༣༩༣བ)བརྫོག་པ་ལ་ཡང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་
རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རུམ་གཟུགས་ཆོས་ཙན། དཀར་པོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཆོས་ཙན། རུམ་གཟུགས་དཀར་པོ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་
ཙན་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་དང་ཚོལ་བྱང་ལ་སོགས་
པ་དུ་མ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བརྫོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་ཞེས་གཅིག་གི་ཆེག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། གཅིག་གི་ཆེག་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར་མཉན་བྱ་དང་བྱས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཏན་ཆེགས་སུ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ནོ། །

བདུན་པ་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

དེ་ནི་བསྐྱུ་བ་བྱ་བ་སྒྲོག་པ་ལ། །

འགལ་བ་གང་དུ་ཞུགས་པ་ནི། །

དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་ལ་སྒྲོངས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

མེ་སྟོབས་ཆེན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་དུ་བསྐྱུ་བ་བྱ་བྱང་བའི་རེག་པ་བསྐྱུ་བ་པའི་འགལ་བའི་
རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒྲོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་ཆོས་ཅན། རང་གང་དུ་ཞུགས་པའི་གཞི་དེར་ནི་
ཤིང་དེའི་བྱེ་བྲག་ལ་བ་ཡོད་པར་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་སྒྲོངས་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཅིང་རྗེས་
འགོ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགེལ་བའི་ཚུལ་ལ། རྣམ་འགེལ་གྱིས་རི་ལྟར་འགེལ་བའི་ཚུལ་
རྣམ་ངེས་གྱིས། རིགས་ཐིགས་གྱིས་རི་ལྟར་འགེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

(༣༩༩ན)དང་པོ་ལ། རབ་དབྱེ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་འབྲས་བུ་གྲུབ་དོན་དུ། །

གཏན་ཆེགས་གཉིས་དང་བསྒྲོག་པ་གཉིས། །

ཚིད་ཕྱིར་ཁྱད་པར་སྤྱི་དག་སྟེ། །

ལྷག་མ་ལྷོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྟེན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་དང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་འགལ་བའི་
གཏན་ཆེགས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་གཞལ་བྱ་དག་སྟོས་པ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་འབའ་ཞིག་པའི་རྟགས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཚིད་པ་དེ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར།
ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་

ཕྱོག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡང་དག་གཉིས་སྒོས་པའི་དགོས་པ། མཉན་བྱ་སྒོས་པའི་དགོས་པ།
མ་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་བྱལ་པར་བསྟན། ཅོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྐྱབ།
བྲས་པ་སྒོས་མི་དགོས་པ་སྤང་། འབྲེལ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་ནི། །

གོ་བྱ་ལ་བྱལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །

རྒྱ་ནི་འབྲེལ་པ་(༣༡༤བ)སྤྱིད་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཕྱིར་འབྲས་རྒྱམ་གཉིས་སུ་འཇུག། །

ཅེས་སྒོས་ཏེ། རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི་གོ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲེལ་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅོལ་བྱུང་དཔེར་སྒོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྒྱམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱར་ཡོད་པ་ཡེ་ཤེས་པ་ནི། །

བརྩལ་མ་ཐག་བྱུང་ངེས་མིན་ཏེ། །

སྤྱིབ་བྱེད་དབང་པོ་སྐྱེལ་དེ། །

རྒྱམ་ཀྱན་ཉེར་སྦྱོར་མེད་ཕྱིར་རོ། །

བསྟོས་པ་མེད་པར་འགའ་ཞིག་ཆོ། །

འབྲས་མི་བྱེད་པ་འགའ་བའི་ཕྱིར། །

ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ངེས་འགའ་བའོ། །

འབྲས་བུར་བྱལ་པས་དེའི་རྟགས་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚེལ་བྱང་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་མིན་པས་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་མི་བྱང་ངོ་ཞེ་ན། བཞོད་ཆོད་ལ་དེ་
ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སོང་ཆོད་ལ་དྲང་སྒྲ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། སྒྲའི་རྒྱན་ཚེལ་
པའི་རྗེས་ཐོགས་ཁོ་ནར་བྱང་བའི་ཉན་ཤེས་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྟག་མིག་པ་དང་།

དེའི་འབྲེལ་པ་བྱེད་པ་འདར་པ་ན་རེ།

ཉན་ཤེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་གང་ལས་རྟོགས། ཞེས་ཟེར་རོ། །

དྲང་སྒྲ་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་རྒྱན་བརྩམས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཚེལ་བའི་སྒར་
ཡོད་པའི་སྒྲ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན། ཚེལ་བྱང་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་བ་
ཆོས་ཅན། དྲང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟོན་སོང་དུ་བསྐྱབ་པ་དེའི་འབྲས་(༣༩༥)རྟགས་ཡིན་ཏེ།
ངེས་འགའ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པས་སོ། །

གལ་ཏེ། འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ཡང་སྒྲ་རྟག་པའི་རྒྱན་ལ་བཟོས་ནས་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དྲང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པ་ལ་བཟོས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་བཟོས་ན་དྲང་སྒྲ་རྟག་ཏུ་ཐོས་
དགོས་པ་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་དེ་ཐོས་པའི་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་འགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་དྲང་སྒྲ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་མི་ཐོས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་ལས་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དྲང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་བ་དང་དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་མི་
བཟོས་པར་ཐལ། དྲང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཡིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གོགས་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་
རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། །

གྲུབ་ཀྱང་ཐ་དད་བྱས་པ་ནི། །

འབྲས་དང་ལྷན་ཅིག་བསྟན་པ་ན། །

ཐམས་ཅད་དེ་འབྲར་ཤེས་མི་འགྱུར། །

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟེན་དོན། །

གཏན་ཆོགས་བརྗོད་བྱས་རྟོགས་དོན་དུ། །

རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་དེ། །
 མཆན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་མེད། །
 དེས་འདིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ནི། །
 རང་བཞིན་སྟོགས་གཅིག་བརྟན་པའང་བཤད། །
 དེས་ན་རྩལ་ལས་གསལ་བ་དག །
 སྐྱེ་བ་འདྲ་བར་དཔེར་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྩལ་བྱུང་གིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་མཆོན་ཀླས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 རྩལ་བྱུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་བྱུང་ཀྱང་རྩལ་བྱུང་ལས་ཐ་དད་པ་བྱས་
 (༣༣༥བ)པའི་རྟགས་སྟོས་པ་ནི་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་
 ལྟན་ཅིག་བསྟན་པར་བྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུའི་རྟགས་དེ་འདྲ་བར་མཐུན་སྟོགས་ལ་
 ཆ་གཉིས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །

རང་དོན་དུ་རྟགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་བསྟན་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་ལེན་འདིར་
 གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པར་
 རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེན་པ་བཤད་ཅིན་ཀྱང་། གཏན་ཆེགས་དེ་ཉིད་སྐྱབ་དག་གིས་བརྗོད་བྱུང་བྱས་སོ་ཞེས་
 རྟགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དང་། འབྲས་རྟགས་གསུམ་སོ་སོར་བསྟན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་
 བ། སྐབས་འདིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པའི་རྩལ་བྱུང་དེས་ཆོས་ཙན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མཐུན་
 སྟོགས་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ལ་བརྟན་པའང་བཤད་དེ། དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པས་རང་བཞིན་རྟགས་ལའང་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་
 པ་དེས་ན་རྩལ་བ་ལས་གསལ་བ་ཉན་ཤེས་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུང་སྐྱ་གཉིས་ཀ་རྩལ་བྱུང་དུ་འདྲ་བར་དཔེར་
 བརྗོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

ཡོད་པ་གང་མེད་མི་འབྱུང་དང་། །
 རང་བདག་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅན་གང་། །
 དེ་ནི་དེ་དང་འཁྲུལ་མི་འགྱུར། །
 ཞེས་བྱའི་དོན་དུ་འདི་རབ་བྱེ། །
 ལྡན་པ་ཅན་སོགས་(༣༩༩ན)གང་དག་ལ། །
 དེ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མིན་པ། །
 དེ་དག་འཁྲུལ་བ་སྤིང་བའི་བྱིར། །
 གཏན་ཆོག་མིན་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། །
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །
 དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན། །
 དེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན། །
 དེས་པ་མེད་པ་སྦྱབ་བྱེད་མིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འབྲས་རང་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོག་མིན་འདི་
 གཉིས་དཔེའི་སྒྲོན་པ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གཙོ་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་མེ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་
 བྱས་པ་དེ་ནི་རང་རང་གི་བསྦྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྡན་པ་ཅན་དང་སོགས་པ་སྦྱོར་འདུའི་
 འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་གང་དག་ལ་བདག་གཅིག་པ་དང་། དེ་བྱུང་དེ་འབྲས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་དག་ཀུན་
 འཁྲུལ་བ་སྤིང་བའི་བྱིར་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་
 གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་བསྦྱབ་བྱེད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། སྦྱབ་བྱེད་ལས་བསྦྱབ་བྱེད་དེས་པ་དེ་
 ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ལས་ཡིན་ཅིང་། འབྲེལ་བ་དེས་པ་མེད་པར་ནི་སྦྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར།

གཉིས་པ་མཉན་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། མཉན་བྱ་སྒྲིམ་པའི། གཞལ་བྱ་སྒྲིམ་པའི་
དགོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། བྱད་(༣༩༤བ)པར་ལྟོག་པ་ཅན་དུ་མི་འཐད། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་། བསྒྲིག་བྱུང་མ་གྲུབ་པས་ལྟོག་བྱུང་
བསྐྱབ་པར་མི་འཐད། བྱམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བ། སྟོག་སོགས་བདག་གི་འབྲས་བྱར་མི་རིགས།
མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། རིགས་ཅན་གྱི་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ལྟོག་པ་ཉིད་ན་ངེས་པ་ཉིད། །

མེད་ན་མི་འགྱུར་ཡིན་པར་བརྟེན། །

དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་མེད། །

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྗེས་འགོ་གནས། །

རང་གི་བདག་གམ་རྒྱ་དངོས་ནི། །

གྲུབ་ན་ལྟོག་པ་གྲུབ་འགྱུར་བ། །

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱད་པར་ནི། །

ལྟོག་མེད་རྗེས་འགོ་འང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ན་ལེ། གསོན་པོའི་ལུས་ཚོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་ཏེ་སྟོག་ལྟན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ལྟོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་མཐོང་ཞིང་། མཐུན་སྟོགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོག་ལྟན་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་འགོ་གནས་པར་ཐལ། དེའི་
ལྟོག་པ་ཉིད་ནི་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཉགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ངེས་པ་ནི་ཉགས་ཚོས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འགྱུར་པའི་
འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་པར་བརྟེན་ལ། ལྟན་པ་དེ་ཡང་ཉགས་ཚོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་བྱད་པར་སྟོག་ནི་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པ་མེད་ཅིང་
རྗེས་སུ་འགོ་བའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་ཁྱོད་དང་བདག་གཅིག་གམ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་
བསྐྱབ་པའི་ལྟོག་པ་འགྱུར་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་གང་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་(༣༩༥ན)པ་ནི།

མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། །

ལྷོག་པ་འབའ་ཞིག་ཅན་དུ་བཤད། །

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་པ། །

གཞན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྷོག་པ་འབའ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོག་པ་འབའ་ཞིག་པར་བཤད་གྱི། ལྷོག་ཁྲབ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་
པ་དེའི་ཕྱིར་ན། མ་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ལྷོག་ཁྲབ་ཡོད་པར་བཞེད་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བཞེད་པར་འགྱུར་
རྟེ། །

གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་ལྷོག་པ་ཡིས། །

སྒྲོག་སོགས་དག་ནི་ལྷོག་འགྱུར་ན། །

སྒྲོག་སོགས་མེད་པས་བདག་མེད་ལ། །

ཁྲབ་འགྱུར་དེ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

གཞན་ལྷོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། །

གཞན་ལྷོག་པར་ནི་མི་རུང་ཕྱིར། །

དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་བདག་ནི་དམིགས་པ་ན། །

དེ་དམིགས་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་། །

མ་རྟོགས་ན་འདི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། །

མཐོང་དང་མ་མཐོང་དེ་གྲུབ་མེད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ། བདག་ནི་ལྷོག་པ་ཡིས་སྒྲོག་སོགས་དག་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲོག་སོགས་མེད་པས་
 བདག་མེད་ལ་བྱབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་མེད་པ་ལས་སྒྲོག་མེད་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་དེ་
 སྒྲོག་མེད་པ་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འབྲེལ་མེད་གཞན་ལྷོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས་གཞན་ལྷོག་པར་ནི་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཡང་སྒྲོག་དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ། བདག་ནི་དམིགས་པ་ན་སྒྲོག་དེ་དམིགས་
 ཞིང་། བདག་རྟོགས་པ་མེད་པར་(༣༩༥༧)ཡང་སྒྲོག་མ་རྟོགས་ན་སྒྲོག་བདག་ལས་བྱུང་བ་འདི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
 ཡང་བདག་ཞིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲོག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ལྷོག་པ་དེ་བྱབ་པ་མེད་དོ།

|

བཞི་པ་བྱམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི།

གཞན་ལ་མཐོང་མེད་ངོ་མོ་ཅན། །
 བྱམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་གང་ལས། །
 ལྷོག་པ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡི། །
 ལྷོག་པའི་བྱབ་པའང་ངི་ལྟར་ཡིན། །
 སྒྲོག་སོགས་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས། །
 ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་མཐོང་ན། །
 ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །
 རྒྱ་གང་ཞིག་ན་མེད་པ་ཡིས། །
 བྱམ་པ་ལ་སྒྲོག་མཐོང་མེད་པ། །
 ལུས་ལའང་གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན། །
 ལུས་ལ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་ཆོས་ཅན། བྱམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཞན་གང་ལའང་མཐོང་རུང་དུ་

མེད་པའི་ངོ་སོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལ་སློག་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ལྷོག་པའི་
ཁྱབ་པའང་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྷོག་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ལུས་སོགས་ལ་སློག་མེད་པས་བདག་
མེད་ལ། གསོན་ལུས་ལ་སློག་ཡོད་པས་བདག་ཡོད་པར་གྱུ་བོ་ཞི་ན། སློག་སོགས་གཞི་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས་
གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། ལུས་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ། བདག་གྲང་
གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་ན་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། ལུས་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་
དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་ཁྱོད་ལ་(༣༩༩ན)མེད་དེ། བདག་སྣང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། སློག་གི་རྒྱ་བདག་གང་ཞིག་ནི་ལུས་པ་ལ་སྣང་རུང་དུ་མེད་པ་ཡིས་ལུས་པ་ལ་སློག་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་ལུས་ལའང་། གལ་ཏེ། བདག་དེ་སྣང་རུང་དུ་མེད་ན་ལུས་ལ་སློག་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རུང་ཟད་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །
ཐ་དད་པ་ཡང་དེར་རྟོག་ན། །
གཞལ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ལུས་སོགས་བཞིན། །
བདག་དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག། །
མི་འདོད་ཅེ་ན་ཆད་མ་ཉིད། །
འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་སོ་དང་། །
དངོས་མེད་རྣམ་གཞག་གང་གིས་རྒྱས། །

ཞེས་སློས་ཏེ། ལུས་སོགས་དང་སློག་ཡོད་མེད་ཐ་དད་པའི་གསོན་ལུས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སློག་མེད་དེར་རྟོགས་
པར་ཐལ། ལུས་པ་དང་བདག་མེད་དུ་རུང་ཟད་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞི་ན། ལུས་སོགས་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་དེ་
བཞིན་དུ་བདག་དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ། གསོན་ལུས་དང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་
པའི་མཐའ་ལས་ལུས་པ་དང་བདག་བཅས་སུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། ལུས་པ་དང་བདག་བཅས་སུ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ།
ལུས་པ་དང་བདག་མང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆད་མ་ནི་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་འདོད་པ་ཀྱན་
གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་སོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་གིས་རྒྱས་ཏེ་མི་རྒྱས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་སྟོག་སྟོགས་བདག་གི་འབྲས་བུར་མི་རིགས་པ་ནི།

སྟོག་དང་མིག་འབྲེད་ལ་སྟོགས་ནི། །

བླ་འདོད་ཚེ་ལ་བ་ལས་སྐྱེས་ཡིན། །

དེ་དག་ཡུལ་དབང་སྒོ་(༣༣༧)ལས་བྱུང་། །

དེ་ཡང་པན་ཚུན་རྒྱན་ལ་ནི། །

བསྟོས་པའི་རང་གི་རིགས་ལས་བྱུང་། །

དེ་ཅམ་ལ་ནི་བདག་དངོས་འདི། །

རྗེས་འགོ་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ཡིན། །

གཞན་དུ་རྟོགས་ན་ཐུག་པ་མེད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ཀྱང་སྟོག་ཡོད་དེ། སྒོ་ལ་སྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཡོད་པས་སྒོ་ལ་སྟོགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོག་དང་མིག་འབྲེད་འཇུག་
ལ་སྟོགས་པ་ནི་བླ་འདོད་ཚེ་ལ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། བླ་པ་ལ་སྟོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་དབང་སྒོ་
གསུམ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་པན་ཚུན་རྒྱན་ལ་ནི་བསྟོས་པའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཅམ་སྟོག་
སྟོགས་བདག་གི་དངོས་པོ་ལས་བྱུང་བར་སྒོ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། སྟོག་སྟོགས་འདི་བླ་སྟོགས་དེ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་
འགོ་བ་དང་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་ན་སྟོག་སྟོགས་
གྱི་རྒྱ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ་སྟོག་སྟོགས་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ། མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དགག། དེས་ན་སྟོག་སྟོགས་བདག་མེད་ལས་མི་ལྟོག། ལྟོག་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འབྲུག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འབྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉན་བྱ་དང་། །

སྟོག་སྟོགས་འདི་ནི་མཚུངས་པར་འབྱུང། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྤྲ་ཉག་བསྐྱབ་ལ་མཉན་བྱ་དང་། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོག་འདི་ནི་མཚུངས་
བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོག་བྱུང་འབྱུང་བར་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ལ། (༣༩༥ན)དངོས། སྟོག་པ་བྱུང་ན་རྗེས་འགོ་བྱུང་། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

མ་ཡིན་སྟོག་པ་ཅན་ཡིན་གྱང་། །

འདི་ནི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །

དེ་ལྟར་བསྐྱབ་མིན་ཉིད་ལས་དེ། །

སྟོག་མིན་འོན་དོན་གྱིས་དེ། །

བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འབྱུང་མིན་དེ་ལྟར། །

བརྗོད་འགྱུར་དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་མཚུངས། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། དེ་ནི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་སྟགས་སྟོག་པ་ཅན་ཡིན་གྱང་མཉན་བྱའི་ཉག་ལས་འདི་ནི་
སྟོག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་དེས་པས། མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་ལས་དེ་སྟོག་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལས་སྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོག་ནི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་སྟོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་དོན་གྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་མིན་
པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། སྟོག་པ་རྒྱང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྟོག་ལྡན་ལས་གསོན་ལུས་བདག་
བཅས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འང་མཚུངས་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བསྐྱབ་མིན་ཉིད་ལས་རྣམ་བཅད་ཅེས། །

བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་བརྗོད་པ་ཡིན། །

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དོན་གོ་བས། །

གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བརྗོད། །

དེ་ཕྱིར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ལ། །
འདི་འདྲའི་མ་འཁྲུལ་གྲུབ་མ་ཡིན། །
བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི། །
བསྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། སློག་སློགས་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་གནས་པའི་རྗེས་འགོར་བཟོད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་པའི་ལྟོག་ཁྲབ་(༣༩༥བ)ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བྱེད་ཀྱི་སློག་
དེ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྟོག་ཅེས་པའི་ངག་འདི་ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཟོད་ཅེས་བྱུན་
གྱུ་ལོ། །

སྟ་དབང་སྒྲིམ་ནི།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཡང་ན་དོན་གྱིས་གོ་བས་གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བས་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཟོད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྟོག་ཁྲབ་བཟོད་པས་རྗེས་འགོ་འཁེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ལ་ལྟོག་པ་འདི་འདྲ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་གྲུབ་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་བསྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། ཚེད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

བསྐྱབ་བྱ་མེད་ལས་ལྟོག་མེད་པ། །
དེས་ན་བསྐྱབ་མིན་ཉིད་ལ་མེད། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཡང་སློག་སློགས་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོར་
མེད་པ་ལ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་དང་། མེད་པ་ལ་ནི་ལྟོག་པ་དང་ཡོད་པ་གང་གི་ཡང་འབྱུང་ཁུངས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་གྱི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། དངོས་མེད་ལ་ལྷོག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ། ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་ཏུ་ཐལ་བ། དགག་པའི་
དོན་མེད་པར་ཐལ་བ། དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་རུང་བ། རང་མཆོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་མི་རུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

མེད་ཅེས་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ནི། །

རི་ལྟར་མེད་ལས་ལྷོག་པར་འདོད། །

ལྷོག་པ་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །

དངོས་ཡོད་མེད་ནའང་(༣༣༠ན)ཡོད་ཡིན་ལ། །

དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོད་མེན་ཅེས། །

སྒྲུབ་པོ་ཡི་ནི་དཔྱད་ལ་ལྷོས། །

གཤམ་ཏེ་དེ་ལས་ལྷོག་མེད་ན། །

གཏན་ཆོག་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི། །

དེ་ཡང་མིན་ན་ལྷོག་བཀག་ནི། །

འདི་ཉིད་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་འགོག། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྟོག་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་རི་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལས་
ལྷོག་པར་འདོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དངོས་པོར་མེད་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
ལོག་ལྷོག་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྟོག་དེ་བདག་ལ་མེད་པའང་
ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོར་མེད་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགལ་བ་ཁས་
ལེན་པའི་སྒྲུབ་པོ་འདིའི་ནམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲོ་སྟོས་ལ་ལྷོས་ཤིག་ཅེས་དབྱས་པའོ། །གཤམ་ཏེ། གཏན་ཆོག་སྟོག་དེ་
མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ན་གཏན་ཆོག་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་ཞེས་བྲིས་པ་ན།
དེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་ཅི་སྟེ་འགོག་སྟེ། དེ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་
ལས་ལྷོག་པ་བཀག་པ་ནི་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བསྐྱབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པ། །

སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན། །

ཡོད་མིན་དེ་ཡང་མེད་པ་ལ། །

མེད་ཕྱིར་འདིར་ནི་མི་སྤྲོ་བ། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒོག་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ངེས་པའི་སྐྱབས་འདིར་ནི་མི་སྤྲོ་བ་ཐོབ་པར་ཐལ། བསྐྱབ་པ་དང་
དགག་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་ཐ་(༣༣༠བ)སྙད་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་
ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད། །

དེ་ནི་མེད་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན། །

རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ལ། །

དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་འགོག་ཅེ་ན། །

རི་ལྷར་དེ་ཡོད་དེ་ལྷར་ནི། །

མི་འགོག་རི་ལྷར་དེ་མེད་པ། །

དེ་ལྷར་ཡང་ནི་འགོག་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རིགས་པ་འདི་ཡིས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་གང་ལ་ཡང་དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཡོད་པ་
རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བུམ་
སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཡུལ་དུས་འགོག་ཞིག་ཏུ་འགོག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་བྱེད་ལ་མེད་དེ། རི་ལྷར་བུམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་
དུས་དེ་ལྷར་ནི་མི་འགོག་ལ། རི་ལྷར་བུམ་པ་དེ་མེད་པའི་དུས་དེ་ལྷར་ཡང་ནི་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་རྟེན་ཅན། །
 ཕྱི་རོལ་བརྟེན་མིན་སྐྱོདོན་ལ། །
 བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །
 དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །
 དེ་འབྲེལ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་དེ། །
 དེ་དག་ལ་ནི་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་། །
 དེ་ཡང་སྐྱོ་འཇུག་པ་ཉིད་ལས། །
 ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་འདོད། །

ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཀྱང་དགག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་རང་མཆན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་མི་ལུས་
 ཞེས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟེན་ལ། འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་བཀག་ཟེན་པ་
 དེའི་ཕྱིར་དངོས་ལོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོདོན་གང་(མ་མཁན་)རུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་
 བསྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཆན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ། རང་མཆན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཆན་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་ནའང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་རང་མཆན་དེ་དག་ལ་ནི་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་བས་དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་ཡོད་ཅེས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། ཡོད་པར་
 ཞེན་ནས་སྐྱོ་འཇུག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞན་སྐྱག་པ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་
 ཀྱི་ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་ལོ། །

ལྷ་པ་རང་མཆན་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་རུང་བ་ལ། རང་མཆན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་
 མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན། སྐྱོདོན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཆན་ཐོབ་པར་བསྐྱན་པའོ། །

དང་ལོ་ནི།

དེ་ལྟར་མིན་ན་དོན་ནམས་ཀྱིས། །

ཆོས་གཅིག་བསྐྱབས་སམ་བཀག་པ་ན། །
བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་། །
བཀག་འགྱུར་བདག་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར། །
ཐ་དད་ཡིན་ན་གཞན་དང་གཞན། །
བཀག་པ་དང་ནི་བསྐྱབས་པ་བཞིན། །
བསྐྱབ་པ་དང་ནི་དགག་པ་དག། །
ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདྲ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ཅམ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་མཆོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཚུལ་
གསུམ་གྱི་དོན་ཆང་བའི་རྟགས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་(༣༣༡)ཏུ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་གཅིག་
བསྐྱབས་སམ་བཀག་པ་ན། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ།
རང་མཆོན་དེ་དག་ལ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་ཐམས་གཞན་དང་གཞན་བཀག་པ་དང་ནི་
བསྐྱབས་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །
གཉིས་པ་ནི།

སྒྲ་ཆོག་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །
ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་བྱས་ཏེ། །
གཅིག་བསྐྱབས་པ་ན་དེ་བཞེན་དང་། །
གཞན་རྣམས་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་དང་། །
འགོག་ན་དེ་ཡིས་དབེན་པ་དང་། །
དེ་ལས་གཞན་ལ་བསྟོས་ལྟ་བུར། །
མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི། །
ཐ་སྙད་ངེ་ལྟར་སྒྲིམ་བསྟན་པ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བརྟགས་པར། །
ཐ་དད་དོན་རྟེན་ཁས་ལེན་པས། །
ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །
འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་གཞོད་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱང་དགག་སྒྱུབ་རི་ལྟར་བྱེད་ཅེན། དགག་སྒྱུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྒྲ་བང་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མི་རྟག་
པའི་ཆོས་གཅིག་བསྒྱབས་པ་ན་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་བརྟེན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྟོག་པ་གཞན་རྣམས་
བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་དང་། རྟག་པ་འགོག་པ་ན་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགག་སྒྱུབ་གཉིས་ཀ་ཡང་
དེ་ལས་ལྟོག་པ་གཞན་བྱས་པ་ལ་བསྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དངོས་པོར་
མེད་པའི་དོན་ཅན་ཀྱི་དགག་སྒྱུབ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གཞོད་པར་མི་(༣༣༩ན)འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་
སྒྲིམ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བརྟགས་པར་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཁས་ལེན་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་འབྲས་ཅན་དང་དེ་འབྲས་མེད། །
དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་དོན་གཅིག། །
ཐ་དད་རྟེན་ཅན་འཕེལ་བ་དང་། །
འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡི། །
བསྐྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །
འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་དེ་ལྟན་ཉིད། །
མིན་ཀྱང་མཐོང་བས་སྒྲིང་ངེས་ན། །
དེ་དག་བསྐྱེད་པའང་ཤེས་མ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཐོབ་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་
མིག་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་ཉན་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་དེ་སྤྲ་མ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་མིག་
གི་དབང་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཉན་ཅན་མིག་གི་དབང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མིག་ཤེས་
འཕེལ་བ་དང་ཉན་ཤེས་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་སྦྱང་བ་
དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཆོན་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱང་བའི་རྒྱན་འགའ་ཞིག་
ལས་རང་མཆོན་དངོས་སུ་སྦྱང་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཀྱང་སྦྱེས་དུས་རང་མཆོན་མཐོང་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་
དེས་ནའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིག་སོགས་བདག་མེད་ལས་མི་ལྡོག་པ་ལ། རུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མ་གྲུབ། མཐུན་སྦྱོགས་ལས་
ཀྱང་ལྡོག་པར་དོགས་པ། དེས་ན་ལྡོག་བྱ་བ་(༣༣༩བ)མ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཡོད་ཉིད་སྦྱབ་བྱེད་འཇུག་པའི་བྱིར། །
དེ་མེད་མ་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་འགྱུར། །
ཁས་སྦྱངས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལས། །
མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མ་ཡིན། །
མེད་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་ཡང་། །
མཐུན་སྦྱོགས་ལས་ལྡོག་ཐེ་ཆོམ་བ། །
དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བྱིར་ཏེ། །
མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་ཡང་། །

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། སངས་རྒྱུས་པ་ཆོས་ཅན། རུམ་སོགས་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་ཡང་སྒྲིག་དེ་གསོན་ལུས་
བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྦྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བར་ཐལ། གསོན་ལུས་དེ་བདག་མེད་དུ་ངེས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་
འཇུག་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ། སངས་རྒྱུས་པས་གསོན་ལུས་བདག་མེད་པ་ཁས་སྦྱངས་སོ་ཞེ་ན། གསོན་ལུས་ཆོས་
ཅན། སངས་རྒྱུས་པའི་ཁས་སྦྱངས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་

མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་སྒྲངས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་
ཅན། གསོན་ལུས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྷོག་པར་ཡང་ཐེ་ཆོས་ཟ་བར་ཐལ། མཐུན་སྟོགས་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་
ཟ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ཕུང་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ནི། །

ངེས་པར་གྲུབ་ན་གཞན་ལས་ནི། །

ལྷོག་གྲུབ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། །

མཐོང་མེད་དག་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ། །

གསལ་ལ་བྱུང་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་། །

དེ་ཡི་རིགས་སྤྱད་དོན་ཡོད་པས། །

མ་མཐོང་བས་འགར་ངེས་མེད་དེ། །

མཁྲུགས་པ་མཚོན་གྱིས་མི་ཚོད་བཞིན། །(༣༣༣ན)

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་བདག་མེད་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྲུབ་ན་
གཞན་བདག་བཅས་ལས་ནི་ལྷོག་པ་གྲུབ་དགོས་པ་ལས། སྟོག་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པ་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། བདག་བཅས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་སོགས་ལ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་མཐོང་
རུང་དུ་མེད་པའི་བདག་མེད་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཟ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བྱེད་མ་
ཡིན་ཀྱང་བདག་མེད་དེ་ཡི་རིགས་སུ་སྤྱད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་སྟོག་ཆོས་ཅན། ལུས་
སོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་འགར་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་མཁྲུགས་
པ་མཚོན་གྱིས་མི་ཚོད་ན་ཡང་ཤིང་གི་མཁྲུགས་པ་མཚོན་གྱིས་ཚོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཡོད་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ན། །

ཐེ་ཆོས་གང་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར། །

དེ་ཡང་ལ་ལར་དེ་འབྲས་དང་། །
 བདག་ཏུ་ངེས་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། །
 དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། །
 འདི་ནི་ལྷོག་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ། །
 ལྷོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟར་ནའང་། །
 བདག་མེད་པ་ལས་བདག་མི་འགྱུར། །
 གང་གིས་དེ་ནི་ལྷོག་མེད་པ། །
 ངེས་པར་དངོས་པོས་འདོད་མ་ཡིན། །
 དཔེར་ན་སློག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལས། །
 ལྷོག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཅེས། །
 གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལས། །
 ལྷོག་མེད་དེ་རྒྱ་རྗེས་འགོ་ཅན། །
 རྗེས་འགོ་ཅན་མིན་ལྷོག་མིན་ན། །
 བདག་མེད་མ་ཡིན་བདག་བཅས་མིན། །

ཅེས་སློས་ཏེ། སློག་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མ་(༣༣༣བ)མཐོང་ན་བདག་བཅས་
 ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་གང་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་ལས་ལྷོག་པ་དེ་ཡང་ལ་ལར་བདག་དེའི་འབྲས་བྱ་
 རང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དགོས་ལ། ཁྱོད་དང་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སློག་འདི་ནི་ལྷོག་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟའོ། །འདི་ལ་ལྟ་དབང་སྒོས། བདག་
 མེད་དང་དངོས་བརྒྱད་པ་གང་གིས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་དེས་ན་ཞེས་སོ། །བདག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེས་ན་
 ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ལྷོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟར་ནའང་གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལ་
 མེད་པ་ལས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོལ་བ་གང་གིས་གསོན་ལུས་དེ་ནི་བདག་ལས་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་
 ཡང་ངེས་པར་བདག་དེའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སློག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་

བ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། གལ་ཏེ། རྫོག་པ་རྒྱང་པ་ཅན་ཡིན་ན་གཏན་ཆོག་སྟོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
རྗེས་འགོ་ཅན་དུ་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྫོག་པ་མེད་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། ། བྱབ་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་འགོ་ཅན་
ཡང་མིན། རྫོག་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན་བདག་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན། བདག་བཅས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བདག་ལས་རྫོག་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་གཏན་ཆོག་པ་ཡིན་ན་འབྲེལ་པ་དང་དེ་ངེས་
བྱེད་ལ་བལྟས་པ། དེ་བདག་སྟོག་ལ་མི་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འཇུག་པ་གང་གིས་རང་བདག་ཉིད། །

གང་མེད་མི་འབྱུང་ཅན་འགྲུབ་པ། ། (༣༣༥ན)

དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྫོག་བྱེད་དེ། །

འཇུག་པ་ན་ཡང་འཇུག་བྱེད་དེ། །

མེད་ན་མི་འབྱུང་དེ་ཡང་ནི། །

སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་བལྟས་པ་ཡིན། །

འབྲས་བུ་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ། །

དེ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། བྱེད་བདག་སྟོག་ལ་རྫོག་པ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། ཉགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཆོས་
གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་གང་མེད་ན་ཉགས་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་ལོག་ན་ཉགས་དེ་ཉིད་
རྫོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་དེ་འཇུག་པ་ན་ཡང་ཉགས་དེ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། ཉགས་ཆོས་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་
ཡང་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་མཐོང་ན་རྒྱ་མཐོང་བ་
དང་། རྒྱ་མ་མཐོང་ན་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའི་ཆད་མ་དེ་དག་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།
།

གཉིས་པ་དེ་བདག་སྟོག་ལ་མི་རིགས་པ་ལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་མི་རིགས་པ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཚིན་པ་སྤང་བ། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་མེད་ཕྱིར། །
དོན་གཞན་རྟོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །
རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མེད་པ་ན། །
དེ་དག་མེད་པ་མི་སྲིད་ཕྱིར། །
འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་ནམས། །
རྒྱ་ནམས་ལས་ནི་བྱང་བའི་ཕྱིར། །
དེ་དག་མེད་པར་གཞན་ལས་འབྱུང་། །
རི་ལྟར་དེས་བསྐྱེད་རང་བཞིན་ཡིན། །
ཆོགས་པའི་རྣམས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། །
དངོས་ནམས་སྣ་ཆོགས་ངོ་བོ་ཉིད། །
གལ་ཏེ་ཐ་དད་བྱེད་མིན་ན། །
འགྲོ་འདི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་གསོན་(༣༣༥བ)ལུས་ལ་དོན་གཞན་བདག་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྟོག་དེ་ཡོད་ན་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། བདག་རྟག་ཏུ་ཡོད་པས་སྟོག་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་དེ་དག་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དེ་དག་རྒྱར་
མེད་པར་གཞན་ལས་འབྱུང་ན་རི་ལྟར་བདག་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་
ནམས་རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ནམས་ལས་ནི་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆོགས་པའི་རྣམས་པ་ནམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན་
འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱང་སྣ་ཆོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐ་དད་ནམས་རྒྱ་ཐ་
དད་ཀྱི་བྱེད་པ་མིན་ན་འབྲས་བུར་འགྲོ་བ་འདི་ནམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ཐ་དད་བྱེད་ཐ་དད་བྱེད། །
 མིན་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཉམས། །
 གཅིག་ནི་རང་བཞིན་དུ་མ་ནི། །
 མེ་དང་མེ་མིན་རང་བཞིན་གཉིས། །
 དེས་ན་གཞན་ན་དེས་བསྐྱེད་བས། །
 རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དེ་ཉིད། །
 དེ་བསྐྱེད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན། །
 དེ་ནི་དེ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་། །
 དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དག། །
 བན་ཚུན་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཉིད། །
 དེས་ན་རང་བཞིན་མཐོང་བ་བཞིན། །
 འབྲས་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ཉོགས་འབྱུང། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལ་མ་འཁྲུག་པར་མ་ངེས་ཏེ། མེ་དང་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་གཉིས་ཀ་ལས་
 འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུ་བ་གཅིག་ཕུ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། དུ་
 བ་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་མེ་ལས་བྱུང་བའི་
 རང་(རྩ་ཕྱེད)བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ལས་བྱུང་བ་དང་མེ་མིན་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱོ་བོ་ལས་བྱུང་བའི་གཞན་སྐྱེ་
 རྣམ་དེ་ནི་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སྤྱོ་བོ་དེ་མེ་དེ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ལ། སྤྱོ་བོའི་རྣམ་དེ་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་
 རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་སྤྱོ་བོའི་རྣམ་དེ་ནི་མེ་དེ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་
 དག་པན་ཚུན་མི་འཁྲུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དེས་ན་མེའི་རང་བཞིན་མཐོང་སྟུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུག་ཡུལ་
 ལ་མི་བསྐྱེད་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་དུ་བ་མཐོང་ན་ཡང་ལ་མེ་ལྟན་དུ་ཉོགས་པར་འབྱུང་རོ། །

དེ་ཡང་མ་བཟོད་ནས་སྤྲོས་པ།

ལྷ་དང་འོ་མ་རུལ་འགྱུར་བཞིན། །

དུ་མ་ལས་གཅིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་ཟེར་རྟེ། ལྷ་ལྷ་དང་འོ་མ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་རུལ་བ་གཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ལྷ་དུ་མ་ལས་འབྲས་
བུ་གཅིག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

གཤེར་རྒྱས་གང་ལས་རུལ་འགྱུར་རྟེ། །

གཉིས་ཀའང་གཅིག་ཉིད་ཅི་འདི་ནི། །

ཐ་དད་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ། །

ཐ་དད་གཤེར་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན། །

རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །

དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒོ། །

ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་གཅིག་ཅས་བརྗོད། །

དེ་བཞིན་མེ་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །

ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི། །

རྟོན་ཡིན་དེས་ནི་དུ་བསྐྱེད་པ། །

དེས་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན། །

མེར་ཤེས་ཡན་ལག་གཞན་ལ་ནི། །

བསྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །

དུ་བ་དེ་ལས་འཁྲུལ་མེད་ཅན། །

དེ་ལྟར་(༣༣༥བ)འབྲས་གཞན་དེ་ལྟར་གྲུབ། །

ཅས་སྟོས་རྟེ། ལྷ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རུལ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་
ཡིན་རྟེ། གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་པའི་རྒྱས་པ་གང་ལས་རུལ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཡང་

ཅུ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ན་རིགས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཐད་དམ་སྟེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་དད་ན་གཤེར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅུ་དང་འོ་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རང་མཆོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དེ། གཤེར་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཅན་དང་ཤིང་ལ་པ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་མེ་མིན་ལས་ལོག་པར་འདྲ་བའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་གཅིག་སྟེ་བའི་རྟོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མེ་དེས་ནི་དུ་བ་བསྐྱེད་བ་དེས་ན་དུ་བའི་རྟོགས་ལས་མེ་ཅམ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་དེ་ནི་མེ་དེ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་མེར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བྱད་ཤིང་ལ་བསྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟར་འབྲས་བྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་རང་གི་རྒྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་གྲུབ་ལོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དུ་བ་བྱད་ཤིང་འབྱུར་བ་ཡི། །

ཡན་ལག་རྟོན་ལ་མེར་འཛོག་ཕྱིར། །

གལ་ཏེ་མེ་མིན་དེ་དུ་མིན། །

གལ་ཏེ་དེ་དུ་མེ་དེ་ཉིད། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྟེ་བ་དེ་མེ་མིན་ན་དེ་ལས་སྟེ་བའི་(རྩ་རྩེན)སྟེ་བའི་རྩལ་དེ་དུ་བ་མིན་ལ། གལ་ཏེ། དེ་དུ་བ་ཡིན་ན་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དུ་བ་དང་བྱད་ཤིང་གི་འབྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྟོན་བྱད་ཤིང་སྟེག་བྱེད་ལ་མེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་རིགས་པ་ནི།

རི་ལྟར་རང་རྒྱ་ལ་བསྟོས་པས། །

རང་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར། །

ཤེས་བྱ་འཛོག་དང་བྱས་པ་ཉིད། །

གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། བདག་དང་སྟོག་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཆེགས་ཡིན་ན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བསྟོས་དགོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་མེད་
ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཛིག་པ་དང་བྱས་པ་བདག་གཅིག་ཏུ་
འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་གོང་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུར་རི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི།

ཕྱོག་ཅན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་བརྗོད་མཛད་ལས། །

གཏན་ཆེགས་མིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིས། །

ཚུལ་འདིས་ཐམས་ཅད་དཔག་པར་བྱ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མཉན་བྱ་དཔེར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་
ལས། སྟོག་ལྡན་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་འདིས་
ཆོས་ཅན། ཕྱོག་པ་རྒྱང་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁྲལ་པར་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། མཉན་བྱ་དང་སྟོག་
ལྡན་གཉིས་ཕྱོག་པ་འཁྲལ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(336)རྗེས་འགོ་རྒྱང་པ་ཅན་ཡང་།
འགའ་ཞིག་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་ཀྱང་
རྗེས་འགོ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འགོ་རྒྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་ཅོད་ཅིང་དགག་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མ་ངེས་
པའི་རྟགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ། རང་བཞིན་མ་
དམིགས་པ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ཕྱོག་ཉིད་གྱིས། །

དོན་ཕྱོག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས། །

མི་དམིགས་དཔེ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །

ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་དོ། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རྟགས་གཉིས་བཤད་ནས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་
ཅེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལས་དཔེར་
བརྗོད་ཐ་དད་པར་ནི་རྩུ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་མི་སྟོན་པའི་རྩུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩུ་མེ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ངོ་བོ་མི་
རྟག་པ་བརྒྲེག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དུ་བ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་དོན་ལྟོག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས་རྩུ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མི་
དམིགས་པའི་དཔེ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་གི་བདག་གིས་རྩུ་དངོས་ནི། །

གྲུབ་ན་ལྟོག་པ་གྲུབ།

ཅས་པར་བསྟན་ཅས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལའང་སྐྱེས་བུ་མཐོང་མེད་ལས། །

སྟོག་སྟོགས་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོས་ཟ་བཤད་པས། །

བསྟར་རང་དོན་ལ་དེ་ཞེས་བསྟན། །

ཅས་སྟོས་ཏེ། གཞན་དག་བུམ་སྟོགས་ལ་(རྩ་༣༥)སྟོག་སྟོགས་ལྟོག་པའི་རྩུ་མཚན་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་
གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོག་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དག་ཆོས་ཅན། མེད་ངེས་བསྐྱབ་པ་ལ་
ཡོད་ན་བསྟར་བུང་པའི་དོན་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་སྐྱེས་བུ་སྟེ་བདག་ཡོད་
ཀྱང་མཐོང་བུང་མེད་པའི་རྩུ་མཚན་ལས་སྟོག་སྟོགས་བདག་མེད་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་སྟོག་
ལྟན་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བར་བཤད་པས་སོ། །སྟེ་ཞིག་གིས་བཤད་ཅེ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
བཤད་ཅས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

གལ་ཏེ། རྟགས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་གཅོད་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རྟགས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།

འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ། །

ཁས་སྒངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། །

སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲ་མ་དག་གིས་ནི། །

མ་ཡིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱ་དང་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ལའང་དངོས་པོའི་
ཆ་ཁས་སྒངས་པ་མེད་པ་ཅན་དགག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། སྒྲ་མ་འབྲས་བྱ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དག་གིས་
ནི་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འང་གི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན་དངོས་མེད་དུ་མ་བད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ། སྟོབ་དཔོན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པར་བཞེད་པར་བསྟན་པ། དེ་རྟགས་སུ་འགྱུར་པའི་ཚུལ། ལོགས་སུ་མི་(༣༣༥)སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་དངོས་སོ། །
དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་དམིགས་རུང་ནམས་ཀྱིས་ནི། །

ཡོད་པ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ཕྱིར་མི་ཤེས་ཤེས་བྱའི་ཕྱིར། །

མི་དམིགས་དཔེ་གཅིག་བཞེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་གཅིག་བཞེད་པ་
ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་པར་
དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞི་འགའ་ཞིག་དུ་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འགོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ཡུལ་མེད་ཕྱིར་དེར་ཡུལ་ཅན་ནི། །

ཤེས་བརྗོད་ཐེ་ཆོས་འགོག་འགྱུར་ཏེ། །

དཔེར་ན་སླེབ་པར་བྱེད་མིན་ཕྱིར། །
 མེ་མ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་བཞིན། །
 དམིགས་སྤྱད་པའི་མེད་པ་ནི། །
 མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །
 དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེའི། །
 རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་བྱུང། །
 སྤང་བ་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས། །
 བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་བྱུང་བས། །
 དེ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་ནི། །
 སྒོ་སྒྲ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱུང། །
 ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་སྒོངས་པས་འདིར། །
 གཞན་དག་རྗེས་སྤྱོད་མི་བཞེད་པས། །
 བྱུང་བ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་ལས། །
 བཅ་བཅ་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་གོ། །
 རི་ལྟར་མཐོང་དང་མ་མཐོང་ལས། །
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་སྒྲུབ་བཞིན། །
 དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་སོགས་སྒྲ། །
 ཐ་སྙད་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡུལ་བྱམ་པ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་ས་སྤྱོགས་དེར་བྱམ་པ་ཡོད་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་ཤེས་པ་དང་(༣༣༥ན)བཞེད་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་འཛིན་ཆད་
 མའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སླེབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དཔེར་འབར་བ་འདི་ནི་སླེབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། མེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་ལས་
དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས། ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་མ་དམིགས་
པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱིས་དམིགས་རུང་དུ་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྐྱ་དང་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་གྱུ་བོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་བྱམ་
པ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་དེ་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་དེ་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཏུ་རུང་ཞེ་
ན། བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་དེ་བྱམ་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་
ལས་ནི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྤང་རུང་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྐྱ་སྐྱ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། སྤང་དུ་རུང་བའི་བྱམ་པ་མ་མཐོང་
ན་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟད་འདི་གྱུ་བ་པས་སོ། །

དེས་ན་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཆོས་ཅན། བད་བླན་བྱེད་པ་ལ་བཟོས་པའི་ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཐ་སྟད་ལ་སྐྱོངས་པས་ས་ཕྱོགས་འདིར་གྲོལ་བ་གཞན་དག་མེད་པའི་
ཐ་སྟད་དེ་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ་ན་མི་དམིགས་ན་མེད་པའི་བྱུ་བ་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྱུ་བ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་ས་
ཕྱོགས་སུ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་བསྐྱབ་ཏུ་ས་པའི་ཉགས་ཆོས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་སྐོ་
ནས་པན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གྱུ་བ་པ་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་ཐ་སྟད་ཉིད་བསྐྱབ་པ་བཞིན་
ནོ། །(༣༣༧)པན་གདགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་དེ་གཉིས་སུ་གྱུ་བ་པ་ལ་ནི་འབྲས་བྱ་དང་སོགས་པ་རྒྱུའི་སྐྱ་ཅམ་
བསྐྱབ་ཀྱི། དོན་བསྐྱབ་དགོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དོན་
བསྐྱབ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཐ་སྟད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་ནི།

རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་བསྐྱབས་པས་ན། །

འདི་ནི་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། །

གཏན་ཆེགས་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལས། །

ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་མ་བསྟན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་འདི་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་རབ་དབྱེ་བཤད་
པ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཆོས་ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་བརྗོད་མ་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་བསྐྱབས་པས་ན་
རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། མི་དམིགས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་བའི་ཚུལ། མི་དམིགས་པ་རང་གིས་གྱུ་བ། དོན་བསྐྱབ་པོ། །

དང་པོ་ནི།

གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལས། །
འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའས། །
མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་ཅན་གྱི། །
སློ་ནི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །
སྤྱོད་བ་བྱད་པར་ཅན་ཉིད་ལས། །
དོན་རྣམས་བྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས། །
དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱོད་ནི། །
འདི་ནི་ཐ་དད་སློ་རྒྱ་ཡིན། །

ཅེས་སློས་ཏེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་རྟོགས་སུ་འདུས་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་གཅིག་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
རི་བོང་གི་རྩ་དང་བོང་བུའི་རྩ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། **(༣༣༩ན)**སྤྱོད་བ་བྱད་པར་ཅན་བྱམ་པས་དག་
པའི་ས་སྤྱོགས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་ས་སྤྱོགས་སུ་སྤྱང་རུང་གི་དོན་བྱམ་པ་རྣམས་དམིགས་པའི་བྱད་
པར་ཅན་དུ་རྟོགས་ཏེ། གཅིག་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྤྱོགས་དམིགས་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལས་ས་སྤྱོགས་འདི་ནི་
དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའས། འདིར་བྱམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་སློ་ནི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སྤྱོགས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་
དེ་ནི་ས་སྤྱོགས་དམིགས་པ་དང་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའི་སློ་འདི་གཉིས་ཐ་དད་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་སློ་དབྱེ་རང་ཉིད་ལས། །
གྲུབ་འགྱུར་དེ་དག་གིས་དེའི་དོན། །
དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐུག་མེད་ཕྱིར། །
འགའ་ཡང་ཐ་དད་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོའི་དབྱེ་བ་ནི་སྒོ་རང་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་རིག་གིས་
སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། སྒྲོའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གིས་སྒོ་དེའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བའི་དོན་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ན། དེ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་པ་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་སྒོ་དང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུབ་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་གཞུང་འཇུགས་བའི་ཕྱིར།

རང་བཞིན་བྱད་པར་ཅན་སྤྱོད་ལས། །

གཞན་བསལ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་དེ་མ་དམིགས་པ་ཡང་། །

དེ་ལས་བྱད་པར་ཅན་དམིགས་ཉིད། །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་ཡང་ས་(༣༣༥)ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་དེ་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་དེ་ཡང་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་
ལས་བྱད་པར་ཅན་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱད་པར་ཅན་
མཐོང་ཞིང་སྤྱོད་བ་ལས་གཞན་བྱམ་པ་བསལ་བ་ནི་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དེས་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི། །

རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པས། །

རང་ཉིད་ཅམ་གྱིས་འབྲུག་པ་ཅན། །

དེ་མེད་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡིན། །

གཞན་དུ་དོན་གྱི་མེད་པ་ཉིད། །

མ་དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད། །

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེས་ན་སྤང་རུང་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་སྤང་རུང་གི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་དེ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་མེད་པའི་ས་སྟོགས་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ལས་ཏྲོགས་པས་སོ། །དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ན་སྟག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་སྟོགས་སུ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལས་ཏྲོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཏྲགས་གཞན་གྱིས་བྱམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཞར་ལ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་བཤད་པ་ནི།

མི་སྤང་ངེས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །
གཞན་དུ་བཞག་པ་འགོག་འགྱུར་དཔེར། །
སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཏྲགས་མེད་པའི། །
རྣམ་ཏྲོག་ལ་སོགས་མི་འགྲུབ་བཞིན། །
འབྲས་བུ་ངེས་མེད་ཅན་འདི་ནི། །
ལྟོག་པ་བསྐྱབ་པར་རུས་མ་ཡིན། །
ངེས་པར་བསྐྱབ་(༣༥༠ན)ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་ལས། །
དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། །

ཅེས་སྟོས་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བཞག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་སྤང་བ་སྟེ་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མ་དམིགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཏྲགས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་ལས་ལྟོག་པའི་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེར་ཤེ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་གི་ཡང་འབྲས་བུ་ངེས་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་སྔར་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་བསྐྱབ་རུས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་ངེས་པར་བསྐྱབ་རུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཏྲགས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ། སྱིར་བསྟན་པ། ཚད་མས་

གཞོན་ལགལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རང་གི་སྦྱར་བ་དགལ་ལ་དེའི། །

རང་གི་ངོ་བོ་སྦྱར་བའམ། །

དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་ངོ་བོ་དེ། །

ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ། །

ཕན་ཚུན་ཐ་དད་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཏེ། །

བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཛིག་པ་བཞིན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྦྱགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་ལགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མི་སྟོན་ཅེ་ན། སྤང་རུང་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་རང་གི་སྦྱར་བ་དགལ་ཆོས་(༣༩༠བ)ཅན། གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པ་དེའི་རང་
གི་ངོ་བོ་འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའམ། རང་གི་དགག་བྱའི་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་
སྦྱར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ནི་གང་བའི་རེག་པ་ཡོད་པ་ན་མེ་སྟོབས་
ལྡན་ཡོད་པས་གང་བའི་རེག་པ་རྒྱན་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་སྤངས་ནས་ཐ་དད་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཔེར་ན་བརྟན་དངོས་ཏེ་རྟག་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆད་མས་གཞོན་ལགལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། རྒྱ་མཆན་ནོ། །

དང་པོ་ནི།

ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་ཕྱིར་ཡང་། །

ངེས་འགྱུར་དང་ནི་བཟོས་བཅས་བཞིན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཡང་གྲུབ་ཅུ་ནས་འཛིག་ངེས་སུ་གྱུར་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་བཟོས་བཅས་བྱང་ཆོས་ཅན།
འགལ་བར་ངེས་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་བཟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་མཆན་ལ། བཟོས་བཅས་ངེས་པར་མི་འཐད། བཟོས་མེད་མ་ངེས་པར་མི་འཐད། དངོས་པོ་མེན་པ་

སྤང་། རོན་བཟུ་བལོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་ཉེ་བར་ནི། །

གདོན་མི་ཟ་བར་ག་ལ་ཡོད། །

དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱང་ཡིན་ན། །

བརྒྱད་པའི་དབ་པས་ཅི་ཞིག་བྲ། །

གལ་ཉེ་རྒྱ་དེས་འཛིག་པ་གཞན། །

བསྐྱེད་པས་དེ་ནི་འཛིག་པར་འགྱུར། །

དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡི། །

དང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཅི་ཞིག་འགྱུར། །

དེ་ནི་བདག་ཉིད་གྲུབ་འགྱུར་ན། །

བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་གང་། །

བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་མིན་ན། །

དེ་(༣༥)ཡི་བཟོས་བྲ་གང་ཅི་ཞིག །

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བཟོས་ནས་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཛིག་དེས་
སྤང་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཉེ། བྱམ་པའི་འཛིག་པ་དེ་དངོས་པོ་བྱམ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བརྒྱད་པའི་དབ་པ་
དེ་ལྟ་བུས་ཅི་ཞིག་བྲ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཉེ། རྒྱ་དེས་འཛིག་པ་གཞན་ཞིག་བསྐྱེད་པས་དེས་བྱམ་པ་དེ་ནི་འཛིག་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱམ་པའི་རྒྱའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་འཛིག་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ན་མི་
རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པའི་འཛིག་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་
དེ་ནི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཅུམ་ནས་འཛིག་དེས་སྤང་འགྱུར་ན་བྱམ་པ་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་དོན་གཞན་གང་ཞིག་ཡོད་ལ། བདག་ཉིད་འཛིག་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བྱམ་
པའི་འཛིག་པ་དེའི་བཟོས་བྲ་རྒྱ་དོན་གཞན་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བལྟོས་མེད་དངོས་པོ་ནམ་ཡང་ནི། །
དེ་ལྟར་མིན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར། །
དཔེར་ན་དེ་ཉིད་འདིག་ཀ་མར། །
སྟོད་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་བཞིན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། ནམ་ཡང་ནི་རང་གི་རང་གིས་འདིག་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཅུང་ཟད་ཅིག་
སྟོད་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འདིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་འདིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་དེ་ཉིད་
འདིག་ཀ་མར་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྟོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བལྟོས་པ་མེད་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །
དངོས་པོ་ཡོད་མིན་འགྱུར་ཞེ་ན། །
དེ་ལྟར་གྱུར་(༣༤༡བ)དེ་དངོས་ཉིད་ཡིན། །
དངོས་མེད་དེ་ལྟར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་པ་འདིག་པ་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་ན་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྟོད་པ་མེད་པར་འདིག་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་པ་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་འདིག་པ་དེ་ལྟར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི།

གང་དག་དེ་ཡོད་གཞན་བལྟོས་མེད། །
དེ་དག་དེ་ཡོད་ལ་ངས་ཡིན། །
འབྲས་བུའི་ལས་ལ་གོགས་བྱེད་པ། །
མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བཞིན། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དངོས་སོགས་དག་རང་གི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་རང་ལ་ཡོད་པ་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་ཡིན་པས་བྱད་
པར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་དངོས་སོགས་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཞན་ལ་
བསྟོས་མེད་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལས་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆའི་རྒྱའི་ཆོགས་པ་ཆང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་གཉིས་དང་མ་
ངེས་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལེའུའི་མཆན་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བ།

ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ། །

༥༥

ཆད་མའི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་རྣམས་པར་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཆད་མའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུ་བོ་
ཡོངས་སུ་འདུ་བ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ལེའུ་སྟེ་
བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་ཐ་མར་དགོ་བ་ཚུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གཞུང་འདི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་ན་པན་
ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་བ། ཚུམ་པ་པོའི་མཆན་བརྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྟོ་ཡི་རུས་པ་རྩུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་མེད་ན། །

བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་
མེད་ལྟན། །

འགོ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་སྤར་འདིན་བྱེད་པ་མི་རྙེད་པ་ཅན་

(༣༥༡ན)ཁོ་བོའི་གཞུང་། །

རྒྱ་མཆོ་ལ་ནི་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐེམ་ཞིང་རུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོ་ཡི་རུས་པ་རྩུང་བ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་འདིའི་ངེས་དོན་ཟབ་མའི་
བསྟན་བཙོན་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ན། སྟོ་རྩུང་རྣམས་འདིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་རུས་པའི་ཤེས་

རབ་དང་རྩེ་ལྷ་ལྷན།   བཙུག་འགྲུལ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་འདིའི་རིགས་པ་
མཆོག་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྷན་ན་ལེ་ལོ་ཅན་དག་གིས་རྩེ་ལྷ་རྟོགས།   དེས་ན་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་
ནམས་ལ་པལ་ཆེར་མཚུངས་པར་ཁོ་པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་སྤར་ཏེ་སྤར་ནས་འཛོན་པར་བྱེད་པ་མི་རྟེན་པ་
ཅན་ཕྱགས་སྤང་གི་དགོངས་དོན་ཁོ་པོས་བཀའ་བའི་གཞུང་འདིའི་དོན་ཀྱི་རྟོགས་པའང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྩ་བོ་
བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐེམ་ཞིང་རྒྱལ་པར་གྱུར་པ་ལས་གཞན་ཀྱི་སློ་བློས་ཀྱི་སྦྱོང་
ལུལ་དུ་མ་གྱུར་ཅེས་རང་གི་སློབ་མ་བསྟན་བཙུག་འདིའི་འགྲེལ་བྱེད་མཁན་ཀྱི་སློ་བློས་ལ་ཐུགས་ཆད་པའི་གསུང་དུ་
གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ནམ་པར་འབྱེད་མཁས་ལྟ་བུ་དན་པའི་ཆང་ཆོག་བསྐྱེད། །
འབགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩེས་སུ་བརྒྱུད་བས་ཡང་དག་རིག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །
གཞུང་ལུགས་ཉིན་བྱེད་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷན་སློ་བཞིན་ཉིད་སྤོངས་འཛིགས་པ་སྤངས། །
དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སློ་མིག་ནམ་དག་མཁས་པའི་བརྩོ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན། །

བསྟན་བཙུག་འདི་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་འདོད་
པ་དག་གིས་ཉི་བར་རྟོགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལྟ་བུ་དན་པའི་སློའི་ཆང་ཆོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ།   འབགས་པ་འཇམ་མགོན་ཉིད་ཀྱིས་རྩེས་སུ་བརྒྱུད་བར་གྱུར་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་ཕྱགས་ཀྱི་སྤང་བོ་དེས་ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཤད་པའི་བྱིར།   དེ་ལྟ་བུའི་
(༣༤༩བ)གཞུང་ལུགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་སློ་བློས་གསལ་བར་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷན་འདི་ནི་སློ་བཞིན་ཉིན་མོ་
སྤོང་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་པོའི་བྱ་དང་འབྱུང་བའི་སྐལ་པ་དན་པའི་འཛིགས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་རྒྱས་ལ།   རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་
སློ་མིག་ནམ་པར་དག་པའི་མཁས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སློ་བློས་ཀྱི་བརྩོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།   ཆད་མ་ནམ་འགྲེལ་ཀྱི་ཆོག་ལེ་ཁུར་བྱས་པ་འདི་ནི་འཇམ་བུའི་སྤིང་གི་ལུལ་སྟོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་
བྱུང་བ།   ཤེས་བྱ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཞུང་ལུགས་དན་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་བར་འཕྲག་པ།   སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཚོལ་བ་པ་དག་གིས་འགྲན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་
མཛད་པ་རྩོགས་སོ། །

གསུམ་པ་འགྱུར་མཐར་བྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ།   དང་པོར་སྦྱར་བ་པོ་ནི།   རྒྱ་གར་ཀྱི་མཁན་པོ་སུ་རྩུ་ཏི་ཤྱི་ཞེས་དཔལ་

རབ་འབྱོར་ཞི་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆ་དག་སྤོང་དག་བའི་སློབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། བར་དུ་བོད་བཅད་པོ་
མའི་དབང་ལྷག་དབང་སྤེའི་བཀའ་བསྐུལ་ནས། ཁ་ཆེའི་བྱོང་བྱིང་དཔེ་མེད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཡུལ་འཁོར་ལོ་འཛིན་བ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བའི་གནས་སུ་གྲགས་པའི་འདབས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བར་ཁ་ཆེའི་བརྗེ་ཏ་ཆེན་པོ་སྐུ་ལ་
ལྷན་རྒྱལ་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དག་སྤོང་སློབ་ལེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་(༣༤༣)ཅིང་། དུས་ཤེས་
མཁས་པ་བསོད་སྟོམས་བ་ཆེན་པོ་ཕྱི་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐུ་བརྗེ་ཏ་ས་
ལེགས་པར་བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་པལ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དཔལ་རྒྱ་རི་ཏར་ཀམ་པ་རང་བྱུང་ཀུན་
མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོས་སྐུར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཆད་མའི་གཞུང་
ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་མཐའ་དག་འདུ་བ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲང་
པོའི་ཆད་མའི་མདོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཆད་མ་སྤེ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་དོན་འབྲེལ་
པའི་སྤྲེགས་བཅ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་བ་འདི་ལྟ་བུ་སའི་སྤྲེང་དུ་རི་ལྟར་བྱུང་
བའི་གཏམ་བཟོད་པར་གྱིས་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཐོས་ཏེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་པན་རྣམ་རྒྱུ་དུ་ལྟར་
གྱི་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱུག་པ་སང་གོ་སྤྱོད་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་
འདས་བྱུང་བ་འདིའི་ཐེག་པ་གསུམ། བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བ་བཞི། མདོ་སྤྲེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བ་ལ་སྐུ་ལ་
པའི་སྐུ་དུ་མར་བྱོན་པ་ལས། རང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་བྱུང་བ་སྐུང་བའི་རིགས་པར་སྐུ་བ་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་སྒྲང་དང་ཆོས་གྲགས་གཉིས་སུ་སྟོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་ལ་ཞིང་། གངས་ཅན་གྱི་སྤྱིངས་
འདིར་དེའི་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྐར་རྒྱལ་བ་ཀམ་པ་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་རང་བྱུང་ཀུན་མཁུན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་སྐུའི་སྐུང་བརྟན་འཛིན་པར་མཛད་དེ། སྤེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་ཐབ་དོན་
(༣༤༣)ཀྱི་གསང་བའི་གནད་བོད་ཀྱི་རྟོག་གོ་མཁན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་བྱུངས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ། ལོག་
རྟོག་མཐའ་དག་བཀག་ནས་ཡང་དག་པའི་སྐུང་བ་འབྱེན་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཆང་བ་མེད་ཅིང་། གསལ་ཞིང་གོ་
བདེ་བ། གཟུང་སྤྱོད་པ། རྟར་སྟན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཞིག་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལས། གདུལ་བྱ་ལེ་ལོ་ཆེ་ཞིང་
ལེས་རབ་ཆུང་བ་དག་གིས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སློབ་ཀྱིས་བཟུང་བར་མ་རུས་ནས་
སྤྲེགས་བཅ་གྱི་བྱི་མོའང་ལེགས་པར་བསྐུ་བའི་གཞི་ཉམས་པར་གྱུར་བ་ན། རྒྱལ་བ་ཀམ་པའི་སྤྱིན་ལས་བ་ཆེན་པོ་
དཔལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཔལ་ལྷ་ལྡང་བཤར་དུགས་པོའི་བརྗེ་ཏ་
ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ལེར་བཅོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐུ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་
པར་གྱུར་ནས་སློབ་གསུམ་གྱི་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྤྲེགས་བཅ་གྱི་གཞི་ཉམས་པ་དེ་དག་བསྐུས་པ་ལས། ཆད་མ་

མདོའི་ཆོག་དོན་ཐོ་རེ་དང་། རྣམ་ངེས་དང་རིགས་ཐིག་གི་ཆོག་དོན་ཐོ་རེ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་དོན་ཡོངས་
 རྫོགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་པ་ཆབ་མ་འཆའ་བར་བགྱིས་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀམ་ཐིན་ལས་པ་ཞེས་བྱ་བས་
 གསེར་གྱི་སྒྲིགས་བམ་དུ་བསྐྱབས་ནས། བདག་ཀམ་པའི་མཆན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་སྤྱི་
 བོའི་གཙུག་ཏུ་བཀོད་དེ། ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་གྱི་ཆོག་དོན་རགས་རིམ་བཀོལ་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལས་
 བཅུམས་པའི་གདུལ་བྱ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བསལ་ཕྱིར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་གྱིས་ཞེས་པའི་
 བཀའི་གནང་བ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་ལྟར་སྦྱི་བར་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན། ཁོ་བོས་༩(༣༥༠ན)ཕྱི་ནང་གི་རིགས་པའི་
 གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་བསྐྱེདས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པའི་དབང་གིས་རིགས་གཞུང་
 རྒྱ་མཆོའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལ་ཆོག་དོན་གྱི་ཞུ་དག་ཡང་དག་པར་བགྱིས་ནས་རང་ལོ་ཉིང་གསུམ་པ་ལ་བསྟན་
 བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་སྤར་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཀམ་པ་ཆང་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱ་བུ་ལ་
 ཀམ་པའི་ཐིན་ལས་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་བྱུལ་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཡི་གེ་པ་དང་། སྤར་མཁན་དོ་རྗེ་ཆེ་དབང་
 དང་དོ་རྗེ་ཆེ་བཟན་སོགས་དང་། དེའི་མཐུན་པའི་འཆོ་རྟེན་གྱི་ལག་གི་སྐྱ་སྤྱིར་དཔོན་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཆན་
 སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་མ་རྟན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན། སྐྱ་མ་ཆེན་པོ་ཀམ་པའི་གོ་འཕང་
 ལྷུང་དུ་ཐོབ་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བྱངས་འབྲེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་བྱང་བའི་ཚུལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲས་པ་ནི།

གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྒོ་གྲོས་ཞུགས་པ་དང་། །

མ་ཞུགས་པ་ཡི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་ལས། །

མ་ཞུགས་རྣམས་ལ་འཆིང་དུང་གྲོལ་བ་ལ། །

དཔྱོད་པ་མེད་པས་གྱི་ནར་གནས་པར་ཟད། །

གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྒོ་གྲོས་ཞུགས་པ་དག །

ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པར་སྤྲ་བ་ལས། །

ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཐར་པའི་ལམ་མེད་ཕྱིར། །

ལུགས་དེ་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པར་འོས། །

ནང་པར་སྤྲ་ལ་བྱེ་མདོ་སེམས་ཅམ་དང་། །

དབུ་མར་སྤྲ་བ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། །

བྱེ་བྲག་སྤྲོ་དང་མདོ་སྤེ་བ་ཉིད་ཀྱི།
གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་པོ་ནི།
གང་ཟག་བདག་མེད་ཅམ་ཞིག་སྤྱར་བྱེད་དེ། (༣༤༤བ)
འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་བ་ཅམ་ནུས་ཀྱང་།
གཟུང་འཛིན་ཆོས་ཀྱན་བདེན་པར་བཟུང་དབང་གིས།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་གོགས་བྱེད་སྤྱིབ་བཅས་ཕྱིར།
ཀྱན་མཁྱེན་འདོད་པས་སྤྱོ་སྤྱར་འདི་འགོག་རིགས།
སེམས་ཅམ་སྤྲོ་བའང་བྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ།
རྟོགས་པར་ཟད་ཀྱང་སེམས་ཉིད་རང་གསལ་བ།
སྤྱིབ་དང་བཟུང་བའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཞེན་པས།
ཤེས་བྱ་བཟུང་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ།
གཏན་ལ་ཐབ་པས་ཐེག་ཆེན་སྤྱོར་ལམ་ཅམ།
བཟོད་པར་ནུས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་ཆ།
བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྤྱིབ་བ་སྤྱོང་མེད་པས།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག།
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱོང་བ་ཉིད།
མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་རིག་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདིའང་དགག་པར་འོས།
དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཕྱོགས་སྒང་གྲགས་བ་ཡི།
སྤེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་བ་འདི་ཉིད་དུ།
སེམས་ཅམ་གསལ་རིག་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ།
གསུངས་པ་དབྱ་མར་གནས་སོ་ཞེས་བ་ནི།
རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་དབྱིག་གཉེན་གདུལ་ཆེད་དུ།
སྤྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ།

བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་རྣམ་རིག་གི།
ཆོས་ཚུལ་གྱི་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་རིང་ལུགས་ལ།
དབྱ་མར་བརྗོད་མཛད་དེ་ཡི་ཤིང་ཉིའི་སྟོལ།
རྗེས་འབྲངས་རྣམ་རིག་པ་དག་རང་ཉིད་ཀྱི།
ལུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་བྱུང་པ་ལ།
དབྱ་མ་པ་ཡི་ལུགས་སུ་སྦྱ་བར་བྱེད།

དེ་ཆེ་དཔལ་མགོན་ལྷ་ཡི་ལུགས་ཉིད་དང་།
མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གོ་སྐབས་མ་མཐོང་ཆོ།
ནལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་སྟོབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་ནི།
སྤྱ་སྤྱབ་ལུགས་དེ་ཆད་(༣༥༥ན)མཐར་སོང་བའི་བྱིར།
སྤྱ་སྤྱབ་གཞུང་ལུགས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད།

ནལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་སྟོང་དང་།
ཤཉི་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས།
བཞེད་པའི་དབྱ་མའང་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་འབྲེལ།
དེ་ལྟའི་བཞེད་པ་བསྐྱུང་ལུགས་མང་བྱུང་ཡང་།
ཀྱལ་དབང་ཀམ་རང་བྱུང་མཆོན་ཅན་གྱིས།
རྣམ་རིག་དོན་ལ་བྱུང་པས་དཔེན་མོད་ཀྱང་།
སྤྱ་མ་ཅམ་དུ་འཁོར་འདས་བྱ་བའི་རྟེན།
ཐ་སྙད་མི་བསྐྱེད་འོ་རུ་བདེན་པ་ལ།
འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཅམ་ཞིག་སོར་བཞག་ནས།
སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་འགག་པ་མེད་པ་ལ།
འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་དུ་རྒྱང་བ་ནི།
སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཆེན་པོས་རྩལ་བཤད་མཛད།
སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་སྟེ་འགག་མེད་པ་ལ།

འཁོར་འདས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སྤལ་བ་ནི། །
 དཔལ་མགོན་ཐུ་སྐྱབ་ཆེན་པོས་ཅལ་བཤད་མཛད། །
 གཉིས་ཀར་དགོངས་པ་འགལ་བ་མེད་དོ་གསུངས། །
 ཁ་ཅིག་དེ་ཡི་དགོངས་པ་མ་ལོན་ནས། །
 རྣམ་རིག་དབྱ་མ་བསྐྱེས་པ་ངེས་དོན་དུ། །
 རྒྱལ་དབང་ཀམ་འི་བཞེད་པ་སྤྲོ་བར་བྱེད། །
 དེ་དག་རྣམས་ལ་ང་ཡིས་མ་བཟོད་དེ། །
 རྒྱལ་དབང་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །
 སྟོང་ལ་བརྟེན་འབྱུང་འཐད་པ་དབྱ་མའི་ཚུལ། །
 རྟེན་འབྱུང་དངོས་པོར་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་འདོད། །
 རྟེན་འབྱུང་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་དབྱ་མར་སྤྲོ། །
 ལུགས་གཉིས་དབང་གིས་རྟེན་འབྱུང་དངོས་པོ་ནི། །
 སྤྲོ་ཙམ་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་བཞེད་པ་དེ། །
 ཐུ་ཞབས་བཞེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་སྒྲོས་བྲལ་ལ། །
 སྤྲོ་ཡི་རིམ་པས་འརྱུག་ངོགས་སྤོ་ཉིད་དུ། །
 འེན་ཏུ་འགལ་བ་མེད་པར་བྱུང་ཅེས་གསུངས། །
 བྱུང་པའི་ཚུལ་ནི་ནང་པའི་(༣༥༥)ཤེ་མདོ་དག། །
 སྐད་ཅིག་འབྱུར་མེད་རྟག་དངོས་འགོག་ཆེད་དུ། །
 སྐད་ཅིག་འབྱུར་བཅས་མི་རྟག་དངོས་པོ་ནི། །
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཆར་བསྐྱབས་པ་འདིས། །
 རིམ་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །
 སྤྲོ་ཡི་འརྱུག་པ་སྤྱེད་པའི་མན་ངག་ཏུ། །
 ལྷགས་སྤང་བྲགས་པ་ལ་སོགས་གདུལ་བྱ་ཡི། །
 ཁམས་དབང་ཤེས་པའི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས། །
 རིམ་བཞིན་སྤོ་གྲོས་བྱུང་བ་འོག་མ་ནས། །

གོང་མར་འདྲན་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཅི་ཡང་མཛད། །
 དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་ལུགས་གཉིས་མི་འགལ་ཅས། །
 གསུངས་པ་དེ་ཡི་དགོངས་པ་མ་ལོན་ནས། །
 རྣམ་བརྟན་པ་ལས་ལྷག་པའི་དབྱ་མ་ནི། །
 ལྷ་སྐྱབ་ལ་ཡང་མེད་ཅས་ཟེར་བ་ནི། །
 རྒྱལ་དབང་ཀམ་འི་དགོངས་པ་ཡིན་ཅས་པ། །
 དེ་ལྟར་ན་ནི་རྣམ་པར་རིག་ཅམ་དེ། །
 བདེན་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ཀར་སྒྲ་བ་ཡི། །
 རང་ཆོག་འགལ་བའི་ཅལ་ཅལ་དེ་འདྲའི་གཏམ། །
 རྒྱ་ཆོག་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྤངས་པ་ཡི། །
 འཕགས་པ་ཀམ་པ་ལ་འོས་སམ་ཅི། །
 ལྷོགས་ཞེན་ཅམ་གྱི་རྗེས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི། །
 ཀུན་མཁྱེན་དོན་གཉེར་རྗེས་ལྷགས་འགའ་ཡོད་ན། །
 ཐར་པའི་སློག་རྩ་གཅོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག། །
 བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུང་རབ་རྟོགས་དཀའ་བ། །
 ཉི་ཆའི་སྒོ་ཅན་དག་གིས་འགྲེལ་བ་ན། །
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྗོད་པ་མང་ཞིག་མཐོང་། །
 དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོན་ཆང་བས། །
 སེམས་ཀྱི་གསལ་དང་སྟོང་པའི་ཆ་གཉིས་ལས། །
 འཁོར་འདས་གཉིས་པོ་བྱང་ཞེས་འཆད་པ་ན། །
 སྟོང་པ་མེད་དགག་མུང་འདས་རྒྱར་སྒྲ་ཞིང་། །
 གསལ་ཆ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། །
 དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ལོ། །
 དེ་ལྟར་ན་ནི་མི་གནས་(༣༤༦ན)མུང་འདས་དང་། །

སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་སོགས་ནམས་ཀྱང་། །
 བ་སྣང་ཙམ་དུའང་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། །
 ཡེ་སྟོང་སྐྱེ་མེད་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བྱ་ཅི། །
 སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆས་འཁོར་བ་ཁོ་ན་ལས། །
 མ་གཏོགས་བསྐྱེད་དུ་མེད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །
 ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་འཁོར་བར་འགྱུར་བའམ། །
 ཡང་ན་དེ་རྒྱ་མེད་དགག་ཁོ་ནར་འགྱུར། །
 མེད་དགག་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་བྱེད་ན། །
 རི་བོང་རྣམས་ཀྱང་དེ་རྒྱ་ཅིས་མི་བྱེད། །
 འདི་འབྲེལ་བཀའ་བརྒྱུད་བཞེད་པ་སྟོང་ལུགས་མཆར། །
 འོ་ན་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་ཆང་བ་དེ་ཡིས། །
 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅི་ལ་དགོངས་ཞེ་ན། །
 སེམས་སོགས་འཁོར་འདས་ཤེས་བྱའི་ཆས་ཀུན་གྱི། །
 སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། །
 དངོས་མཆན་ཆགས་ཐོགས་སྤྱིབ་པ་ཀུན་བྲལ་ནས། །
 ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
 རང་སེམས་འཁོར་འདས་ཤེས་བྱའི་ཆས་ཀུན་ལ། །
 གསལ་བར་སྣང་བཞིན་དངོས་བདེན་ལྟར་བརྒྱུད་ཏེ། །
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཆན་མར་བརྒྱུད་གྱུར་ན། །
 སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་མ་ལུས་འཕེལ་གྱུར་ཏེ། །
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོར་ལྷུང་ཞེས་དགོངས། །
 འདི་འབྲེལ་ཟབ་གསལ་མན་ངག་སྤྲོ་མ་མཆོག། །
 བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་ཞལ་ལྷུང་མེད་པ་འགས། །
 དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དགོངས་པ་འཆད་རྫོམ་དང་། །

ཀམ་བཀའ་བརྒྱན་གྱི་མཐའ་སྤྲོད་ཀྱི།
སྤྱོད་མེད་འོད་ལ་ཞོར་བྱར་འཛིན་པ་ལྟར།
འབྲུལ་པར་སྤྲོལ་སུ་ཞིག་ཡིད་ཉོན་བྱེད།

བདག་གིས་དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱན་གྱི།
རིང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྩེ་བཙུན་མཉན་པ་སོགས།
འབྲུལ་པའི་བྲི་མ་གཞར་ཡང་(༣༤༦)འཆལ་མེད་འགར།
གྲས་པ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས།
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འབྲེད་པའི་དངོས་པོ་གྲུབ།

དེ་ཡི་བཀའ་བྲིན་ཟབ་རྒྱས་བཟོ་འདོད་ནས།
རྒྱལ་བ་ཀམ་པ་ཡི་བསྟན་པ་འདིར།
སྒོ་གསུམ་མ་ཀན་དོན་དུ་ལེགས་ལུལ་ནས།
བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་པ་ཡི།
པ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་པོ་རྩོགས་པ་ཡི།
དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཅི་ཡང་མ་བསགས་སམ།

དཔལ་ལྷན་མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེ་ཞེས་གྲགས་མཚུངས་མེད་སྟོ་གྲོས་འཆད་དེས་རྒྱལ་བ་ཀམ་པ།
ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་གཞུང་ལུགས་རྩོགས་ལྷན་སྤྱི་ཆེན་མཐོང་ནས་ཡིད་བཞིན་འདོད་རྒྱ་ཅི་ཡང་སྒྲངས།
དེ་ལྟར་སྒྲངས་པའི་བསམ་འཕེལ་ཞོར་བྱ་དེ་ནི་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་བྱིར།
ཡང་དག་རྩོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉིད་ལ་ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པའི་རྩུ་འབྲུལ་ཐོབ་པས་འཛོག།
བསམ་དང་སྦྱོར་བའི་སྦྱོས་པ་ལས།
བྱང་ཆུབ་དཔལ་ཡོན་ཟད་མེད་སྟེ།
འདི་ལྟའི་ལེགས་བཤད་གར་ཡོད་ཀྱང་།
སྤྱིར་ནས་ཡི་རང་ཕྱག་བཀྲོའོ། (༣༤༧)

ཞེས་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་རིགས་པའི་གནས་པལ་མོ་ཆེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་
མཐུན་པར་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་རྙེད་པ་ཀམ་པའི་མཆན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དཔལ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེས་

ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་དགེ་བས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་བྱིར་བསྐྱོད། །

ཆད་མའི་ཀར་རྟེན་ཆེན་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཁོར་འདས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག།

ཕྱི་སྤྱི་བེ་ཇ་ཡུལ།

འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ནི། །

ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྐུ་ཉིད་དང་གངས་ལྗོངས་འདིར། །

རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། །

ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆམ། །

དེ་ལ་འདིར་མན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྐྱར་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱི་སྟོན་སམ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་བ་ཐུན་མོང་བ་
རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆད་མ་རིག་པ་ཉིད་ནི་དོན་གྱི་འབྲུལ་བ་དང་། གཞན་སྟེ་ཆར་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་ལམ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ལུགས་བདག་ཅག་གདུལ་བྱའི་མཁའ་ན་ཉི་མུ་ལྟར་
གསལ་བ་དངོས་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཆད་མའི་མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་
ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དང་རྣམ་དེས་སོགས་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་ཀྱི་བསྐྱར་བཙུག་
མདུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའམ་རང་གཞན་གྱིས་
གཞན་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཆོགས་རིགས་པའི་བསྐྱར་བཙུག་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་རྒྱུར་ལྟར་གྲགས་པ་
མང་དུ་བྱུང་བ་ལོ་མན་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལས་པལ་ཆེར་བོད་དུ་བསྐྱུར་པའི་བསྐྱར་འབྱུང་གྱི་ཁོད་ན་བཞུགས་པའི་
རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གོ་བདེའི་ལམ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་སྒྲན་(༣༤༡)བོད་ཡུལ་རིས་མེད་མཁས་པ་
ཡོངས་ཀྱི་བཤད་སྐྱར་གྱི་བསྐྱར་བཙུག་ཐོས་ཐོས་སྟེ་ཅིག་མཛད་པའི་ནང་ནས། དཔལ་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་གནས་རྗེས་བྱོན་དང་། རང་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་བྱུང་རྗེས་སྒྲོས་
ཅམ་མིན་པར་གཙོ་བོར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཅ་བ་དངོས་གཞིར་བཟུང་ནས་མཐར་ཆགས་སུ་འབྱུག་གཉེར་བས་
མཆོན་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། འབྲིང་པོ་ཅམ་དུ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་དེས་ཀྱིས་ཅུང་
ཟད་བསྐྱུས་ཏེ་འཆད། ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་ཐིག་གིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཆད་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་འདུ་བའི་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
གཟིགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དབྱིངས་ཐོག་ནས་ཚོལ་མེད་དུ་གསུང་བ་སྟོབ་མའི་བྱ་བོ་
ངོ་ཁྲོ་རབ་འབྱུངས་ནས་རིམ་བཞིན་ཡི་གེར་བཏབ་པར་གྲགས་པ་བཙུགས།

དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་བཀའ་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ཐོག་ཇི་
བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྤྲར་ཡང་ཞིབ་གཟིགས་གིས་ཁྱ་ཐེང་བཅས་ལེགས་བཤད་སྤྲ་མེད་དུ་མཐོང་བའི་ཅ་འགང་
ཆེར་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དུགས་པོ་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་གི་བྲ་ཆང་དུ་སྤར་དུ་བརྒྱུ་བ་མཛད་པ་བཅས་བྱུང་
འདུག་སྟེང་། སྤྲད་ནས་སྤྲ་བརྒྱུར་གི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་གི་འབྱུང་གནས་གིས་ཐུགས་རྩིས་ཆེན་པོས་ལེགས་
བཤད་སྤྲིང་གི་སྤར་ཆད་གཞིར་བྱས་ཏེ་གདན་ས་འདིར་སྤར་དུ་བརྒྱུ་རྒྱ་མཛད་འདུག་ནའང་། ཕྱི་དུས་འགང་ཚུང་
ཆགས་ཅ་ལྟོད་པ་ལྟ་བུས་སྤར་རྣམས་མ་ཆང་བ་འཐོར་བརྒྱག་མང་བ་བྱུང་འདུག་པའི་གསུང་རབ་གི་ཉམས་གསོ་
ཙམ་དུ་མ་ཟད། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་རིས་མེད་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་དང་དུ་ལེན་ཅིང་བསྟན་གསུངས་བཞིན་(༣༥༡ན)གི་
ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེང་སང་ཆད་མར་སྤྲ་བའི་དབང་ཐུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་
བཅེད་དབང་པོའི་ཐུགས་སྤུས་མི་པམ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པས་ཀྱང་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གི་འགྲེལ་པ་གསར་དུ་རྩོམ་
པའི་གནས་སྐབས་ན་སྤྲ་འགྲེལ་ཀུན་གྱི་དབྱུས་ན་ཤིན་ཏུ་བྱུང་འཕགས་སུ་མཐོང་ནས་གཙོ་བོར་འདི་ལ་ཁྱངས་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཅེས་ཐོས་པ་སོགས་གང་ཅིར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིང་
དུ་གསལ་ཞིང་འཛོལ་བའི་སྤྲེས་བུ་སྤྲིད་མཐའ་མ་བཀག་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྤོབས་པ་མི་ཟད་པ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བའི་
ཅ་ལག་བདུད་ཅི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉེར་མཁོ་ཆེ་བར་གཟིགས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཀུན་གཟིགས་བྱམས་
མགོན་ཆོས་གི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་ཀུན་བྱུང་པའི་དོན་སྤྲ་བའི་མེད་གེ་འཆི་མེད་བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ལས་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤེའམ། མཆོན་གཞན་བརྒྱ་དབང་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བརྒྱའི་ལྷགས་ལྷན་
གསུམ་པར་སོན་པའི་སྤྲ་ཞབས་མི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཆོས་སྤྱིན་གི་འཕྲུལ་སྤར་རྒྱུ་ནས་གསར་བརྒྱུ་གནང་
བ་པོད་གཉིས་སུ་བྲེས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་གསལ་ཤིང་པོ་བྲི་ལོར་དཔལ་སྤྲངས་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཁོར་
སྤྲིང་གི་གདན་སའི་སྤར་ཁང་ཆོས་མཛོད་ཆེན་པོར་བཞུགས་སུ་གསོལ་གྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱལ་དབང་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོས་
ཐུན་བསྟར་གིས་ཁྱ་བཅོས་སུ་སོང་ཐེན་པའི་དབང་གིས་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་གི་སྤར་མ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཁྱངས་དག་
ཡིད་ཆེས་གི་གནས་སུ་ཡིན་རྒྱུ་སྤོས་མེད་སྟབས་དེ་ཉིད་ལ་མ་དཔེར་བྱས་ཏེ་སྤར་གཞིའི་སྟེང་ནས་ལན་གཉིས་རེ་
དང་། སྤར་ཐོག་ནས་ལན་གཉིས་རེ་དཔེ་བསྟར་བྱས་པས་མཆོན་ཁྱ་བཅོས་དག་ཐེང་སྟོར་ལན་གངས་ནན་ཏན་ཁྱར་
དུ་སྤྲངས་པའི་མ་དཔེ་རྗེ་ལྟ་བུ་(༣༥༡པ)བཞིན་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ཡིད་རྟོན་པེར་བའི་གནས་སུ་བྱུང་ཡོད་ཅིས་
ལགས་པ་འདི་ཞར་བྱུང་གི་འཕྲོས་པའོ། །

རྗེ་ལྟར་རྗེ་སྟེད་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་ཀུན། །

ཡོངས་མཁྱེན་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྤྲ་བའི་ཕུལ་གྱུར་པ། །

སྟོན་མཆོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྤྲས་དང་སྟོབ་མར་བཅས། །

ཀུན་ལ་སྟོ་གསུམ་གྲས་པའི་འདུད་ཐུག་གངས་མེད་འཆོལ། ། ༡

འགྲོ་ལ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་པན་དང་བདེའི། །

སྤང་བ་མི་འཇོན་ཅི་ཡང་འཇོ་བའི་དགའ་སྟོན་ནི། །

རྒྱལ་མཆོག་དཔལ་གྱི་མགྲུལ་ནས་ལེགས་པར་འཕྲོས་བ་ཡི། །

ཞི་བའི་ལ་བདུད་ཅིའི་ཆོས་ཤུང་མཐའ་ཡས་ཉག་གཅིག་ལགས། ། ༢

ལས་ཉོན་འི་མ་གཅིག་ཅར་འཁྱུད་དང་ལྟན་ཅིག་པར། །

ནམ་མཁའ་བཞིན་རས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་ཡི། །

དག་ཐེད་གསྐྱའི་འཇུག་དོགས་དེ་ནི་ངའོ་ཞེས། །

བདེན་གཉིས་རོལ་མཆོ་སྤྲུགས་སུ་ལྷུང་བས་བྲེལ་བྱས་བཞིན། ། ༣

ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དབྱིག། །

ཐུན་མོང་རིག་ལམ་རྒྱལ་མཆོན་ཅི་མོར་ལེགས་མཆོད་པའི། །

འདུ་འགོད་ཤུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་དེས་མཆོག་དངོས་ཀྱི། །

འདོད་རྒྱ་ལྷག་པར་བསྐྱབས་བ་ཆོས་ཉིད་གཤེས་ལུགས་ཡིན། ། ༤

བསྐྱེགས་བཅད་བཟར་བའི་གསེར་བཞིན་འི་མེད་བཀའ་དེ་ཡང་། །

ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྒྲུང་བར་བྱ་ཡི་གྲས་པ་ཙམ། །

ལྷུང་སྒྲུངས་བྱ་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འོས་མིན་ཅེས། །

རྒྱལ་བ་རང་གི་ཞལ་ལུང་ལྷ་ཡི་རྩ་བཞིན་སྟན། ། ༥

དེས་ན་དེ་འདྲའི་སྟོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་ཡི། །

ཆོ་ག་རབ་ཏུ་དགོད་བ་ཆད་མའི་རིག་ལམ་གྱི། །

གསེར་གྱི་ལྷེའུ་མིག་ཁོ་ན་ལགས་ཏེ་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི། །

མཁའ་གཉིས་སྟོས་གར་གཞན་དུ་བསྐྱར་བས་བསྐྱུན་བ་འདྲ། ། ༦

འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་རིགས་གཞུང་འདི་ལྟའི་མེ་ཏོག་གི། །

ཕུང་པོ་ཅི་ཡང་བཟ་བའི་ལྷན་མོ་རྒྱ་ཆེ་བ། །

འབྲམས་(༣༥༩ན)སུ་ཁྲམ་མོད་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ནམ་དབྱེ་བའི། །

ཟེའུ་འབྲུ་ཅི་ཡང་དགོད་ལ་པན་ཚུན་འགན་བ་བཞིན། །༥

དེ་ལས་ཐུབ་བསྟན་རྩིང་བུ་མངེས་པའི་ཁ་རྒྱན་དུ། །

ཀུན་ལས་བརྟམ་པའི་བད་ཆལ་ཉིད་དེ་དེའི་སྐྱེ་ཐོགས། །

སྒྲེ་བརྟན་ལ་སོགས་གསལ་བྱེད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ཡང་། །

ཤེས་བྱ་ནམ་མཁའི་མོང་ནས་ནམ་མང་འཆར་ལ་ལྷོས། །༦

དེ་ལྟར་རིག་པའི་དབང་ལྷག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོ་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་གཤམ་བ་ཡབ་སྲས་བྱང་གིས་བསྟར་བ་ཡི། །

ཅ་འགྲེལ་གཉིས་པོའི་ཉི་མེ་འཆར་ཆེ་བྱི་གོལ་གྱི། །

ལྷ་ངན་སྟན་བ་གཅིག་ཅར་དབྱིངས་སུ་རྟུབ་ཅེས་ཐོས། །༧

བདེ་གཤེགས་བསྟན་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྷན་བྱེད་པའི། །

ཆོས་ཉིད་མངའ་བ་ཆད་མའི་རིག་གཞུང་ཞིང་གང་དུ། །

བརྩེད་བ་དེ་ན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་བ་ཆེ་ནམས་ཀྱང་། །

དབྱེས་པའི་གད་མོས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ལ་ཅིས་མི་བྲེལ། །༨

བམིལ་ལྷན་ར་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ལྷོངས་འདྲིང་ཡང་།

ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་བརྒྱ་པ་མང་པོས་རྒྱལ་བསྟན་ནི། །

ཁུར་དུ་འབྱེར་བའི་ཉར་ལེན་གཅིག་ཕྱར་རིག་ལམ་འདིའི། །

ཤེས་བྱ་སྦྱང་ལ་བཟུང་བའི་འདུ་འགོད་འབྲམས་སུ་ཁྲམ། །༩

ནམ་དཔྱོད་ཡངས་པས་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་གྱི། །

སྤང་བ་དམ་བ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །

བརྩེད་པར་ཆགས་པའི་དགའ་སྟོན་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡི། །

མ་བྲེད་བྲེས་པའི་དགེ་མཚན་བཟང་ཡས་ལྷ་བྱར་བྱང་། །༡༠

དེ་དག་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཡིས། །
ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ལུང་དུ་བྱུང་བ་ནི། །
རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཉིད་དེ་འདི་ཉིད་མདུན་རོལ་ན། །
གཞན་དག་གནག་རྗེས་ཚུ་ཐེགས་ལྟ་བུར་བྱེད་པར་དོགས། ། ༡༣

གང་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་ཆེན་པོ། །
བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱའི་མི་མཆོག་དེས། །
སྟོན་གནས་རྗེས་བྲན་གཟུངས་(༣༥༥)སྟོབས་མད་བྱུང་རྒྱལ་བ་ཡི། །
བརྒྱལ་ཞུགས་བཟུང་བའི་ངང་ནས་ལེགས་པར་བསྟར་བྱས་སོ། ། ༡༤

དེ་ཉིད་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཡི་གཏམ་ཡང་དག། །
ཆད་མར་གྱུར་པ་ལས་གཞན་རིག་ལམ་འབྱུང་བའི་ཁུངས། །
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དབྱིངས་སུ་སྤྱག་ན་ཤེས་བྱ་ཡི། །
བདག་པོས་བྱས་པ་འདི་ལ་མཆར་དུ་འང་ཅི་ཞིག་ཡོད། ། ༡༥

གང་དག་བསྟན་པ་རིང་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །
མ་རིག་སྤྱན་པ་ཀྱན་ནས་སེལ་ཞིང་སྟོབས་པ་ཡི། །
གཏེར་ཆེན་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བའི་སྟོ་གྲོས་ཅལ་རྫོགས་སྤྲ། །
གཟུར་གནས་སྟོ་ལྡན་ཀྱན་གྱིས་དང་ལེན་བྱེད་པར་འོས། ། ༡༦

དགག་སྐྱབ་སྤྱན་འབྲིན་མི་ཤིགས་རིགས་པའི་སྟོབས་རྒྱས་པ། །
དོ་རྩེ་རྩོན་པོར་མཚུངས་གང་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱ་ཐག་གིས། །
ཁྱད་པར་འཕགས་འདི་གྲགས་པ་རབ་གསལ་དེ་སྤྲིད་བྱ། །
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཡས་སུ་འཁོར་བའི་དགེ་མཚན་ཡོད། ། ༡༧

འཕགས་པོད་ཀྱན་ཏུ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྒྱུད་ལྟར་བྱ། །
རྒྱ་བའི་མཆན་གཞིའི་ལྟེ་བ་དེ་ཡང་རིག་ལམ་འདིའི། །
གཞུང་ལུགས་བདུད་ཅི་སྟོང་ལ་ཅི་དགར་མཛའ་བ་ཡི། །

བདག་རྒྱུ་ཉིད་ལ་བལྟས་པའི་སྒྲ་དབངས་ཉག་གཅིག་གོ། ༡༩

ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རིག་གནས་ཆེ་ཕ་ཀྱན། །

གང་ན་མཆིས་པ་དེ་ན་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་ཡང་། །

མཆོན་ཉིད་ལྡན་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བྲང་སྟང་ནི། །

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་བསྒྲུ་བ་མེད་པ་ལགས། ༡༩

དེས་ན་རིག་ལམ་ཞི་བའི་ལ་འོད་ལྡན་རྟེན་སྟེགས་ལ། །

བརྟན་ནས་དམ་ཆོས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྒྲ་བ་ཡི། །

ཁྱིའམང་མཐོན་པོར་རབ་འཛུགས་གསུང་གི་དབང་ལྷག་གི། །

གོ་འཕང་ཐོབ་ལ་བདག་ལྟ་རིངས་པར་སྟོན་རིགས་སོ། ༢༠

ལེགས་བྱས་དག་ཆོགས་ཁ་བ་དྲང་དང་ཀྱུ་ལྟ། །

རབ་ཏུ་དཀར་བ་གང་མཆིས་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོ་རུ། །

ཡོངས་སུ་འབབས་པའི་མཐུ་ལས་འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ་ཀྱན། །

བྲི་མེད་(༣༥༠ན)ཤེས་བྱ་རྒྱ་མཆོས་ཅེ་དགའ་དགོད་བྱུང་ཅིག ༢༡

ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་བ་གམ་ནས། །

ཁོར་འཛིན་ཁྱོན་ཀྱན་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་དེར་འཛིན་གྱི། །

སྟེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེ་ལུན་བརྟན་སྟེ་རྒྱ་ཀྱན། །

ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་ཁོ་ནས་རྟག་ཏུ་འཆོ་བར་ཤོག ༢༢

ཁྱད་པར་སྒྲུབས་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །

ཞབས་པད་རྩོ་རྩེའི་ཁམས་སུ་བརྒྱུང་ཞིང་ཐུབ་དབང་ནི། །

སྲས་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་ཆབ་སྐྱ་ན་འཕགས་པ་ཡི། །

བཀའ་ཤིས་སྤང་བས་ས་གསུམ་ཀྱན་ཏུ་ཁྱབ་བྱུང་ཅིག ༢༣

ཆོས་སྟེན་ཕྱི་མོར་འབྲེལ་བ་ཀྱན་ནས་ཐོག་རྣམས་ཀྱང་། །

ཆོགས་རྫོགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པན་ཡོན་སྒྲ་མེད་ལ་འགོད་ཅིང་། །

བསྟན་བཅོས་འདིས་ཀྱང་སྒོ་གསལ་ཆུ་མཆོའི་སྒོ་ཡི་གཏེར། །

ཕུལ་བྱང་སྤེལ་བའི་དགོ་མཆན་ཏྲག་ཁྱབ་སྟན་བྱབ་ཤོག ། ༡༥

ཅེས་བའང་སྐྱབས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་གང་གི་བཀའ་འབངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་ཏྲག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པ་
སྟོམས་ལས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ནས་ཁྱེ་བཅོས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྟོས་པ་དགོ་ལེགས་
འཕེལ། །

ས་བཅད་ཀྱི་བྱར་མཆན།

༡༡། །ས་བཅད་འདི་བསྐྱེགས་སྐབས་སོ་སོའི་དབྱེ་གཞི་ལ་ནང་གསེས་དུ་ཡོད་གངས་སྟོན་པ་དང་། རང་གསེས་
ཀྱི་རིམ་པར་ཀ་ཁ་སོགས་ལ་ཨང་གངས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་ཡོད། དེའང་ཐོག་མར་གཞུང་འདིའི་དབྱེ་གཞིའི་ས་བཅད་
ལ། (༡༡) ཀ་དང་པོ། (༡༢) ཀ་གཉིས་པ། སོགས་ཀ་ལ་ཨང་གངས་བཀོད་ནས་གོ་རིམ་མཆོན་པར་བྱས་པ་དང་།
དེ་ནས། (༡༡) ཀ་དང་པོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། (༡༢) ཁ་དང་པོ། (༡༣) ཁ་གཉིས་པ། སོགས་དང་། (༡༤)
ཁ་དང་པོའི་ནང་གསེས་ལ། (༡༥) ག་དང་པོ། (༡༦) ག་གཉིས་པ། སོགས་དང་། (༡༧) ག་དང་པོའི་ནང་གསེས་
ལ། (༡༨) ང་དང་པོ། (༡༩) ང་གཉིས་པ། (༢༠) ང་གསུམ་པ། སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ།
(༢༡) ཀ་གཉིས་པ། (༢༢) ཀ་གསུམ་པ། སོགས་ཀྱི་ནང་གསེས་ལའང་། (༢༣) ཁ་དང་པོ། (༢༤) ཁ་གཉིས་པ།
(༢༥) ཁ་གསུམ་པ། སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ། (༢༦) ཀ་དང་པོའི་ནང་གསེས་དབྱེ་ཚུལ་དང་མཚུངས་པས། ས་བཅད་དེ་
དག་གི་ནང་གསེས་རི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་བཀོད་མི་དགོས་པར་བོད་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་དང་
ཨང་རྟགས་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་མ་འདྲེས་པ་གསལ་པོར་གོ་བྱེད་པའི་བྱད་ཆོས་ཀྱང་ལྡན་ཡོད་དོ། །

གཞན་དོན་ལེན་བཤད་པ།

- ཅེ ཆད་མ་མདོའི་གཞན་དོན་ལེན་བཤད་པ། (༡༩༩ན)
ཆ༡ ལེན་པ་ཕྱི་ལོ་འབྲེལ་པ། (༡༩༩ན)
ཆ༢ ལེན་པ་གཞུང་དངོས། (༡༩༩བ)
ཇ༡ རྫོང་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ། (༡༩༩བ)
ཉ༡ བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ། (༡༩༩ན)
ཉ༡ བསྐྱབ་པའི་དག་གི་མཆན་ཉིད། (༡༩༩ན)
ཉ༢ རྟོགས་ཆོག་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་པ། (༡༩༩ན)
ཉ༢ དེ་སྤེལ་བདུན་མཛད་པས་རི་རྩེ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ། (༡༩༩བ)
ཉ༡ རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༡༩༩བ)
ཐ༡ ཕྱི་དོན། (༡༩༩བ)
ཐ༢ གཞུང་སོ་སོའི་དོན། (༡༩༩བ)

- ད། རང་གི་མཐོང་བ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། (༡༩༡བ)
- ན། དགོས་པ་དངོས། (༡༩༡བ)
- ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་མི་འཐད་པ། (༡༩༡བ)
- པ། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་གིས་མི་འགྲུབ་པ། (༡༩༣ན)
- པ། དེའི་རྒྱ་མཚན། (༡༩༣ན)
- པ། རང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་འགོད་པར་རིགས་པ། (༡༩༣བ)
- པ། རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་པ་དགག་པ། (༡༩༣ན)
- པ། སྒྱེ་བྱའི་འདོད་པ་ཉགས་སུ་འཛོག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་པ། (༡༩༣བ)
- པ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན། (༡༩༤ན)
- ན། བསྐྱུ་པའི་ཐལ་བ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་པ། (༡༩༤ན)
- ད། དོན་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། (༡༩༤བ)
- ད། གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་སྒྲོན་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་པ། (༡༩༥ན)
- ཐ། ཕྱོགས་དང་ཉགས་གཉིས་ཀའི་ཆོག་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ། (༡༩༥ན)
- ཐ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པ། (༡༩༥བ)
- ད། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་པའི་ཚོད་པ་སྤང་པ། (༡༩༥ན)
- ད། ཕྱོགས་ཆོག་ལའང་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག་པ། (༡༩༥ན)
- ད། དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོག་དགོས་པ་མེད་པ། (༡༩༥བ)
- ད། དེ་ལའང་ཚོད་པ་སྤང་པ། (༡༩༥བ)
- ཐ། ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་པ། (༡༩༦བ)
- ཐ། ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཞན་དགག་པ། (༡༩༦ན)
- ཉ། བར་མ་ལ་དགའ་བ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱུ་ཏེ་བཤད་པ། (༡༩༥ན)
- ཐ། སྒྲིབ་པའི་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། (༡༩༥ན)
- ད། ཅ་བ། (༡༩༥ན)
- ད། འགྲེལ་པ། (༡༩༥ན)
- ཐ། དེའི་རྣམ་བཤད་བཤད་པ། (༡༩༥བ)

ད། མདོར་བསྟན་པ། (༡༩༩བ)

ད། རྒྱལ་པར་བཤད་པ། (༡༩༩བ)

ན། རང་གི་མཐོང་བ། (༡༩༩བ)

པ། བཅད་བྱའི་ངག་གི་དཔེར་བཞིན་པ། (༡༩༩བ)

པ། དེ་དགག་པ། (༡༩༩ན)

པ། ལུང་གི་རྟགས་མི་འབྱུང་བ། (༡༩༩ན)

པ། ལུང་ཆད་མར་ཁས་མ་སྒྲངས་པ། (༡༩༩ན)

མ། ལུང་ཅམ་ཆད་མ་མ་ཡིན། (༡༩༩ན)

ཅ། རྟགས་དགོད་པ། (༡༩༩ན)

ཅ། རྟགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ། (༡༩༩ན)

མ། ལུང་གི་བྱད་པར་ཆད་མ་མ་ཡིན། (༡༩༩ན)

མ། དེས་ན་ལུང་རྟགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ། (༡༩༩ན)

པ། ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ། (༡༩༩ན)

མ། ཆོལ་བས་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ། (༡༩༩ན)

མ། བྱེ་ཆོལ་གྱིས་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ། (༡༩༩ན)

ཅ། ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་དུས་ན་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ། (༡༩༩ན)

ཅ། གཞོད་པ་ལ་རྒྱ་བ་གཏོད་པའི་དུས་ན་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ། (༡༩༩ན)

ཅ། འགལ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དུས་ན་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དོར་བ། (༡༩༩བ)

པ། གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། (༡༩༩བ)

པ། ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་མི་ཅུས་པ། (༡༩༩ན)

པ། དོན་ལ་མི་གནས་པ། (༡༩༩བ)

པ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ། (༡༩༩ན)

པ། རྟགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ། (༡༩༩ན)

པ། རྟགས་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ། (༡༩༩བ)

པ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ། (༡༩༩བ)

པ༡ སྒྲོར་བ་དཔེར་བཞིན་པ། (༣༠༣བ)

བ༡ དཔེར་བཞིན་དངོས། (༣༠༣བ)

བ༢ ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ། (༣༠༣ན)

བ༣ ཐལ་བ་བཀོད་པའི་དགོས་པ། (༣༠༣ན)

བ༤ རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཚུལ། (༣༠༣ན)

བ༥ མི་འབྲུལ་བ་ངེས་པའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ། (༣༠༣བ)

པ༢ མཚུངས་པ་སྤང་བ། (༣༠༣བ)

བ༡ ཚིན་པ། (༣༠༣བ)

བ༢ ལན། (༣༠༤ན)

མ༡ དཔྱོད་པའི་ཆེ་ལུང་མ་ལྔ་སྤངས། (༣༠༤ན)

མ༢ ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པ། (༣༠༤ན)

མ༣ མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་མེད་པ། (༣༠༤བ)

མ༤ བསལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པ། (༣༠༤བ)

བ༣ དེ་སྐྱབ་པའི་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ། (༣༠༥ན)

མ༡ བསྐྱབ་པའི་དག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།

མ༢ དེ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པ། (༣༠༥བ)

ཅ༡ ཁས་ལྔ་སྤངས་བཞིན་པ། (༣༠༥བ)

ཅ༢ དེ་དགག་པ། (༣༠༦ན)

མ༣ རང་གི་ལུགས་ལ་འཐད་པ། (༣༠༦ན)

པ༢ ལུང་དང་སྒྱུར་བ། (༣༠༦བ)

ན༢ རོན་སྒོས་པའི་ནམ་བཅད། (༣༠༧ན)

བ༡ ནམ་བཅད་གྱི་ཡུལ་ངོས་བརྒྱུད་བས་མདོར་བསྐྱན་པ། (༣༠༧ན)

པ༢ དེ་སྐྱབ་ཁྱེད་ཡིན་པ་དགག་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༣༠༧བ)

པ༡ འདོད་པ་ལ་མ་བཟོས་པའི་གང་རུང་མ་གྲུབ་པ། (༣༠༧བ)

བ༡ ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ། (༣༠༧བ)

མ༡ འདོད་པ་ལ་བསྟོས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ། (༣༠༧བ)

མ༢ དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཐལ་འགྱུར་ཀྱིས་དགག་པ། (༣༠༧བ)

མ༣ དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྟུ་བ། (༣༠༩ན)

བ༡ ཉགས་དགོད་པ། (༣༠༩ན)

བ༢ བསྐྱོག་པའི་དཔེ། (༣༠༩བ)

མ༢ བསྟོས་པའི་གང་རུང་གྲུབ་ཀྱང་མ་ངེས་པ། (༣༠༩བ)

བ༡ ཉགས་དགོད་པ། (༣༠༩བ)

བ༢ ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ། (༣༠༩ན)

བ༢ རིགས་ཅན་གཞན་ཁེགས་པ། (༣༠༩ན)

བ༤ དོན་བསྟུ་བ། (༣༠༩ན)

ན༢ གཞན་ལུགས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། (༣༠༩ན)

བ༡ ངག་ལྟག་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན། (༣༠༩བ)

མ༡ ཉགས་མི་སྟོན་པས་ཕྱོགས་ཆོག་བསྐྱབ་པའི་ངག་མ་ཡིན་པ། (༣༠༩བ)

མ༢ རྗེས་དཔག་མི་བསྐྱེད་པས་ཕྱོགས་ཆོག་བསྐྱབ་པའི་ངག་མ་ཡིན་པ། (༣༠༩བ)

བ༡ ཉགས་དགོད་པ། (༣༠༩བ)

བ༢ ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ། (༣༠༩བ)

མ༡ ཆོག་གཉིས་དངོས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ། (༣༡༠ན)

ཅ༡ མདོར་བསྟན་པ། (༣༡༠ན)

ཅ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༣༡༠ན)

ཅ༢ དོན་བསྟུ་བ། (༣༡༠ན)

མ༢ བརྒྱུད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར། (༣༡༠ན)

ཅ༡ ཅ་བ། (༣༡༠ན)

ཅ༢ འགྲེལ་བ། (༣༡༠ན)

མ༢ བརྒྱུད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མཚུངས་པ་དགག་པ། (༣༡༠ན)

ཅ༡ གཏན་ཆོགས་འཇུག་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ། (༣༡༠ན)

ཚྭ་ཚྲིད་པ། (370ན)

ཚ3 ལན། (370ན)

ཚ3 རོན་བསྟུ་བ། (371ན)

ཙ3 ཉགས་ཀྱི་རྩ་ས་ཡུལ་བརྗོད་པས་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ། (371ན)

ཚྭ་ཚྲིད་པ། (371ན)

ཚ3 ལན། (371ན)

ཚ3 རོན་བསྟུ་བ། (371བ)

པ3 ཚད་པ་གཞན་རོན་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པ། (371བ)

ཏ3 བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་ཐིགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ། (371བ)

ཐ1 མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས་མདོར་བསྟན་པ། (371བ)

ཐ3 དབྱེ་བའི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (372ན)

ད1 དབྱེ་བ་སྒྱུར་བསྟན་པ། (372ན)

ད3 དེ་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ། (372ན)

ན1 ཆོས་མཐུན་པའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ། (372ན)

པ1 མ་དཔེགས་པའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ། (372བ)

པ3 རང་བཞིན་གྱི་སྦྱར་བ་བཤད་པ། (372བ)

པ1 རང་བཞིན་དག་པ་བའི་སྦྱར་བའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་ཚུལ། (372བ)

པ3 བྱེད་ཆོས་ཐ་མི་དད་ལ་བསྟོས་པའི་སྦྱར་བའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་ཚུལ། (372བ)

པ3 བྱེད་ཆོས་ཐ་དད་ལ་བསྟོས་པའི་སྦྱར་བའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་ཚུལ། (372ན)

པ༥ དེ་གསུམ་གྱི་ཕྱགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཚུལ། (372ན)

པ4 དེ་རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྦྱར་བ། (372ན)

པ3 འབྲས་བུའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ། (372ན)

ན3 ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ། (372ན)

པ1 མི་དཔེགས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ། (372ན)

པ3 རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱར་བ་བཤད་པ། (372བ)

པ་༣ འབྲས་བུའི་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བ་བཤད་པ། (༣༡༤བ)

ད་༣ བྱབ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཚད་བ་སྤང་བ། (༣༡༤བ)

ན༡ སྒྲིབ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་གཅིག་པར་བསྟན་པ། (༣༡༤བ)

ན་༣ དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་པ། (༣༡༥ན)

པ་༡ འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྗོག་མི་འཐད་པ། (༣༡༥ན)

པ་༣ འབྲེལ་པའི་དབྱེ་བ། (༣༡༥ན)

པ་༣ བྱབ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ། (༣༡༥ན)

ན་༣ དེས་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་བའང་མཚོན་བྱས་པ། (༣༡༥བ)

ཐ་༣ བྱོགས་ཆོག་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བཀག་པས་དོན་བསྐྱུ་བ། (༣༡༥བ)

ང་༣བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ། (༣༡༦ན)

ཉ༡ བྱགས་བསྟན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན། (༣༡༦ན)

ཉ༡ རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་གཞག་༣༡༦ན)

ཐ༡ བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་བསྟན་པ། (༣༡༦ན)

ད༡ བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ། (༣༡༦ན)

ད་༣ དེ་སྤེལ་བདུན་མཛད་པས་རྗེ་ལྷར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ། (༣༡༦བ)

ན༡ རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། (༣༡༦བ)

པ་༡ སྤྱིའི་དོན། (༣༡༦བ)

པ་༣ གཞུང་གི་དོན། (༣༡༦ན)

པ་༡ དགོས་པ་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། (༣༡༦ན)

པ་༣ མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༣༡༦བ)

པ་༡ འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༣༡༦བ)

མ་༡ འདོད་པ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ། (༣༡༦བ)

ཙ་༡ དགོས་པ་དངོས། (༣༡༦བ)

ཙ་༣ དེ་ཚོད་པ་སྤང་བ། (༣༡༦ན)

ཙ་༣ བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ། (༣༡༦བ)

མཉ བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། (330ན)
མཉ རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་བ། (330ན)
མཉ ཅོད་བ་སྤང་བ། (331ན)
ཅཏ འཇིག་བ་ལ་མཚུངས་བ་སྤང་བ། (331ན)
ཅཉ རྗེས་འགྲོ་མེད་བ་སྤང་བ། (331བ)
ཅཉ འགལ་བར་ཐལ་སྤང་བ། (332ན)
བཉ རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་བ། (333བ)
མཏ རང་ལུགས་བཞག་བ། (333བ)
ཅཏ མདོར་བསྟན་བ། (333བ)
ཅཉ རྒྱས་པར་བཤད་བ། (333བ)
ཆཏ ལུང་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན། (333བ)
ཆཉ ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སོགས་ཡིན་ཀྱང་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན། (333ན)
ཆཉ དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད། (334ན)
ཇཏ དངོས། (334ན)
ཇཉ ཅོད་སྤང་བ། (334ན)
ཇཉ ལུང་ཁས་ལེན་པའི་དུས། (334བ)
ཇཉ དེའི་རྒྱ་མཚན། (334བ)
ཆཉ ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འབད། (334ན)
ཇཏ ལུང་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། (334ན)
ཇཉ ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་བ། (334བ)
མཏ འདོད་བ་བརྗོད་བ། (334བ)
མཉ དེ་དགག་བ། (334བ)
ཆལ ལུང་དོན་བཀག་བ་ཆོལ་བའི་ཉེས་པར་མི་རིགས། (335ན)
ཇཏ དགག་བ་དངོས། (335ན)
ཇཉ རང་ལ་མཚུངས་བ་སྤང་བ། (335བ)

ཚེ ཉགས་ལ་ལུང་གིས་གནོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། (332ན)

ང་ཉ དངོས། (332ན)

ང་3 འགལ་བ་ལ་མི་འཁྱལ་བ་སྤང་བ། (332བ)

ང་3 དེའི་ལན་དགག་བ། (332བ)

མ3 གཞན་ལུགས་དགག་བ། (331ན)

ཅ་ འདོད་བ་བརྗོད་བ། (331ན)

ཅ3 དེ་དགག་བ། (331བ)

ཚ་ དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་བ་དམ་བཅས་པར་ཐལ་བ། (331བ)

ཚ3 རང་སྐྱ་སྒྲིམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། (334ན)

ཚ་3 དེའི་ལན་དགག་བ། (334བ)

ང་ཉ བསྟན་བཅས་ལ་འདོད་བ་ཅམ་གྱི་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་སྒྲིམ་པ་དགག་བ། (334བ)

མ་ འདོད་བ་བརྗོད་བ། (334བ)

མ3 དེ་དགག་བ། (334བ)

མ3 རང་སྐྱ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་བ། (330ན)

ཞ3 གཤགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་སྒྲིམ་པ་དགག་བ། (330ན)

ཟ་ འདོད་བ་བརྗོད་བ། (330ན)

ཟ3 དེ་དགག་བ། (330ན)

ང་3 ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་སྒྲིམ་པ་དགག་བ། (330ན)

མ་ འདོད་བ་བརྗོད་བ། (330ན)

མ3 དེ་དགག་བ། (330ན)

མ3 དེ་ཕྱོགས་སྒྲིན་དུ་མི་རིགས་བ། (331ན)

ཞ་ མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་རང་མཆོན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་ཕྱོགས་སྒྲིན་མ་ཡིན། (331བ)

ཟ་ ཇི་བ། (331བ)

ཟ3 དེ་དགག་བ། (331བ)

ཞ3 ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སེལ་བའི་ཚུལ། (333ན)

ཟླ ཉེས་པ་ངོས་བཟུང་བ། (ན་ན་ན)

ཟླ དེ་རི་ལྷར་སེལ་བའི་ཚུལ། (ན་ན་ན)

འ། གུན་ལས་བརྟམ་སུ་བཤད་པས་སེལ་བའི་ཚུལ། (ན་ན་ན)

འ། དེགས་པའི་སྒོ་ལས་བཤད་པས་སེལ་བའི་ཚུལ། (ན་ན་ན)

ཨ། དེས་གཟུང་མི་དགོས་པར་སྤང་བ། (ན་ན་ན)

ང། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ། (ན་ན་ན)

ན། བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་དེས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བསྟུས་ཏེ་བཤད་བ། (ན་ན་ན)

བ། མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ། (ན་ན་བ)

བ། ཚུད་བ། (ན་ན་བ)

བ། ལན། (ན་ན་བ)

བ། དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས། (ན་ན་བ)

བ། མདོར་བསྟན་བ། (ན་ན་བ)

བ། མདོ་དགོད་བ། (ན་ན་བ)

བ། དེའི་དོན་བཤད་བ། (ན་ན་བ)

མ། ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ། (ན་ན་བ)

མ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ། (ན་ན་ན)

མ། རྒྱས་པར་བཤད་བ། (ན་ན་ན)

བ། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ། (ན་ན་ན)

མ། ཞེ་འདོད་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞོད་ན་རྟགས་དང་དཔེའི་སྟོན་ཡིན་བ། (ན་ན་ན)

ཅ། ཞེ་འདོད་ཕྱོགས་ཡིན་པར་བསྟན། (ན་ན་ན)

ཆ། འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་བཤད། (ན་ན་ན)

ང། ཇི་བ། (ན་ན་བ)

ང། ལན། (ན་ན་བ)

ཆ། འདོད་པ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ། (ན་ན་བ)

ཆ། འདོད་པ་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བའི་ཚུལ། (ན་ན་བ)

ཙན ཞེ་འདོད་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད། (336ན)

ཙྭ ཐལ་དགོད། (336ན)

ཙམ ཁྱབ་པ་བསྐྱབ། (336བ)

ཙམ ཁྱབ་པ་ལ་འཁྱལ་བ་སྤང་བ། (33ཇན)

ཙྭ འདོད་པ་བརྗོད་པ། (33ཇན)

ཙམ དེ་དགག་པ། (33ཇན)

ཙྭ བསྐྱབ་བྱར་མཚུངས་པས་ནམ་དབྱེ་མེད་པ། (33ཇན)

ཙམ འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། (33ཇན)

ཙམ རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། (33ཇབ)

ཙམ ཞེ་འདོད་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད། (33ཇབ)

ཙྭ འདོད་པ་བརྗོད་པ། (33ཇབ)

ཙམ དེ་དགག་པ། (33ཇབ)

ཙྭ ཏུས་ལུལ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ། (33ཇབ)

ཙམ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུབ་པར་ཐལ་བ། (331ན)

ཙྭ མདོར་བསྟན་པ། (331ན)

ཙམ རྒྱས་པར་བཤད་པ། (331ན)

ཞྭ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུབ་པར་ཐལ་བ། (331ན)

ཟྭ དཔེ་ལ་སྐྱར་བ། (331ན)

ཟམ དོན་ལ་སྐྱར་བ། (334ན)

ཞམ དོན་མེད་པར་ཐལ་བ། (334ན)

ཙེ དོན་བསྐྱར་བ། (334ན)

མམ དེས་གཉིས་བཅས་ལ་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་བསྟན་པ། (334ན)

ཙྭ མདོར་བསྟན་པ། (334ན)

ཙམ རྒྱས་པར་བཤད་པ། (334བ)

ཙྭ བསལ་བྱའི་དཔེ་བརྗོད་པ། (334བ)

ཚམ དེ་དགག་པ། (334བ)

ང་ཉ འདོད་པ་བརྗོད་པ། (334བ)

ང་ཉ དགག་པ་དངོས། (334བ)

ཅ་ཉ ལུས་ཀྱི་ཆེ་བཅས་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱན་པ། (334བ)

ཞ་ཉ ལུས་ཀྱི་ཆེ་བཅས་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ན་རྟགས་དོན་མེད། (340ན)

ཞ་ཉ རྟགས་དོན་ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་ཆེ་བཅས་བསྐྱབ་བྱར་གྱུ་བ། (340ན)

ཞ་ཉ བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད། (340ན)

ཟ་ལ དོན་བསྐྱབ་པ། (340ན)

ཟ་ཉ སྤྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ། (340ན)

ཞ་ཉ ཁྱད་པར་གང་རུང་བཀག་ནས་བཏགས་པའི་སྤྱི་དགག་པ། (340ན)

ཟ་ཉ རང་རྒྱུད་ཀྱིས་དགག་པ། (340ན)

འ་ཉ ལུས་མི་སྤྱིད་པར་ངེས་པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་མ་གྱུ་བ་པ། (340ན)

ཡ་ཉ རྟགས་དགོད་པ། (340ན)

ཡ་ཉ ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ། (341ན)

འ་ཉ ལུས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ངེས་པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་མ་གྱུ་བ་པ། (341ན)

ཟ་ཉ ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པ། (341ན)

ཞ་ཉ ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས་བཏགས་པའི་སྤྱི་དགག་པ། (341བ)

ཟ་ཉ བཏགས་པའི་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད། (341བ)

འ་ཉ བརྗོད་པའི་དོན་མི་གནས་པ། (341བ)

ཡ་ཉ རྟགས་དགོད་པ། (341བ)

ཡ་ཉ ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ། (343ན)

ར་ཉ རྗེས་འགོ། (343ན)

ར་ཉ བརྗོད་པ་བསྐྱབ་པ། (343ན)

འ་ཉ རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འགལ་པ། (343བ)

ཡ་ཉ དོན་དངོས། (343བ)

ཡན དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། (303བ)
 འན བརྒྱུག་པའི་དོན་བསྟུ་བ། (303བ)
 ཟན དེ་བསྟུབ་པར་མི་འཐད་བ། (303ན)
 ཞན དེས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་བ། (303ན)
 ཟླ སྤར་གྱི་རིགས་པས་མ་གྲུབ་བ། (303ན)
 ཟན ཕྱོགས་སུ་ངེས་པའི་རིགས་པས་མ་གྲུབ་བ། (303ན)
 འླ མདོར་བསྟན་བ། (303ན)
 འན རྒྱས་པར་བཤད་བ། (303བ)
 ཨན ལུས་ཀྱི་ཆེ་བཅས་བསྟུབ་བྱར་འཕེན་པའི་ཚུལ། (303བ)
 ཞླ དོན་དངོས། (303བ)
 ཞན དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། (303བ)
 ཨལ བསྟུབ་བྱ་མ་བསྟུབས་པའི་དོན་བསྟུ་བ། (300ན)
 ཚན རང་གི་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ། (300ན)
 རྩྭ ཚོད་བ། (300ན)
 རྩན ལན། (300ན)
 མན མི་འདོད་པའི་སྤྱི་བཀའ་པས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་བ། (300བ)
 ཅླ ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་འགོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་ན། (300བ)
 ཅན ཡང་དག་དང་མི་འགལ་བས་འདོད་པའི་ཆོས་ལ་དགག་སྟུབ་བྱེད་བ། (304ན)
 ཅན འགོག་ཚུལ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། (304ན)
 བན རང་ཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་བ། (304བ)
 མླ རང་ཉིས་སྟོས་པའི་དགོས་བ། (304བ)
 ཅླ མདོར་བསྟན་བ། (304བ)
 ཚླ དགོས་པ་དངོས། (304བ)
 ཚན མདོ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་དང་སྦྱར་བ། (304བ)
 ཅན རྒྱས་པར་བཤད་བ། (306ན)

ཚྭ་ བྱང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ། (3069)

ཇྭ་ འདོད་པ་བརྗོད་པ། (3069)

ཇྭ་ དེ་དགག་པ། (3069)

ཇྭ་ ལོག་རྟོག་སྤྱིར་དགག་པ། (3069)

ཞྭ་ གཞན་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་པ། (3069)

ཟྭ་ ཐལ་བ་དངོས། (3069)

ཟྭ་ བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ། (3069)

ཞྭ་ རྟོལ་བའི་འདོད་པ་མ་གྱུབ་པ། (3070)

ཟྭ་ འདོད་པ་བརྗོད་པ། (3070)

ཟྭ་ དེ་དགག་པ། (3070)

འྭ་ ཉགས་མ་ངེས་པ། (3070)

འྭ་ མ་གྱུབ་པ། (3070)

འྭ་ དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱབ་པ། (3070)

ཡྭ་ མ་གྱུབ་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ། (3070)

ཡྭ་ མ་ངེས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ། (3070)

འཇུག་པས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ། (3070)

ཟྭ་ བྱང་ལ་མི་བཟོས་པ། (3070)

འྭ་ རྟོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་བྱང་ལ་མི་བཟོས། (3070)

ཡྭ་ དོན་དངོས། (3070)

ཡྭ་ དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། (3070)

རྭ་ ཚུད་པ། (3070)

རྭ་ ལན། (3070)

འྭ་ ཤེན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་བྱང་ལ་བཟོས་པ། (3070)

ཡྭ་ བྱང་གི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་དུས། (3070)

ཡྭ་ དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུལ། (3070)

ཡ་༣ དེས་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ། (301ན)
འ་༣ ལུང་ལ་མི་བཟློས་པའི་འཐད་པ། (301ན)
ཡ་༡ དེས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ། (301ན)
ར་༡ ལུང་ཀུན་གྱི་སྐབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ། (301ན)
ར་༣ བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པས་བྱབ་པ་དེས་པ་ལ་མི་བཟློས་པ། (301ན)
ར་༣ ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བྱབ་པའི་དེས་པ་ལ་མི་བཟློས་པ། (301ན)
ཡ་༣ ལུང་དོན་དེས་པའི་གོགས་མ་ཡིན་པ། (301ན)
ར་༡ ཉགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མི་ལྡོག་པ། (301ན)
ར་༣ སྐྱེས་བུའི་སྒོབས་པ་མི་ལྡོག་པ། (301ན)
ར་༣ ལྡོག་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་པ། (301ན)
ར་༤ བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་པ། (301ན)
ར་༥ རོན་བསྐྱ་པ། (301ན)
མ་༣ འབྲས་བུའི་ལོག་རྟོག་གྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པ། (301བ)
ཞ་༡ ཡུལ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་པ། (301བ)
ཞ་༣ ཉགས་གཞན་གྱི་གཞོད་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་པ། (301ན)
ཞ་༣ དེས་ན་ལུང་དོན་བཀག་པ་དམ་བཅའི་སྒྲིན་མ་ཡིན་པ། (301བ)
ཆ་༣ རང་གི་སྒྲེ་བ་དགག་པ། (301བ)
ང་༡ འདོད་པ་བརྗོད་པ། (301བ)
ང་༣ དེ་དགག་པ། (301བ)
མ་༡ སྐྱབ་བྱེད་རྩ་བཀོད་པའི་མ་བྱབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་པ། (301བ)
མ་༣ རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ་པ། (340ན)
ཞ་༡ ཐལ་བ་དགོད་པ། (340ན)
ཞ་༣ བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ། (340ན)
ཟ་༡ སྐོལ་བ་བསྟན་བཅས་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་དོན་རྩ་རང་ཉིད་སྒོས་པ་དོན་མེད་པ། (340ན)
འ་༡ འདོད་པ་བརྗོད་པ། (340ན)

འཕ དེ་དགག་པ། (340ན)

ཡ། དགོས་པ་མེད་པས་མདོར་བསྟན་པ། (340ན)

ཡཕ དགོས་ཀྱས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (340ན)

ཟཕ ཀྱན་ལ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒོས་པ་དོན་མེད་པ། (340ན)

འ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། (340ན)

འཕ དེ་དགག་པ། (341ན)

ཟཕ ཆད་མས་བྱུང་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒོས་པ་དོན་མེད་པ། (341ན)

འ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། (341ན)

འཕ དེ་དགག་པ། (341བ)

ཟེ མ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒོས་པ་དོན་མེད་པ། (341བ)

འ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། (341བ)

འཕ དེ་དགག་པ། (341བ)

ཡ། དེ་རྟགས་ཀྱི་བཅད་བྱ་ཡིན་པ། (341བ)

ཡཕ ཕྱོགས་ཀྱི་བཅད་བྱ་མ་ཡིན་པ། (342ན)

ཡཕ ཕྱོགས་ཀྱི་བཅད་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། (342ན)

ར། མདོར་བསྟན་པ། (342ན)

ལ། བཅད་བྱ་བསྟན་པ། (342ན)

ལཕ གཅོད་ཚུལ་བསྟན་པ། (342ན)

རཕ རྒྱས་པར་བཤད་པ། (342ན)

ཡེ གཅོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ། (342ན)

ཞཕ རང་ལུགས་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ། (342ན)

མཕ རང་ཉིད་འདོད་པ་ངེས་གཟུང་ལ་བལྟོས་པ། (342ན)

ཅ། དོན་དངོས། (342ན)

ཅཕ དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། (342ན)

མཕ མི་འདོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ། (342ན)

ཙྙ སེལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ། (3433)

ཙཿ བསལ་བྱ་དཔེར་བརྗོད་པ། (3434)

མ༧ སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་དམ་བཅའ་བའི་ཚོལ་བ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསྟན་པ། (3435)

ཙྙ བསལ་བྱ་དཔེར་བརྗོད་པ། (3436)

ཙཿ སེལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ། (3437)

ཙྙ སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ། (3438)

ཙྙ ཉགས་དགོད་པ། (3439)

ཙཿ བྱ་བ་བསྐྱབ་པ། (3440)

ཙྙ བྱ་བ་མི་ཉག་པ་མི་འདོད་པ། (3441)

ཙཿ སྤྱོད་ཏུ་མི་གཉེར་བ། (3442)

ཙཿ ཚོད་པར་མ་ངས་པ། (3443)

ཙཿ བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ། (3444)

ཙྙ སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ། (3445)

ཙཿ སྐྱབ་བྱེད་གཞན་སུན་དབྱེད་པ། (3446)

ཙཿ དོན་བསྐྱབ་པ། (3447)

ནཿ བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་ཐེགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ། (3448)

པྙ བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བས་སྤྱིར་བསྟན་པ། (3449)

པཿ སོ་སའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (3450)

པྙ རོ་བོ་སྤྱོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། (3451)

པཿ ཁོ་ན་སྤྱོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། (3452)

པཿ བདག་ཉིད་སྤྱོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། (3453)

པ༧ འདོད་པ་སྤྱོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། (3454)

ཐཿ མ་གསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། (3455)

དྙ བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ། (3456)

དཿ དེ་ཕྱི་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ། (3457)

- ན། རྒྱལ་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ། (352ན)
- པ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ། (352ན)
- པ། མདོར་བསྟན་པ། (352ན)
- བ། སྤྱིའི་དོན། (352ན)
- བ3 ཆོག་གི་དོན། (352ན)
- པ3 རྒྱལ་པར་བཤད་པ། (352པ)
- བ། ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ། (352པ)
- མ། སྤྱིའི་དོན། (352པ)
- མ3 ཆོག་གི་དོན། (363བ)
- ཅ། ཀུན་ལས་བརྒྱུས་སུ་ལུང་དང་རང་ཆོག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཚུལ། (363བ)
- ཅ3 དེའི་རྒྱ་མཆན། (363བ)
- ཅ3 དཔེ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱ། (363ན)
- ཅ། ཚོད་པ་སྤང་བ། (363བ)
- ཆ། ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གཞིན་བྱེད་མ་ཡིན་པ། (36༣ན)
- ཇ། གེགས་བྱེད་ཅམ་བུ་བསྟན་པ། (36༣ན)
- ཇ3 གཞིན་བྱེད་མ་ཡིན་པ། (36༣བ)
- ཆ3 ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་ཡིན་པ། (36༣བ)
- ཆ3 ཁས་སྦངས་རྗེས་དཔག་གསུངས་པའི་དགོས་པ། (36༣བ)
- ཆ། རིགས་སྒོར་ལུང་དང་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དཔེར་བཞིན་ཐ་དད་བྱ་གསུངས་པའི་དགོས་པ། (364ན)
- ཆ(བ)སྟན་བཅོས་ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞིན་བྱེད་མ་ཡིན་པ། (364ན)
- ཇ། དགག་པ་དངོས། (364ན)
- ཇ3 ལུང་གི་གཞིན་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པའི་བྱེད་པར། (364བ)
- ཆ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། (366ན)
- བ3 གེགས་པའི་བསལ་བ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ། (366བ)
- མ། སྤྱིའི་དོན། (366བ)

མཉ ཆོག་གི་དོན། (3203)

ཅ1 མདོར་བསྟན་པ། (3203)

ཅ2 རྒྱས་པར་བཤད་པ། (3203)

ཆ1 གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲུག་རྒྱུ་བ་བསྟན་པ། (3203)

ཆ2 རྒྱས་བརྗོད་མི་རྒྱུ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པ། (3213)

ཆ3 དེ་མིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ། (3213)

ཆ4 དེ་ཉིད་ལྷུང་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་པ། (3213)

ཇ1 གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ། (3213)

ཇ2 རྒྱ་ལས་རྒྱུར་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཅེས་པའི་དོན་བཤད་པ། (3233)

ཆ5 ལྷུང་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་དགག་པ། (3233)

ཇ3 དེགས་སྒྲའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་དགག་པ། (3233)

ཇ4 ལྷུང་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པ། (3233)

ཇ5 གྲགས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པ། (3233)

ཇ6 གྲགས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བསྟན་པ། (3233)

ཇ7 ཞར་ལ་བྱེ་རོལ་པའི་འདོད་པ་དགག་པ། (3243)

ཇ8 དོན་བསྟུ་བ། (3243)

ཅ3 གྲགས་པ་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོད་པ་བཤད་པ། (3243)

བ3 མདོན་སྐྱེ་གྱི་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (3243)

མ1 སྤྱིའི་དོན། (3243)

མ2 ཆོག་གི་དོན། (3243)

ཅ4 དོན་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ། (3243)

ཅ5 མཉན་པ་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ། (3243)

ཅ6 ཚེད་པ་སྤང་བ། (3243)

བ4 ཆོས་ཅན་གང་ལ་མ་བསལ་བ། (3243)

བ5 རང་རྒྱུ་ལ་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། (3243)

བ༡ དགོས་པ་དངོས། (324བ)

བ2 ཚད་པ་སྤང་བ། (324བ)

མ༡ འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་དམ་བཅའ་སྒྲིན་དུ་འདོད་པའི་དཔེ། (324བ)

མ2 དེ་སྒྲིན་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན། (310ན)

མ3 དེའི་དཔེ་གཞན་དགག་པ། (310ན)

བ3 དོན་བསྟུ་བ། (317ན)

པ2 བྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་སྒྲིན་མ་ཡིན་པ། (317བ)

པ3 ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མ་སྒྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན། (313ན)

བ༡ རྒྱ་མཚན་དངོས། (313ན)

བ2 ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་འགོག་པའི་དཔེ། (313ན)

མ༡ དམ་བཅའ་གསུམ་གྱི་ཞེན་དོན་ངོས་བཟུང་བ། (313ན)

མ2 དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (313བ)

ཅ༡ ཡོད་ཏན་དོན་གཞན་དགག་པ། (313བ)

ཆ༡ དགག་པ་དངོས། (313བ)

ཆ2 དེའི་ལན་དགག་པ། (313ན)

ཇ༡ འདོད་པ་བརྗོད་པ། (313ན)

ཇ2 དེ་དགག་པ། (313ན)

ཅ2 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ། (314ན)

ཅ3 དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྱེད་པར་བསྟན་པ། (314བ)

བ3 དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའང་རྟོགས་པར་བྱས་པ། [ས་བཅད་འདིའི་གཞུང་འབྲེལ་པར་མི་སྤང་བས་
དབྱེད་པར་ཞུ།]

ན2 བར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ། (314ན)

པ༡ མདོར་བསྟན་པ། (314ན)

པ༡ མ་བསལ་བའི་སྒྲིས་པའི་དགོས་པ། (314ན)

པ2 དོན་སྒྲིས་པའི་དགོས་པ། (314ན)

པ་༣ རྟོགས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན། (314ན)

བ་༡ ཅ་བ། (314ན)

བ་༢ འགྲེལ་བ། (314ན)

བ་༣ རྒྱས་པར་བཤད་བ། (314བ)

པ་༡ སེལ་བྱེད་ཆད་མའི་རབ་དབྱེ་སྤྱིར་བསྟན་བ། (314བ)

པ་༢ དེ་ཡང་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་བ། (314བ)

བ་༡ སེལ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྟེན་ངོས་གཞུང་བ། (314བ)

བ་༢ བསལ་བྱ་བཞི་སོ་སོར་བཤད་བ། (314ན)

མ་༡ ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་བཤད་བ། (314ན)

ཅ་༡ བྱེད་པའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུགས་དགག་བ། (314ན)

ཆ་༡ འདོད་པ་བརྗོད་བ། (314ན)

ཇ་༡ ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། (314ན)

ཁ་༡ ཡིད་ཆེས་སྤྱི་མཚུངས་བ། (314ན)

ཁ་༢ བྱེད་མི་མཚུངས་བ། (314བ)

ཁ་༣ གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་རྒྱ་མཚན། (314བ)

ཁ་༤ བསྐྱས་པའི་དགོས་བ། (314བ)

ཁ་༥ དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་གཅིག་ཏུ་མཛད་བ། (314ན)

ང་༡ བྱེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་བ། (314བ)

ཁ་༡ ཁས་སྦངས་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་བ། (314བ)

ཞ་༡ ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁས་སྦངས་གཞོད་བྱེད་ཡིན་བ། (314བ)

ཟ་༡ དངོས། (314བ)

ཟ་༢ ཚོད་པ་སྤང་བ། (314བ)

འ་༡ ཚོད་བ། (314བ)

འ་༢ ལན། (314ན)

ཡ་༡ ཁས་སྦངས་པའི་ལུང་གིས་མི་གཞོད་བ། (314ན)

ཡམ གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོས་བཟུང་བ། (311བ)
ཞམ ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བྱུང་བ་ལ་ཁས་སྒྲངས་གོགས་བྱེད་ཡིན་པ། (311བ)
ཟཏ ལུས་པ་མཚུངས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན་པ། (311བ)
ཟམ ལུས་པ་མི་མཚུངས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པ། (311ན)
ཟཎ དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ལུང་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད་པ། (311ན)
ཞཎ གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་བསྟུ་བ། (311ན)
ཞཏ ཁས་སྒྲངས་རྗེས་དབག་ལས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། (311བ)
ཨམ རང་ཆོག་གོགས་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། (311བ)
ཨཎ ཁས་སྒྲངས་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྒྱུ་བྱེད་དགོས་པ། (311བ)
ཞཏ འདོད་པའི་ལན། (310ན)
ཞམ མ་བྱུང་པའི་ལན། (310ན)
ཞཎ མ་བྱུང་པའི་ལན། (310ན)
ཆམ དེ་དགག་པ། (310ན)
ངཏ བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྱུ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ། (310ན)
ངམ ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་ན་རང་ཆོག་ལ་ཡང་མཚུངས་པ། (310ན)
ཅམ རག་གི་དབྱེ་བ་རང་ལུགས་བཞག་པ། (310ན)
ཆཏ དབྱེ་བ་དངོས། (310ན)
ཆམ དེ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ། (310ན)
ངཏ ཡིད་ཆེས་གོགས་བྱེད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། (310ན)
ཨཏ ཚོད་པ། (310ན)
ཨམ ལན། (310ན)
ངམ ཁས་སྒྲངས་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། (310ན)
ཨཏ ཚོད་པ། (310ན)
ཨམ ལན། (310ན)
ངཎ ཡིད་ཆེས་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། (310བ)

ཕྱག་ཚུད་པ། (347བ)

ཕྱག་ལན། (347བ)

ཞྭ་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་དམ་བཅའི་སྤྱོད་ཡིན་པ། (347བ)

ཞྭ་སྤྱོད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན། (348ན)

ཅན་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུགས་དགག་པ། (348ན)

ཆྭ་ཚུད་པ། (348ན)

ཆྭ་ལན། (348ན)

ཇྭ་གཞན་གྱི་ལན། (348ན)

ཇྭ་རང་གི་ལན། (348བ)

ཕྱག་ལན་ལྔ་མེ་འབྲད་པ། (348བ)

ཕྱག་རང་ལན་གདབ་པ། (348བ)

མྱ་གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་བཤད་པ། (348བ)

ཅྭ་མདོར་བསྟན་པ། (348བ)

ཅྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (348ན)

ཆྭ་གཤམ་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་རིགས་པས་བསྟུབ་པ། (348ན)

ཆྱ་ལྷང་གིས་བསྟུབ་པ། (348ན)

ཇྭ་ལྷང་བྲད་པ། (348ན)

ཇྱ་ལྷང་དོན་བཤད་པ། (348བ)

ཕྱ་གཞོད་བྱ་བཤད་པ། (348བ)

ཞྭ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། (348བ)

ཞྱ་ལྷང་དོན་མདོར་བསྟན་པ། (348བ)

ཞྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (348བ)

ཟྭ་གཉེན་པོ་མེད་པ། (348བ)

འྭ་རྗེས་དཔག་ལས་བཀག་པའི་དགོས་པ། (348བ)

འྱ་རྒྱས་དཔེར་བཞིན་པའི་དགོས་པ། (348ན)

ཡ༡ སྒྲ་ལས་རག་ལས་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ། (3453)
ཡ༢ གྲགས་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ། (3454)
ཡ༣ དེ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ། (3455)
ར༡ ཉགས་དགོད་པ། (3456)
ར༢ བྱ་བ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤང་བ། (3457)
ལ༡ ཁས་སྒྲུངས་བཞིན་པ། (3458)
ལ༢ དེ་དགག་པ། (3459)
ཤ༡ འགན་རྒྱ་མེད་པ་མ་ངེས་པ། (3460)
ཤ༢ མ་ངེས་པ་ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་མི་རྩུང་བ། (3461)
ལ༣ རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ། (3462)
ཟ༡ འགན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱང་དོན་བཤད་པ། [ས་བཅད་འདིའི་གཞུང་འགྲེལ་པར་མི་སྤང་བས་དབྱེད་པར་ཞུ།]
ཞ༡ དོན་བསྟུ་བ། (3463)
ཞ༢ གཞིན་བྱེད་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ། (3464)
ཞ༣ སྒྲས་བཞིན་མི་རྩུང་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པ། (3465)
ཟ༡ དངོས། (3466)
ཟ༢ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན། (3467)
ཞ༣ སྒྲས་བཞིན་རྩུང་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་མི་འཐད་པ། (3468)
ཟ༡ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། (3469)
འ༡ ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་དཔེ་མེད་པས་མ་བྱུང་བ། (3470)
འ༢ བཟའི་གྲགས་པ་ལ་དཔེ་མེད་པས་མ་བྱུང་བ། (3471)
ཡ༡ བཟའི་གྲགས་པ་ལ་དཔེ་ཡོད་པར་མཐོང་བ། (3472)
ཡ༢ བཟའི་གྲགས་པ་ལ་ཡུལ་ངེས་པ་དགག་པ། (3473)
ཡ༣ ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་དཔེ་མེད་པ་མི་སྤིད་པ། (3474)
ཟ༡ རྗེས་དཔག་མེད་པར་མི་འཐད་པ། (3475)
འ༡ བཞིན་རྩུང་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ། (3476)

འཕྲ དེ་འགོག་པའི་རྟགས་འགལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། (341ན)
 ཞ3 བརྗོད་མི་རུང་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་མི་གཞོད་པ། (341ན)
 ཞ༣ གྲགས་པ་ལོགས་སུ་བྱས་པའི་དགོས་པ། [ས་བཅད་འདིའི་གཞུང་འགྲེལ་པར་མི་སྒྲུང་བས་དབྱད་པར་ཞུ།]
 མ3 མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་བཤད་པ། (341བ)
 ཙ1 མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བའི་ཚུལ། (341བ)
 ཙ3 བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད་པ། (341བ)
 ཙ3 དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། (341བ)
 མ༣ དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་བཤད་པ། (341བ)
 ཙ1 དཔེ་བརྗོད་པ། (344ན)
 ཙ1 བསལ་བྱའི་དཔེ་བརྗོད་པ། (344ན)
 ཙ3 སེལ་བྱེད་གྱི་དཔེ་བརྗོད་པ། (344ན)
 ཙ3 དཔེ་བསྟུན་པ། (344ན)
 ཙ1 ཚུད་པ། (344ན)
 ཙ3 དེ་བཀག་པས་དཔེ་བྱ་བ་པ། (344ན)
 ར1 བྱམ་བ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱ་བ་པ། (344ན)
 ར3 མ་བྱ་བ་ན་བྱ་བ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མི་རུང་བ། (344བ)
 མ1 མདོར་བསྟན་པ། (344བ)
 མ3 བྱས་པར་བཤད་པ། (344བ)
 མ3 དེས་སྐབས་དོན་བྱ་བ་པའི་ཚུལ། (344བ)
 ར3 བསྟོག་པའི་ཚད་མ་སུན་བྱང་བ། (344བ)
 མ1 ཚུད་པ། (344བ)
 མ3 དེ་དགག་པ། (300ན)
 ཞ1 དམ་བཅའ་བསལ་བ། (300ན)
 ཟ1 བསལ་བ་སྟོགས་མ་ཡིན་པ། (300ན)
 ཟ3 མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་ན་ཐ་དད་བྱ་བ་པ། (300ན)

ཞན གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པ། (300ན)
ཟླ རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲུབ་པ། (300ན)
ཟན རྒྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ནམ་དབྱེ་འཐད་པ། (300ན)
ཟན རོན་བསྐྱ་བ། (300ན)
ཞན རུས་པའི་དོན་བརྟག་པ། (300ན)
ནན བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་རིགས་པའི་ཐིགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ། (307ན)
བླ དགོས་བརྗོད་པས་མདོར་བསྟན་པ། (307ན)
བན དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (307བ)
བན གྲུབ་དོན་སྒྲོས་པས་དོན་བསྐྱ་བ། (308ན)
ཏླ གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ། (308བ)
ཐླ རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ། (308བ)
དླ བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ། (308བ)
ནླ འདོད་པ་བརྗོད་པ། (308བ)
ནན དེ་དགག་པ། (308བ)
བླ མཆན་ཉིད་ལ་དབྱད་ནས་དགག་པ། (308བ)
བན མཆན་གཞི་ལ་དབྱད་ནས་དགག་པ། (308བ)
བན རེས་གཟུང་ལ་དབྱད་ནས་དགག་པ། (308ན)
དན དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ། (308ན)
ནླ གཞན་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དགག་པ། (308བ)
ནན མཆན་གཞི་དགག་པ། (308ན)
བླ མདོའི་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲིན་བརྗོད་པའི་ཚུལ། (308ན)
བན ཅ་བས་སྒྲིན་བརྗོད་པའི་ཚུལ། (308བ)
བན རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ། (309ན)
ནན ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ། (309ན)
ཐན ཚུད་པ་བསྐྱབ་པའི་འདོད་པ། (309བ)

ྟན དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་དགག་པ། (༣༠༩ན)
ཐ། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། (༣༠༩ན)
ད། རིགས་པ་ཅན་པ་དགག་པ། (༣༠༩ན)
ད། ཚོད་སྒྱུབ་དགག་པ། (༣༠༩བ)
ཐ། དེ་ཉིད་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ། (༣༠༩བ)
ད། འགལ་བའི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་པ། (༣༠༩བ)
ད། དཔེར་བཞིན་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་པ། (༣༠༩ན)
ན། ཉགས་དང་དམ་བཅའ་མི་འགལ་བ། (༣༠༩ན)
ན། སྦྱར་བ་དེའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ། (༣༠༩བ)
པ། སྦྱར་བ་དེའི་ཉགས་ངོས་བཟུང་བ། (༣༠༩བ)
པ། གུན་ལ་གྲགས་པའི་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པ། (༣༠༩བ)
པ། ཉི་ཆེ་བའི་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཡིན་མ་གྲུབ་པ། (༣༠༩ན)
པ། ཚོད་པ་སྤང་བ། (༣༠༩ན)
པ། ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་བ། (༣༠༩བ)
པ། དེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ། (༣༠༩བ)
པ། དེ་ཡང་ལྟོག་པས་བཏགས་པ། (༣༠༩བ)
པ། ཐ་སྦྱད་ཀྱི་རྟེན་བྱ་བ། (༣༠༩བ)
པ། དེ་ཉིད་འདིར་མ་གྲུབ་པ། (༣༠༩ན)
པ། ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཉགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔེ། (༣༠༩ན)
ན། དངོས་བསྟན་སྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན། (༣༡༠ན)
ྟ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་ནམ་པར་བཞག་པ། (༣༡༠ན)
ཐ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྦྱར་བསྟན་པ། (༣༡༠ན)
ད། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། (༣༡༠ན)
ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཐོག་མར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། (༣༡༠ན)
ན། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་དངོས། (༣༡༠ན)

ན་མཉམས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པ། (༣༡༠ན)
པ་༡ ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། (༣༡༠ན)
པ་༢ ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱབ་པ། (༣༡༠ན)
པ་༣ དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྐྱབ་པ། (༣༡༡ན)
པ་༡ གཏན་ཆེགས་ཆོས་ཅན་ལ་མི་བཟོས་པ་དགག་པ། (༣༡༡ན)
པ་༢ ཐལ་བ་ཅམ་རྟགས་ཡིན་པ་དགག་པ། (༣༡༡བ)
པ་༣ རྟགས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མི་དགོས་པ་དགག་པ། (༣༡༢བ)
ད་༡ དེ་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་རྗེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ། (༣༡༣ན)
ན་༡ རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་འཆད་པའི་ཚུལ། (༣༡༣ན)
པ་༡ གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་དགོད་པ་བཤད་པ། (༣༡༣ན)
པ་༢ དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། (༣༡༣བ)
པ་༡ རྣམ་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱར་བསྐྱབ་པ། (༣༡༣བ)
པ་༢ དེ་དངོས་ལན་ལ་སྦྱར་བ། (༣༡༤ན)
ན་༢ རྣམ་ངེས་གྱིས་འཆད་པའི་ཚུལ། (༣༡༤བ)
པ་༡ མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་བྱའི་མདོ་བཀོད་པས་མདོར་བསྐྱབ་པ། (༣༡༤བ)
པ་༢ དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༣༡༤བ)
པ་༡ ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ། (༣༡༤བ)
པ་༡ ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་བཟོས་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། (༣༡༤བ)
མ་༡ ཕྱོགས་ཆོས་ངོས་བཟུང་། (༣༡༤བ)
མ་༢ མིང་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། (༣༡༤བ)
པ་༢ ཚུད་གཞི་ལ་ཡོད་པས་མཐུན་དཔེ་ལ་མེད་པའི་དོགས་པ་སྤང་བ། (༣༡༥བ)
མ་༡ ཚུད་པ། (༣༡༥བ)
མ་༢ ལན། (༣༡༥བ)
པ་༢ དེའི་དབྱེ་བ། (༣༡༥བ)
ཐ་༢ ཕྱོགས་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ། (༣༡༥བ)

དཀ བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། (༣༡༥བ)
 བྱ མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ། (༣༡༥བ)
 བྱ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ། (༣༡༦ན)
 དྲ དེ་ཉིད་ཐེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྷར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ། (༣༡༦བ)
 བྱ ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད། (༣༡༦བ)
 བྱ དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། (༣༡༦བ)
 བྱ ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག (༣༡༧ན)
 བྱ ཡང་དག་དང་འགལ་ཉགས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག (༣༡༧ན)
 བྱ མ་ངེས་པའི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག (༣༡༨ན)
 བྱ མ་ངེས་པ་ཙམ་ཀྱི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག (༣༡༨ན)
 བྱ ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་ཆོས་ཙན་ངེས་པ་ལ་བསྟོས་པ། (༣༡༨ན)
 བྱ ཡན་ལག་གཞན་ངེས་པ་ལ་མི་བསྟོས་པ། (༣༡༨ན)
 བྱ མ་ངེས་པའི་སྟོན་ནས་བརྗོད་པ་སྟན་འབྱིན་ཡིན་པ། (༣༡༩བ)
 བྱ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག (༣༡༩བ)
 བྱ ཐེ་ཆོམ་ཀྱི་རྒྱ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ། (༣༡༩བ)
 བྱ བྱང་གིས་བསྐྱབ་པ། (༣༡༩ན)
 བྱ བྱང་བྱང་བ། (༣༡༩ན)
 བྱ བྱང་དོན་བཤད་པ། (༣༡༩ན)
 བྱ རྩོ་སྟོན་ཉགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་པ། (༣༡༩བ)
 བྱ ཚོད་པ། (༣༡༩བ)
 བྱ ལན། (༣༡༩བ)
 བྱ རྩོ་སྟོན་ནས་བརྗོད་པ་སྟན་འབྱིན་ཡང་དག་ཡིན་པ། (༣༡༩བ)
 བྱ ཚོད་པ། (༣༢༠ན)
 བྱ ལན། (༣༢༠ན)
 བྱ དོན་བསྐྱབ་པ། (༣༢༠ན)

ཐ ༣ དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ། (༣༣༠ན)
ད ༡ བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད། (༣༣༠ན)
ན ༡ དཔེའི་སྒོ་ནས་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། (༣༣༠ན)
ན ༢ མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིགས་བསྟུ་བ། (༣༣༡ན)
ན ༣ དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་གཞན་བཤད་པ། (༣༣༡ན)
ན ༤ དེ་ལས་ལྟར་སྤང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། (༣༣༢ན)
ན ༥ རྣམ་གངས་གཞན་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ། (༣༣༢བ)
ན ༦ བསྟུ་བ་བྱ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། (༣༣༢བ)
ན ༧ འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་དོན་བསྟུ་བ། (༣༣༣བ)
ད ༢ དེ་ཉིད་སྟེ་བདུན་མཛད་པས་རི་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ། (༣༣༣བ)
ན ༡ རྣམ་འབྲེལ་གྱིས་རི་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ། (༣༣༣བ)
པ ༡ རབ་དབྱེ་སྒོས་པའི་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ། (༣༣༤ན)
པ ༢ དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༣༣༤ན)
པ ༣ ཡང་དག་གཉིས་སྒོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། (༣༣༤ན)
བ ༡ འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་བྱུང་པར་བསྟན་པ། (༣༣༤ན)
བ ༢ ཚེལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྟུ་བ་བ། (༣༣༤བ)
བ ༣ བྱས་པ་སྒོས་མི་དགོས་པ་སྤང་བ། (༣༣༥ན)
བ ༤ འབྲེལ་བ་སྟུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་བསྟན་པ། (༣༣༥བ)
པ ༢ མཉན་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་སྒོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། (༣༣༦ན)
བ ༡ མཉན་བྱ་སྒོས་པའི་དགོས་པ། (༣༣༦ན)
མ ༡ བྱད་པར་ལྟོག་པ་ཅན་དུ་མི་འཐད་པ། (༣༣༦བ)
མ ༢ དེ་ལ་ཚེད་པ་སྤང་བ། (༣༣༦བ)
མ ༣ བརྗོད་གྲུབ་མ་བྱུང་པས་ལྟོག་བྱུང་བསྟུ་བ་པར་མི་འཐད། (༣༣༧ན)
མ ༤ བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་པ། (༣༣༧བ)
ཅ ༡ ཐལ་བ་དགོད། (༣༣༧བ)

ཙན དེའི་ལན་དགག་པ། (༣༣༩མ)

མཤ སྟོག་སྟོགས་བདག་གི་འབྲས་བྱར་མི་རིགས། (༣༣༩ན)

མཆ མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། (༣༣༩བ)

ཙཏ མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། (༣༣༩བ)

ཙན མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ། (༣༣༩བ)

ཙཏ དངོས། (༣༣༩ན)

ཙན རྟོག་པ་བྱུང་ན་རྗེས་འཁྲུག་བྱུང་པ།

ཙན དེའི་ལན་དགག་པ། (༣༣༩ན)

ཙཏ ཚུད་པ། (༣༣༩ན)

ཙན ལན། (༣༣༩ན)

མཏ དངོས་མེད་ལ་རྟོག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ། (༣༣༩བ)

མཏ ཐ་སྟན་རྒྱན་ཆད་ཏུ་ཐལ་བ། (༣༣༠ན)

མན དགག་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ། (༣༣༠ན)

མཇ དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་རུང་བ། (༣༣༠ན)

མཤརང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་རུང་བ། (༣༣༡ན)

ཞཏ རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། (༣༣༡ན)

ཞན དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། (༣༣༡བ)

ཞན སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་སྟོབ་པར་བསྟན་པ། (༣༣༣ན)

ཙན སྟོག་སྟོགས་བདག་མེད་ལས་མི་རྟོག་པ། (༣༣༣ན)

ཙཏ བྱམ་སྟོགས་བདག་མེད་ཏུ་མ་བྱུང་པ། (༣༣༣བ)

ཙན མཐུན་སྟོགས་ལས་ཀྱང་རྟོག་པར་དོགས་པ། (༣༣༣བ)

ཙན དེས་ན་རྟོག་བྱུང་མ་བྱུང་པ། (༣༣༣ན)

ཙཇ བདག་ལས་རྟོག་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འབྱུང་པ། (༣༣༣བ)

ཙཏ སྒྲིར་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་དང་དེ་ངེས་བྱེད་ལ་བསྟོན་པ། (༣༣༣བ)

ཙན དེ་བདག་སྟོག་ལ་མི་རིགས་པ། (༣༣༥ན)

ཇྱ དེ་འབྲུང་འབྲེལ་མི་རིགས་པ། (3309)

ཟྱ དངོས། (3310)

ཟ3 ཚོད་པ་སྤང་བ། (3311)

ཟ3 རོན་བསྐྱ་བ། (3312)

ཇ3 བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་རིགས་པ། (3313)

མ2 རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ། (3314)

བ3 གཞལ་བྱ་སློམ་པའི་དགོས་པ། [ས་བཅད་འདིའི་གཞུང་འབྲེལ་པར་མི་སྤང་བས་དབྱད་པར་ཞུ།]

བ3 མ་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན། (3315)

བྱ རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ། (3316)

བ3 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ། (3317)

མྱ སློབ་དཔོན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་བཞིན་པར་བསྟན་པ། (3318)

མ3 དེ་ཉགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན། (3319)

མ3 ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས། (3320)

བཞི་བ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། (3321) [ས་བཅད་འདིའི་འཕྲོམ་གཞུང་གསལ་པོར་མི་སྤང་བས་དབྱད་པར་ཞུ།]

མི་དམིགས་པའི་སྒོ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ། (3322)

མི་དམིགས་པ་རང་གིས་གྲུབ། (3323)

རོན་བསྐྱ་བ། (3324)

གསུམ་པ་ཞར་ལ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་ནི། (3325) [ས་བཅད་འདིའི་འཕྲོམ་གཞུང་

གསལ་པོར་མི་སྤང་བས་དབྱད་པར་ཞུ།]

བ3 འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཉགས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ། (3326)

མྱ སྤྱིར་བསྟན་པ། (3327)

མ3 ཆད་མས་གཞོད་འགལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། (3328)

ཅྱ དངོས། (3329)

ཅ3 རྒྱ་མཚན། (3330)

ཆྱ བསྟོམ་བཅས་ངེས་པར་མི་འབྲད་པ། (3331)

ཚན བཏྲུས་མེད་མ་ངེས་པར་མི་འབྲེད་པ། (ནུབ་ཀྱི་ཕྱོག་ལོག་པ།)

ཚན དངོས་པོ་མིན་པ་སྤང་བ། (ནུབ་ཀྱི་ཕྱོག་ལོག་པ།)

ཚན དོན་བསྐྱུ་བ། (ནུབ་ཀྱི་ཕྱོག་ལོག་པ།)

ངན ལེའུའི་མཚན་བསྐྱུ་བ་སྤང་བ།

གན མཐའ་མར་དགེ་བ་ཚུལ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ། (ནུབ་ཀྱི་ཕྱོག་ལོག་པ།)

ངམ གཞུང་འདི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ། (ནུབ་ཀྱི་ཕྱོག་ལོག་པ།)

ངམ རྟོགས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྐྱུ་བ། (ནུབ་ཀྱི་ཕྱོག་ལོག་པ།)

ངན ཚུལ་པ་པོའི་མཚན་བཟོད་པ། (ནུབ་ཀྱི་ཕྱོག་ལོག་པ།)

ཁན འགྲུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ། (ནུབ་ཀྱི་ཕྱོག་ལོག་པ།)

THE KARMAPA

- ༡༡། ཅིར་སྤང་སེམས་ཀྱི་རོལ་པ་ལ་འཆར་ཞིང་། །
 སེམས་ཀྱང་འཛིན་མེད་ཆོས་སྤྱར་རྟོགས་པའི་མཐུས། །
 སྤང་སྤིང་དབང་དུ་བསྐྱུས་པའི་གྲུབ་པའི་མཆོག །
 བཀའ་བརྒྱད་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་དག་ལེགས་རྩོལ། །
- ༡། གང་ལ་རྟོགས་སངས་སྤྱིང་པོ་ཉེར་སྤང་བས། །
 ལྷག་པའི་སྒོ་གྲོས་རྒྱས་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །
 བསྐྱེད་འཛིན་དམ་པ་རྟོགས་ཆེན་དཔོན་སྒོ་བ་མཆོན། །
 ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་ལམ་དག་བཤམ། །
- ༢། འགོ་མགོན་དུགས་པའི་བཀའ་བརྒྱད་ལས་འོང་པའི། །
 མཐོར་ཆོས་ཀྱི་རིམ་བརྒྱུད་ལྟེན་ཅིག །
 རྟོགས་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་མིག་ཡིད་དག་འཕྲོན་དུ། །
 ཉམ་ཡང་འཆར་བའི་བར་གྱི་ལྷན་མོ་བསྐྱུན། །
- ༣། རྣམ་དཀར་དྲང་སྤོང་བུ་མོའི་རྒྱན་གང་གིས། །
 མི་ཤིས་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ལ་བྱུང་བྱས་ནས། །
 ཆོག་སྤྲེལ་ཉིས་དག་པའི་རྒྱབ་སྤྲེང་འཕྱར་བཞིན་དུ། །
 རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་རྒྱུར་ཅིག །

རྟོགས་ཆེན་དཔོན་སྒོ་བ་ཀུན་གསུང་རབ་ངེས་དོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ནས་
 (མདོ་རྟོགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱུད་) ཅེས་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་བར་བསྐྱུན་གནང་རྒྱུའི་འཇུག་བྱང་ཤིས་
 སྒོན་དུ། ཀུན་པ་ཨོ་རྒྱུན་ཕྱིན་ལས་རྟོ་རྟེས། ནང་ལོ་ ༡༩༧༩ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ལ་སྤྱར་
 བས་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག།

Contents

- 1.
- 2. [ཐུབ་ལ།](#)
[དེབ་འདིའི་བཀོད་སྒྲིག་རིམ་ཁྱད་ལུགས་ཚུལ།](#)
- 3. [ཚད་མ་རིགས་ཁུལ་ཐུ་མཚོ།](#)
- 4. [ས་བཅད་ཀྱི་བྱུང་མཆན།](#)

Landmarks